

การศึกษาทัศนต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

พฤษภาคม 2546

305.97921

ศ ๖47 ก

ร.3

การศึกษาทัศนธาตุลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

พฤษภาคม 2546

๒ ๒๒๗๑๓๙ ร.๓

สามมิติ สุขบรรจง. (2546). การศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พทุทธิ ศุภเศรษฐศิริ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์นลินี สีตะ
สุวรรณ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เพื่อศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทยระหว่างกลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และกลุ่มผู้ผลิตงานละครเวที กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง จำนวน 31 คน และกลุ่มผู้ผลิตละครเวทีจำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยทัศนคติของบุคคลกรใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ผลการศึกษาพบว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีควมสำคัญลำดับแรก ได้แก่ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน (2) มีความตรงต่อเวลา (3) มีระเบียบวินัยและขยันหมั่นเพียร (4) มีสมาธิสูง และ (5) รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และรู้จักการทำงานเป็นทีม ในทางกลับกันลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีควมสำคัญน้อย และมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดลำดับสุดท้ายได้แก่ (1) มีความสามารถในการจำบท (2) มีพรสวรรค์ หรือมีความสามารถพิเศษในด้านการแสดง (3) มีรูปร่างหน้าตาดี (4) มีประสบการณ์ในด้านการแสดง และ (5) มีความสามารถรอบด้าน

อย่างไรก็ตาม เมื่อศึกษาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติของบุคคลสองกลุ่ม คือ กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และกลุ่มผู้ผลิตงานละครเวทีต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีด้วย T - test พบว่าบุคคลสองกลุ่มแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ เมื่อศึกษาเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติด้วยวิธีทางสถิติ พบว่ากลุ่มบุคคลที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันจะแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

A STUDY OF VIEWPOINTS ABOUT THE DESIRABLE CHARACTERISTICS OF
STAGE ACTORS IN THAILAND

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Arts Education
at Srinakharinwirot University
May 2003

Sammiti Sukbunjhong. (2003). *A Study of Viewpoints About the Desirable Characteristics of Stage Actors in Thailand*. Master thesis, M.Ed. Bangkok : Graduate School , Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst. Prof. Prit Supasetsiri, Asst. Prof. Nalene Sitasuwan.

The purpose of this research was to study viewpoints about the desirable characteristics of stage actors in Thailand and to compare the viewpoints of two groups of subjects namely; scholars in the area of performing arts, and stage production teams. The sampling groups were 31 scholars in the area of performing arts and 70 stage production teams. The method used was a questionnaire with five rating scales.

The study reveals that the top five desirable characteristics of stage actors are (1) responsibility; (2) punctuality; (3) self-discipline and diligence; (4) concentration; and (5) problem-solving skills in unexpected situations and teamwork. On the other hand, the five least desirable characteristics of stage actors are (1) ability to memorize the acting part; (2) acting talent; (3) good appearance; (4) acting experience; and (5) well-rounded ability.

The result of the T-test showed that the viewpoints of those two groups regarding the desirable characteristics of stage actors were insignificantly different at a level of 0.05 confidence limits. Moreover, the result of the statistical test showed that the viewpoints of those of different gender, age, educational level and work experience were also insignificantly different at the level of 0.05.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาทัศนต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

ของ

นางสาวสามมิติ สุขบรรจง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)

วันที่.....6.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ.2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นลินี สีตะสุวรรณ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อำนาจ เย็นสบาย)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นลินี สีตะสุวรรณ รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาที่ทุกท่านได้กรุณาให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขปริญญานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์พิเศษอารี สุทธิพันธุ์ ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ และครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และความคิดให้ผู้วิจัยได้สามารถนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติในการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณคุณอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ และคุณศิริศศิธร กัญโธ รวมทั้งสาขาวิชาศิลปะการแสดง คณาจารย์และนิสิตวิชาเอกการแสดงและกำกับการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ทุกท่านที่เป็นแรงกระตุ้นและให้กำลังใจในการทำงานวิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ตลอดจนสาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นประโยชน์และแนวทางในการศึกษาค้นคว้าศิลปะด้านการแสดงต่อไป

สามมิตี สุขบรรจง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง..... 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..... 4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า..... 4
	ตัวแปรที่จะศึกษา..... 5
	ระเบียบวิธีการวิจัย..... 5
	ข้อตกลงเบื้องต้น..... 5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ..... 5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 7
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักแสดงละครเวที..... 7
	ความหมายของคำว่านักแสดงละครเวที..... 7
	บทบาทและหน้าที่ของนักแสดงละครเวที..... 8
	ลักษณะของนักแสดงละครเวที..... 11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับละครเวที..... 14
	ธรรมชาติและลักษณะเด่นของละครเวที..... 14
	กลุ่มผู้ผลิตละครเวทีในประเทศไทย..... 18
	ข้อมูลทัศนคติต่อคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย..... 30
	ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที..... 30
	ทัศนคติต่อคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย..... 34
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 43
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 46
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 46
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 46
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 47
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 47
4	การวิเคราะห์ผล..... 48
	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง..... 48
	ผลการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย..... 51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

- ผลค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของการประเมินค่าระดับความสำคัญ ต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย.....	53
- ผลการแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที โดยแยกเป็นรายกลุ่ม.....	60
- ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทักษะ ต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที.....	99
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	103
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	103
วิธีดำเนินการศึกษา.....	103
สรุปผลการศึกษา.....	104
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	114
ภาคผนวก ก.....	115
ภาคผนวก ข.....	121
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	210

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางเปรียบเทียบลักษณะการทำงาน จำแนกตามเพศของบุคลากร	49
2 ตารางเปรียบเทียบลักษณะการทำงาน จำแนกตามอายุของบุคลากร	49
3 ตารางเปรียบเทียบลักษณะการทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	50
4 ตารางเปรียบเทียบลักษณะการทำงาน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	50
5 ตารางผลการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที.....	51
6 ตารางการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามเพศ	54
7 ตารางการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามอายุ.....	61
8 ตารางการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามระดับ.....	72
การศึกษา	
9 ตารางการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามสาย.....	81
งานที่ประกอบอาชีพ	
10 ตารางการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตาม.....	88
ประสบการณ์การทำงาน	
11 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์.....	99
ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามเพศ.....	
12 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์.....	100
ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามอายุ.....	
13 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์.....	100
ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามเพศ.....	
14 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์.....	101
ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามสายงานที่ประกอบอาชีพ.....	
15 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์.....	102
ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน.....	

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ศิลปะการละครเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มีอิทธิพลและใกล้ชิดกับมนุษย์มาช้านาน นับเนื่องจากอดีตจวบจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากศิลปะการละครได้นำเอาพฤติกรรมของมนุษย์มาผสมผสานกับจินตนาการเพื่อสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงานที่สะท้อนเรื่องราวของมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ จุดเริ่มต้นของศิลปะการละครอาจมาจากการที่มนุษย์ได้ใช้อากัปกิริยาในการแสดงออกเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ อาทิเช่น การร่ายรำหรือการแสดงกิริยาท่าทางประกอบในพิธีบวงสรวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติเป็นไปตามใจปรารถนา หรือในยุคต่อมา มนุษย์ได้ใช้การแสดงละครเป็นสื่อในการเผยแพร่ความคิด ความเชื่อทางศาสนา การเมือง และการปกครอง แม้ในยุคปัจจุบันซึ่งในยุคที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในด้านเทคโนโลยีอย่างล้ำหน้า เรายังพบว่าการสร้างสรรค์งานละครยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนอที่เข้ากับยุคสมัยมากขึ้น แต่ละครก็ยังคงสามารถทำหน้าที่เป็นสื่อให้กับจุดประสงค์ต่างๆ ที่มนุษย์ได้ตั้งไว้ เราจะเห็นว่าศิลปะการละครนั้นสามารถถ่ายทอดเรื่องราว ความคิด และโลกทัศน์ของผู้สร้างงานที่สะท้อนยุคสมัยได้เป็นอย่างดี จึงอาจกล่าวได้ว่าการละครเป็นศิลปะที่สามารถดำรงคงอยู่ได้ทุกสมัย เนื่องจากศิลปะแขนงนี้มีความสำคัญและสามารถสร้างอิทธิพลทางความคิดให้กับผู้คนในสังคมได้ เพราะละครเป็นสื่อที่ทำให้มนุษย์ได้เข้าใจในเรื่องราวชีวิตของตนเองได้อย่างกระจ่างชัดยิ่งกว่าศิลปะใดๆ

ในการสร้างงานละครให้ก่อเกิดเป็นศิลปะทั้งดงาม และมีคุณค่า จำเป็นต้องอาศัยกลุ่มบุคคลผู้มีความรู้และความสามารถที่จะมาร่วมสร้างสรรค์ " นักแสดง " ก็เป็นกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญในกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะด้านการละคร นักแสดงเป็นเสมือนหัวใจของการสร้างงานละคร รวมทั้งยังเป็นผู้ที่มีบทบาทต่อผลรวมของงานศิลปะแขนงนี้ ในประเด็นเรื่องความสำคัญของนักแสดงได้มีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในแวดวงศิลปะการแสดงหลายท่านได้ให้ทัศนะไว้ถึงความสำคัญของผู้ที่เป็นนักแสดงไว้ดังนี้

เคนเนท เอ็ม คาเมรอน และแพทตี พี กิลเลสปี (Kenneth M. Cameron, Patti P. Gillespie) กล่าวไว้ถึงความสำคัญของนักแสดง ความว่า

นักแสดง คือ ศูนย์กลางของการแสดงละคร นักแสดงเป็นเสมือนหมุดที่ทำให้เครื่องจักรขับเคลื่อนไปได้ และเป็นประหนึ่งกุญแจดอกสำคัญ ซึ่งถ้าปราศจากพวกเขาและเธอแล้ว ก็เสมือนว่าไม่มีอะไรเหลืออยู่เลย จะมีก็แต่เพียงโรงละครที่ว่างเปล่า หรือพื้นที่แสดงที่โล่งว่าง ผู้กำกับการแสดงก็ไม่สามารถกำกับอะไรได้ เช่นเดียวกับผู้ออกแบบก็ออกแบบไม่ได้ถ้าไม่มีนักแสดง หรือแม้แต่ผู้เขียนบทก็ได้แต่สร้างสรรค์งานขึ้นมาเพียงเพื่อไว้สำหรับอ่านในแบบของนวนิยายเท่านั้น นักแสดงผู้เดียวก็สามารถที่จะแสดงได้โดยปราศจากการช่วยเหลือของศิลปินคนอื่นๆ แม้ว่าละครเรื่องนั้นๆที่นักแสดงสร้างสรรค์ขึ้นอาจจะไม่ดีนัก ซึ่งก็เป็นความจริง และพวกเขาอาจจะทำได้แต่เพียงเล่าเรื่องได้เท่านั้น (เช่น นักเล่าเรื่องในวัฒนธรรมแบบอดีต ซึ่งนักแสดงจะมีลักษณะเป็นผู้เล่าเรื่อง) นักแสดงคนเดียวก็สามารถทำเสื้อผ้าและสร้างเวทีและฉากหย่าๆขึ้นมาเพื่อใช้ในการแสดงได้ จากพัฒนาการซึ่งเราพิสูจน์ได้มาหลายยุคหลายสมัย เราจะเห็นเพียงแค่นักแสดงและการแสดงแบบดั้งเดิม นั่นคือ การแสดงละครแบบสดๆ หรือการแสดงละครอย่างหย่าๆ เสื้อผ้าที่ใช้ก็เพียงเพื่อบ่งบอกว่ามีการแสดงมากกว่าใช้เพื่อให้ดูเป็นตัวละคร (เช่นเสื้อผ้าของตัวตลกในกลุ่มนักแสดงละครสัตว์ เป็นต้น) เวทีก็ทำยกพื้นและมีม่านอยู่ด้านหลังแทนที่จะเป็นฉากที่ทำอย่างประณีตละเอียดลออ ไม่มีนักแสดงที่เรียกได้ว่าเป็นนักแสดงที่จริงจังแต่อาจจะก่อเกิดการแสดงที่เยี่ยมยอดได้ เช่น คอมเมดี้ เด ลาร์เตซของอิตาลี บ่อยครั้งมากที่การแสดงละครมีการเปลี่ยนแปลงแนวทางอย่างที่เราคุ้น การเพิ่มผู้เขียนบท นักออกแบบ และผู้กำกับการแสดงไม่ว่าการละครจะพัฒนาไปเพียงใดสิ่งหนึ่งที่ยังคงเป็นจริงตลอดกาล ก็คือ ' นักแสดงยังป็นศูนย์กลางของการแสดง '

“ เราไม่สามารถมีละครที่ดีได้ถ้าปราศจากนักแสดง แต่เราสามารถมีการแสดงที่ดีได้แม้ว่าจะปราศจากละคร ”

(We can not have great plays without actors, but we can have great acting without plays.)

(Cameron & Gillespie. 1992 : 109 - 110)

คอร์ริแกน (Corrigan) แสดงความคิดเห็นไว้ถึงความสำคัญของนักแสดงว่า “ เป็นไปได้ที่จะสามารถมีละครโดยปราศจากบทที่เขียนขึ้นไว้ หรือปราศจากเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย หรือเครื่องประกอบฉาก ในแสงที่เป็นธรรมชาติ อาจปราศจากการชี้แนะของผู้กำกับการแสดง แต่จะมีอาจมีละครได้เลยถ้าปราศจากนักแสดงและผู้ชม ” (Corrigan.1992 : 19)

สดใส พันธุมโกมลอธิบายไว้ถึงความสำคัญของนักแสดงว่า

นักแสดงถือว่าเป็นหัวใจของการแสดงละคร นักแสดงคือผู้ที่สวมบทบาทเป็นตัวละครเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดที่มีอยู่ในบทละครมาสู่ผู้ชม ในบรรดาผู้ร่วมงานทางด้านการจัดแสดงละคร นักแสดงคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้ชมมากที่สุด ผลงานการสร้างสรรคของฝ่ายต่างๆไม่ว่าจะเป็นการเขียนบท การกำกับการแสดง การออกแบบเครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ฯลฯ จะได้รับการถ่ายทอดมาสู่ผู้ชมโดยผ่านทางนักแสดงโดยตรง ฉะนั้นจึงมักมีผู้กล่าวกันว่าในการจัดแสดงละคร เราสามารถตัดทุกอย่างออกได้ เว้นไว้แต่นักแสดงและผู้ชมซึ่งถ้าจะพูดไปแล้ว คำกล่าวนี้ก็มีความจริงอยู่มาก การแสดงในสมัยโบราณ ก่อนที่จะมีผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับการแสดง ผู้ออกแบบฝ่ายต่างๆ ก็เริ่มต้นด้วยนักแสดงกับผู้ชมเท่านั้น และในปัจจุบันแม้เราจะมีผู้ร่วมงานพร้อมทุกฝ่าย แต่ขาดนักแสดง เราก็ไม่อาจมีละครได้ แต่ทั้งนี้ผู้ที่เป็นนักแสดงก็ไม่ควรเย่อหยิ่งหรือคิดว่าตนเป็นคนสำคัญแต่เพียงผู้เดียว ตรงกันข้ามนักแสดงจะต้องระลึกไว้เสมอว่า ละครคือศิลปะที่รวมศิลปะหลายแขนงไว้ด้วยกัน ความสำเร็จของละครขึ้นอยู่กับความกลมกลืนของศิลปะทุกแขนง และความร่วมมือ ร่วมใจของผู้ร่วมงานทุกฝ่ายเมื่อมีผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆก็เท่ากับเป็นการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักแสดงสามารถทุ่มเทกำลังความสามารถให้กับการแสดงอย่างเต็มที่ และผู้ร่วมงานทุกฝ่ายก็จะช่วยเป็นพลังให้ผลรวมของละคร โดยมีนักแสดงเป็นส่วนสำคัญออกมาสู่สายตาของผู้ชมในรูปแบบที่สมบูรณ์ที่สุด (สดใส พันธุมโกมล. 2524 : 36)

จากทัศนะของนักวิชาการและผู้รู้ข้างต้น เราจะเห็นได้ว่านักแสดงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากในการสร้างสรรค์งานด้านศิลปะการแสดงละคร เพราะนักแสดง เป็นผู้ที่มีบทบาทต่อกระบวนการสร้างงาน รวมทั้งยังมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้ชม ดังนั้นเราจึงควรศึกษาและทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ตลอดจนลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงในทัศนะคติของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในแวดวงวิชาการและวงการการผลิตการละครและการแสดง เพื่อเปรียบเทียบและหาผลสัมฤทธิ์อันอาจจะนำมาใช้เป็นบรรทัดฐานแสดงถึงแนวทางเพื่อการปรับปรุงและพัฒนานักแสดงให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อการสร้างงานละคร อันจะเป็นการส่งผลให้เกิดการสร้างสรรคงานแสดงที่มีศิลปะต่อไป

ประเด็นในเรื่องคุณลักษณะของนักแสดงที่ดีในปัจจุบันนี้ ได้มีผู้ที่แสดงทัศนะหรือความคิดเห็นแตกต่างกันออกไปตามปัจจัยเงื่อนไขต่างๆ การที่จะหาคำตอบหรือหาข้อสรุปจึงเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยกระบวนการศึกษาค้นคว้าในการหาคำตอบ การหันกลับมาศึกษาหาความหมาย บทบาทและหน้าที่ของนักแสดงจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการหาคำตอบพื้นฐาน สำหรับในเบื้องต้นของการศึกษานี้ได้มีนักวิชาการและผู้ที่อยู่ในวงการศิลปะการแสดงละครเวทีได้ให้ทัศนะถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีของนักแสดงไว้แตกต่างกันไปดังนี้

สดใส พันธุมโกมล กล่าวว่า “ นักแสดงที่ดีควรระลึกถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบอย่างสูงสุดที่มีต่อผู้ชมและเพื่อนร่วมงานทุกฝ่าย เพราะหากไม่ตั้งใจแสดงให้ดีก็เท่ากับเป็นการทำลายผลงานของผู้เขียนบท ผู้กำกับการแสดง ผู้ออกแบบฝ่ายต่างๆ ฯลฯ เป็นการทำให้ทุกคนสูญเสียเวลาและพลังงานไปในการผลิตละครโดยเปล่า

ประโยชน์ และเป็นการทบทยศต่อศรัทธาของผู้ชมซึ่งอุดหนุนเสียเวลาและเงินตราในการซื้อบัตรหรือลงทุนเดินทางมาชมละครดังกล่าว..." (สดใส พันธุมโกมล. 2524 : 36)

นลินี สีตะสุวรรณ แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงละครเวทีที่ตึ้นนั้น อันดับแรกจะต้องมีวิชาการที่ถูกต้อง ต้องเข้าใจก่อนว่า การแสดงคืออะไร ละครคืออะไร ธรรมชาติของละครเวทีเป็นอย่างไร เมื่อเข้าใจแล้วนักแสดงก็ต้องสามารถทำตามธรรมชาตินั้นได้อย่างถูกต้อง...อันดับต่อมา คือต้องมีระเบียบวินัยในการทำงาน เพราะละครเวทีต้องการสิ่งต่างๆมากกว่างานประเภทอื่น ..." (นลินี สีตะสุวรรณ. สัมภาษณ์ : 2544)

พรรณศักดิ์ สุทธิ อธิบายว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีพลังในตัว ที่ทำให้เรารู้สึกได้และสามารถทำให้เรามอง...นอกจากนี้ยังต้องมีความพร้อมของความเป็นมนุษย์คือมีเครื่องมือครบถ้วนตั้งแต่ร่างกายเสียง อารมณ์ความรู้สึก ประสบการณ์ในชีวิต... อีกประการหนึ่งคือนักแสดงที่ดีต้องมีความมุ่งมั่น พากเพียร และรักในวิชาชีพ รวมทั้งยังต้องมีความเป็นธรรมชาติ หรือเป็นกลาง ทำตัวให้ใส และมีความว่างที่ปราศจากความเป็นตัวตน... " (พรรณศักดิ์ สุทธิ. สัมภาษณ์ : 2544)

สุวรรณดี จักรวรวุฒ แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงในอุดมคติของทีมงานคือเป็นผู้ร่วมงานที่ดี ตรงต่อเวลา อุทิศตัวกับอาชีพของตัวเอง มีความใส่ใจใฝ่รู้ โดยเฉพาะหน้าที่ของนักแสดง ก็คือ การที่จะถ่ายทอดวิญญาณของตัวละครออกมาให้ตรงกับที่ผู้ประพันธ์ต้องการ หมายถึงรู้ว่า จุดประสงค์ของตัวละครคืออะไร สามารถที่จะถ่ายทอดตัวละครนั้นออกมาจนกระทั่งผู้ชมคล้อยตามได้ นั่นคือในแง่ของหน้าที่หลัก ส่วนในการทำงานนั้นนักแสดงไม่ได้ทำงานเพียงคนเดียว เป็นการทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ด้วย...นักแสดงก็เป็นศิลปินคนหนึ่งในการทำงานด้านนี้เป็นการทำงานแบบศิลปะร่วม นักแสดงก็สามารถที่จะมีไอเดียของตัวเองที่จะแชร์กับคนอื่นได้ การทำงานตรงนี้ไม่ใช่เป็นการออกคำสั่งหรือให้ทำตาม นักแสดงไม่ใช่หุ่นยนต์ของผู้กำกับ เพราะฉะนั้นจึงสามารถที่จะมีไอเดียมีความคิดที่จะแลกเปลี่ยนกันได้เพียงแต่ว่าทุกอย่างเป็นการปรับเข้าหากัน เป็นการแบ่งปันความคิดกันเพราะฉะนั้นพอถึงจุดหนึ่งแล้วเขาจะรู้ว่าเขาคือผู้ที่เข้าใจ และถ่ายทอดตัวละครนั้นออกไปโดยมีผู้กำกับเป็นผู้ประคับประคอง " (สุวรรณดี จักรวรวุฒ. สัมภาษณ์ : 2544)

สินชัย เปล่งพานิช นักแสดงผู้มากไปด้วยประสบการณ์ ได้แสดงทัศนะไว้เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักแสดงละครเวทีที่ดีไว้ว่า " การเป็นนักแสดงที่ดีน่าจะเริ่มจากการที่มีละครเวทีที่ดีก่อน มีเรื่องที่ดีและมีการทำงานเป็นทีมที่ดี ตรงนี้จะช่วยให้เป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีได้...นอกจากนั้นคนที่ชื่อว่าเป็นนักแสดงที่ดีต้องมีความรับผิดชอบและมีความพร้อม..." (สินชัย เปล่งพานิช. สัมภาษณ์ : 2544)

ภาณุเดช วัฒนสุชาติ นักแสดงละครอาชีพผู้มีความสามารถสูงให้ทัศนะไว้ถึงคุณสมบัติของนักแสดงที่ดีว่า " นักแสดงที่ดีต้องมีวินัย ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นอันดับแรก เพราะถ้านักแสดงไม่มีวินัยก็จะรู้สึกวุ่นวายทำอะไรไม่ได้ ไม่พยายามมากก็ได้ แต่ถ้าเรามีวินัยเราจะบังคับตัวเองได้ให้ฝึกฝนเพื่อการพัฒนา ขณะเดียวกันนักแสดงควรรู้จักการทำงานเป็นทีม...เพราะละครเป็นอะไรที่เกิดขึ้นสดๆ อย่าคิดว่ามันคือความสามารถของเราคนเดียว แม้ว่าจะเป็นบท monologue แต่ก็อย่าลืมว่ามีองค์ประกอบด้านอื่นๆรวมอยู่ด้วย ทั้งแสง เสียง และเสื้อผ้า ซึ่งถ้าเราไม่ซ้อมฝ่ายอื่นๆก็จะไม่รู้ว่าจะต้องทำอะไรนั่นคือสิ่งที่เรียกว่าการทำงานเป็นทีม (Team Work) ลำดับต่อไปคือนักแสดงที่ดีต้องรู้จักฝึกฝนพัฒนาตนเอง รวมทั้งใช้จินตนาการสร้างสรรค์ตัวละครที่ตนแสดง..."

(ภาณุเดช วัฒนสุชาติ. สัมภาษณ์ : 2544)

วรรณศักดิ์ ศิริหล้า แสดงความเห็นว่ " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องตรงเวลา มีวินัย และรู้จักทำการบ้านมาก่อน ถ้านักแสดงไม่ทำการบ้านมาก่อนจะทำนักแสดงที่แสดงร่วมด้วยเหนื่อย เพราะต้องใช้สมาธิและพลังมากกว่าปกติ... อีกประการหนึ่งที่จะเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีคือ ต้องมีความใฝ่รู้ฝึกฝนอยู่เสมอ เช่น ถ้าต้องแสดงละคร

เพลงก็ต้องไปฝึกร้องเพลงและเตรียมร่างกายและเสียงให้พร้อมอยู่เสมอ การแสดงละครเวทียังทำงานหนักก็ยิ่งได้..." (วรรณศักดิ์ สิริหิลา. สัมภาษณ์ : 2544)

สมศักดิ์ สมุทรทอง แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงที่ดีนั้น อันดับแรก คือ วินัยของนักแสดงต้องมาก่อน ต่อจากนั้นคือ ความเชื่อของตัวเอง และความเชื่อในตัวละครต้องสามารถแยกออกจากกันได้..."

(สมศักดิ์ สมุทรทอง. สัมภาษณ์ : 2544)

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่าการหาข้อสรุปถึงลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ดี นับเป็นเรื่องที่ยังไม่ชัดเจน ประกอบกับการศึกษาวิจัยในประเทศเกี่ยวกับลักษณะของนักแสดงละครเวทียังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างจริงจัง ผู้วิจัยเชื่อว่าความคิดความเชื่อที่ใช้ในการสอนด้านศิลปะการแสดงและการละครในประเทศไทยยังอาศัยข้อมูลจากตำราของต่างประเทศเป็นหลัก ทั้งที่ในการปฏิบัติงานจริงในบริบทสังคมไทยย่อมมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาถึงความเชื่อ หรือทัศนคติของกลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และกลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวทีเพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทยเพื่อหาข้อสรุปอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนด้านศิลปะการแสดงต่อไป

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.1 เพื่อศึกษาทัศนคติของนักวิชาการและผู้ผลิตงานละครเวทีต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

1.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทยระหว่างกลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และกลุ่มผู้ผลิตงานละครเวที

2. ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

2.1 ทำให้ทราบถึงทัศนคติของนักวิชาการและผู้ผลิตงานละครเวทีต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที

2.2 สามารถนำผลการศึกษามาใช้พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการพัฒนาบัณฑิตในด้านศิลปะการแสดงให้มีลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการทางสังคม

3. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง
2. กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวที

การเก็บข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 เก็บจากกลุ่มนักวิชาการในสถาบันการศึกษาที่สอนศิลปะการแสดง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

กลุ่มที่ 2 เก็บจากกลุ่มผู้ผลิตงานละครเวทีทั้งสมัครเล่นและอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สายงานที่ประกอบอาชีพ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- สายงานที่ประกอบอาชีพ
- ประสบการณ์การทำงาน

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที

5. ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

ด้วยเหตุที่กลุ่มประชากรผู้ผลิตงานละครเวทีในลักษณะสมัครเล่น และกลุ่มผู้ผลิตงานละครเวทีอาชีพ เป็นกลุ่มประชากรที่ไม่สามารถสรุปได้ว่ามีจำนวนเท่าใด เพราะส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตงานเฉพาะเรื่องมิได้ทำงานประจำ ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้จะเก็บข้อมูลจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ผลิตงานละครเวทีในช่วงเดือนสิงหาคมพ.ศ. 2544 ถึง มกราคม พ.ศ. 2546 เท่านั้น

7. คำนิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 นักแสดงละครเวที หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถด้านการแสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นผู้ที่ต้องใช้ร่างกายเป็นสื่อในการแสดงออกซึ่งอุดมการณ์และแนวคิดของละครเรื่องนั้นๆ รวมทั้งสามารถสวมบทบาทเป็นตัวละครได้อย่างเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์ของบทละครและผู้กำกับการแสดงละครเวที

7.2 นักวิชาการด้านศิลปะการแสดง หมายถึง บุคคลที่มีความรู้และทำงานด้านการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดง ในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

7.3 ผู้ผลิตงานละครเวที หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการระดมทุนในการผลิตงานละครเวทีในด้านต่างๆ อาทิ นักแสดง ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที นักออกแบบ เป็นต้น

7.4 ลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณสมบัติหรือลักษณะที่ดี ซึ่งนักแสดงละครเวทีควรมีหรือควรเป็นเช่นนั้น หรือเป็นลักษณะที่เชื่อว่าหากนักแสดงละครเวทีในประเทศไทยมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านการแสดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.3 ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินค่าระดับความสำคัญของกลุ่มตัวอย่างต่อ ประเด็นคุณสมบัติที่ดีของนักแสดงละครเวที ในแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า จำแนกได้ดังนี้

1. เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักแสดงละครเวที
 - 1.1 ความหมายของคำว่านักแสดงละครเวที
 - 1.2 บทบาทและหน้าที่ของนักแสดงละครเวที
 - 1.3 ลักษณะของนักแสดงละครเวที
 2. เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับละครเวที
 - 2.1 ธรรมชาติและลักษณะเด่นของละครเวที
 - 2.2 กลุ่มผู้ผลิตละครเวทีในประเทศไทย
 3. ข้อมูลทัศนคติต่อคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย
 - 3.1 ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที
 - 3.2 ทัศนคติต่อคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย
 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักแสดงละครเวที

1.1 ความหมายของคำว่านักแสดงละครเวที

นักแสดงละครเวที คือใคร มีความสำคัญ และบทบาทอย่างไรในวงการศิลปะการแสดง เป็นประเด็นคำถามที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการค้นคว้าหาความหมายของคำว่านักแสดงละครเวทีโดยสืบค้นจากเอกสาร และการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทัศนคติของนักวิชาการและผู้ที่อยู่ในแวดวงศิลปะการแสดงในปัจจุบัน พอละสรุปคำนิยามของคำว่านักแสดงละครเวทีได้ดังนี้

หนังสือพจนานุกรมของดิอินเตอร์เนชันแนล เว็บสเตอร์ คอมพรีเฮนซีฟ ภาควิชาภาษาอังกฤษ (The New International Webster's comprehensive Dictionary of the English Language) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่านักแสดงไว้ว่า " actor : one who acts ; specifically, a player on the stage, motion pictures etc. นักแสดง คือ บุคคลผู้กระทำอย่างมีจุดมุ่งหมายพิเศษ , ผู้แสดงบนเวที , ในภาพยนตร์ หรืออื่นๆ "

(The New International Webster's comprehensive Dictionary of the English Language.1996 : 15)

หนังสือพจนานุกรมแห่งมหาวิทยาลัย อ็อกซ์ฟอร์ด (The Oxford English Reference Dictionary) ก็ได้ให้คำจำกัดความของคำว่านักแสดงไว้ว่า " actor : ' (a) a person who acts a part in a play etc., (b) a person whose profession is performing such parts. (ก) บุคคลผู้แสดงบทบาทในละครต่างๆ, (ข)บุคคลผู้ซึ่ง

มีอาชีพในการแสดงบทบาท ² a person who pretends to be something he or she is not. บุคคลผู้ที่สร้างเป็นบางสิ่งที่เขาหรือเธอไม่ได้เป็น " (The Oxford English Reference Dictionary.1996 : 18)

อาร์เชอร์ (Stepen M.Archer) กล่าวว่า " นักแสดงเป็นผู้ที่รับผิดชอบองค์ประกอบส่วนที่เกี่ยวกับการแสดงออกทางวัจนะในผลงานละคร พวกเขาจะมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงและทันทีทันใดกับผู้ชม และก็เฉพาะบรรดานักแสดงนั้นอีกที่สามารถตอบสนองผู้ชมได้ในระหว่างที่มีนักแสดง นักแสดงเป็นสื่อขั้นต้นและอาจจัดเป็นสื่อจำเป็นของผลงานการละครในอันที่จะเข้าถึงผู้ดู " (Archer.1983 : 138)

สดีไล พันธ์ภูมิพล อธิบายความหมายของคำว่านักแสดงไว้ว่า " นักแสดง คือ ผู้ที่สวมบทบาทเป็นตัวละคร เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดที่มีอยู่ในบทละครมาสู่ผู้ชม ในบรรดาผู้ร่วมงานทางด้านการจัดแสดงละคร นักแสดงคือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้ชมมากที่สุด ผลงานการสร้างสรรคของฝ่ายต่างๆไม่ว่าจะเป็นการเขียนบท การกำกับการแสดง การออกแบบเครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ฯลฯ จะได้รับการถ่ายทอดมาสู่ผู้ชมโดยผ่านทางนักแสดงโดยตรง ฉะนั้น จึงมักมีผู้กล่าวกันอยู่เสมอว่า ในการจัดแสดงละคร เราสามารถตัดทุกสิ่งทุกอย่างออกได้เว้นไว้แต่นักแสดงและผู้ชม " (สดีไล พันธ์ภูมิพล. 2520 : 34)

ซูไรมาน เวศยาภรณ์ ให้คำนิยามของนักแสดงไว้ว่า " นักแสดง คือ บุคคลผู้มีความสามารถด้านการแสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นผู้ที่สามารถใช้ร่างกายเป็นสื่อแสดงออกซึ่งจุดหมายและแนวคิดของละครเรื่องนั้นๆ โดยการตีความบทที่ตนแสดงและสวมบทบาทของตัวละครนั้นอย่างสมจริงและสมเหตุผล ผล นำติดตามและน่าเชื่อถือ " (ซูไรมาน เวศยาภรณ์. 2537 : 19)

พฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของคำว่า นักแสดงละครเวทีไว้ว่า " นักแสดงละครเวที คือบุคคลผู้มีบทบาทในการแสดงงานลักษณะต่างๆบนเวที ซึ่งอาจจะเป็นการผสมผสานกันทั้งการแสดงนาฏศิลป์ การเล่าเรื่อง ฯลฯ โดยมีการใช้พื้นที่ในการแสดงและมีผู้ชม " (พฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ. สัมภาษณ์ : 2544)

พรรัตน์ ดำรุง อธิบายความหมายของนักแสดงละครเวทีไว้ว่า " นักแสดงละครเวที คือ บุคคลที่แสดงบทบาทต่างๆบนเวที โดยมีการแสดงเป็นบุคคลอื่น มีเงื่อนไขในการแสดง และมีความขัดแย้งที่ชัดเจน ทั้งนี้เวทีหรือพื้นที่ที่ใช้แสดงอาจมีลักษณะที่หลากหลาย แต่มีความชัดเจนในการแบ่งเขตระหว่างผู้แสดงกับผู้ชม " (พรรัตน์ ดำรุง. สัมภาษณ์ : 2544).

จากข้อมูลข้างต้น อาจสรุปความหมายของคำว่านักแสดงละครเวทีได้ว่า นักแสดงละครเวที ก็คือ ผู้ที่มีความสามารถด้านการแสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นผู้ที่ต้องใช้ร่างกายเป็นสื่อในการแสดงออกซึ่งจุดหมายและแนวคิดของละครเรื่องนั้นๆ รวมทั้งสามารถสวมบทบาทเป็นตัวละครได้อย่างเหมาะสมและตรงตามจุดประสงค์ของบทละครและผู้กำกับการแสดงละครเวที

1.2 บทบาทและหน้าที่ของนักแสดงละครเวที

ประเด็นเรื่องบทบาทและหน้าที่ของนักแสดงละครเวที เป็นเรื่องที่สำคัญที่ผู้ศึกษาเกี่ยวกับศิลปะด้านการแสดงจำเป็นต้องต้องค้นคว้าเพื่อให้เข้าใจถึงคุณลักษณะของนักแสดงละครเวทีได้อย่างถ่องแท้ยิ่งขึ้น ประเด็นดังกล่าวนี้ได้มีนักวิชาการและผู้รู้ทั้งหลายในแวดวงศิลปะการแสดงได้ให้ทัศนะไว้หลากหลายดังนี้

สตานิสลาฟสกี (Constantin Stanislavski) นักการละครคนสำคัญได้กล่าวถึงภาระงานที่สำคัญของผู้ที่เป็นนักแสดงไว้ดังนี้

งานของนักแสดงและผู้กำกับการแสดงที่เราเข้าใจ คือกระบวนการที่เต็มไปด้วยความยากลำบาก มิใช่แบบที่เรียกกันว่า “ ความสนุกสนานของการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ” อย่างที่บางคนเคยได้ยินเมื่อพูดถึงศิลปะประเภทนี้ งานของนักแสดงนั้นจะสนุกได้ก็ต่อเมื่อได้ทำหน้าที่ ซึ่งเป็นความสนุกของการมีสำนึกว่าเราทำได้ ว่าเรามีความตั้งใจ และเราก็ได้รับอนุญาตร่วมในงานที่เรารัก อันเป็นงานที่ต้องอุทิศตน และชีวิตของเราให้ งานของนักแสดงจะให้ความสุขได้ก็ต่อเมื่อได้เห็น ว่าหน้าที่ได้บรรลุผลแล้ว หน้าที่นั่นก็คือการได้แสดง ได้เล่นบทบาท ได้มีส่วนร่วมในการมอบช่วงเวลาที่มีค่าให้แก่ผู้ชม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการทำงานและการพัฒนางานต่อไป..(Stanislavski. 1999 : 9)

จอห์น ดัลแมน (John Dolman) อธิบายไว้ถึงหน้าที่ที่สำคัญ 2 ประการของนักแสดงความว่า

ความจริงที่เกี่ยวกับนักแสดงประการหนึ่งก็คือ นักแสดงไม่เหมือนกับศิลปินทั้งหลายส่วนใหญ่ เพราะนักแสดงต้องเป็น 2 สิ่งในเวลาเดียวกันนั่นคือ นักแสดงต้องเป็นทั้งศิลปินและเป็นทั้งเครื่องมือ ปฏิภาณผู้หนึ่งทำงานได้ด้วยตัวสลับลงบนหินอ่อน หรือใช้นิ้วปั้นดิน จิตรกรทำงานได้ด้วยสีและพู่กันที่ระบายลงบนผืนผ้าใบ นักไวโอลินเล่นเพลงได้จากการเล่นเครื่องไม้และสายเอ็น แต่สำหรับนักแสดงแล้วเขาต้องแสดงผ่านตัวของเขาเอง ผ่านตัวตนทั้งหมดผ่านร่างกาย เสียง การเคลื่อนไหว การแสดงออกด้วยสีหน้า กระทั่งอารมณ์ และจินตนาการของตนเอง โดยทางการกระทำแล้วนักแสดงก็คือศิลปิน แต่โดยนัยของการถูกกระทำนักแสดงเองก็เป็นเครื่องมือ อาจเป็นการง่ายที่จะพูด และในทางหลักการแล้วก็อาจจะง่ายที่จะเข้าใจ แต่เมื่อมีใครสักคนพยายามจะอธิบายถึงวิธีการที่นักแสดงทำนั้นว่าเป็นอย่างไร คนผู้นั้นอาจจะพบว่าไม่ใช่เรื่องง่ายเลยสำหรับการที่มีหน้าที่ 2 ประการที่ค่อนข้างแตกต่างกัน และดูเหมือนแทบจะขัดกันโดยสิ้นเชิง ในฐานะที่เป็นเครื่องมือ นักแสดงเป็นตัวละครที่เขาเป็นตัวแทนในทางทฤษฎีการแสดงละครสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงละครแนวสมจริงที่มีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ระดับของความน่าเชื่อถือ และภาพลวงที่เหมือนจริง ตัวละครในละครประเภทสมจริงต้องมีความน่าเชื่อถืออยู่ในตัว และการแสดงในละคร เขาจะต้องถูกทำให้น่าเชื่อถือด้วยจินตนาการของผู้ชม ผู้ชมละครสมัยใหม่มีผัสสะทางสุนทรีย์ที่ดีเยี่ยม ซึ่งจะรู้สึกว่าเป็นที่สบอารมณ์ได้ง่าย ถ้าตัวละครตัวนั้นไม่อยู่กับท่วงที่เป็นส่วนหนึ่งของภาพลวง หรือถ้านักแสดงไม่คงอยู่กับตัวละครที่ตนแสดง ไม่มีอะไรจะทำลายความเชื่อมั่นในตัวนักแสดง และทำลายความชื่นชมในภาพลวงได้มากเท่ากับการค้นพบว่านักแสดงกำลังมองหรือพูดโดยตรงมายังผู้ชมในลักษณะที่สื่อสารแบบโจ่งแจ้ง เราต้องการให้นักแสดงมอง พูด และแสดงพฤติกรรมเป็นตัวละคร ที่เราเชื่อว่าเขาเป็น และควรอย่างยิ่งที่จะมีมนต์สมมุติของโลกอื่นที่เป็นโลกของละคร ในทางกลับกันในฐานะที่เป็นศิลปิน เราจะคิดถึงนักแสดงในลักษณะที่แยกเขาเป็นอิสระจากการเป็นตัวละคร โดยคิดถึงในฐานะของผู้ถ่ายทอด ซึ่งศึกษาตัวละครและทำให้ตัวเขาอรบรู้และเป็นที่น่าสนใจต่อพวกเราซึ่งเป็นผู้ชม เราจะไม่ถามนักแสดงว่าเขาเป็นเครื่องมือของผู้กำกับ หรือของนักแสดงคนอื่นในขณะที่เขาถ่ายทอด หรือจะไม่ถามเขาว่าเขาได้ถ่ายทอดอะไรที่แตกต่างไปจากความตั้งใจของผู้เขียนบทละครหรือไม่ แต่เราจะถามนักแสดงว่าเขาได้เติมเต็ม และให้ความกระจ่างชัดแก่ประสบการณ์ของเราด้วยการให้เราได้มีส่วนร่วมที่จะชื่นชมความสามารถและความเข้าใจของเขาที่มีต่อความตั้งใจของนักเขียนบทละคร คำถามก็คือนักแสดงถ่ายทอดทัศนคติมาสู่เราโดยไม่ทำลายภาพลวงของละคร และทำลายประสิทธิภาพของตนเองในฐานะเครื่องมือในเวลาเดียวกันได้อย่างไร ลองสมมติว่า มีตัวละครตัวหนึ่งถูกกำหนดให้เป็นตัวตลกที่โง่เขลา และต้องทำหรือพูดตลกโดยที่เขาจะต้องไม่รู้ตัวว่าสิ่งที่เขากำลังทำนั้นทำให้เขาเป็นคนตลก ในฐานะที่เป็นเครื่องมือ นักแสดงต้องรักษาภาพลวงนี้ไว้ด้วยการต้องถูกมองว่าโง่เขลา และไม่รู้เรื่องอะไรเลย แต่ในฐานะของศิลปินนักแสดงต้องทำให้ผู้ชมรู้ว่าเขานั้นเป็นส่วนหนึ่งของผู้ประพันธ์บทละคร ซึ่งตั้งใจให้เกิดสถานการณ์ที่ตลกขบขัน และต้องการให้ผู้ชมได้เข้าใจในสิ่งนี้ ซึ่งอารมณ์ขันนั้นเป็นส่วนหนึ่งของความตั้งใจของนักเขียนบทและนักแสดง ซึ่งไม่ได้เป็นความตั้งใจของตัวละคร ในเบื้องต้นดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ และอาจจะเป็นไปได้ถ้าศิลปะไม่เป็นธรรมเนียมที่ปฏิบัติกันมา และการแสดงต้องทำให้สมจริงอย่างที่สุด แต่ก็ไม่ใช่สิ่งที่เป็นไปได้อีกต่อไป เมื่อพิสูจน์แล้วว่า นักแสดงที่ดีทั้งหลายต่างก็ประสบความสำเร็จในการทำหน้าที่ทั้งสองประการนี้ อาจจะมีไม่กี่คนที่สามารถอธิบายได้ว่าทำได้อย่างไรแต่เราก็ต้องพยายามค้นหาต่อไป... (Dolman. 1949 : 32 – 33)

จากข้อมูลในงานวิจัยของของพฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ ได้อธิบายไว้ถึงหน้าที่ของนักแสดงความว่า

บทบาทและภาระงานของนักแสดงในงานละครหรืองานการแสดงก็คือ แสดงบทบาทของตัวละครที่ตนได้รับมอบหมาย นักวิชาการบางท่านกล่าวว่า นักแสดงมีภาระสำคัญที่จะต้องทำในงานละครเรื่องนั้นๆ มีความหมายและเป็นงานแสดงที่สนุกสนาน โดยการนำเสนอของนักแสดงนั้นเองที่ทำให้งานละครเวทีแตกต่างไปจากละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ ตลอดจนงานทัศนศิลป์ เพราะนักแสดงที่แสดงละครเวทีอยู่นั้นจะนำเสนอผลงานโดยตรงและสดๆกับผู้ชมละคร ขณะที่ผู้ชมดูละครเวทีเรื่องนั้นอยู่นักแสดง เป็นผู้รวบรวมจิตวิญญาณของละครเวทีโดยแท้ อาร์เชอร์ (Stephen M. Archer) กล่าวว่า นักแสดงเป็นผู้รับผิดชอบองค์ประกอบส่วนที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแสดงออกทางวิจนะในผลงานละคร พวกเขาจะมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงและทันทีทันใดกับผู้ชม และก็เฉพาะบรรดานักแสดงนั้นอีกที่สามารถตอบสนองผู้ชมได้ในระหว่างที่มีการแสดง นักแสดงเป็นสื่อขั้นต้นและอาจจัดเป็นสื่อจำเป็นของผลงานการละครในอันที่เข้าถึงผู้ดู (Archer. 1983 : 138)

บทบาทและความรับผิดชอบของนักแสดงต่องานละครนั้นมีความสำคัญอกๆกับผู้สร้างงานฝ่ายอื่น อีกทั้งนักแสดงเองก็ยิ่งต้องทำงานใกล้ชิดกับทีมงานด้านอื่นๆด้วย นักวิชาการบางท่านเชื่อว่านักแสดงมีโอกาสนที่จะค้นพบของตนน้อยมาก ทั้งนี้เพราะนักเขียนบทจะเป็นผู้กำหนดบทบาทให้กับนักแสดง ขณะที่ผู้กำกับการแสดงก็จะควบคุมการเคลื่อนไหวและนาฏการของนักแสดง นักออกแบบก็จะเป็นผู้ออกแบบฉากและเครื่องแต่งกายอันเป็นองค์ประกอบแวดล้อมสำหรับนักแสดงเหล่านั้น ซึ่งส่งผลต่อการเคลื่อนไหวและภาพลักษณ์ของนักแสดงด้วย นักแสดงปกติจะทำงานประสานโดยตรงกับผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับการแสดงต้องการการนำเสนอภาพชีวิตจากนักแสดงเพื่อสร้างภาพละครให้ดูมีชีวิต นักแสดงเองก็ต้องการคำติชม ข้อเสนอแนะจากผู้กำกับการแสดงเพื่อให้พวกเขาสามารถเดินสู่เป้าหมายของงานละครเรื่องนั้นๆได้อาจรวมทั้งคำแนะนำและความเป็นผู้นำของผู้กำกับการแสดงตลอดช่วงของการซ้อม จวบจนกระทั่งเวลาแสดง หากปราศจากนักแสดง ผู้กำกับการแสดง ก็ไม่มีสิ่งใดจะกำกับ เช่นเดียวกัน ถ้าปราศจากผู้กำกับการแสดง นักแสดงทั้งหลายอาจแสดงได้ทั่วๆก็จะสูญเสียเอกภาพและความต่อเนื่อง อันเป็นส่วนที่ส่งผลความเป็นเลิศของการแสดงได้เช่นกัน นักวิชาการบางท่านเชื่อว่า “ งานการแสดง ” หรือภาระงานของนักแสดงนั้น เป็นงานศิลปะที่มีลักษณะขัดแย้งกันอยู่ในตัว นักแสดงเป็นผู้ที่ต้องสร้างความสมดุลระหว่างสิ่งที่ขัดแย้งกันให้ได้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแสดงที่เชื่อว่านักแสดงต้องเสนอภาพตัวละครให้ดูเป็นธรรมชาติ ซึ่งก็ต้องอาศัยขบวนการสร้างภาพลงหรือการใช้อุบายในการแสดงหรือเรื่องของเทคนิคในการแสดงกับแรงดลใจ ตลอดจนความสมจริงกับการสร้างทำ เป็นต้น (Comerón. 1992 : 110) ในประเด็นนี้ คอริแกน (Robert W. Corrigan) แสดงความเห็นไว้ว่า “ นักแสดงจะต้องใช้ร่างกายของเขาเป็นสื่อกลางในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของพวกเขา ในขบวนการสร้างสรรค์ศิลปะพวกเขาต้องคำนึงถึงน้ำเสียง การแสดงออกทางอารมณ์ ท่าทางและการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นภาพลักษณ์ภายนอกที่แยกแยะตัวละครออกจากตัวตนของพวกเขา นักแสดงต้องแสดงออกโดยใช้ภาพลักษณ์ภายนอกเป็นเครื่องมือ ร่างกายของนักแสดงก็คือเครื่องมือของนักแสดงเช่นเดียวกับที่พุท้นเป็นเครื่องมือของจิตรกร หรือเครื่องดนตรีเป็นเครื่องมือของนักดนตรีนั่นเอง ” (Corrigan. 1992 : 194) (พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ. 2544 : 54 – 56)

เด่นดวง พุ่มศิริ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของนักแสดงไว้ว่า

ผู้แสดงเป็นผู้ที่มีหน้าที่สำคัญที่สุดของการแสดง ด้วยเป็นผู้นำเรื่องความคิดและอารมณ์เสนอต่อคนดูให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึกและรู้เรื่องไปด้วย ในสมัยโบราณการแสดงคอมเมเดีย เดล ลาเต้ ของอิตาลี และการแสดงละครย่อย ผู้แสดงสามารถทำความบันเทิงให้แก่คนดูอย่างเต็มที่เยี่ยมด้วยปฏิภาณของตนเอง โดยไม่มีบทละครเขียนไว้ตายตัวเลย นี่ก็แสดงให้เห็นว่าผู้แสดงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะละครถ้ามีผู้แสดงที่สามารถแล้ว ก็แสดงเป็นเรื่องได้โดยไม่ต้องมีบท และบทละครแม้ดีสักเท่าไรก็ตาม ถ้าไม่มีผู้แสดงแล้วเรื่องก็จะไม่ปรากฏเลย ผู้แสดงเป็นผู้ตีบทตัวละครแต่ละตัวให้เห็นความรู้สึกและอาการของบุคคลเกิดขึ้นในจินตนาการของเขา แล้วแสดง

อาการของตนให้คนดูเห็นบุคคลนั้นเกิดขึ้นจริง มีชีวิตดำเนินไปตามเหตุการณ์ในเรื่อง เพื่อแสดงข้อคิดของชีวิตตามที่ผู้แต่งบทกำหนดไว้ (เด่นดวง พุ่มศิริ. 2523 : 16 – 17)

1.3 ลักษณะของนักแสดงละครเวที

นักแสดง เป็นบุคคลที่มีรูปแบบของชีวิตในลักษณะที่ค่อนข้างจะแตกต่างจากบุคคลในสายงานอาชีพอื่น การที่จะทำความเข้าใจนักแสดงให้ชัดเจนได้นั้น เราอาจจะต้องศึกษาลักษณะของนักแสดงให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในประเด็นเรื่องลักษณะของนักแสดงได้มีผู้รู้ได้ให้ทัศนะไว้หลากหลายดังนี้

เคนเนท เอ็ม คาเมรอน และแพททิ พี กิลเลสปี (Kenneth M. Cameron, Patti P. Gillespie) ได้อธิบายไว้ถึงลักษณะของผู้ที่มีอาชีพเป็นนักแสดง ไว้ว่า

เราไม่อาจจะบรรยายได้ถึง บุคลิกลักษณะของนักแสดงได้อย่างกระจ่างชัดนัก แต่อาจจะตั้งข้อสังเกตได้ว่าอาชีพนักแสดงได้ผลักพวกเขาให้ออกห่างไปจากวิถีชีวิตของมนุษย์ผู้อื่น นั่นก็เพราะนักแสดงดำรงตนและปฏิบัติงานในห้วงเวลาที่ไม่มีเหมือนใคร ต้องใช้พลังและสมาธิขับเคลื่อนตนอย่างสูง และครองตนอยู่ในเงื้อมมือที่แสนจะน่าหวาดหวั่นในอาชีพ และฐานะการเงิน รางวัลของนักแสดงก็คือเสียงปรบมือ และการยอมรับจากผู้ชม บุคลิกของนักแสดงที่ถูกชี้นำด้วยความต้องการเสียงปรบมือและการยอมรับ ไม่อาจจะเป็นบุคลิกลักษณะที่มั่นคงไปได้ แต่จากการที่ต้องประสพกับการชมและการแสดงจากแล้วจากเล่า ครั้งแล้วครั้งเล่า จะมีใครในวิชาชีพอื่นรู้ได้ถึงความแข็งแกร่ง และความกล้าหาญที่จะเผชิญกับสิ่งต่างๆ ของนักแสดง ความสัมพันธ์ที่เป็นส่วนตัวของนักแสดงถูกคุกคามได้ง่าย ด้วยเหตุที่ต้องทำงานในช่วงเวลาที่ผิดปกติ หรือด้วยความไม่มั่นคงในอาชีพ และความจำเป็นที่จะต้องโยกย้ายไปหลายถิ่นที่โดยมีอาจทราบได้ล่วงหน้า ชีวิตของนักแสดงสร้างความเครียดในระดับสูง และอาจนำไปสู่การหลงมัวเมาในสิ่งเสพติด เจกเช่นคนทั่วไปหรืออาจจะมากกว่า ความสามารถและความปรารถนาที่จะแสดงงานที่ดูเหมือนเป็นสิ่งก่อสร้างสรรค์ ก็อาจจะทำให้ดูแตกต่าง นักแสดงผู้ที่มีมั่งมันในอาชีพของตนบางครั้งอาจจะถูกมองว่าเป็นคนนอกสังคม... (Cameron & Gillespie. 1992 : 119- 121)

เอดวิน วิลสัน (Edwin Wilson) นักวิชาการด้านศิลปการแสดงได้ให้ทัศนะไว้ถึงลักษณะอาชีพของนักแสดงไว้

ดังนี้

ชีวิตของนักแสดงละครเวที นักแสดงภาพยนตร์ และนักแสดงละครโทรทัศน์เป็นกรณีศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงความต่าง กล่าวคือ ในด้านหนึ่งก็เป็นชีวิตที่มีโอกาสสำหรับการมีชื่อเสียง และความน่าดึงดูดใจ รวมทั้งมีรางวัลตอบแทนในรูปของเงินจำนวนมาก แต่อีกด้านหนึ่งก็เป็นชีวิตที่เรียกร้องการเสียสละ และทุ่มเทอย่างสูง รวมทั้งต้องทำงานหนักและต้องมียุติ ซึ่งก็บ่อยครั้งที่จะได้รับรางวัลเป็นเงินตอบแทนตามมา อัตราการว่างงานของนักแสดงนั้นก็มักจะสูงกว่าอาชีพอื่น... (Wilson. 1994 : 94)

เอลลิส โจนส์ (Ellis Jones) นักแสดงอาชีพและผู้เชี่ยวชาญด้านการแสดงได้ตั้งข้อสังเกตไว้เกี่ยวกับลักษณะของผู้ที่เป็นนักแสดงไว้ว่า

จำนวนของนักแสดงที่เลี้ยงชีพได้พอเพียงตั้งแต่เริ่มทำงานในอาชีพนักแสดงมักจะมีจำนวนน้อย นักแสดงมักจะต้องต่อสู้อยู่หลายปีกกว่าจะตั้งตัวและมีเงินใช้จ่ายได้อย่างพอเพียงจากอาชีพที่ตนยึดถือ แม้กระทั่งนักแสดงบางคนที่สามารถตั้งตัวได้แล้ว บางครั้งก็ยังไม่อาจจะบอกได้ว่างานแสดงครั้งต่อไปจะเข้ามาอีกเมื่อไหร่ อาจจะมีนักแสดงรุ่นใหม่ไปถึงดวงดาวได้ภายในเวลาไม่กี่เดือนหลังจากที่ออกจากโรงเรียนการแสดงไปแล้ว และ

อาจจะได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว เขาอาจจะได้รับบทเป็นพระเอกหนุ่มในละครเรื่องล่าสุดที่มีอยู่ แต่เมื่อหลังจากที่เกิดการค้นพบนักแสดงคลื่นลูกใหม่ เสียงโทรศัพท์ที่เคยโทรเข้ามาติดต่อก็จะเงียบหายไป...

(Jones. 1998 : 12)

พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ อธิบายไปถึงลักษณะของนักแสดงโดยอ้างจากนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงสรุปความได้ว่า

“ นักแสดงต้องไม่ สร้างภาพ แต่จะต้องแสดงด้วยจิตวิญญาณโดยอาศัยร่างกายของเขาเป็นสื่อกลางในการแสดงออก ” (Jerzy Grotowski)

“ การแสดงเป็นศิลปะแห่งตัวตน เป็นศิลปะที่แสดงถึงความสูงส่งของการเปิดเผยตัวตน ” (Charles Marowitz)

“ การแสดงเป็นศิลปะที่ซับซ้อนและยาก คอริแกน ” (Corrigan. 1992 : 188 – 191)

กล่าวไว้ว่านักแสดงจะต้องมีบุคลิกลักษณะ 4 ประการอยู่ในตัวของนักแสดงได้แก่

1. เป็นบุคคลที่มีอยู่ในโลกจริง นักแสดงทุกคนมีลักษณะเป็นมนุษย์ทั่วไปเฉกเช่นเดียวกับผู้ดูละคร พวกเขามีลักษณะทางกายภาพและพฤติกรรมต่างๆเหมือนคนทั่วไป นักแสดงเหล่านั้นมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ต่างๆ ได้แสดงออกถึงความรู้สึกนานา ลักษณะ ได้พูดแสดงความคิดเห็นเช่นคนทั่วไป ลักษณะต่างๆเหล่านั้นนับเป็นสิ่งสำคัญ ภาพละครที่ปรากฏต่อสายตาของคนดูละครคือ ภาพที่นักแสดงนำเสนอภาพของชีวิตมนุษย์ นักแสดงเหล่านั้นแชร์ลักษณะความเป็นมนุษย์ พวกเขาน่าสนใจ น่าติดตาม พวกเขาประสบความสำเร็จ ความกังวลใจ และความทุกข์ พวกเขาต้องปวดหัว ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่างๆรวมทั้งปัญหาต่างๆจากคนรัก พวกเขาก็อาจต้องทะเลาะเบาะแว้งกับเพื่อนฝูงหรือคนใกล้ชิด จากนั้นพวกเขาก็มาที่โรงละคร สวมใส่เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า หลังจากแสดงเสร็จพวกเขาก็กินอาหาร แล้วก็กลับบ้าน นักแสดงทุกคนก็คือคนทั่วไปคนหนึ่งซึ่งอาชีพของพวกเขาคือการแสดง นักแสดงมีหน้าที่ที่จะถ่ายทอดหรือเปลี่ยนตัวของพวกเขาไปสู่ชีวิตของตัวละคร ที่มีชีวิตโลดแล่นอยู่ในบทละคร

2. นักแสดงเป็นผู้นำเสนอบุคลิกของตัวละครในโลกของละคร ภาระสำคัญของนักแสดงก็คือ การให้ชีวิตแก่ตัวละครอันเกิดจากจินตนาการเหล่านั้น หากถามว่านักแสดงแสดงเป็นเจ้าชายแฮมเล็ตอย่างไร เพราะแฮมเล็ตปรากฏอยู่ในลักษณะของถ้อยคำที่กล่าวถึงในบทละครที่เชกสเปียร์ประพันธ์ไว้เท่านั้น ในละครที่แสดงผู้ชมทุกคนจะไม่มีผู้ใดรู้จักหรือพบเห็นตัวจริงของแฮมเล็ตมาก่อน เว้นแต่ภาพที่นักแสดงผู้รับบทของแฮมเล็ตแสดงตัวตนของตัวละครตัวนี้ให้เรารู้ทุกคนที่เป็นคนดูได้เห็นเท่านั้น จากลักษณะดังกล่าวนี้จึงเกี่ยวกับการถ่ายโยงถึงสองชั้น คือนักแสดงเปลี่ยนตัวตนของพวกเขาให้กลายเป็นตัวละคร (ซึ่งพวกเขาก็ยังคงสภาพตัวของเขาไว้ได้) และตัวละครในบทประพันธ์ซึ่งมีชีวิตในบทถูกเปลี่ยนสภาพสู่ชีวิตที่เป็นจริงโดยนักแสดง เพื่อขั้นตอนการถ่ายโยงที่ซับซ้อนเหล่านี้ นักแสดงจะต้องประสานประสบการณ์ส่วนตัวของนักแสดงเข้ากับประสบการณ์ที่มีอยู่ในละคร โดยอาศัยข้อมูลจากชีวิตที่เป็นจริงจำนวนหนึ่ง ซึ่งจะใกล้เคียงหรือตรงตามโลกจินตนาการที่นักเขียนสร้างสรรค์ไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม นักแสดงกำลังนำเสนอ “ โลกที่สาม ” อันเป็นโลกที่เกิดขึ้นจากทั้งชีวิตจริงและบทละคร แต่ทว่าโลกใบนี้ก็เป็นอิสระจากทั้งบท และโลกของชีวิตจริงด้วย แฮมเล็ตที่นักแสดงนำเสนออยู่บนเวทีแสดงนั้นมิใช่แม้กระทั่งตัวของนักแสดงเอง หรือแม้แต่ตัวละครตามถ้อยคำในบทละครของเชกสเปียร์ ทว่าภาพที่ปรากฏอยู่นั้นมีทั้งส่วนที่เป็นตัวนักแสดงเองและมีส่วนที่ได้มาจากบท ที่สำคัญนักแสดงกำลังแสดงเป็นตัวละคร ภาพของแฮมเล็ตบนเวทีเกิดขึ้นจากการผสมผสานอย่างดีเยี่ยม อีกทั้งลักษณะของแฮมเล็ตที่นักแสดงนำเสนอบนเวทีนั้นจะมีลักษณะแตกต่างไปจากแฮมเล็ตซึ่งแสดงโดยนักแสดงคนอื่นๆด้วย

3. นักแสดงจะต้องเป็นตัวละครที่ถูกนำเสนอทั้งยังต้องเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์กับตัวละครอื่นๆในละครด้วย ในระหว่างที่นักแสดงแสดงละครอยู่นั้น ตัวละครอื่นๆในโลกของละครเรื่องนั้นนับเป็นสิ่งสำคัญต่อนักแสดงอย่างยิ่ง ด้วยเหตุที่ละครนำเสนอภาพของการปะทะสังสรรค์ระหว่างตัวละครในเรื่อง หากตัวละครไม่มีพฤติกรรมใดๆปะทะ หรือตอบสนองกับตัวละครอื่นๆที่แวดล้อมในละครเรื่องนั้นเลย ก็จะไม่มีการแสดง

ดังกล่าวเกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น แอมเลต ซึ่งแสดงโดยนักแสดงคนหนึ่งไม่มีลักษณะประสาทมกลืนกับตัวโพลีเนียสหรือตัวละครอื่นในเรื่องในระหว่างที่ละครดำเนินเรื่องอยู่ ละครทั้งเรื่องก็จะประสบความสำเร็จเพราะนักแสดง และไม่ว่าจะด้วยเหตุใดก็ตาม ความล้มเหลวก็เป็นผลเนื่องมาจากการคงไว้ซึ่งตัวละครอันเป็นบุคคลที่สาม สรุปได้ว่านักแสดงก็กลับไปสู่พฤติกรรมของพวกเขาในฐานะมนุษย์ในโลกของความเป็นจริงมากกว่าจะเป็นการนำเสนอภาพตัวละครในวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้น นักแสดงจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับตัวของเขาในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง ขณะเดียวกันก็เป็นนักแสดงที่กำลังแสดงละครด้วยขบวนการนำเสนอภาพตัวละครในงานแสดงนั้นผ่านขั้นตอนทางบุคลิกของคน จากตัวตนของนักแสดง ตัวละครตามบท และตัวละครอันเป็นผลจากการสร้างหรือนำเสนอของนักแสดงซึ่งจะเป็นเสมือนบุคคลที่สามที่จะมามีพฤติกรรมปะทะสังสรรค์กันอยู่บนเวทีของละครและละครที่แวดล้อมอยู่นั้น

4. นักแสดงจะเป็นเสมือนรูปจำลอง หรือแบบอย่างสำหรับคนดูละคร แม้ว่าบุคลิกข้อนี้จะเป็นลักษณะอันเกี่ยวข้องกับศิลปะของการแสดงของนักแสดงน้อยที่สุด แต่นักวิชาการบางท่านเชื่อว่ายังคงเป็นบทบาทหรือหน้าที่สำคัญของนักแสดง ภาพที่นักแสดงนำเสนอว่ามีผลต่อสังคมอย่างยิ่ง ตลอดจนยังเป็นสิ่งที่อธิบายถึงสาเหตุที่นักแสดงได้รับความนิยมชมชอบด้วย ละครที่เป็นเรื่องจากโลกจินตนาการซึ่งมีเรื่องราวหลายๆ เรื่องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับชีวิตจริงในสังคมของผู้ดูละคร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของค่านิยมที่แตกต่าง สถานการณ์บางสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตจริงได้ นักวิชาการบางท่านเชื่อว่าข้อมูลและผู้สร้างงานละครนำเสนอนั้นก็ล้วนมาจากชีวิตจริงทั้งสิ้น ทว่าผู้ชมละครมิได้พบเห็นหรือคาดคิดไม่ถึงมาก่อน จึงดูว่าน่าจะเป็นเรื่องที่สมมติหรือประพันธ์ขึ้นมากกว่า จะมาจากข้อมูลจริงในชีวิต อย่างไรก็ตามการแสดงก็เป็นตัวที่นำเสนอสิ่งต่างๆ ดังกล่าว ทั้งนี้ในชีวิตจริงเราต้องเผชิญกับสถานการณ์ของการตัดสินใจเลือกอยู่ตลอดเวลา และเมื่อเราเลือกสิ่งหนึ่งเราก็จะต้องทิ้งโอกาสอื่นอันจะเกิดขึ้นได้ทั้งไป มนุษย์ทุกคนรู้ว่าเราไม่สามารถหลีกเลี่ยงสถานการณ์เช่นนี้ได้ เช่นเดียวกันเราก็รู้ว่าสถานการณ์บางอย่างในละครไม่มีวันจะเป็นจริงขึ้นได้เลย ธรรมชาติทำให้เรารู้ว่าชีวิตมิใช่ความฝัน ความเข้าใจในชีวิตของคนจะพัฒนามากขึ้น เมื่ออายุมากขึ้น อันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกวิถีทางต่างๆ จากัดของเขามากขึ้นด้วย ละครช่วยปลดปล่อยผู้ชมจากข้อจำกัดในชีวิตจริง ถึงแม้ว่าจะเป็นเพียงชั่วขณะก็ตาม ทั้งยังช่วยเพิ่มความรู้สึกของศักยภาพอันไร้ขอบเขตซึ่งผู้ชมจะไม่สามารถทำได้ในชีวิตที่เป็นจริง ขณะที่ดูละครผู้ชมจะเริ่มเกิดความรู้สึกนานาแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นความหวานชื่น ความสำเร็จ ความกล้าหาญ ความเย้ายวน แม้กระทั่งความโหดร้าย นักแสดงช่วยเพิ่มเติมบางสิ่งบางอย่างที่ผู้ชมโหยหาและไม่อาจจะสัมผัสได้ในความเป็นจริง กล่าวได้ว่าบุคลิกลักษณะประการนี้เป็นบุคลิกของมนุษย์เชิงผู้ชมทั่วไป นักแสดงนำเสนอภาพของตัวละครในละครซึ่งตัวละครเหล่านั้นจะต้องปะทะสังสรรค์กับตัวละครอื่นๆ รวมทั้งตัวละครบางตัวสามารถดำรงชีวิตเช่นเดียวกับวิถีชีวิตในความฝัน ซึ่งคนดูละครโหยหาและไม่มีความสัมผัสได้ในชีวิตจริงของพวกเขา (พฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ. 2544 : 60 – 63)

จากทัศนะของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะการแสดงทั้งหลาย ทำให้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตได้ถึงลักษณะของผู้ที่เป็นนักแสดงได้ว่า ผู้ที่เป็นนักแสดงมักจะเป็นบุคคลที่มีวิถีชีวิตที่ค่อนข้างต่างจากบุคคลที่ประกอบอาชีพประเภทอื่นๆ เนื่องจากธรรมชาติของการทำงานด้านการแสดงนั้นแตกต่างจากงานประเภทอื่นๆ และมักใช้เวลาในการทำงานที่ค่อนข้างไม่แน่นอนรวมไปถึงรายได้ของนักแสดงก็เป็นเช่นเดียวกัน ผู้ที่เป็นนักแสดงจึงมีลักษณะของผู้ที่รักในศิลปะด้านการแสดง และยอมอุทิศตนให้กับการทำงานที่หนักหน่วงเพื่อสร้างสรรค์งานที่ตนเองสนใจดังเช่นศิลปินในแขนงอื่นๆ ลักษณะของผู้ที่เป็นนักแสดงจึงเป็นกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีวิถีการดำรงชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์

2. เอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับละครเวที

2.1 ธรรมชาติและลักษณะเด่นของละครเวที

จากการค้นคว้าจากเอกสารข้อมูล และการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆทั้งนักวิชาการและผู้รู้ในด้านศิลปะการแสดง ผู้วิจัยได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะเด่นของละครเวทีดังนี้

ธรรมชาติของละครเวที

เอดวิน วิลสัน (Edwin Wilson) นักวิชาการด้านศิลปการแสดงได้อธิบายไว้ถึงธรรมชาติของงานละครเวทีว่า

ธรรมชาติของงานละครเวทีจะค่อนข้างมีลักษณะที่เด่นชัดเมื่อเปรียบเทียบกับละครในโรงละคร กับการชมภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ แม้ศิลปะทั้งสองจะดูเหมือนมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกันในหลายๆทาง กล่าวคืองานทั้งสองแบบมีการนำเสนอเรื่องราวในรูปแบบของการแสดงละคร มีการแสดงในฉากต่างๆโดยผู้แสดงจะพูดและกระทำสิ่งต่างๆเป็นบุคคลที่พวกเขาเป็นตัวแทนแสดงบทบาทนั้นๆ นักแสดงคนเดียวกันอาจแสดงเป็นบทหลายตัวในละครเรื่องโรมิโอกับจูเลียต ของวิลเลียม เชกสเปียร์ (1564 – 1616) โดยแสดงทั้งบนเวทีและในภาพยนตร์ ไม่เพียงแต่การแสดงในลักษณะของความเป็นละครเท่านั้น รวมไปถึงองค์ประกอบด้านอื่นๆ อาทิ จากและเครื่องแต่งกาย ก็อาจจะดูคล้ายกันทั้งบนเวทีและบนจอภาพยนตร์... แต่ความแตกต่างที่สำคัญประการหนึ่งระหว่างภาพยนตร์และละครเวทีก็คือ *ความสัมพันธ์ระหว่างนักแสดงและผู้ชม* ประสบการณ์ของการได้อยู่กับผู้แสดงในชั่วขณะเวลานั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายมากกว่าสิ่งใดๆ ไม่ว่าภาพยนตร์จะติดตามเรื่องราวในละครได้ใกล้ชิดเพียงใด หรือไม่ว่าเราจะมีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครในภาพยนตร์มากเพียงใด เราก็จะได้สัมผัสเพียงแค่ภาพตัวแทนของบุคคลมิใช่อได้อยู่ในชั่วขณะนั้นกับคนจริงๆ...

ฌอง คลอด (Jean – Claude van Itallie) นักเขียนบทละครชาวอเมริกันได้อธิบายไว้ถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างนักแสดงและผู้ชมละครเวที รวมทั้งอธิบายความแตกต่างของละครเวทีกับภาพยนตร์และโทรทัศน์ ดังนี้ ละครเวทีไม่ใช่กลไกในลักษณะแบบอิเล็กทรอนิกส์ ไม่เหมือนกับภาพยนตร์และโทรทัศน์ เพราะละครเวทีต้องการความสดของผู้ชมและนักแสดงในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่เป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญของละครเวที หน้าที่แต่เดิมของละครนั้นมีไว้เพื่อนำผู้คนให้มาอยู่รวมกันในพิธีกรรมของชุมชนซึ่ง ณ ที่นั้น นักแสดงก็จะมีหน้าที่ดังเช่นนักบวชหรือ ผู้ประกอบพิธีทางศาสนา และผู้ชมก็ถูกชักนำให้เข้าร่วมกับนักแสดงเสมือนอยู่ในพิธีรับศีล (Jean – Claude van Itallie. 1936)

วอลเตอร์ เคียร์ (Walter Kerr) ได้เสนอความคิดในเรื่องปฏิกริยาของการสื่อสารระหว่างนักแสดงกับผู้ชมดังนี้ มิได้หมายความว่าเพียงแค่ว่าเราได้อยู่ในช่วงเวลาสดๆของนักแสดงเท่านั้น แต่หมายถึงการที่นักแสดงเหล่านั้นก็ได้มาอยู่สดๆกับในเวลาของเราด้วยเช่นกัน ซึ่งทำให้เรารู้สึกได้ เขากำลังพูดกับเรา ทำงานเพื่อเราและทำงานกับเราจนกระทั่งวงจรซึ่งไม่ได้หมายถึงวงจรในเชิงเครื่องจักรเครื่องยนต์ได้มาสถิตยอยู่ระหว่างเรา เป็นวงจรที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ไม่สามารถทำนายได้และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาด้วยแรงกระตุ้นจากตัวของมันเอง มีการประทุและให้ความคุ่นเคยใกล้ชิด ชั่วขณะที่เกิดขึ้นกับเรา วิธีที่เราตอบรับ และส่งต่อไปหาผู้แสดงอาจเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เขากระทำ เพื่อสร้างระดับของความเข้มข้น และเพื่อสร้างความประหลาดใจบางประการซึ่งอาจเกิดขึ้นในทุกๆ คำคืนของการแสดง เราเป็นผู้ที่ต่อสู้ ทำให้ละคร ช่วงเวลาเย็นและความรู้สึกได้มาอยู่ร่วมกัน เราเป็นเสมือนนักแสดงร่วมผู้จัดสร้างแบบแผน สิ่งนี้จะไม่มีวันเกิดขึ้นกับภาพยนตร์ได้เพราะภาพยนตร์นั้นมีการสร้าง และปิดผนึกมเรียบร้อยแล้ว เราไม่สามารถจะโต้ตอบได้ด้วยวิธีใดๆ นักแสดงก็ไม่สามารถจะได้ยินเสียงของเรา หรือรู้สึกได้อยู่กับเขา ไม่มีสิ่งใดที่เราทำในเวลาที่สุดๆที่จะสามารถจะนับได้ เราอาจจะเสียชีวิตไปในขณะที่ภาพยนตร์ยังสามารถฉายได้ต่อไปเสมือนว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้นและไม่มีอะไรที่แตกต่างจากเดิม...

(Wilson. 1994 : 18 ; citing Kerr.1913)

พรรณศักดิ์ สุขี อธิบายไว้เกี่ยวกับลักษณะเด่นของละครเวทีในแง่ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างนักแสดงและผู้ชมความว่า

ละครเวทีแตกต่างกับศิลปะประเภทอื่นตรงที่ช่องทางในการสื่อสาร ละครโทรทัศน์มีช่องทางในการสื่อสารที่ผ่านเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ กล้อง แล้วเปลี่ยนเป็นสัญญาณมาสู่เครื่องรับ ภาษาไวยากรณ์ที่ใช้สำหรับละครโทรทัศน์จะมีไวยากรณ์ที่แตกต่างกับละครเวที สำหรับละครเวทีช่องทางในการสื่อสารจะเป็นลักษณะโดยตรงจากนักแสดงสู่ผู้ชม โดยไม่มีเครื่องมืออะไรมาคั่นกลาง ไวยากรณ์และข้อจำกัดของละครเวทีก็จะมีแตกต่างกัน ละครเวทีอาจจะไม่สามารถสร้างภาพหรือลำดับภาพเพื่อให้เกิดความคิดที่เป็นเรื่องราวในลักษณะที่ละครโทรทัศน์ทำได้ แต่ว่าในความจำกัดตรงนั้นกลับทำให้เป็นเรื่องที่ยากและต้องอาศัยศิลปะในการเขียนบท ศิลปะในการคิดว่าจะสื่อสารอย่างไร ซึ่งเป็นเสน่ห์ของละครเวที รวมทั้งความสดของจิตวิญญาณของนักแสดงที่สื่อสารโดยตรง ตรงนี้คนดูจะได้รับพลังในการสื่อสารของศิลปินที่ส่งออกมาใหม่มากกว่า ในด้านของคนดูก็เช่นกันสภาพของคนดูที่ดูละครโทรทัศน์จะสามารถดูอยู่ ณ มุมใดของโลกก็ได้ คุณเดียวหรือดูเป็นกลุ่มก็ได้ อารมณ์ร่วมที่เกิดขึ้นก็จะเกิดขึ้นเพียงลักษณะเดียวคือ ระหว่างคนดูกับเรื่องราวในโทรทัศน์ แต่สำหรับละครเวทีจะเกิดอารมณ์ร่วมใน 2 ลักษณะ คือ (1) เกิดอารมณ์ร่วมระหว่างเรื่องราวในละครบนเวที กับนักแสดง กับ (2) เกิดอารมณ์ร่วมระหว่างคนดูด้วยกัน เช่น การดูละครตลก ถ้าคุณเดียวอาจจะไม่หัวเราะมากเท่ากับดูกับคนอื่นในโรงละคร เพราะเมื่อเราเห็นคนอื่นหัวเราะก็จะหัวเราะตามไปด้วย... (พรรณศักดิ์ สุขี, สัมภาษณ์ : 2544)

สุวรรณดี จักราวรรุณ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมกับนักแสดงไว้ว่า

การสื่อสารระหว่างผู้ชมกับนักแสดงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในละครเวทีเวลาที่เราดูหนัง ไม่ว่าจะจากจอทีวีหรือบนจอภาพยนตร์ขนาดใหญ่ พร้อมด้วยระบบเสียงแบบ SDDS หรือ DOLBY STEREO EX ที่อึดๆ กันอยู่ตอนนี้ ถึงแม้ว่าเราจะมีอารมณ์ร่วมไปกับภาพที่ปรากฏบนจอเพียงไร แต่สิ่งที่เห็นก็เป็นเพียงภาพลักษณ์ (IMAGE) เท่านั้น ไม่ใช่ตัวตนที่โลดแล่นจริงๆ อยู่ตรงหน้า ไม่เฉพาะแต่ผู้ชมที่รู้สึกถึงความมีชีวิตของนักแสดง แต่นักแสดงเองก็รู้สึกถึงตัวตนของผู้ชมเช่นกัน ในการแสดงละครแต่ละรอบ การสื่อสารระหว่างคนดูกับนักแสดงจะต่างกันไปตามคนดู นักแสดงจะรู้สึกถึงความตื่นเต้น การคาดหวังการตอบสนองเสียงหัวเราะและเสียงร้องไห้จากคนดู และสิ่งเหล่านี้ทำให้นักแสดงมีการตอบรับต่างกันไปในแต่ละรอบในการแสดงบางรอบ ถ้าผู้ชมไม่มีปฏิกิริยาตอบกลับเหมือนกับผู้ชมในรอบอื่นๆ นักแสดงจะกลัวใจกันมากกว่าเกิดอะไรขึ้น ครั้งหนึ่งหลังจากที่แสดงละครตลกเรื่องตลกที่มากมายรอบ จนรู้สึกหิวแล้วผู้ชมจะปรบมือตอนไหน หัวเราะตอนไหน หรือแม้แต่กระแทกเท้า ส่งเสียงเฮๆ ในตอนไหน แต่แล้วจู่ๆ ในรอบหนึ่งผู้ชมก็เกิดไม่หัวเราะเสียเลยๆ หรือถ้าหัวเราะก็เป็นเสียงแบบหึๆ แทนที่จะเป็นอ่าๆๆ เหมือนทุกครั้ง หลังจากจบการแสดงนักแสดงทุกคนจะจอยึดปกติ หลังจากมองหน้ากันไปมาทำตาปริบๆ อยู่ครู่หนึ่ง อัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ ก็ถามเสียงอ่อยๆ กับสันติ อุดมมะโยธินว่า “เราทำผิดตรงไหนหรือตัวเอง...” ซึ่งสันติก็พยักหน้ารับแล้วตอบเหงๆ ว่า “ นั่นสิ ตรงไหนหรือนี่...”

Walter Kerr นักวิจารณ์ชาวอเมริกันพูดถึงเรื่องนี้ไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคนดูกับนักแสดงเช่นนี้ไม่มีในภาพยนตร์ เพราะภาพยนตร์เป็นสิ่งที่สร้างมาสำเร็จรูปแล้ว มันไม่สามารถตอบสนองเราได้ เพราะนักแสดงในภาพยนตร์ไม่สามารถได้ยินเรา รู้สึกถึงตัวตนของเราและไม่ว่าเราจะปฏิกิริยาอย่างไรก็ไม่มีผลใดๆ ต่อนักแสดงที่เล่นสมมุติว่าเราเกิดขาดใจตายอยู่ภายในโรงหนังก็ยังคงฉายของมันต่อไปจนจบม้วน เหมือนรอบก่อนหน้านั้นไม่มีผิดเพี้ยน โทรทัศน์ก็เช่นกัน แม้บางครั้งจะมีการถ่ายทอดสด แต่คำว่า “สด” ทางโทรทัศน์ก็ยังต่างกับการที่คนนั่งดูละครเวทีอยู่ในโรงละครโดยสิ้นเชิง โทรทัศน์เป็นการสื่อสารด้านเดียว ในขณะที่ละครเวทีการสื่อสารระหว่างผู้ชมและนักแสดงเกิดขึ้นไปพร้อมๆ กัน และมีผลกระทบซึ่งกันและกันตลอดเวลาตั้งแต่เปิดม่านจนจบการแสดงงานศิลปะชนิดอื่น เช่น ภาพเขียน ประติมากรรม หรือวรรณกรรม เป็นงานที่ขึ้นอยู่กับผู้เสพแต่ละคน ความเร็ว ความเข้าใจในการอ่านหรือการดูงานศิลปะแต่ละชิ้นย่อมขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ถึงแม้ว่าจะมีหลายคนมุดภาพ

ภาพเดียวกันทั้งกลุ่ม แต่ความรู้สึกในการเสฟงานก็ยังเป็นลักษณะเฉพาะตัวอยู่ดี ต่างจากคนดูละครเวทีซึ่งคนดูจะมีกระแสสำนึกบางอย่างร่วมกัน คล้ายๆกับเวลาที่เดินขบวนประท้วง หรือประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือร่วมเฉลิมฉลองเทศกาลบางอย่าง เพราะก่อนที่การแสดงนั้นๆจะเริ่มขึ้น ผู้ชมจะมีการรวมกลุ่มกันก่อน และเมื่อคนกลุ่มหนึ่งมารวมกันโดยมีจุดประสงค์เดียวกันเช่นนี้ นักจิตวิทยาบอกว่า ความรู้สึกพิเศษบางอย่างจะเกิดขึ้น และผู้ชมจะมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่เกิดขึ้นคล้ายคลึงกัน เช่น ถ้าคนหนึ่งหัวเราะ คนอื่นๆในโรงก็หัวเราะตามไปด้วยเราจะรู้สึกพร้อมที่จะหัวเราะ ร้องไห้ หรือรู้สึกขมขื่นร่วมไปกับคนอื่น นี่เป็นปรากฏการณ์พิเศษที่จะพบในศิลปะบันเทิงที่เป็นการแสดงสด เช่น การดูคอนเสิร์ต ดูระบำ หรือดูละครเวทีเท่านั้น

(สุวรรณดี จักรวารวุธ. 2544)

ลักษณะเด่นของละครเวที / ความสด

ในประเด็นเรื่องของ “ ความสด ” ของละครเวทีนี้ได้มีผู้ให้ทัศนะไว้หลากหลายดังนี้

เอดวิน วิลสัน (Edwin Wilson) ได้อธิบายไว้ถึงลักษณะเด่นของละครเวทีไว้ในประเด็นที่เกี่ยวกับความสดความว่า

เช่นเดียวกับกับภาพยนตร์ โทรทัศน์ก็ดูเหมือนมีส่วนคล้ายกับละครเวที ซึ่งบางครั้งจะดูเหมือนว่าใกล้ชิดมากกว่า ภาพยนตร์เสียอีก บ่อยครั้งที่รายการโทรทัศน์มักจะเริ่มต้นด้วยประโยคที่ว่า “ รายการนี้ถ่ายทอดสดมาถึงคุณผู้ชมจากเบอร์เบงค์ แคลิฟอร์เนีย ” แต่คำว่าสดในที่นี้เราควรต้องมาแยกแยะกันอีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือในความหมายหนึ่ง โทรทัศน์ได้บิดเบือนความหมายที่เราคุ้นเคยของคำนี้ไป ก่อนที่จะมีโทรทัศน์นั้นคำว่า สด ในงานบันเทิง หรือในโลกของละครนั้นหมายถึง การพบบุคคลจริงๆ มิใช่เพียงแค่ว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลานั้นๆ เท่านั้น ซึ่งเป็นการเกิดขึ้นก่อนการมองเห็นของผู้ชม บ่อยครั้งที่ความหมายของคำว่า สด ในโทรทัศน์นั้นยังคงหมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ช่วงเวลานั้นๆ ซึ่ง ความสดในบางเหตุการณ์ก็ถูกบันทึกไว้และนำมาออกอากาศครั้งหนึ่งหรือสองครั้งขึ้นอยู่กับโอกาสต่างๆ แต่คำว่าสดของโทรทัศน์เช่นนี้มิได้เกิดขึ้นชั่วขณะนั้นของการชมของผู้ชม ในความเป็นจริงสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ห่างไกลจากผู้ชม เป็นไปได้ว่าอาจจะอยู่ห่างกันถึงครึ่งโลก และด้วยโทรทัศน์เราจะได้เห็นภาพตัวแทนของบุคคลในขนาดที่เล็กลง เรามีอิสระที่จะมองหรือไม่ก็ได้ หรืออาจจะออกไปนอกห้องเลยก็ได้... ภาพยนตร์และโทรทัศน์สามารถจะกระตุ้นความรู้สึกของการอยู่ในชั่วขณะกับบุคคลจริงได้ในวิธีเดียวกันคือด้วยภาพที่เคลื่อนไหวเมื่อภาพแต่ละภาพหมุนผ่านเครื่องฉายโดยที่มีความเร็วเพียงพอ แต่สำหรับประสบการณ์ตรงในการพบบุคคลจริงๆตรงหน้าที่เป็นลักษณะสำคัญในแบบของละครเวทีจะหายไป...

หัวใจของประสบการณ์ด้านละครเวที คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักแสดงและผู้ชม ซึ่งเกิดขึ้นทันทีทันใด เป็นการและเปลี่ยนส่วนบุคคลซึ่งเป็นปฏิกิริยาทางเคมีและเป็นมนต์เสน่ห์อย่างหนึ่งที่ทำให้ละครเวทีมีความพิเศษ ในขณะที่มีการแสดง นักแสดงจะสามารถได้ยินเสียงหัวเราะ หรือรู้สึกได้ถึงความเจ็บ และรู้สึกถึงความตึงเครียดในตัวของผู้ชม พูดสั้นๆก็คือ ผู้ชมมีผล และมีส่วนในการที่จะทำให้การแสดงเปลี่ยนไปได้ และในเวลาเดียวกันผู้ชมก็ได้มองดูนักแสดงอย่างใกล้ชิด อาจจะตั้งคำถามทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจดังนี้ นักแสดงเหล่านี้เล่นเก่งหรือไม่ พวกเขาเรียนรู้บทบาทที่ตนได้รับดีหรือยัง พวกเขาดูน่าเชื่อถือในบทของตนหรือไม่ พวกเขาทำอะไรให้ประหลาดใจหรือไม่ หรือทำอะไรผิดพลาดไปบ้าง แต่ละชั่วขณะในทุกๆการแสดงผู้ชมจะตั้งคำถามลักษณะเช่นนี้อยู่เสมอ (Wilson. 1994 : 18)

พทุทธิ ศุภเศรษฐศิริ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ในประเด็นเดียวกันนี้ว่า

จุดเด่นของละครเวที อยู่ที่ความสด... การแสดงในแต่ละรอบจะไม่เหมือนกัน อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยองค์ประกอบ หลายประการ เป็นต้นว่า เรื่องของปฏิกิริยาของนักแสดงกับคนดู หรือ การรับส่งมุขกันระหว่างนักแสดง รวมทั้งการแก้ปัญหาเมื่อเกิดการผิดพลาด เพราะธรรมชาติของละครเวที หรือนักแสดงละครเวทีคือจะต้อง

รู้จักกับปัญหาเพื่อให้เรื่องหรือการแสดงดำเนินไปได้ สิ่งนี้อาจจะนับเป็นเสน่ห์หรือลักษณะเฉพาะของละครเวที...
(พุทธิ ศุภเศรษฐศิริ, สัมภาษณ์ : 2544)

พรรัตน์ ดำรุง ได้แสดงทัศนะไว้ว่า

จุดเด่นของละครเวที อยู่ที่ความสด หรือ Live ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถของนักแสดงที่จะได้ตอบกับนักแสดงด้วยกันบนเวทีและเล่นกับปฏิกิริยาของคนดูได้ และสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้... การชมละครเวทีเป็นประสบการณ์ตรง ที่มีความตื่นเต้นทั้งในแง่ของนักแสดงและผู้ชม ในด้านของนักแสดงเป็นประสบการณ์ที่ต้องใช้ตัวตนของเราโดยตรง มีคนดูมาดูเราสดๆซึ่งแต่ละรอบจะไม่เหมือนกัน แต่ไม่ได้หมายความว่าซ้อมมาให้ไม่เหมือนกัน แต่ในแต่ละวันอาจเกิดปฏิกิริยาเคมีบนเวทีที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความรู้ของนักแสดงแต่ละคน ความรู้สึกของเขาในแต่ละวัน การรับ-ส่ง ในเวลานั้นๆ ณ จุดนั้น บางวันก็อาจจะดีบางวันอาจจะไม่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นกับนักแสดงก่อนที่จะเข้ามาแสดง... (พรรัตน์ ดำรุง, สัมภาษณ์ : 2544)

พรรณศักดิ์ สุชี แสดงความคิดเห็นว่า

ละครเวทีมีความตื่นเต้นทุกขั้นตอน โดยเริ่มจากการที่เราอยากจะชมละครเรื่องนั้นๆ เราจะต้องแต่งตัวไปชมละคร แล้วก็คิดถึงว่าละครที่จะไปชมจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โรงละครที่จะไปชมคือที่ไหน เราจะพบใครบ้าง เราจะคาดหวังไปถึงว่าเขาจะสร้างฉากอย่างไร เราจะเห็นนักแสดงตัวจริงสดๆที่เขาจะสื่อสารกับเรา เพราะฉะนั้นทุกขั้นตอนคือความตื่นเต้น... (พรรณศักดิ์ สุชี, สัมภาษณ์ : 2544)

ภาณุเดช วัฒนสุชาติ แสดงทัศนะไว้ความว่า " ละครเวทีสร้างความรู้สึกตื่นเต้นให้กับเรา...ตื่นเต้นในที่นี้หมายถึง ความตื่นเต้นที่จะได้ทำงาน ตื่นเต้นที่จะได้ไปซ้อม ตื่นเต้นที่จะได้พบคนดูและที่สำคัญตื่นเต้นที่จะได้พัฒนาตนเองเพราะละครเวทีช่วยให้เราได้ฝึกตัวเอง "

(ภาณุเดช วัฒนสุชาติ, สัมภาษณ์ : 2544)

สินชัย เปล่งพานิช ให้ทัศนะไว้ว่า

จุดเด่นของละครเวทีน่าจะอยู่ที่ความสด ... เพราะนักแสดงต้องพร้อมในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นร่างกาย หรือจิตใจ รวมทั้งองค์ประกอบต่างๆ เมื่อขึ้นเวทีและการแสดงเริ่มขึ้น ถ้านักแสดงดูเหนื่อยหรือไม่มีสมาธิแม้แต่คนเดียว ทุกอย่างอาจจะพังลงได้ทันที เพราะเมื่อนักแสดงเหนื่อยก็ไม่มีแรงที่จะส่งไปให้ผู้เล่นคนอื่น คนที่เล่นด้วยจะรู้ รวมทั้งคนดูก็จะสัมผัสได้... ในขณะที่เดียวกันเมื่อนักแสดงเล่นจริงใจ และเล่นเต็มที่ คนที่เล่นด้วยจะรู้สึก คนดูก็รู้สึก ตรงนี้เป็นความมหัศจรรย์ของละครเวที... (สินชัย เปล่งพานิช, สัมภาษณ์ : 2544)

สุวรรณดี จักราวรรุฑ แสดงความคิดเห็นไว้ว่า

สิ่งที่สำคัญที่ทำให้ละครเวทียืนหยัดได้ท่ามกลางมรสุมแห่งเทคโนโลยีนั้นก็คือ พลังของการแสดงสดที่เกิดขึ้นตรงหน้า ซึ่งผู้ชมจะไม่ได้สัมผัสจากการดูทีวี ฟังวิทยุ หรือแม้แต่ดูหนังนั่นเอง เมื่อเราเป็นผู้ชมละครเวที เราจะรู้สึกได้ถึงพลังของนักแสดงที่ส่งมากระทบเรา ความต้องการ ความทุกข์ทรมาน หรือความสุขของตัวละครที่แสดงออกมาบนเวที สามารถส่งผ่านมาถึงเราได้โดยตรง สิ่งที่เกิดขึ้นบนเวทีจึงเป็นเสมือนประสบการณ์ของอารมณ์ที่เกิดขึ้นต่อนั้น และกระทบใจของเราได้โดยไม่ผ่านกระบวนการตัดต่ออย่างศิลปะบันเทิงอื่น ในละครเวทีของ

Dass Entertainment เรื่อง *สุดท้ายปลายรุ่ง* รอบหนึ่งผู้ชมคนหนึ่งซึ่งนั่งแถว A บอกว่า เธอไม่กล้ามองหน้าผู้แสดงตรงๆเลย เพราะ “ มันจริงเสียจน...” เธอรู้สึกเหมือนกับว่าเธอเป็นส่วนเกินที่กำลังแอบมองชีวิตของตัวละครที่เกิดขึ้นอยู่ นี่คือการรู้สึกที่ต่อให้เราดูภาพยนตร์ที่ซาบซึ้งเพียงไร เราก็จะไม่รู้สึกแบบนี้เด็ดขาด (สุวรรณดี จักรวาทฐธ. 2544)

จากทัศนะของนักวิชาการและผู้ผลิตงานที่มีประสบการณ์ด้านศิลปะการแสดงที่มีต่อธรรมชาติและลักษณะเด่นของละครเวที ทำให้พอจะสรุปได้ว่า ศิลปะการแสดงประเภทละครเวทีมีธรรมชาติและลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากศิลปะประเภทอื่นในด้าน *ความสด* อันเป็นลักษณะที่ก่อให้เกิดผลในด้านอารมณ์และจิตใจ ทั้งยังเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรงกับทั้งผู้แสดงและผู้ชม ซึ่งเป็นลักษณะเด่นเฉพาะที่มีในศิลปะประเภทละครเวทีเท่านั้น

2.2 กลุ่มผู้ผลิตละครเวทีในประเทศไทย

จากการค้นคว้าข้อมูลเอกสาร และการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบกลุ่มผู้ผลิตละครเวทีที่สามารถจำแนกออกได้เป็นกลุ่มใหญ่ 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มละครในสถาบันมหาวิทยาลัย และกลุ่มละครนอกสถาบันมหาวิทยาลัย ข้อมูลของกลุ่มละครต่างๆมีดังนี้

1. กลุ่มละครในสถาบันมหาวิทยาลัย

1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาศิลปะการละครอย่างเป็นทางการเป็นหลักเป็นฐานเริ่มต้นขึ้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยอาจารย์สไตลันธุมโกมล ผู้ได้รับมอบหมายจากคณะอักษรศาสตร์ให้เป็นผู้ร่างหลักสูตรวิชาศิลปะการละครในปี พ.ศ. 2507 และทำการเปิดแผนกวิชาการละครขึ้นในปี พ.ศ. 2508 โดยมีการละครเป็นวิชาเอกวิชาหนึ่งในคณะประเภทการละคร สำหรับแนวการศึกษานั้น มุ่งเน้นให้รู้จักศิลปะการละครตามแบบสากล นับตั้งแต่ประวัติการละคร ประเภทการละคร การเขียนบทการแสดง การกำกับตลอดจนองค์ประกอบอื่นๆของการละคร และยังมีละครวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นวิชาบังคับอยู่ในหลักสูตร ซึ่งได้เปิดให้นักศึกษาทั่วไปเข้ามาชมกัน ทำให้การละครตะวันตกเริ่มแพร่หลายเป็นที่รู้จักในหมู่นักศึกษามหาวิทยาลัย และต่อมาก็แพร่ไปสู่สาธารณชนทั่วไปโดยภาพรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นละครวิทยานิพนธ์หรือละครของภาคศึกษามักแสดงในรั้ว มหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ แต่บางครั้งก็จำหน่ายบัตรให้กับสาธารณชนโดยทั่วไปด้วย บทละครที่นำมาแสดงนั้นมีหลากหลาย คือ แปลและแปลงจากบทละครที่มีชื่อเสียงของยุโรปและอเมริกา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นบทละครสมัยใหม่ เช่น *คอยโกได* ของ ซามูเอล เบ็คเกต *ทูลดอร์* ของ เอ็ดเวิร์ด อัลบี ซึ่งเป็นละครแนวแอ็บสเวิร์ต *ผู้แพ้ชนะ* ของ ออกลู สตรินเบิร์ก *ละครแนวสังนิยม คนดีที่เสฉวน* และ *แม่ค้าสงคราม* ของ แบร์โทลต์ เบรคชท์ และ *เกียรติโสภณ* ของ จอห์น โพล ชาตีย์ เป็นต้น นอกจากนั้นก็ยังมีการประพันธ์บทละครขึ้นมาเอง โดยนิสิตนักศึกษาของแผนกวิชาและนำมาเสนอในรูปแบบละครวิทยานิพนธ์เป็นส่วนใหญ่ หรือไม่ก็นำบทละครไทยสมัยใหม่ที่มีผู้เขียนไว้ในช่วงนั้นมาแสดง เช่น *ชั้นที่ 7* ของ สุชาติ สวัสดิ์ศรี *ฉันอยากจะทำอะไร* ของ วิทยากร เขียวกุล เป็นต้น (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2527 : 75 – 76)

1.2 มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากรก็ได้เปิดแผนกวิชานาฏยสังคีตขึ้นในปี พ.ศ. 2511 ซึ่งมีวิชาศิลปะการละครตะวันตก

บรรจุกอยู่เป็นวิชาโท (ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นภาควิชาและมีวิชาการละครตะวันตกเป็นวิชาเอก) แนวการศึกษาเน้นคล้ายคลึงกับของจุฬาฯ มีการทำละคร วิทยานิพนธ์ด้วยเช่นกัน แต่ก็อยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์นครปฐม บทละครซึ่งนำมาเสนอในละครวิทยานิพนธ์หรือของคณะนั้น มีหลากหลาย นับตั้งแต่ประพันธ์บทละครขึ้นเอง ใช้บทละครของรัชกาลที่ 6 บทแปลและแปลงจากบทละครต่างประเทศ นวนิยายต่างประเทศ และบางครั้งก็นำนวนิยายไทยมาดัดแปลง เช่น ชิงนาง มิตรแท้ บทละครพูดของรัชกาลที่ 6 นกเปิดน้ำ ของ อิบเสน ละครแนวสำนิยม ตุ่ม ของ ชามวล แบ็คเก็ต ละครแอ็บเลิร์ด เพื่อนยาก (ดัดแปลงจาก นวนิยายขนาดสั้น ของ จอห์น สไตน์เบ็ค) ผลเก่า (ดัดแปลงจากนวนิยาย ของ ไม้เมืองเดิม) ความหวังร้องไห้ (ประพันธ์โดยสกุล บุญยทัต) เป็นต้น (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2527 : 77)

1.3 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เริ่มทำละครสมัยใหม่ตั้งแต่ยังไม่มีแผนกวิชาการละคร นำโดย อาจารย์มัทนี รัตน์ โดยในปี พ.ศ. 2514 ได้เสนอ อวสานของเชลส์แมน ซึ่งแปลจาก Death of a Salesman ของ อาร์เธอร์ มิลเลอร์ และนับจากนั้นเป็นต้นมาจนถึงมีการเปิดสาขาวิชาการละคร ก็ได้ผลิตผลงานออกมาหลายเรื่อง หลายรูปแบบทั้งไทยและสากล นาฏศิลป์ ละครพูด ละครเพลง และละครประวัติศาสตร์ทั้งที่ดัดแปลงจากตะวันตกและตะวันออก และที่ประพันธ์ขึ้นเอง แต่ทุกเรื่องจะมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ กระตุ้นให้คนดูได้คำนึงถึงปัญหาของสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประวัติศาสตร์ เช่น ซูสีไทเฮา ละครชวนให้ (Tragedy) อันตราคินี (Antigone) อวสานของเชลส์แมน (Death of a Sales man) รถรางคันนั้นชื่อปรารถนา (A Streetcar Named Desire) หรือละครชวนหัว (Comedy) เช่น วัยรุ่น (Ah! Wilderness) มุขบาริมทาง (My Fair Lady) ละครประกอบเพลง เช่น แก๊ง (West Side Story) ละครเชกสเปียร์ เช่น มงป่า (Macbeth) และคิมหันตนิมิต (A Midsummer Night's Dream) ซึ่งแสดงในรูปแบบนาฏศิลป์ไทย ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทดลองเทคนิคการละครใหม่ๆ แปลกๆ อยู่เสมอ ทำให้มีทัศนคติที่กว้างและเสรีเกี่ยวกับศิลปะไม่จำกัดตัวเองอยู่แต่ในวงแคบและแบบแผนใด ไม่ยึดติดแนวความคิดใด ลัทธิใด หรือรูปแบบศิลปะใดแต่อย่างใด แต่ให้มองดูโลกในทุกด้านทั้งบวกและลบ (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2527 : 77)

1.4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มมีการสอนวิชาศิลปะการละครในภาควิชาสื่อสารมวลชน ในช่วง พ.ศ. 2514 - 2519 ได้ผลิตละครออกมาหลายเรื่อง นำโดยอาจารย์ คำณ คุณะดิลก ส่วนใหญ่เป็นลักษณะของละครสัญจร ซึ่งตระเวนแสดงตามหมู่บ้านในชนบทโดยได้รับอิทธิพลด้านรูปแบบจาก Poor Theatre เน้นเฉพาะการแสดง ไม่มีแสง เสียง สี ซึ่งง่ายต่อการตระเวนแสดงตามที่ต่างๆ ส่วนใหญ่จะเล่นละครเพื่อสังคมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชนบทและความยากไร้ ละครแนวนี้อาจเป็นอิทธิพลของกลุ่มละครของนักศึกษาที่มีหัวการเมือง เช่นกลุ่มเปลวเพลิง ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตะวันเพลิง ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บทละครจะเป็นละครที่เขียนขึ้นเอง เช่น ชนบทหมายเลข 1 ชนบทหมายเลข 2 และชนบทหมายเลข 3 ซึ่งล้วนแล้วแต่เน้นความยากไร้ของชาวบ้านชนบท ความล่มสลายของชนบทที่เกิดจากนายทุนหรือระบบทุนนิยม จนทำให้ชาวบ้านต้องทิ้งหมู่บ้านเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองหลวงด้วยการขายแรงงาน และประกอบอาชีพโสเภณี (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2527 : 77)

1.5 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

การจัดแสดงละครในมหาวิทยาลัยกรุงเทพ เริ่มต้นในชื่อของโครงการละครเวที คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ซึ่งเริ่มต้นขึ้นในปี พ.ศ. 2531 จากกลุ่มนักศึกษาที่ก่อตั้งขึ้นมาในนามกลุ่มไผ่ศิลปิน และจากจุดเริ่มต้นนี้เองที่ทำให้นักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์รุ่นต่อๆมา เกิดความต้องการที่จะสานต่อเจตนารมณ์ของคนละครรุ่นแรก จึงได้มีการทำละครเวทีออกสู่สาธารณชนเป็นประจำทุกปีจวบจนถึงปัจจุบันนี้ ละครคณะนิเทศศาสตร์ได้ทำการแสดงผ่านสายตาผู้ชมไปหลายเรื่อง เช่น *หมายเหตุฉบับให้มันเป็น ฤา...จะไปถึงฝั่งฝัน* *ดาบนั้นคืนสนอง* 2465 *รอยรอยฤทธิ์ พิษรักร้องเปลว* และ *โลกาหมายเลข 15* (ภาณุเดช วัฒนสุชาติ, สัมภาษณ์ : 2544)

1.6 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เริ่มทำละครสมัยใหม่ตั้งแต่ยังไม่ภาควิชาการศิลปะการแสดง โดยมีจัดการแสดงละครเป็นลักษณะละครนักศึกษาที่เกิดจากการรวมกลุ่มกันทำ และต่อมาเริ่มมีบทบาทและเปิดแสดงต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง เมื่อเกิดภาควิชาศิลปะการแสดงขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2539 เป็นผลงานการผลิตจากกลุ่มนิสิตนักศึกษาซึ่งพยายามจะทำให้เป็นผลงานละครประจำปี ผลงานเรื่องแรกคือ *มหัศจรรย์วันดาว* ปี พ.ศ. 2539, *ผู้มาเยือน* ดัดแปลงจากเรื่อง *The Visit* พ.ศ. 2540, *คอ..โอะ..นอ* พ.ศ. 2541, *ตุ๊กตา* พ.ศ. 2541, *เว้งมังกร* พ.ศ. 2542, *มุกนอก* พ.ศ. 2543 นอกจากนี้ยังมีการผลิตงานละครศิลปนิพนธ์ ของนิสิต เรื่องที่มีชื่อเสียง เช่น *เมาคิลิอุทหมาป่า* พ.ศ. 2542 *การเดินทางของส่วนที่หายไป* พ.ศ. 2543 *Chicago*, *กระต่ายกับเต่า*, *มนุษย์สำราญรูป* พ.ศ. 2544, *อีสป* , *Rocket to the Moon*, พ.ศ. 2545 (จารุณี ลิ้มสกุล, สัมภาษณ์ : 2544)

1.7 มหาวิทยาลัยอื่นๆ

มหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่มีการสอนวิชาศิลปะการละครสมัยใหม่ การแสดงและการกำกับการแสดง บ้างก็เปิดเป็นสาขาวิชา บ้างก็อยู่ในภาควิชาอื่น เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นต้น โดยภาพรวมแล้วการทำละครของบรรดานิสิตนักศึกษาช่วงนั้น มักนิยมเอาบทละครต่างประเทศมาแปลหรือดัดแปลงเป็นไทย และมีบ้างที่ประพันธ์บทละครขึ้นมาเอง แต่มีแนวโน้มไปในเนื้อหา เพื่อมวลชน หรือสาระรับใช้ชีวิต เพื่อ ชีวิต กลุ่มนักศึกษาที่มีบทบาทเด่นที่สุดในช่วงดังกล่าวคือ ชมรมกลุ่มพระจันทร์เสี้ยว (2510 – 2519) โดยเริ่มจากนักศึกษารัฐศาสตร์ ต่อมาจึงขยายไปสู่สถาบันอื่นๆ เป็นการรวมกลุ่มของคนหนุ่มนักสร้างสรรค์ทางด้านศิลปวรรณกรรมที่มีแนวทางเป็นอิสระเชื่อมั่นในพลังสร้างสรรค์ของตัวเอง ด้วยเหตุผลที่มีสมาชิกในชมรมนี้มีพื้นฐานด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ความสนใจจึงมุ่งไปที่ปัญหาของสังคมเป็นหลัก นอกจากนี้ยังมีสถาบันอื่นที่อยู่นอกมหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนละครเวทีสมัยใหม่ เช่น สมาคมศิษย์เก่าอเมริกันที่เรียกว่า *เอยูเอ* ซึ่งในช่วงทศวรรษ 2510 ก็ได้มีการตั้งคณะละครของตนเองในนามว่า *เอยูเอโทเพเลเยอร์ส* โดยรับสมัครนักศึกษาของเอยูเอและนักศึกษาสถาบันต่างๆที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการละคร ส่วนใหญ่ใช้บทละครอเมริกันซึ่งแปลหรือดัดแปลงและให้หอประชุมเอยูเอเป็นสถานที่จัดแสดง แต่ต่อมาก็ได้ปิดตัวเองไปราวกลางทศวรรษ 2520 ส่วนสมาคมวัฒนธรรมเยอรมันก็ให้การสนับสนุนด้านละครเช่นกัน โดยเอื้อเฟื้อสถานที่และให้เงินสนับสนุนกลุ่มทำละครเวทีสมัยใหม่ แม้ในปัจจุบันก็ยังให้การสนับสนุนอยู่บางครั้งบางคราว ละครเวทีในสถาบันมหาวิทยาลัยยังคงมีอยู่เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน มิได้หยุดชะงักแต่ประการใด นอกจากจะซบเซาลงไปบ้างเมื่อเกิดกรณีเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 โดยเฉพาะบรรดานักศึกษารุ่นที่ร่วมตัวกันแสดงนอก

ร่วมมหาวิทยาลัย หากเป็นเพียงช่วง 2 - 3 ปีของต้นทศวรรษ 2520 เท่านั้น เพราะต่อมาก็ค่อยๆเติบโตขึ้นอีกครั้ง ต่อมาราวปี พ.ศ. 2523 ละครเวทีเริ่มคึกคักขึ้นอีกครั้งหนึ่ง และแพร่หลายไปสู่สาธารณชนตั้งแต่ปี 2527 จนถึงปัจจุบัน หากแต่พัฒนาออกไปในรูปแบบใหม่ที่เป็นหลักเป็นฐานขึ้น (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2540 : 77)

2. กลุ่มละครนอกสถาบันมหาวิทยาลัย

ราวปี พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา ได้มีกลุ่มละครซึ่งส่วนใหญ่มีสมาชิกเป็นนักศึกษาซึ่งจบการศึกษาจากร่วมมหาวิทยาลัย และผู้มีใจรักการละครได้พยายามรวมกลุ่มกันฟื้นฟูการละครเวทีสมัยใหม่ให้กลับมาอีก ซึ่งสามารถแยกประเภทออกได้เป็นสองลักษณะคือ

2.1 กลุ่มละครซึ่งสังกัดองค์กร มูลนิธิต่างๆหรือได้รับจ้างจากองค์กรต่างๆ

กลุ่มละครประเภทนี้มีลักษณะการทำงานที่ไม่ใช่กลุ่มละครอาชีพ หรือทำธุรกิจละคร แต่เป็นกลุ่มเล็กๆซึ่งมีจุดมุ่งหมายทำงานละครเพื่อรับใช้สังคมในด้านต่างๆ ใช้ละครเป็นสื่อในการพัฒนาสังคม มีโครงการเป็นของตนเองและผลิตละครออกสู่สาธารณชนในวงแคบเป็นส่วนใหญ่ กลุ่มนี้มักใช้โรงละคร หอประชุมสถาบันมูลนิธิต่างๆ หรือสถานที่ที่เสียค่าใช้จ่ายน้อย บ้างก็เป็นละครเร่ตามสถาบันต่างๆ เป็นต้น การแสดงจะไม่เน้นความบันเทิงเป็นสำคัญเท่าเนื้อหาสาระของละคร กลุ่มละครเหล่านี้ปิดตัวลงไปก็มาก แต่ที่ยังมิได้ล้มเลิกกิจการไป และยังผลิตอยู่อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันก็มีเช่น

2.1.1 กลุ่มมะขามป้อม

กลุ่มมะขามป้อม ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2523 เป็นหนึ่งในโครงการสื่อชาวบ้าน เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนในชนบทของผู้ผลิตสื่อเพื่อการพัฒนาซึ่งดำเนินโครงการมากกว่า 21 ปี โดยทำโครงการพัฒนาทั่วไปในชนบทและกรุงเทพฯ และบางครั้งก็ใช้ละครเวทีเป็นสื่อ เล่นบนเวทีและเร่ตามสถาบันต่างๆด้วย กลุ่มนี้ได้รับเงินสนับสนุนจากหลายองค์กร เช่น A.P.H.D. (Asian Partnership Human Development) เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่และรณรงค์สภาพปัญหาที่เป็นจริงตามสถานการณ์ของสังคม นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาไม่ว่าจะพัฒนาศักยภาพของนักแสดง หรือพัฒนาชุมชน มะขามป้อมไม่เพียงทำละครที่เป็นเพื่อจุดประสงค์ในการเสียดสีเพียงอย่างเดียว มะขามป้อมจะทำงานกับชุมชนเป็นงานเชิงพัฒนา ละครของมะขามป้อมส่วนใหญ่จะเลือกนำประเด็นสำคัญมาเล่นเพื่อเป็นกระบอกเสียงสื่อสารในอีกแง่มุมหนึ่งให้กับชาวบ้าน รวมทั้งมุ่งสื่อสารกับเด็กและผู้ใหญ่โดยให้การศึกษาเรื่องยาเสพติดและโรคเอดส์ นอกจากนี้ยังอบรมเยาวชนในหมู่บ้านให้เล่นละครสอนผู้ใหญ่ในหมู่บ้านด้วย จุดมุ่งหมายสำคัญสูงสุดคือ มะขามป้อมมุ่งที่จะทำละครที่สามารถสื่อให้เข้าถึงกับกลุ่มคนทุกระดับเพื่อพัฒนาสังคม ผลงานละครที่ผลิตมีดังนี้ พิษฐาน...เฮย(2537) อโนคาต (2538) จันทโครพ (2539) (สมศักดิ์ ศิริพันธ์. สัมภาษณ์ : 2544)

2.1.2 กลุ่มเส้นสีขาว

กลุ่มเส้นสีขาว ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2528 งานละครเวทีของกลุ่มนี้เน้นหนักไปทางนาฏกรรมร่วมสมัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่নাฏลีลาสมัยใหม่ของตะวันตก เช่น โมเดิร์นแดนส์ แจ๊สแดนส์ ต่อมาได้พัฒนาการนาฏลีลาตะวันตกให้เข้ากับนาฏลีลาไทย เผยแพร่งานแสดงควบคู่ไปกับการหาเงินให้กับองค์กร

การพัฒนาต่างๆ ในปี พ.ศ. 2531 มีโครงการเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคเอดส์ให้กับกลุ่มเกย์ หญิงบริการประชาชนทั่วไป โดยใช้ทั้งละครและการแสดงนาฏลีลา งานชิ้นสำคัญคือ นาฏลีลาชุด *กรุงเทพมหานคร* โดยนำเพลงซอเดียวกันนี้ของอัสนี โชติกุล มาใส่ลีลาประยุกต์ระหว่างรำไทยกับนาฏลีลาตะวันตก ใช้เนื้อหาเกี่ยวกับการต่อต้านโรคเอดส์ เป็นผลงานที่ได้รับยกย่องจากองค์กร WHO ว่าเป็นการแสดงต่อต้านเอดส์ที่สื่อความได้ชัด กลุ่มนี้ได้รับทุนจากองค์กรอนามัยโลก (วณิช อิงคะวนิช. 2545)

2.1.3 สถาบันศิลปะเพื่อการพัฒนาเยาวชน

สถาบันศิลปะเพื่อการพัฒนาเยาวชน ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2524 มีจุดมุ่งหมายที่จะใช้ละครเพื่อพัฒนาสังคม สถาบันนี้ นอกจากจะผลิตละครเวทีในกรุงเทพฯ แล้ว ยังมีโครงการละครเวที ละครเพื่อเยาวชนมากกว่า 50 ชิ้นออกตระเวนแสดงในส่วนภูมิภาคอย่างสม่ำเสมออีกด้วย นอกจากนั้นก็ยังมีการจัดอบรมละคร ค่ายเยาวชนภาคฤดูร้อน กลุ่มนี้ได้รับเงินทุนจากต่างประเทศหลายแห่ง เช่น กองทุนแคนาดา กองทุนท้องถิ่นไทยแคนาดา ผลงานที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. 2543 *ผู้หญิงพลาสติก* (วณิช อิงคะวนิช. 2545)

2.1.4 กลุ่มคนหน้าขาว

กลุ่มคนหน้าขาว ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526 เป็นกลุ่มทำละครใบ้คือใช้มือใช้กิริยาท่าทางสื่อความหมาย ไม่ใช่เสียงพูด หรือเสียงประกอบใดๆ ซึ่งถือว่าได้ก่อรูปแบบละครลักษณะใหม่ขึ้นมาสู่สาธารณชน มีผลงานจบจนถึงปัจจุบันกว่า 200 ชิ้น ผลงานที่สำคัญ เช่น *สุขนาฏกรรมไร้เสียง* *กามาคะคอนใบ้* *พฤษีสีประดัด* *Pantomime in Bangkok 100 ปี* *นายปรีดี พนมยงค์* และล่าสุด คือ *คน สัตว์ สิ่งของ* ในเทศกาลละคร *Virtual Reality* (ไพฑูรย์ ไหลสกุล. 2542)

2.1.5 บริษัท แพน อาร์ต โปรดักชั่น

บริษัท แพน อาร์ต โปรดักชั่น ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2537 เป็นบริษัทใหม่ซึ่งมีนโยบายผลิตละครเวทีเพื่อการกุศลโดยการขอสปอนเซอร์ผู้สนับสนุนในการสร้างละคร บริษัทมีวัตถุประสงค์หารายได้เพื่อเป็นเงินกองทุนให้กับเด็กยากจนผู้ด้อยโอกาสในการศึกษาเล่าเรียน ละครที่แสดงไปแล้ว เช่น *วิวาห์ลวง* และ *ผู้หญิงเข้ามาเอาไปเถอะ* (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2540 : 88-89)

2.1.6 กลุ่มละครกระจัดริด

กลุ่มละครกระจัดริด เป็นกลุ่มละครเพื่อการศึกษาที่ไม่แสวงหาผลกำไร แต่มุ่งเน้นที่จะผลิตผลงานละครเพื่อเป็นสื่อในการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน เชื่อมมั่นในพลังและศักยภาพของละคร โดยหวังว่าละครจะช่วยให้เด็กและเยาวชนนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกสถานการณ์ในชีวิต จะติดตัวเด็กไปตลอดชีวิต โดยไม่จำเป็นว่าเด็กจะต้องเรียน หรือทำงานที่เกี่ยวกับศิลปะการละคร โดยมีกิจกรรมและผลงานที่ผ่านมา ดังนี้

- 1) *โครงการละครเพื่อการศึกษา (TIE Project)* สร้างสรรค์ ทดลอง และพัฒนาเพื่อผลิตละครเพื่อการศึกษา งานละครสำหรับเด็ก และละครหุ่น ทั้งทางด้านรูปแบบ เทคนิค และเนื้อหา ไม่ว่าจะเป็นละครจากโครงการของกลุ่มเอง หรือการให้บริการตามความต้องการของหน่วยงานต่างๆ โดยมี การประสานงานกันระหว่างองค์กร เช่น โครงการละครในโรงเรียน ตอนนิทานไม้จู้บ 30 ห้องเรียน ตอน

นิทานดนตรี 4 ภาค 30 รอบการแสดง, ละครวรรณคดีรักการอ่าน โครงการนิทานรักหนังสือ(สภาองค์กรพัฒนาเด็กและเยาวชน) ฯลฯ

2) โครงการการศึกษาและพัฒนาบุคคลกร (Education & Workshop Training) ศึกษาค้นคว้า วิจัย และให้บริการข้อมูลทางวิชาการด้านการละครสำหรับเด็ก ทั้งในรูปแบบการผลิตคู่มือการใช้สื่อสำหรับครู ผู้ปฏิบัติงานด้านเด็กและเยาวชน และผู้สนใจทั่วไป จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งจากโครงการของกลุ่มเอง หรือให้บริการตามความต้องการของภาครัฐและเอกชน เช่น งานอบรมเชิงปฏิบัติการ “ เทคนิคการสอนเพศศึกษาผ่านกิจกรรมละคร ” ให้กับครูประถมในโรงเรียน นำร่องปฏิรูปการศึกษาของสสข. ในเขตจังหวัดลำพูน ลำปาง นุริรัมย์ และมุกดาหาร จำนวน 15 รุ่น ฯลฯ

3) โครงการการศึกษาทางเลือกสำหรับเด็ก (Children's Alternative Education Program) สร้างสรรค์ ทดลอง และพัฒนา เพื่อผลิตหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาผ่านกิจกรรมละคร และการสร้างสรรค์ในหัวข้อต่างๆ เป็นการสร้างทางเลือกด้านการเรียนรู้ ทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น โปรแกรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก, โปรแกรมชุมชนศึกษา, กิจกรรมค่ายเยาวชน, ค่ายกลางวัน ฯลฯ (สันธยา สุขญา. 2542)

2.1.7 Bangkok Community Theatre

Bangkok Community Theatre เป็นกลุ่มอาสาสมัครจากหลายเชื้อชาติที่ไม่หวังผลกำไร ต้องการร่วมกันผลิตละครเวที เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการสื่อสารภายในประเทศ ผลงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 – 2543 มีถึง 24 เรื่อง ผลงานล่าสุด ได้แก่ *Old Time Music Hall* และ *Guy and Dolls* (วณิช จิงคะวินิช. 2542)

2.2 กลุ่มละครเวทีธุรกิจ และกึ่งธุรกิจ

กลุ่มละครเวทีธุรกิจ และกึ่งธุรกิจเป็นกลุ่มละครเวทีซึ่งผลิตละครเวทีขึ้นเพื่อการค้าหรือพาณิชย์เต็มรูปแบบ และกึ่งธุรกิจคือ หาเงินเพื่อมีให้ขาดทุน โดยไม่คำนึงถึงผลกำไรมาขายสำหรับกลุ่มละครที่สำคัญๆ ได้แก่

2.2.1 มณเฑียรทองเอี้ยเตอร์

มณเฑียรทองเอี้ยเตอร์ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2527 ในโรงแรมมณเฑียรเป็นโรงละครขนาดเล็กแบบ Cocktail Lounge Theatre โดยมุ่งจะให้โรงแรมมณเฑียรมีบริการที่ฉีกแนวออกไปจากโรงแรมอื่นๆ แต่หลังจากเปิดตัวมาประมาณ 8 –9 ปี ก็ต้องปิดตัวลงเพราะทนแบกรับความขาดทุนอย่างต่อเนื่องไม่ได้ ละครเวทีนี้ผู้ผลิตส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาจากร่วมมหาวิทยาลัยที่มีใจรักการละคร เช่น บทละครมีทั้งแปล ดัดแปลง เป็นไทยส่วนใหญ่และประพันธ์ขึ้นเองบ้าง เช่น *เดียน* แปลงจาก *Staircase* ของ ชาร์ลส์ ไดเยอร์ หัวเราะกับน้ำตา แปลงจาก *The Good Doctor* ของ นิล ไชมอน *เทพธิดาบาร์ 21* แปลงจาก *La Respectueuse* ของ ชาตร์ ลูกคุณหลวง ประพันธ์โดย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช *ฝันของบัว* บุญทอง ประพันธ์ โดย วิชชุดา สาณะเสน เป็นต้น (กอบกุล จิงคุทานนท์. 2540 : 76)

2.2.2 กลุ่มละครสองแปด

กลุ่มละครสองแปด ก่อตั้งเมื่อปี พ. ศ. 2528 โดยคนกลุ่มหนึ่งซึ่งมีใจรักการละครเวทีโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างสรรค์งานละครเวทีที่สมบูรณ์ พร้อมด้วยรูปแบบและมีเนื้อหาสาระให้กับผู้ชม เป็นกลุ่มละครที่ทำละครโดยไม่คำนึงถึงผลกำไร หากหาเงินโดยการขอสปอนเซอร์และจำหน่ายบัตรเพื่อให้เพียงพอ

คัมพูนหรือ คำใช้จ่ายในการทำละครแต่ละเรื่องเท่านั้น ผลงานส่วนใหญ่มักแปลและดัดแปลงมาจากบทละครตะวันตก เช่น กาลิเลโอ แปลจากละคร Galileo ของ แบร์โกลด์ เบรคท์ *อยากให้อิเหน่* มีเรอ ดัดแปลงจากงาน Biography : A Game ของแม็กซ์ ฟริช แรด ดัดแปลงจาก Rhinoceros ของยูจีน อีออนสโก และแฮมเล็ต (ละครเชกสเปียร์) เป็นต้น ในปี 2532 คณะละครสองแปดยังได้ริเริ่มโครงการเขียนบทละครเป็นไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนนักเขียนไทยให้มีโอกาสสร้างงานวรรณกรรมละคร ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดีจากนักประพันธ์ร่วมสมัย และสามารถผลิตบทละครออกมาได้ 5 เรื่อง คือ *ยูเดีย* (มานพ ถนอมศรี) *ถนน* (ไพลิน รุ่งรัตน์) *หาเวลา* (ศรีดาวเรือง) *ขอบฟ้าของแก้วตา* (จำนงค์ รัตนิน) และ *ใครรู้ว่าสนธยาไปไหน* (ชัชรินทร์ ไชยวัฒน์) สำหรับผลงานในช่วงหลังของกลุ่ม คือ *คำสาปคนจน* (2541) ดัดแปลงจาก Curse of Starving Class ของ Sam Sheps *ทางเลือกของหัวใจ* (2542) *ทวารจากปรต* (2543) (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2540 : 76)

2.2.3 กลุ่มไนท์สปอต

กลุ่มไนท์สปอต ซึ่งเป็นค่ายผลิตเทปเพลงและจัดรายการโทรทัศน์ ได้เคยเบนเข็มมาให้ความสนใจกับละครเวทีในช่วง พ.ศ. 2529 ซึ่งมีสมาชิกบางส่วนจากนักศึกษาทำละครของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาฯ มาก่อน โดยจองเวทีของหอศิลป์พระศรีไหว์ตลอดปี ผลิตละครเริ่มด้วย *ลวดลาย* ของภัทราวดี มีชูธน *ยุทธการหุบหมื่น* ของคณะครูไม่เล่าอ้าง เป็นต้น แต่ต่อมาได้ปิดตัวลง (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2540 : 76)

2.2.4 กลุ่มบริษัทแดสส์ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด

กลุ่มบริษัทแดสส์ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2533 ผลิตละครและการแสดงบนเวทีในรูปธุรกิจ โดยมีจุดประสงค์ที่จะแสดงรายการบันเทิงแฝงไปด้วยคุณภาพด้านการผลิต การนำเสนอ และเนื้อหาสาระ เดิมทีได้เช่าสถานที่ต่างๆเปิดการแสดงในปี 2536 ด้วยเรื่อง *หัตถ์* ละครของกลุ่มนี้ยังใช้บทแปลหรือดัดแปลงเป็นส่วนใหญ่ เช่น *กบดัก* (2533) (แปลจากบทประพันธ์ของ อากาธา คริสตี้) *ร้ายเหลือเครือข่าย* (แปลจากบทละครเรื่อง Relative Values ของ โนแอลเคเวิร์ด) *เธอชื่ออีฟ* (แปลจากบทภาพยนตร์เรื่อง All About Eve บทภาพยนตร์ของโจเซฟ แอลแมนตีวิช) เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทแดสส์ ยังสนับสนุนให้มีการเขียนบทละครขึ้นเองด้วยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 โดยจัดให้มีการประกวดละครเวทีในระดับอุดมศึกษาขึ้น เพื่อรำลึกถึงคุณูปการที่ รองศาสตราจารย์ สดใส พันธุ์โกลม มีต่อวงการละครเวทีในเมืองไทย (วนิช อิงคะวนิช. 2542)

2.2.5 ภัทราวดี เอ็นเตอร์

ภัทราวดีเริ่มก่อตั้งคณะละครโดยการทดลองประพันธ์และสร้างละครเพลง เรื่อง *เก็บดาวดวงใหม่ไปใส่ฟ้า* แสดง ณ ศูนย์วัฒนธรรมโรงละครใหญ่ ในปี พ.ศ.2530 ซึ่งเป็นปีแรกของการเปิดใช้โรงละครแห่งนี้ เธอนำเสนอร่วมกับ ชรัส เฟื่องอารมณีย์ สุชาติ ขวากุล และคุณจันทนา กิตยพันธ์ โดยมีคุณปรีศ สุวรรณคร เป็นผู้ประพันธ์ดนตรี บุปผา ธรรมบุตร เป็นผู้ควบคุมวงดนตรี Choreographer จาก New York ผูกสนธิลาให้กับนักแสดงทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้แสดงเป็น Chorus ซึ่งในยุคนั้น มีแต่นักเรียน Ballet และนักเต้นจากดิสโกเทค ไม่มีพื้นฐานการเรียนเต้นรำ ประสบการณ์ในครั้งนั้นทำให้เธอตระหนักว่า ประเทศไทยขาดการศึกษาและขาดบุคลากรซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการแสดงประเภท Performing art เธอจึงรวบรวมทีมและจัดการแสดง ประเภท variety show อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างงาน หาเงิน มาให้การศึกษาแก่นักแสดงและบุคลากร เบื้องหลังการแสดงอย่างต่อเนื่อง โดยการมอบเงินรายได้ส่วนตัวทั้งหมดให้กับโรงละครเพื่อการพัฒนา และบุคลากร

นักแสดงในสังกัดได้รับการฝึกสอนให้มีพื้นฐานการแสดงหลากหลาย เหมือนดังที่เธอได้รับการฝึกมา คือการเต้นรำทุกประเภท Jazz, ballet, modern dance , Ballroom รำไทย ดนตรี ศิลปะการละคร ศิลปะพื้นบ้าน ขับร้องทั้งเพลงสากลและ เพลงไทยเดิม รวมทั้งการจัดแสงเสียง การออกแบบฉาก และสร้างเครื่องแต่งกายในทุกๆปีก็ทรวาดิเอียเตอร์จะเชิญครูจากต่างประเทศมาสอน Ballet, modern dance, contact improvisation, การออกแบบลีลา , Butoh ของญี่ปุ่น ครูจากกรมศิลปากรมาสอน โขน รำไทย ส่งนักแสดงไปภาคเหนือเพื่อศึกษาการฟ้อนของภาคเหนือ กลองสับดัชชี่ จากศิลปินแห่งชาติ ครูคำ กาไวย์ แล้ครูอาทิตย์ วงศ์สว่าง เป็นต้นและส่งนักแสดงในสังกัดที่มีความสามารถไปศึกษาต่างประเทศ เช่น อังกฤษ คานาดา อินโดนีเซียส่งนักแสดงและทีมงานไปดูงานจัดการแสดงในประเทศต่างๆอย่างสม่ำเสมอ เชิญผู้กำกับการแสดงที่มีชื่อเสียงมาร่วมสร้างงาน เพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถค้นคิดและสร้างสรรค์งานซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย นอกจากนี้ยังได้เชิญครู ธีรยุทธ ยวงศรี ซึ่งเป็นหนึ่งในตระกูลโขนละครไทย ที่มีชื่อเสียง เป็นพระราชมามีฝีมือเยี่ยม และเป็นนักวิชาการ นักค้นคว้าหนึ่งในห้าของผู้ได้รับพระราชทานโองการจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ให้เป็นประธานในพิธีครอบครู ปัจจุบันท่านเป็นครูผู้ฝึกสอนนาฏศิลป์ไทย ให้แก่นักแสดงทุกคนของภัทรวาดิเอียเตอร์ อย่างสม่ำเสมอ และสอนนักเรียน นักศึกษาทั่วไปทุกวันเสาร์ เป็นวิทยาทาน และเชิญครูราชม โพธิเวช สอนโขนทุกวันศุกร์ ถึงแม้โรงละครจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ และเอกชนเท่าที่ควรแต่ความตั้งใจที่จะพัฒนาศิลปะแขนงนี้อย่างจริงจัง ทำให้ภัทรวาดิเอียเตอร์ยังคงฝึกนักแสดง และสนับสนุนให้สร้างงานพัฒนาความรู้ความสามารถของศิลปินรุ่นใหม่จนได้กลายเป็นมืออาชีพสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยมากมาย ปัจจุบันมีนักแสดงฝีมือดีเป็นที่ยอมรับ และได้รับเชิญให้เป็นตัวแทนประเทศไทยไปแสดงในเทศกาลละครทั้งในยุโรป และเอเชีย ได้รับการยกย่องว่าเป็นทีมที่มีความสร้างสรรค์ความสามารถและรอบรู้ลึกซึ้งทั้งศิลปะไทย และสากล การพัฒนาศักยภาพของนักแสดงเริ่มอย่างจริงจัง ในปี พ.ศ.2535 เมื่อประเทศไทยเกิดการจลาจล "พฤษภาทมิฬ" การแสดงต่างๆถูกยกเลิกทำให้นักแสดงว่างงานช่วงระยะหนึ่งภัทรวาดิเอียเตอร์จึงจัดการแสดงละครเพลง เรื่อง สิงห์ไกรภพหรือ นิทานช้างวัด นำนักแสดงทั้งหมดซึ่งเป็นนักแสดงรำที่เคยแสดงละครมาก่อนฝึกการแสดงและขับร้องโดยใช้บทละครของขุนมาลีสา แสนกุลศิริศักดิ์ ซึ่งดัดแปลงมาจากบทประพันธ์สิงห์ไกรภพของสุนทรภู่ มาจัดทำเป็นละครเพลงร่วมสมัย ใช้บทกลอนของสุนทรภู่บางบรรทัดมาเป็นบทร้อง และบทเจรจาบ้าง แต่งใหม่บ้าง ประพันธ์เพลงโดยคุณเทวัญทรัพย์แสนยากร ใช้ทำนองเพลงไทยเดิมในโอกาสที่เหมาะสม เช่น ทำนองม้าย่อง แต่งทำนองใหม่บ้าง ใช้เครื่องดนตรีไทย ผสมกับดนตรีสากลเช่น electric guitar มาใช้กับตัวละครเช่นคงคาประลัยซึ่งเป็นวัยรุ่นอารมณ์รุนแรง สิงห์ไกรภพ นำแสดงโดยมานพ มีจำรัส (นักแสดงในสังกัด) ร่วมกับนักแสดงรับเชิญ คุณเทียมแซ่ ภูษธร คุรุมีดี ประสาท ทองอร่าม (คุณณณานิ ตราโมท และชรัส เฟื่องอารมณ รับบทแทนในบางครั้ง) ใช้สไตล์ละครเวทีสมัยใหม่ผสมการเอื้ออย่างแบบไทยกับลีลาของ modern dance กำกับการแสดงโดยภัทรวาดิ มีชูธอน เธอช่วยร้องและพากษ์เป็นภาษาไทยและอังกฤษในการแสดงเพื่อให้ผู้ชมทุกคนเข้าใจและยังเป็นผู้เปิดเทปเสียงเพลงประกอบ เสียง effect ซึ่งมีกว่า 40 คิว ผสมผสานกับดนตรีสด ซึ่งมีระนาดและกลอง (นักดนตรีสองคน) มานพ มีจำรัส นักแสดงนำ ช่วยกำกับลีลา แสดงกลางแจ้งหน้าตึก บริเวณลานจอดรถของโรงละคร ซึ่งมีสวนร่มรื่นคนดู 200 คนใช้ประตูไม้แกะสลักของตัวตึกและต้นไม้รอบบริเวณเป็นฉาก แสดงทุกวันเสาร์อาทิตย์ต่อเนื่องเป็นเวลาสามเดือน บัตรจำหน่ายราคา 200 100 บาท สิงห์ไกรภพเปิดการแสดงในวันที่ 2 สิงหาคม 2535 ซึ่งเป็นหน้าฝน แต่ผู้ชมก็มีได้ก้อยหน้า โรงละครจัดร่มขนาดใหญ่ให้หลบฝนทุกคนชมจนจบการแสดงทุกครั้ง นักแสดงเล่นกลางฝนอย่างคล่องแคล่ว เดินระบำพร้อมกับบิดขาทางเกวเป็นครั้งคราว เครื่องแต่งกายทำจากผ้าดิบย้อมสีโทนส้มและเขียวมะกอก ตกแต่งด้วยหนังและเชือก สร้างและออกแบบโดยสุจินดา ไซยากุลสรากร ซึ่งเป็นนักแสดงคนหนึ่ง เครื่องแต่งกายทนแดดทนฝน แต่อุปกรณ์เครื่องเสียงและไมโครโฟนติดตัวเสียหายบ่อยครั้ง การแสดงได้รับความนิยมปากต่อปาก จนมีผู้ชมมากขึ้นและมากขึ้นทุกรอบ ต้องหาที่ใหม่เพื่อ

เป็นบทร้องและบทเจรจาตามความเหมาะสม นำแสดงโดย อัษฎาวุธ เหลืองสุนทร เป็นอิเหนา ญาณี ตราโมทเป็นจรงกา ดาริณี ชำนาญหม่อ เป็นบุษบา มานพ มีจำรัส เป็นท้าวกรมกษัตริย์ ชรัส เพื่อ อารมณเป็นท้าวทุเรปัน กัทราวดี มีชูธน แสดงเป็นประไพเมืองสุทรีเมืองดาดา สลับกับปวีณา ชนยุทธ ม.ร.ว. มาลินี จักรพันธ์ รับบทประไพเมืองสุทรีเมืองหมันยา กัทราวดี และมานพ มีจำรัสเดินทางไป ศึกษาที่สถาบัน STSI เมือง Surakarta อินโดนีเซีย เพื่อนำศิลปะชาวและบทลีลาประดิษฐ์ใช้ให้สอดคล้องกับการแสดง อาจารย์ บรูซ แกสตันเป็นผู้ประพันธ์เพลง ใช้เครื่องดนตรีกลองแขก ปี่ชวา และเครื่องดนตรีไทยผสมกับเครื่องดนตรีสากล แสดงสดตามความเหมาะสม เช่น อิเหนาซึ่งเป็นหนุ่มวัยรุ่น ใช้จังหวะดนตรี Rock เป็น ครั้งแรกที่โรงละครติดตั้ง sling โดยทีมงานของอรุณ ภาวิไล เพื่อให้ นางฟ้าเหาะมาถวายกริชแก่ท้าวทุเรปัน ตอนกำเนิดอิเหนา และทดลองใช้เงาของผู้แสดงและ และหนังตะลุงมาใช้ในการเชื่อมฉาก คุณอนุวัฒน์ นาคศรีสุข จาก charm centre เป็นผู้ออกแบบเครื่อง แต่งกายโดยใช้แบบของชาว บาหลีเป็นแนวคิด รักพงศ์ ทิฆัมพรอนันต์ นักแสดงซึ่งโรงละครให้ทุนไป เรียนการออกแบบจาก และเครื่องแต่งกายที่อังกฤษ เป็นผู้สร้างเครื่องประดับ ลายผ้าและหมวก การแสดงครั้งนี้ สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาเสด็จเป็นการส่วนพระองค์ชมการแสดง และยัง ได้มอบเงินบำรุงให้โรงละครอีกจำนวนหนึ่ง หน้าฝนปี 2538 ฝนตกน้ำท่วมโรงละครถึงเข้า จึงเลื่อน การแสดงไปเปิดในเดือน ธันวาคม แสดงถึง มีนาคม 2539 ทุกวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ การแสดงเรื่อง "เงาป่า" กัทราวดีดัดแปลงเป็นละครเพลงร่วมสมัยจากบท พระราชนิพนธ์เงาป่าของรัชกาลที่ 5 ซึ่ง ทรงนิพนธ์ระหว่างประสูติ เป็นเรื่องเล่าจากเงาป่าชาโกลีซึ่งมีผู้ถวายให้มาชุลีในวัง เมื่อครั้ง เสด็จประพาสภาคใต้ นำแสดงโดย เม กัทราวรินทร์ เป็นลำหับ มานพ มีจำรัส เป็นชม พลา อัษฎาวุธ เหลืองสุนทรเป็นอิเหนา ญาณี ตราโมท ม.ร.ว. มาลินี จักรพันธ์ คุณสินีนาฏ โพธิเวส คุณมยุรี อิศรเสนา คุณสมพงศ์ พงศ์มิตร ร่วมแสดง โดยมี Jeff Corness จากแคนาดาเป็นผู้ประพันธ์เพลง ละครเรื่องนี้ Media of media ธนาคารกรุงไทย ให้การสนับสนุนกัทราวดีกำหนดให้ใช้ทำนองเพลงไทยเดิมซึ่งเคย บรรจุไว้ในละครเรื่องนี้ เป็นที่รู้จัก โดยการแนะนำของครูสุจิต ตรียะประณีต และนำเนื้อร้องจากบท พระราชนิพนธ์ มาใช้ในละครทั้งเรื่อง เก็บรักษาการร้องแบบไทยเดิมไว้ ถึงแม้ดนตรีจะถูกสร้างใหม่ โดยชาวแคนาดา ก็ยังรักษamelody เดิมไว้ ศิลปินแห่งชาติ ครูสุจิต ตรียะประณีตเป็นที่ปรึกษา และ ฝึกการขับร้อง เป็นอุบายที่จะเผยแพร่เพลงไทยเดิมให้นักแสดงรุ่นใหม่และผู้ชมวัยรุ่นให้รู้จักและร้อง ได้ Chick Snipper จากแคนาดาเป็นผู้ออกแบบลีลาโดยใช้ท่าทางของชาวชาโกลี ซึ่งได้พานักแสดง และJeff ไปศึกษาที่เบตง และถ่ายวิดีโอไว้เพื่อนำมาเป็นแนวคิด จากที่ใช้เรียบง่าย มีภูเขาซึ่งสร้าง บริเวณม่อนน้ำ ออกแบบโดย Pam Johnson ชาวแคนาดา ต้นหูกวาวซึ่งขึ้นอยู่บนเวทีและต้นมะม่วง และบาเบญญาที่ขึ้นอยู่ข้างเวทีถูกใช้ป็นป้าย เป็นฉากธรรมชาติกระท่อมสร้างจากไม้ไผ่ไผ่ไร่เงาป่า ชาโกลี (บ๊) สุพจน์ จิมสุข นักออกแบบไทยซึ่งไปทำงานที่ฝรั่งเศส เป็นผู้ออกแบบและสร้างเครื่องแต่ง กาย ดัดเย็บในฝรั่งเศสเนื่องจากผ้าบางชนิดเช่นผ้าหนังยัด ไม่สามารถหาได้ในเมืองไทย บ๊สร้าง กางเกงคล้ายเตี่ยวให้มานพใส่แสดง กระโดดโลดเต้นอย่างไรก็ไม่โป๊งานชิ้นเล็กๆแต่ต้องใช้ฝีมือในการ ดัดเย็บชุดนกกของละครเรื่องนี้ทำจากขนนกสีชมพูและแดงตามคำบรรยายของบทพระราชนิพนธ์ก็ทำ ในฝรั่งเศส ส่วนชุดชาวบ้านใช้ผ้าดิบย้อมสีแดงเข้ม สุพจน์บินมาควบคุมการดัดเย็บที่กรุงเทพ สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และพระองค์เจ้าสุทธิสภาเสด็จมาชมการแสดงณโรงละครเป็น การส่วนพระองค์ (กัทราวดี มีชูธน. 2545)

2.2.6 บริษัท เจริญกรุงมณีทัศน์ จำกัด

บริษัท เจริญกรุงมณีทัศน์ จำกัด ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2536 เป็นโรงละครที่ได้เปลี่ยนโฉมหน้าของศาลา เจริญกรุงให้กลายเป็นเวทีละครในชื่อใหม่ว่า " โรงละครเจริญกรุงรอยัลเธียเตอร์ " โดยมีจุดประสงค์จะ ผนวกศิลปะวัฒนธรรมดั้งเดิมผสมผสานกับแนวคิดสร้างสรรค์ในนวัตกรรมใหม่ และเพื่อยกระดับ

การแสดงนาฏศิลป์และละครไทยให้จรรโลงสืบไป บริษัทนี้ได้ผลิตการแสดงเอง เช่น โขน *จินตณภูมิ* (2538) โดยใช้เทคนิคสมัยใหม่ตกแต่งบรรยากาศจากระบบไฟแสงสี ผสานกับศิลปะการแสดงโขนไทยละครพูดเรื่อง *ศรอนงค์* (2537) เป็นต้น และยังให้เขาละครสำหรับคณะละครต่างๆ นอกจากนั้นยังให้เขาโรงละครเฉลิมกรุงสำหรับการฉายภาพยนตร์ไทยอีกด้วย (กอบกุล อิงคุทานนท์, 2540 : 92-93)

2.2.7 ละครพระจันทร์เสี้ยว

คณะละครพระจันทร์เสี้ยว นำโดย คำรณ คุณะดิลก ตั้งขึ้นราวปี 2538 ซึ่งประสงค์ ที่จะสร้างละครเวทีเชิงสร้างสรรค์ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้นักแสดงมีรายได้ประจำพอเลี้ยงตัวได้และมุ่งทำละครโดยไม่กังวลใจใดๆกับการเลี้ยงชีพ เรื่องแรกที่ได้ทำไปแล้วคือ *ผู้อภิวัฒน์* (2538) ต่อมาก็ได้ผลิตเรื่อง *กู้อิทธิพล* (2539) *ดั่งสูงขุนนัก* (2539) *ความฝันกลางเดือนหนาว* (2539) และ *มาดามเหมา* (2539) เป็นต้น (กอบกุล อิงคุทานนท์, 2540 : 92-93)

2.2.8 Blue Box Theatre Group

กลุ่ม Blue Box Theatre Group ก่อตั้งเมื่อปีพ.ศ. 2541 เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มคนซึ่งสนใจรักด้านศิลปะการละคร คนกลุ่มนี้ได้ร่วมกันพัฒนาความรู้ความคิด ความสามารถเพิ่มเติมประสบการณ์ด้วยการะบวนการสร้างสรรค์ สำหรับผลงานปี พ.ศ.2541 ได้แก่ *Dream Comes True* แปลว่า *The Grilled Fish* แมวน้อยหมื่นชาติ / *A Cat With Million Lives* และ *ฉัน / Me* สำหรับปี พ.ศ. 2542 ได้แก่ บทเพลงบรรเลงไม่รู้จบ / *Aria da Capo* ดอกไม้ เจ้าหมาขี้จู้ย และการเดินทางของส่วนที่หายไป - *The Missing Piece Meets THE BIG O* (วณิช อิงคะวนิช, 2542)

2.2.9 Three dots Company

Three dots Company เกิดจากการรวมตัวของศิลปินรุ่นใหม่ทีคลุกคลีอยู่ในวงการละครมากกว่า 10 ปี โดยมีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์งานละครในรูปแบบที่แตกต่างจากละครเวทีที่มีอยู่ในปัจจุบัน ผลงานได้แก่ *MLM (Money Loves Me)* *ชั่วโมงนฤหรรษ์ วันหยุดโหด (Happy Hour)* *น้ำหอม* (วณิช อิงคะวนิช, 2542)

2.2.10 B – Floor Theater Group

B – Floor Theater Group คือกลุ่มละครร่วมสมัยที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2542 โดยการ รวมตัวของนักแสดงและผู้กำกับการแสดงจากกลุ่มละครต่างๆในเมืองไทย มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างสรรค์ละครที่สามารถสะท้อนถึงความรู้สึก และความนึกคิดของกลุ่มที่มีต่อสังคมรอบตัวผลงาน ได้แก่ *มีดะ / MEDAH* (2542) และในปี พ.ศ. 2543 มีผลงานหลายเรื่อง คือ *อ่าน อ่าน อ่าน ภควัตต์ตา หนังสือ... หน้า มีดะ* (วณิช อิงคะวนิช, 2542)

2.2.11 คณะละคร Blue Hope

Blue Hope เป็นคณะละครที่มุ่งหวังเผยแพร่ให้ละครเวทีเป็นที่รู้จักต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวาง ผลงานได้แก่ *ฟิลลอสกับโซเฟีย* (2542) และในปี พ.ศ.2543 มี 4 เรื่อง คือ *นักโทษประหาร Bus Stop* *ภารกิจที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก เมา* (วณิช อิงคะวนิช, 2542)

2.2.12 Internation wow Company (Thailand)

Internation wow Company (Thailand) เกิดจากการรวมตัวของคนทำละครในจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมกับนักละครอเมริกันชาวนิวยอร์ก ชื่อ Jone Fox ทำงานในลักษณะ Collaborative ร่วมกับกลุ่มละครจากต่างประเทศ และในประเทศ ผลงานที่ผ่านมา เมื่อปี พ.ศ. 2539 เริ่มจากเรื่อง? WOW!, This is not the Ramakien ส่วนปี 2540 มีเรื่อง Nowhere NOW Here : copy และเรื่องล่าสุดคือ สองศูนย์สูญศูนย์ / 2000 (วณิช จึงคะวณิช. 2542)

2.2.13 8 X 8

8 X 8 เป็นกลุ่มละครที่เกิดจากการรวมตัวกันของคนทำละครที่เคยทำงานร่วมกันมานาน และยังทำงานร่วมกับกลุ่มละครอื่นๆ ทั้งในฐานะนักแสดง ผู้เขียนบท และผู้กำกับการแสดง โดยมีแนวคิดหลักที่ต้องการนำเสนอละครเวทีที่เกี่ยวข้องกับสังคมปัจจุบัน ผู้ร่วมก่อตั้งได้แก่ นิกร แซ่ตั้ง, มณีนรัตน์ ชูโต และบุษราพร ทองหมั่น ผลงานที่ผ่านมา ปี พ.ศ. 2541 คำสาป/คนจน พ.ศ. 2542 ทางเลือกของหัวใจ พ.ศ. 2543 ทารกจากเปรต (นิกร แซ่ตั้ง. 2542)

2.2.14 กลุ่มสบายชม

กลุ่มสบายชม เกิดจากการรวมตัวของผู้ที่เรียนศิลปะการละคร จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเพื่อนๆ ที่สนใจทำละครโดยเริ่มจากการทำละครเรื่อง สิ้นแสงเทียน เป็นเรื่องแรก ในระหว่างที่ยังศึกษาอยู่ จุดประสงค์ของกลุ่มละครสบายชมคือ นำเสนอผลงานละครต่างๆ ที่น่าสนใจมานำเสนอในรูปแบบและการตีความของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นละครที่เขียนขึ้นใหม่ หรือดัดแปลงจากต่างประเทศ ผลงานที่ผ่านมา คือ ปี พ.ศ. 2540 สิ้นแสงเทียน ปี พ.ศ. 2541 จ่ายไม่ไหว ก็ไม่จ่าย ... (ใครจะทำไม) (ชนัญญา พันธุ์ธรรมาวงศ์. 2541)

2.2.15 กลุ่มละครเสาสง

กลุ่มละครเสาสง เป็นกลุ่มละครเล็กๆ ก่อตั้งขึ้นกลางเดือนสิงหาคม 2540 จากบรรดาอดีตนักศึกษาอันเป็นมิตรสหายซึ่งเคยทำละครเวทีร่วมกันในมหาวิทยาลัย และอาสาสมัครพรรคพวกที่หัวใจยังห่างหายสาบสูญไปจากละครเวที ที่ว่างเว้นจากการทำงานประจำของแต่ละคน อาทิ นักเขียนบทละครโทรทัศน์, Copy Writer บริษัทโฆษณา, อาจารย์ในมหาวิทยาลัย, คนทำงานละครเวที, เลขานุการบริษัทเอกชน, พนักงานฝ่ายการตลาด และนักศึกษา ทุกคนต่างมีแนวคิดในการทำงานที่ต้องการจรรโลงโลกของคนทำละครให้คงอยู่และพัฒนาไปกว่าเดิม โดยอาศัยกระบวนการทำงานกลุ่มในการสร้างสรรค์งานแต่ละชิ้น ไม่มีข้อจำกัดในแนวทางและรูปแบบการนำเสนอ และเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มได้เสนอผลงานของตัวเองต่อสาธารณชน ผลงานที่ผ่านมา ปี พ.ศ. 2541 สุดแสนเสียใจ แม่แหวนพ่อผมไว้ตัว และปี พ.ศ. 2543 สามสาวสันดานเสีย (กอบกุล อิงคุทานนท์. 2540 : 76 – 79 ; ณัฐ นวลแพง. 2541)

3. ข้อมูลทัศนคติต่อคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

3.1 ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที

นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญในศิลปะด้านการแสดงได้ให้ทัศนะไว้ถึงลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีดังนี้

เอ็ดวิน วิลสัน (Edwin Wilson) นักวิชาการด้านศิลปะการแสดงได้ให้ทัศนะไว้ถึงลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงไว้ดังนี้ “ เพื่อที่จะบรรลุถึงความสง่างามของการแสดง นักแสดงจำต้องอุทิศตนและมีวินัยในการทำงานซึ่งน้อยคนนักที่อยู่นอกวงการศิลปะการแสดงจะสามารถเข้าใจได้ ด้วยการซ้อมที่หนักหน่วงซึ่งต้องทำซ้ำแล้วซ้ำเล่าในช่วงเวลาที่ยาวนาน เมื่อรู้สึกท้อใจนักแสดงก็ต้องดึงความรู้สึกนั้นให้ห่างจากตัวเอง สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่จำเป็นของการมีชีวิตอย่างนักแสดง ” (Wilson. 1994 : 96)

ซูโรมาน เวศยาภรณ์ กล่าวถึงลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงไว้ดังนี้

นักแสดงที่ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้ 1) ศึกษาและตีความบทที่ได้รับอย่างละเอียดถี่ถ้วน 2) ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้กำกับการแสดงอย่างเคร่งครัด 3) มาซ้อมตามวันและเวลาที่มีการนัดหมายทุกครั้ง และทำการซ้อมด้วยความตั้งใจ มีความรับผิดชอบค้นคว้าหารายละเอียดเพิ่มเติมจากข้อมูลของผู้กำกับการแสดงแนะนำไว้ 4) ในวันที่มีการแสดงจะต้องมาให้ทันตามที่กำหนดอย่างน้อยประมาณ 1 ชั่วโมงและจะต้องมีการเตรียมพร้อมอย่างดีทั้งทางร่างกายและจิตใจโดยการพักผ่อนให้เต็มที่ ออกกำลังกายและฝึกสมาธิและร่างกายตามแบบแผนอย่างสม่ำเสมอ 5) หมั่นฝึกซ้อมและจดจำสิ่งที่ผู้กำกับการแสดงแนะนำไว้ในระหว่างการซ้อม 6) มีความเคารพเชื่อฟัง นอบน้อมต่อผู้กำกับการแสดงและผู้มีอาวุโสกว่า 7) ไม่ดูถูกฝ่ายงานอื่นๆที่อยู่เบื้องหลังการแสดง (ซูโรมาน เวศยาภรณ์. 2541 : 43)

สดใส พันธุมโกมล แสดงความเห็นไว้เกี่ยวกับลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงความว่า

นักแสดงที่ดีควรระลึกถึงหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างสูงสุดต่อผู้ชมและเพื่อนร่วมงานทุกฝ่าย เพราะหากไม่ตั้งใจแสดงให้ดีก็เท่ากับเป็นการทำลายผลงานของผู้เขียนบท ผู้กำกับการแสดง ผู้ออกแบบฝ่ายต่างๆ ฯลฯ เป็นการทำให้ทุกคนสูญเสียเวลาและพลังงานไปในการผลิตละครโดยเปล่าประโยชน์ และเป็นการทรยศต่อศรัทธาของผู้ชม ซึ่งอุตสาหกรรมเสียเวลาและเงินตราในการซื้อบัตรหรือลงทุนเดินทางมาชมละครดังกล่าวยิ่งถ้าเป็นการแสดงทางสื่อการแสดงที่เข้าถึงประชาชนได้มากมาย เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ด้วยแล้ว ความไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักแสดงด้วยการเสนอผลงานประเภทสุกเอาเผากิน ก็ยิ่งนับว่าเป็นการทรยศต่อประชาชนในวงกว้างขึ้นไปอีก และเป็นการแสดงความดูถูกผู้ชมอย่างที่จะให้อยู่ไม่ได้เลย (สดใส พันธุมโกมล. 2524 : 36)

สดใส พันธุมโกมลยังได้อธิบายไว้เพิ่มเติมถึงลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงโดยสรุปความได้ดังนี้

ผู้ศึกษาวิชาศิลปะการละครควรจะได้ทราบถึงคุณสมบัติของนักแสดงที่ดีเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์วิจิตร และวิจารณ์การละคร ซึ่งอาจสรุปความได้ว่า สิ่งสำคัญที่นักแสดงที่ดีจำเป็นต้องมี คือ

1. ความมั่งคั่งของจิตใจ (SPIRITUAL BEAUTY)

ความมั่งคั่งของจิตใจเป็นสิ่งสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด สำหรับผู้ที่นักแสดง ไม่ว่าจะมีความสามารถสักเพียงไร หากนักแสดงขาดความมั่งคั่งของจิตใจ ก็จะไม่สามารถถ่ายทอดความงามที่แท้จริงของศิลปะการแสดงมาสู่ผู้ชมได้เลย มักมีผู้เข้าใจผิดอยู่เสมอว่า นักแสดงจะต้องมีรูปร่างหน้าตาดี จะต้องสวย จะต้องหล่อ ซึ่งความมั่งคั่ง

ของจิตใจกับความสวยงามนั้นไม่ใช่สิ่งเดียวกันและมีคุณค่าในแง่ของการเป็นนักแสดงต่างกันมาก รูปร่างหน้าตาและความสวยงามที่เป็นเปลือกอยู่ภายนอก หากขาดความงดงามของจิตใจที่อยู่ภายใน จะมีลักษณะว่างเปล่า ไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมอยู่ได้เป็นเวลานาน และบางครั้งถ้าเจ้าของรูปร่างหน้าตาที่คิดว่าสวยหรือหล่อ ยิ่งไปเกิดความรู้สึกอิจฉาในคุณสมบัติภายนอกของตนดังกล่าว ก็จะทำให้สร้างความหึงหวงที่แสดงออกในทุกอริยาบถและจะขวางกั้นพัฒนาการของการเป็นนักแสดงที่ดีไปได้ จิตใจที่งดงามในแง่ของการแสดงนั้น หมายถึงสิ่งที่ถูกต้องซึ่งนักแสดงมีต่ออาชีพการแสดงของตนเองและส่วนรวม กล่าวคือ นักแสดงจะต้องเป็นผู้ที่รักศิลปะของการแสดงมีใช้รักความเด่นความดังของตนเองที่จะได้จากการแสดง นักแสดงที่รักศิลปะของการแสดงจะมีสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเป็นนักแสดง และสามารถอุทิศตนเองให้กับศิลปะ เพราะมองเห็นคุณค่าของการแสดงว่าเป็นศิลปะอันลึกซึ้งละเอียดอ่อนที่สามารถทำให้มนุษย์เข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถสร้างสรรค์ความงดงามที่โน้มน้าวจิตใจของผู้ชมให้นิยมในคุณธรรมความดี หรือช่วยชี้แนวทางให้มนุษย์แก้ไขสิ่งบกพร่องต่างๆ ในชีวิตตลอดจนให้ความสุขความบันเทิงใจแก่ผู้ชม ซึ่งเป็นของขวัญล้ำค่าที่นักแสดงสามารถให้แก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน เมื่อได้ตระหนักถึงความจริงนี้ นักแสดงก็จะมีศรัทธาและความภาคภูมิใจในอาชีพการแสดง มีใช้ภาคภูมิใจในตนเองหรือความสามารถของตน แต่จะมีความเคารพและซื่อสัตย์ต่อความรับผิดชอบอันสำคัญยิ่งที่นักแสดงพึงมีต่อผู้ชม ฉะนั้นจึงจะต้องหมั่นขวนขวายหาความรู้ความชำนาญ ฝึกฝนตนเองอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อที่จะสามารถทำหน้าที่ของนักแสดงได้อย่างดีที่สุด และหากมีพรสวรรค์ก็ยิ่งต้องสำนึกในความรับผิดชอบที่จะต้องพัฒนาพรสวรรค์ที่มีอยู่อย่างอ่อนนุ่มก่อนตนเอง มิใช่เยอหยิ่ง ความสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการแสดงดังกล่าวจะทำให้นักแสดงเป็นผู้ที่มีจิตใจงดงามอันเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้ที่ต้องการเป็นนักแสดงทุกคน

2. ความต้องการที่จะแสดงออก (NEED TO EXPRESS)

" ความต้องการที่จะแสดงออก " เป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การสร้างสรรค์งานศิลปะที่แสดงออกในรูปแบบต่างๆ เมื่อมนุษย์เกิดความประทับใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมาก จนเกิดเป็น " ความจำเป็นที่จะต้องแสดงออก " (NEED TO EXPRESS) เพื่อให้ผู้อื่นได้ร่วมรับรู้ในสิ่งที่ตนได้สัมผัสและเกิดความประทับใจขึ้นนั้นแท้จริงมนุษย์ทุกคนล้วนมีความต้องการที่จะแสดงออกในขั้นพื้นฐานทั้งสิ้น เพราะมนุษย์จำเป็นต้องสื่อสารความต้องการของตนเองแก่ผู้อื่นเพื่อความอยู่รอดปลอดภัยในชีวิต นับตั้งแต่เด็กทารกที่ไร้เดียงสาที่ร้องหรือแสดงออกด้วยเสียง ด้วยท่าทางกิริยาอาการที่สามารถสื่อสารต่อมารดาหรือผู้ที่อยู่ใกล้ซัดได้ว่ากำลังหิวเป็นต้น ทุกวันที่เรดำเนินชีวิตอยู่นั้นจะเต็มไปด้วย " การแสดงออก " (EXPRESSION) ที่สื่อสารต่อ " ผู้ชม " (AUDIENCE) ประจำวัน เช่น พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง สารมี ภรรยา บุตร และผู้คนที่เราต้องเกี่ยวข้องกับ เราต้องการ " ความเข้าใจ " และ " การยอมรับ " จากผู้อื่น ซึ่งแน่นอนที่สุดเราย่อมมีความสุขเมื่อสิ่งที่ได้รับมีลักษณะเป็น " บวก " เช่น ความเข้าใจ ความรัก ความนับถือ การยอมรับ ฯลฯ และมีความทุกข์เมื่อสิ่งที่ได้รับมีลักษณะเป็น " ลบ " เช่น ความเกลียดชัง หรือการไม่ยอมรับ ฯลฯ เป็นต้น นี่คือ ธรรมชาติตามปกติวิสัยของมนุษย์ เมื่อใดก็ตามที่ " ความต้องการที่จะแสดงออก " (NEED TO EXPRESS) มีมากจนถึงขั้นที่มนุษย์เกิด " แรงบันดาลใจ " (INSPIRATION) ที่จะสื่อสาร (COMMUNICATE) หรือแบ่งปัน (SHARE) ให้ผู้อื่นได้ร่วมรับรู้หรือจนกระทั่งเกิดเป็นความต้องการที่จะเฉลิมฉลอง (CELEBRATE) ความประทับใจ ความรู้สึกนึกคิด ปรากฏการณ์ หรือ " ความจริง " (TRUTH) เกี่ยวกับธรรมชาติและชีวิตที่ตนเองค้นพบ เมื่อนั้นมนุษย์ก็จะใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลิตผลงานศิลปะที่งดงามน่าประทับใจ ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม ดนตรี การพ่อน้ำ หรือการละครก็ตาม ศิลปะ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ เพราะเป็นสื่อกลาง ที่ทำให้มนุษย์ได้ร่วมรับรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของกันและกัน ไม่ว่าจะอยู่ห่างกันสุดขอบฟ้า หรือมีชีวิตอยู่ในระยะเวลาที่ต่างกันสักกี่พันปีก็ตาม ศิลปะ สามารถทำให้มนุษย์ได้แสดงออกถึงความทุกข์ความสุข สามารถติดต่อสื่อสารต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ทำให้มีความรู้สึก เราได้เคยอยู่คนเดียวในโลกนี้ ศิลปะ ช่วยให้ทั้ง " ผู้สร้าง " และ " ผู้รับ " สามารถแบกรับความทุกข์ยาก และเฉลิมฉลองความสุขได้ด้วย " การแสดงออก " (EXPRESS) และร่วมรับรู้ (SHARE) ใน " ความจริง " (TRUTH) ที่ศิลปะนั้นๆเลือกเฟ้นมาเสนอ เมื่อใดที่ " นักแสดง " เลือกที่จะยึดอาชีพการแสดงเพราะมองเห็นความสำคัญของการแสดงออก (EXPRESSION) แทนที่จะเห็นแก่เปลือกนอกของอาชีพการแสดงอันได้แก่เกียรติยศชื่อเสียง ความสำเร็จ และเงินตรา ประกอบกับเป็นผู้ที่มี " ความต้องการที่จะแสดงออก " (NEED TO EXPRESS) ในระดับที่สามารถผลักดันให้มีใจรักอาชีพการ

แสดง เมื่อนั้น การพัฒนาตนเองไปสู่การเป็น “ ศิลปิน ” (ARTIST) ย่อมเป็นสิ่งที่น่าจะทำได้นหากให้เวลาและความตั้งใจจริงในการฝึกฝนอย่างถูกวิธี

3. ความพร้อมของร่างกายและเสียง

นักแสดงแตกต่างจากศิลปินในแขนงอื่นๆ เพราะนักแสดงต้องใช้ร่างกายและเสียงของตนเป็นเครื่องมือในการเสนอผลงานศิลปะต่อผู้ชม ในขณะที่จิตรกรมีสีและพู่กัน ฯลฯ เป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ นักดนตรีมีเครื่องดนตรีเป็นเครื่องมือในการบรรเลง นักแสดงนั้นไม่มีสิ่งอื่นใดนอกจากตนเอง ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกฝนร่างกายและเสียงให้อยู่ในสภาพที่สามารถนำมาใช้ในการสร้างสรรค์บทบาทการแสดง เช่นเดียวกับที่นักไวโอลินจะต้องคอยขึ้นสายและดูแลไวโอลินของเขาให้อยู่ในสภาพที่จะนำมาบรรเลงได้เป็นอย่างดีอยู่เสมอ ความพร้อมของร่างกายและเสียงที่นักแสดงจำเป็นต้องมีนี้หมายรวมถึง ความสามารถที่จะผ่อนคลายความตึงเครียดของร่างกาย ความสามารถที่จะบังคับกล้ามเนื้อทุกส่วนสัดให้ร่างกายเคลื่อนไหวไปตามความต้องการของบทบาทอย่างคล่องแคล่ว ไม่ขัดเขิน ความสามารถที่จะใช้และบังคับเสียงในการพูดหรือร้องเพลง ซึ่งรวมถึงการหายใจที่ถูกต้องและความสามารถในการใช้ภาษาพูดอย่างดียิ่งด้วย

4. ความพร้อมของอารมณ์ความรู้สึก

อารมณ์ความรู้สึกเป็นวัตถุดิบในการแสดงที่นักแสดงจะต้องฝึกฝนอย่างจริงจังจนกระทั่งสามารถแสดงออก (EXPRESS) ได้ โดยไม่ต้อง “ พยายามแสดง ” (TRY TO PERFORM) อารมณ์ใดๆ จนดูเป็นการจงใจเสนออารมณ์ ซึ่งมักทำให้คนดูอึดอัดหรือกลุ่มใจมากกว่าจะก่อให้เกิดความประทับใจนักแสดงที่คนดูจดจำ มักเป็นนักแสดงที่มีความสามารถในการแสดงอารมณ์ที่ยิ่งใหญ่ เข้มข้นลึกซึ้งแนบเนียน และละเอียดอ่อนเหมาะสมกับบทบาทของตัวละคร สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมตลอดระยะเวลาการแสดง และแม้เมื่อการแสดงเสร็จสิ้นไปแล้ว ความสามารถดังกล่าวก็มักจะอยู่ในความทรงจำของผู้ชม เป็นที่ประทับใจต่อไปอีกเป็นเวลานาน ความพร้อมของอารมณ์และความรู้สึกที่ลึกซึ้งจากภายในโดยไม่เสแสร้งแกล้งทำแล้วยังหมายถึงความสามารถที่จะแสดงออกและถ่ายทอดอารมณ์ดังกล่าวมาสู่ผู้ชมอย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัยและการควบคุมอย่างเหมาะสม มิใช่ปล่อยอารมณ์ออกมาโดยขาดการบังคับควบคุม ทำให้เกิดการแสดงออกที่มากมายเกินขอบเขต จนกระทั่งนักแสดงกลายเป็นทาสของอารมณ์ของตน แทนที่จะใช้อารมณ์เป็นเครื่องมือในการแสดงซึ่งถือว่าเป็นศิลปะที่จะต้องฝึกฝนอย่างจริงจัง ความพร้อมของอารมณ์ความรู้สึกนี้ ต้องควบคู่ไปกับการพร้อมของร่างกายและเสียงด้วย เพราะถึงแม้จะมีอารมณ์อยู่ภายใน บางครั้งนักแสดงก็ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกของตนมาสู่ผู้ชมได้ เพราะร่างกายและเสียงไม่พร้อม

5. ความพร้อมของประสาทสัมผัส

นักแสดงที่ดีจะต้องฝึกฝนประสาทสัมผัสให้มีความไวและละเอียดอ่อนจนกระทั่งสามารถนำมาใช้ในการแสดงได้เป็นอย่างดี บางครั้งเมื่อนักแสดงอยู่บนเวทีจะรู้สึกว่ประสาทสัมผัสไม่ทำงานเท่าที่ควร เช่นเวลามองดูคู่สนทนา นักแสดงที่ไม่พร้อมจะไม่สามารถมองเห็นอย่างจริงจัง เพียงแต่ทำท่ามอง แต่สายตาประสาทสัมผัสจะไม่ได้รับความรู้สึกอย่างที่เรารู้สึกจริงๆ ในชีวิตจริง การแสดงจึงไม่น่าเชื่อถือ ส่วนเวลาฟังคู่สนทนา ก็เช่นกัน นักแสดงที่ไม่มีความพร้อมของประสาทสัมผัสจะทำงานเป็นฟุ้ง แต่ไม่ได้ยินอย่างที่เรารู้สึกจริงๆ ในชีวิตจริง ฉะนั้นการตอบโต้จึงเป็นการแสร้งทำขึ้น มิใช่เป็นการรับส่งของสายตาที่เมื่อได้ยินแล้วก็ส่งต่อไปที่สมอง ทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบโต้อย่างจริงจังอันนำไปสู่การแสดงที่ลึกซึ้งแนบเนียนและมีชีวิตชีวา ดังนั้นนักแสดงที่ดีจึงต้องหมั่นฝึกฝนประสาทสัมผัสทั้งห้าให้มีความพร้อมที่จะนำมาใช้ในการแสดงได้อย่างเต็มที่

6. ความคิดและความเห็น

นักแสดงที่ดีจะต้องสามารถใช้ความคิดได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง และสามารถควบคุมความคิดของตนเองให้อยู่ในบท คือ คิดอย่างตัวละครคิด ได้ตลอดระยะเวลาการแสดง นักแสดงจะต้องมีความเห็นที่ชัดเจนเกี่ยวกับทุกสิ่งที่อยู่รอบตัว มีความเป็นตัวของตัวเองไม่สับสน แต่ในขณะเดียวกันก็พร้อมเสมอที่จะ “ เปิดตัว ” และ “ เปิดใจ ” รับฟังความเห็นของผู้อื่น เพื่อมากลั่นกรองเลือกเฟ้นแนวทางที่ถูกต้องสำหรับบทบาทการแสดง

7. ความเข้าใจ

นอกจากจะมีความคิดและความเห็นที่เด่นชัด ละเอียดลึกซึ้งแล้ว นักแสดงที่ดีจำเป็นต้องมีความเข้าใจในชีวิตและ

มนุษย์อย่างกว้างขวาง เข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความเข้าใจในบทบาทที่แสดงและมีความเข้าใจในศิลปะของการแสดงเป็นอย่างดี ความเข้าใจในสิ่งต่างๆเหล่านี้จะช่วยให้นักแสดงสามารถเข้าถึงบทหรือที่เรียกกันในการละครว่า ตีบทแตก เนื่องจากเข้าใจถึงเหตุผลเบื้องหลังการกระทำ และคำพูดทุกคำของตัวละคร ทำให้สามารถสวมบทบาท ได้อย่างลึกซึ้งแนบเนียนเป็นที่ประทับใจแก่ผู้ชม

8. สมาธิ

นักแสดงที่ดีจะต้องมีสมาธิสูงมากจนสามารถรวบรวมความคิด อารมณ์ ความรู้สึกไปสู่จุดใดจุดหนึ่งตามความต้องการของบทบาทอย่างมีพลังและจุดหมายที่แน่นอน การมีสมาธิในบทบาทจะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของร่างกายและอารมณ์ ทำให้นักแสดงไม่ประหม่า ตื่นกลัว นักแสดงที่ขาดสมาธิจะไม่สามารถสวมบทบาทได้อย่างลึกซึ้ง แนบเนียนและจะไม่ดึงดูดความสนใจของผู้ชม เพราะขาดพลังและจุดหมายในการแสดง การมีสมาธิสูงจะทำให้นักแสดงสามารถให้ความเข้มข้นแก่บทบาทการแสดงทำให้คนดูเกิดความประทับใจ เชื่อและติดตามบทบาทของนักแสดงด้วยสมาธิที่สูงเช่นกัน

9. ความสามารถในการสังเกต

นักแสดงที่ดีจะต้องเป็นคนช่างสังเกต ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวนักแสดงคือครูที่สำคัญยิ่งสำหรับนักแสดงไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกของมนุษย์ในสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ต่างๆกัน หรือลักษณะอาการปฏิกิริยาของคนในวัยหรือฐานะต่างๆกันก็ตาม นักแสดงที่ไม่ช่างสังเกตมักจะแสดงด้วยการเสแสร้งแกล้งทำโดยไม่คำนึงถึงความเป็นจริงเพราะไม่เคยสังเกตเห็นนั่นเอง การสังเกตของนักแสดงนี้มิใช่แต่จะสังเกตเฉพาะอาการปฏิกิริยาซึ่งอยู่ภายนอก แต่จะต้องรู้จักสังเกตอารมณ์ที่อยู่ภายใน แม้กระทั่งความรู้สึกของตนเองที่มีต่อสิ่งต่างๆและบุคคลต่างๆในชีวิตจริง การสังเกตนี้นักแสดงที่ดีจะต้องฝึกฝนจนกลายเป็นอุปนิสัย กล่าวคือจะต้องเป็นผู้ที่สนใจกับทุกสิ่งที่อยู่รอบกายจะต้องมองเห็นทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาในชีวิตอย่างละเอียดลึกซึ้ง และนำความสามารถในการสังเกตนี้มาใช้ในการแสดงและการตีความหมายบทละครได้เป็นอย่างดี

10. ความจำ

นักแสดงจะต้องเป็นผู้มีความจำดี เพราะนอกจากจะต้องสามารถจดจำบทบาทการแสดงและทุกสิ่งที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างแม่นยำแล้ว ยังจะต้องจดจำอารมณ์ความรู้สึกในการแสดง นอกจากนั้นยังอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีการแสดงในรูปใดแบบใดที่ไม่ต้องอาศัยความจำ ฉะนั้นผู้ที่ประสงค์จะเป็นนักแสดงจึงจะต้องหมั่นฝึกฝนและพัฒนาความจำของตนเอง เพื่อให้สามารถนำมาใช้อย่างได้ผลในการแสดง

11. ความเชื่อ

นักแสดงที่ดีจะต้องมีความเชื่อในบทบาทที่แสดง ถ้านักแสดงเองไม่เชื่อในการกระทำและคำพูดของตนเองแล้ว ผู้ชมก็ไม่สามารถเชื่อหรือคล้อยตามได้ ความเชื่อในบทบาทจะทำให้นักแสดงสามารถถ่ายทอดความคิด อารมณ์ และความรู้สึกของตัวละครมาสู่ผู้ชมได้อย่างเต็มที่ เมื่อใดที่นักแสดงขาดความเชื่อในบทบาทของตนเมื่อนั้นผู้ชมก็จะไม่สามารถเชื่อในบทบาทการกระทำของตัวละครได้เลย

12. วินัย ความตั้งใจจริง และความขยันหมั่นเพียร

นักแสดงที่ดีต้องมีวินัย ความตั้งใจจริงและความขยันหมั่นเพียรที่จะพัฒนาตนเอง ฝึกซ้อม จดจำและเอาใจใส่ต่อหน้าที่การงานของตนด้วยความรับผิดชอบอย่างสูงสุด นักแสดงที่ขาดวินัยไม่ว่าจะไม่สามารถสักเพียงใดก็จะทำงานร่วมกับผู้อื่นไม่ได้ และเมื่อศิลปะการละครเป็นศิลปะที่ต้องอาศัยบุคลากรในสาขาต่างๆมารวมกันเป็นจำนวนมาก การขาดวินัยของนักแสดงเพียงคนเดียวอาจทำลายผลรวมของงานจัดแสดงละครได้ทั้งหมด

13. รสนิยมที่ดี

นักแสดงจะต้องมีรสนิยมที่ดี ซึ่งสามารถปลูกฝังได้จากการศึกษาให้เข้าใจถึงหลักวิชาที่สำคัญเกี่ยวกับการแสดง ซึ่งนอกจากจะศึกษาจากทฤษฎีแล้ว นักแสดงจะต้องพยายามหาประสบการณ์จากการดูละครที่ดี ร่วมงานการละครที่ได้มาตรฐาน และอ่านบทละครที่มีคุณค่า เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจและปลูกฝังรสนิยมที่ดีงาม ทำให้สามารถตัดสินใจแยกแยะได้ว่า การแสดงอย่างไรมีศิลปะ อย่างไรขาดศิลปะ และนำความรู้ดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขการแสดงของตนได้

14. พรสวรรค์

พรสวรรค์ ในแง่ของการแสดง หมายถึง คุณสมบัติพิเศษเฉพาะตัว ที่มีมาแต่กำเนิดซึ่งทำให้นักแสดงผู้นั้นมีความสามารถทางการแสดงเป็นพิเศษกว่าผู้อื่น คุณสมบัติดังกล่าวได้แก่จินตนาการ และความสามารถในการสร้างสรรค์ ปฏิภาณและความว่องไวของประสาทสัมผัสที่ทำให้รับส่งความรู้สึกได้อย่างรวดเร็ว ความสามารถที่จะควบคุมจังหวะการแสดงได้อย่างเหมาะสมพอดี การมีลักษณะพิเศษที่ดึงดูดผู้ชมและความสามารถที่จะเข้าถึงความรู้สึกและอารมณ์ที่ลึกซึ้งกว่าผู้อื่นตลอดจนความคล่องแคล่วว่องไวในการเคลื่อนไหวที่ทำให้ฝึกหัดการแสดงได้ง่ายและไปได้ไกลกว่าผู้อื่น สรุปแล้วผู้ที่มีพรสวรรค์ทางการแสดงจะมีความสามารถที่จะฝึกฝนตนเองในด้านต่างๆได้มากกว่าผู้อื่น แต่ในขณะเดียวกันนักแสดงที่มีพรสวรรค์ บางครั้งเข้าใจผิดคิดว่า มีพรสวรรค์อยู่ไม่ต้องขวนขวายหาความรู้หรือประสบการณ์ใดๆ ก็ทำให้การแสดงด้อยลงไปได้อย่างน่าเสียดาย ฉะนั้นการมีพรสวรรค์นับว่าเป็นของดีแต่จำเป็นจะต้องฝึกฝนเพื่อพัฒนาพรสวรรค์ที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และสามารถนำมาใช้ได้ตลอดไป จึงจะนับได้ว่าเป็นนักแสดงที่มีความสมบูรณ์ทุกประการ (สดใส พันธุมโกมล. 2537 : 153 – 161)

3.2 ข้อมูลทัศนคติต่อคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

ข้อมูลในด้านทัศนคติต่อคุณสมบัติที่ดีของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย เป็นข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าและสำรวจทัศนคติจากบุคคลต่างๆทั้งในแวดวงการศึกษาและผู้ที่มีผลงานด้านละครเวที การรวบรวมข้อมูลได้จัดแบ่งข้อมูลเป็นทัศนคติจากกลุ่มต่างๆดังนี้

3.2.1 ทัศนคติของนักวิชาการ

สดใส พันธุมโกมล กล่าวว่า นักแสดงที่ดีควรระลึกถึงหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างสูงสุดที่มีต่อผู้ชมและเพื่อนร่วมงานทุกฝ่าย เพราะหากไม่ตั้งใจแสดงให้ดีก็เท่ากับเป็นการทำลายผลงานของผู้เขียนบท ผู้กำกับการแสดง ผู้ออกแบบฝ่ายต่างๆ ฯลฯ เป็นการทำให้ทุกคนสูญเสียเวลาและพลังงานไปในการผลิตละครโดยเปล่าประโยชน์ และเป็นการทรยศต่อศรัทธาของผู้ชมซึ่งอุตสาหะเสียเวลาและเงินตราในการซื้อบัตรหรือลงทุนเดินทางมาชมละครดังกล่าว... (สดใส พันธุมโกมล. 2524 : 36)

นลินี สีตะสุวรรณ แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีนั้น อันดับแรกจะต้องมีวิชาการที่ถูกต้อง ต้องเข้าใจก่อนว่า การแสดงคืออะไร ละครคืออะไร ธรรมชาติของละครเวทีเป็นอย่างไร เมื่อเข้าใจแล้วนักแสดงก็ต้องสามารถทำตามธรรมชาตินั้นได้อย่างถูกต้อง...อันดับต่อมา คือต้องมีระเบียบวินัยในการทำงาน เพราะละครเวทีต้องการสิ่งต่างๆมากกว่างานประเภทอื่น ..." (นลินี สีตะสุวรรณ. สัมภาษณ์ : 2544)

พรรัตน์ ดำรุง อธิบายไว้เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักแสดงที่ดีดังนี้ " การจะเป็นนักแสดงที่ดีนั้น ก่อนอื่นต้องรู้จักตนเอง และมีความรู้ในศาสตร์ของตนเสียก่อน เช่นถ้าเป็นนักแสดงก็ต้องมีความรู้เรื่องของการแสดง...นอกจากนั้นนักแสดงที่ดียังต้องเป็นคนที่ ละเอียดอ่อน และไวต่อการรับรู้และมองเห็น เข้าใจสิ่งต่างๆได้อย่างชัดเจน ในขณะเดียวกันก็มีความเข้าใจลึกซึ้งในชีวิต จนสามารถແจกแจง วิเคราะห์ได้ และสามารถถ่ายทอดบทบาทต่างๆที่อยู่ทั้งใกล้ตัวและไกลตัวได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งควรจะฝึกฝน และปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ..." (พรรัตน์ ดำรุง. สัมภาษณ์ : 2544)

พฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ ให้ทัศนะไว้ว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดี (1) ควรจะต้องเป็นผู้ที่มีความสมดุลทั้งในด้านการแสดงออกทางสรีระทางร่างกาย การเคลื่อนไหว การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา ซึ่งได้แก่ ภาษาท่าทาง สายตา รวมไปถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับนักแสดงด้วยกัน และการใช้พื้นที่จะต้องกระทำด้วยความพอดีและกลมกลืน (2) ใช้ความสามารถส่วนตัวที่เกิดจากภายใน ในการสร้างพลังเสียง และสร้างตัวละครหรือบทบาทให้น่าเชื่อถือและสอดคล้องกับสโลสของการแสดง..." (พฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ. สัมภาษณ์ : 2544)

พรรณศักดิ์ สุขี อธิบายว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีพลังในตัว ที่ทำให้เรารู้สึกได้ และสามารถทำให้เรามอง นอกจากนี่ยังต้องมีความพร้อมของความเป็นมนุษย์คือมีเครื่องมือครบถ้วนตั้งแต่ร่างกายเสียง อารมณ์ความรู้สึก ประสบการณ์ในชีวิต... อีกประการหนึ่งคือนักแสดงที่ดีต้องมีความมุ่งมั่น พากเพียร และรักในวิชาชีพ รวมทั้งยังต้องมีความเป็นธรรมชาติ หรือเป็นกลาง ทำตัวให้ใส และมีความว่างที่ปราศจากความเป็นตัวตน..." (พรรณศักดิ์ สุขี. สัมภาษณ์: 2544)

ดังกมล ณ ป้อมเพชร แสดงทัศนะไว้ว่า "นักแสดงละครเวทีที่ดี ต้องมีความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ คือ ในแง่ของร่างกายสามารถเคลื่อนไหวได้ไม่ติดขัด ในด้านของจิตใจ มีความเข้าใจตัวเอง ยอมรับตัวเองได้... นอกจากนี้นักแสดงที่ดียังต้องมีความพร้อมที่จะเสี่ยง หรือเข้าไปอยู่ในเงื่อนไขอย่างไก็ได้โดยไม่มีข้อแม้ ไม่มีตัวตน หรือ Ego...นักแสดงที่ดียังต้องมีจินตนาการและมีความละเอียดอ่อน มีความเข้าใจมนุษย์ รวมทั้งต้องขยันในการทำการบ้านด้วย..." (ดังกมล ณ ป้อมเพชร. สัมภาษณ์: 2544)

รลิกา สอนสม แสดงความคิดเห็นไว้ว่า

นักแสดงละครเวทีที่ดี ต้องเป็นคนที่รักการแสดงจริงๆ ไม่มุ่งหวังจะเข้ามาเพื่อกอบโกยเงินทอง มีความตั้งใจทำงานของตน ชอบการแสดงออก มีความมั่นใจพอสมควร มีความขวนขวายตลอดเวลาเพราะต้องใช้ความอดทนในการทำงานเป็นอย่างดี ควรมีพื้นฐานที่ดี เช่น เป็นคนรักการอ่านหนังสือ มีประสบการณ์เพราะบางครั้งอาจต้องไปรับบทบาทที่เราไม่เคยเป็นหรือประสบพบเจอมาก่อน เป็นคนที่มองโลกในแง่ดี มองโลกกว้างและปรับตัวได้ง่าย การแสดงเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่น สอนให้รู้จักความมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา นักแสดงที่ดีควรมาก่อนเวลาเพื่อจะได้อบอุ่นร่างกายเพื่อเตรียมพร้อมก่อนซ้อมหรือขึ้นแสดง นักแสดงไม่ควรจะรักตนเองมากเกินไป หรือ ชอบ show off และมี ego สูง (รลิกา สอนสม. สัมภาษณ์: 2544)

พันธุ์ชนะ สุนทรพิพิธ แสดงทัศนะต่อลักษณะของนักแสดงละครเวทีไว้ว่า " สิ่งที่สำคัญประการแรกสำหรับการเป็นนักแสดงที่ดีคือ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และต้องตรงต่อเวลา นอกจากนั้นยังต้องเป็นคนที่กว้างใฝ่รู้กับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว ไม่ปิดตัวเอง และทันเหตุการณ์ คุณสมบัติอื่นๆที่นักแสดงละครเวทีที่ดีควรมีคือ มีบุคลิกดี ซึ่งไม่ได้หมายถึงรูปร่างแต่เป็นเรื่องของการวางตัว และนำเสนอตัวเองต่อสาธารณะชนได้อย่างน่าเชื่อถือ..." (พันธุ์ชนะ สุนทรพิพิธ. สัมภาษณ์: 2544)

ดาวิณี ชำนาญมอ แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีอันดับแรกต้องมีวินัย ตรงต่อเวลารวมทั้งมีนิสัยที่ดี ให้ความเคารพผู้อื่น... อันดับต่อมาต้องมีบุคลิกหรือ Character ที่เหมาะสมกับงาน และนอกจากนี้ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ด้วย..." (ดาวิณี ชำนาญมอ. สัมภาษณ์: 2544)

อภิธรรม กำแพงแก้ว มีความคิดเห็นในทำนองเดียวกันว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องรักษาวินัย รับผิดชอบต่องาน และตรงต่อเวลา..." (อภิธรรม กำแพงแก้ว. สัมภาษณ์: 2544)

พิเชษฐ กลั่นชื่น แสดงทัศนะไว้ในประเด็นนี้ว่า

นักแสดงละครเวทีที่ดีควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม ในส่วนของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ก็จะไปพูดถึงหน้าที่ของตัวเองว่า ตัวเองมีหน้าที่อะไร เป็นใคร ณ เวลานั้น ในที่นี้คือ 1) ตัวเองกับตัวเอง 2) ตัวเองกับคนอื่น ต้องมีความรับผิดชอบต่อคนอื่น ต้องรู้ว่าควรทำอะไร ต้องเห็นแก่คนอื่นมากกว่าประโยชน์ของตัวเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม เริ่มตั้งแต่การเรียนหนังสือ ไม่ควรละทิ้งสังคม ทำให้สังคมดูถูกนักแสดง นักแสดงต้องมีจริยบรรณ ทุกครั้งที่ทำละครควรจะคุณค่าต่อสังคม (พิเชษฐ กลั่นชื่น. สัมภาษณ์: 2544)

3.2.2. ทักษะของผู้ผลิตงานละครเวที

สินชัย เปล่งพานิช นักแสดงผู้มากไปด้วยประสบการณ์ ได้แสดงทัศนะไว้เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักแสดงละครเวทีที่ดีไว้ว่า " การเป็นนักแสดงที่ดีน่าจะเริ่มจากการที่มีละครเวทีที่ดีก่อน มีเรื่องที่ดีและมีการทำงานเป็นทีมที่ดี ตรงนี้น่าจะช่วยให้เป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีได้...นอกจากนั้นคนที่ชื่อว่าเป็นนักแสดงที่ดีต้องมีความรับผิดชอบและมีความพร้อม..." (สินชัย เปล่งพานิช. สัมภาษณ์ : 2544)

ภานุเดช วัฒนสุชาติ นักแสดงละครอาชีพผู้มีความสามารถสูงให้ทัศนะไว้ถึงคุณสมบัติของนักแสดงที่ดีว่า " นักแสดงที่ดีต้องมีวินัย ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นอันดับแรก เพราะถ้านักแสดงไม่มีวินัยก็จะรู้สึกที่ไม่ซ้อมก็ได้ ไม่พยายามมากก็ได้ แต่ถ้าเรามีวินัยเราจะบังคับตัวเราได้ให้ฝึกฝนเพื่อการพัฒนา ขณะเดียวกันนักแสดงควรรู้จักการทำงานเป็นทีม...เพราะละครเป็นอะไรที่เกิดขึ้นสดๆ อย่าคิดว่ามันคือความสามารถของเราคนเดียว แม้ว่าจะเป็นบท monologue แต่ก็อย่าลืมว่ามีองค์ประกอบด้านอื่นๆร่วมอยู่ด้วย ทั้งแสง เสียง และเสื้อผ้า ซึ่งถ้าเราไม่ซ้อม ฝ่ายอื่นๆก็จะไม่รู้ว่าจะต้องทำอย่างไรนั่นคือสิ่งที่เรียกว่าการทำงานเป็นทีม (Team Work) ลำดับต่อไปคือนักแสดงที่ดีต้องรู้จักฝึกฝนพัฒนาตนเอง รวมทั้งใช้จินตนาการสร้างสรรค์ตัวละครที่ตนแสดง..." (ภานุเดช วัฒนสุชาติ. สัมภาษณ์ : 2544)

เกริก ซิลเลอร์ นักแสดงที่มีความสามารถและมีประสบการณ์ในการแสดงละครเวที ได้แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงที่ดีต้องมีระเบียบวินัยต่อตนเอง และต่อหน้าที่การงาน ต้องมีความขยันฝึกซ้อม ท่องบท ฝึกการออกเสียง และแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ เวลาแสดงหลายรอบนักแสดงจะต้องไม่ล้าไกในการแสดงนั่นคือการแสดงแบบออโตเมติก คือนักแสดงเคยแสดงไปอย่างไรก็แสดงไปอย่างนั้นไม่รู้สึกถึงอารมณ์ของตัวละครตัวนั้นจริงๆ นอกจากนี้การแสดงละครเวทีต้องเล่นให้ใหญ่ให้คนดูที่นั่งอยู่เห็นและเข้าใจ..." (เกริก ซิลเลอร์. สัมภาษณ์ : 2544)

วรรณศักดิ์ ศิริหาล้า นักแสดงละครเวทีผู้มีผลงานเป็นที่รู้จัก จากละครเรื่อง ไชโยไปรบ แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องตรงเวลา มีวินัย และรู้จักทำการบ้านมาก่อน ถ้านักแสดงไม่ทำการบ้านมาก่อนจะทำนักแสดงที่แสดงร่วมด้วยเหนื่อย เพราะต้องใช้สมาธิและพลังมากกว่าปกติ... อีกประการหนึ่งที่จะเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีคือ ต้องมีความใฝ่รู้ฝึกฝนอยู่เสมอ เช่น ถ้าต้องแสดงละครเพลงก็ต้องไปฝึกร้องเพลงและเตรียมร่างกายและเสียงให้พร้อมอยู่เสมอการแสดงละครเวทียังทำงานหนักก็ยิ่งได้ " (วรรณศักดิ์ ศิริหาล้า. สัมภาษณ์ : 2544)

ศรัทธา ศรัทธาทิพย์ นักแสดงอาชีพผู้มีประสบการณ์ ได้แสดงความคิดเห็นถึงลักษณะของนักแสดงละครเวทีที่ดีไว้ว่า

อย่างแรก คือ ต้องมีระเบียบวินัย เพราะละครเวทีเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความร่วมมืออย่างสูง ถ้าคนหนึ่งมาซ้อม คนหนึ่งไม่มาซ้อม คนหนึ่งมาตรงเวลา คนหนึ่งมาสาย ก็จะทำให้งานไม่สามารถเจริญก้าวหน้าไปได้ รวมไปถึงการทำบ้าน คือ การอ่านบท ตีความ ท่องบท จำให้ได้ว่าจะต้องทำอย่างไรเพราะเล่นแล้วคือเล่นเลย ไม่มีการเทคใหม่ อีกทั้งต้องมีความสามัคคี เพราะละครเวทีจะมาซึ่งดีซึ่งเด่นกันนั้นไม่ดี แล้วก็ต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ร่างกายคือ การ warm ก่อนซ้อมหรือก่อนเล่นเพื่อให้ร่างกายเคลื่อนไหวอย่างเป็นธรรมชาติ movement ดูสั้นไหล สามารถสื่ออารมณ์ออกมาจากร่างกายได้เรียกว่า body language ส่วนจิตใจคือมีสมาธิแล้วจะทำให้เราไม่เขินอาย สามารถจำบท จำคิว จำ blocking ได้ (ศรัทธา ศรัทธาทิพย์. สัมภาษณ์ : 2544)

สมศักดิ์ สมุทรทอง นักแสดงผู้มีประสบการณ์ด้านละครเวทีจากกลุ่มละครมะขามป้อม แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงที่ดีนั้น อันดับแรก คือ วินัยของนักแสดงต้องมาก่อน ต่อจากนั้นคือ ความเชื่อของตัวตน และความเชื่อในตัวละครต้องสามารถแยกออกจากกันได้..." (สมศักดิ์ สมุทรทอง. สัมภาษณ์ : 2544)

จารุนันท์ พันธชาติ นักแสดงของกลุ่มละคร Wow Company และ B – floor ได้ให้ทัศนะไว้ว่า “ การเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดี อย่างแรกเลย ต้องมีวินัยและหมั่นขยันทำการบ้านมาซ้อมบ่อยๆและต้องตรงต่อเวลา ” (จารุนันท์ พันธชาติ. สัมภาษณ์ : 2544)

ชนัญญา พันธเมธาวงศ์ นักแสดงและผู้กำกับการแสดงผู้ทำงานในวงการละครเวทีมาโดยตลอดให้ทัศนะไว้ว่า

นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีวินัย ในที่นี้ครอบคลุมถึงการตรงต่อเวลา การดูแลรักษาตัวเอง สุขภาพร่างกาย เพราะร่างกาย คือเครื่องมือของนักแสดง ต้องออกกำลังกาย ต้องเตรียมพร้อมร่างกายอยู่เสมอ ต้องมีการทำการบ้านมาล่วงหน้า ต้องตีความวิเคราะห์บท เมื่อเกิดคำถามต้องสอบถามผู้กำกับให้เข้าใจ ที่สำคัญต้องเคารพผู้กำกับ ไม่ว่าผู้กำกับจะอ่อนกว่าหรือเป็นรุ่นน้อง เพราะโดยหน้าที่แล้วเรานักแสดงต้องเชื่อฟังผู้กำกับต้องรับผิดชอบบทตัวเองให้ดีที่สุด ต้องไม่ขี้เกียจไม่ว่าบทตัวเองจะมีแค่ 3 หน้า หรือ 38 หน้าก็ต้องฝึกซ้อมและทำหน้าที่ให้ดีที่สุดเพราะทุกบทบาทมีความสำคัญเท่าเทียมกันหมด (ชนัญญา พันธเมธาวงศ์. สัมภาษณ์ : 2544)

ณรงค์ศักดิ์ ชัยเชียงเฒ่า นักแสดงผู้มีความสามารถทั้งงานละครเวทีและละครโทรทัศน์ ได้ให้ทัศนะไว้ว่า “ นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีความรับผิดชอบสูงมาก มีการเสียสละ สละเวลาในการทำการฝึกซ้อม การศึกษา บท เข้า workshop ซึ่งจะทำให้แสดงได้ดีขึ้นต้องมีการทำการบ้านและฝึกฝนตัวเองอยู่ตลอด ทำให้ตนเองพัฒนาอยู่เรื่อยๆเพราะศิลปะหากหยุดนิ่งเมื่อไหร่ ก็คือศิลปะที่ตายแล้ว ” (ณรงค์ศักดิ์ ชัยเชียงเฒ่า. สัมภาษณ์ : 2544)

สายฟ้า ดันธนา นักแสดงจากกลุ่มละครมรดกใหม่ ให้ทัศนะไว้ในทำนองเดียวกันว่า “ นักแสดงที่ดี ต้องมีความรับผิดชอบสูง ต้องทำการบ้าน มีอะไรไม่เข้าใจต้องถามผู้กำกับ ต้องทำใจให้เปิดรับกับสิ่งที่ผู้กำกับให้มา และต้องเชื่อหรือศรัทธาในตัวผู้กำกับ ” (สายฟ้า ดันธนา. สัมภาษณ์ : 2544)

เอกชัย บุรณผาณิศ แสดงความคิดเห็นว่า “ นักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะทำหน้าที่ผู้กำกับให้มาเรื่อยๆ วอร์มอัพทุกครั้งก่อนการฝึกซ้อมหรือแสดงจริง มีวินัยต่อตนเอง มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ” (เอกชัย บุรณผาณิศ. สัมภาษณ์ : 2544)

ฟาริดา จิราพันธ์ นักแสดงผู้เคยร่วมงานกับกลุ่มละครพระจันทร์เสี้ยวและ BEFORE แสดงทัศนะเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า “ นักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะทำหน้าที่บ้านในสิ่งที่ตนเองได้รับทั้งการศึกษากับหาข้อมูลที่จะสามารถนำมาเอื้อประโยชน์กับบทที่ได้รับ และการทบทวนบทควบคู่กันไปด้วย เพราะละครเวทีต้องอาศัยความสด ต้องแสดงและซ้อมอย่างหนัก อีกอย่างหนึ่งคือต้องหมั่นหาความรู้ในด้านการละคร เรียนรู้ตนเอง ธรรมชาติและสิ่งที่อยู่รอบตัวเราเพื่อจะได้รู้จริงและนำมาปรับใช้กับการแสดงของเราเอง ” (ฟาริดา จิราพันธ์. สัมภาษณ์ : 2544)

ณัฐพล ลียะวนิช นักแสดงผู้มีความสามารถ ในกลุ่มละครสองแปด ได้แสดงทัศนะไว้ว่า “ นักแสดงละครเวทีที่ดี ต้อง ขยัน พยายาม อดทน และทำการบ้านเยอะๆ ศึกษากับตัวละครที่เราเล่น และตัวละครอื่นๆในเรื่องให้เข้าใจเพื่อความสะดวกสบายในการแสดง ต้องมีทุกอย่างเลยนะ ถ้าเราขยันซ้อมแต่ไม่ยอมศึกษากับทกิ้งไม่ได้ หรือทำการบ้านมาเป็นอย่างดีแต่ขี้เกียจซ้อมคิดว่าเรารู้ดีแล้วไม่ต้องซ้อมก็ได้ อันนี้แย และที่สำคัญเลย คือเราจะต้องตรงต่อเวลา และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ” (ณัฐพล ลียะวนิช. สัมภาษณ์ : 2544)

นิธิ สมุทรโคจร นักแสดงผู้ผ่านงานด้านละครเวทีมาหลายเรื่อง อาทิเช่น ตะลุยกองกอนตาคา 2 , เองเจลีน่า มนตรามายาเวทมนตร์ และอลหม่านหลังบ้านทรายทอง ให้ทัศนะไว้ว่า “ นักแสดงละครเวทีต้องใช้พลังในการแสดงมาก ต้องมีการใช้พลังเสียงและส่งความรู้สึกให้คนดูหลังสุดได้เห็น ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากมาก ดังนั้นนักแสดงต้องพยายามทำให้คนดูหันมาสนใจเรามากที่สุด ต้องรู้จักรับ act ที่เกิดขึ้นและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ” (นिति สมุทรโคจร. สัมภาษณ์ : 2544)

มานพ มีจำรัส นักแสดงผู้มีความสามารถของกลุ่มละครเวที เรียเตอร์ ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า " นักแสดงที่ดีต้องทุ่มเททั้งกายและใจ และมีความรับผิดชอบสูง ต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับเพื่อนนักแสดงทุกคน เพราะถ้าเรามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เวลาที่เราแสดงจริงเราจะสามารถดึงความรู้สึกตรงนั้นออกมาใช้ได้ซึ่งจะทำให้เราเล่นเข้าหากันได้ดี และที่สำคัญนักแสดงจะต้องมีความตรงต่อเวลา และสามารถที่จะอยู่ในกฎระเบียบที่วางไว้ให้ได้ " (มานพ มีจำรัส. สัมภาษณ์ : 2544)

นิธิพันธ์ นิพัทธนะวัฒน์ นักแสดงจากกลุ่มละคร F2 HOUSE แสดงความคิดเห็นในทำนองเดียวกันว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะรับผิดชอบตัวเองและเพื่อนที่ร่วมแสดง การรับผิดชอบตัวเองคือ ท่องบทให้ได้ จำ blocking ให้ได้ จำ props ให้ได้ รับผิดชอบ acting ของตัวเอง สำหรับการรับผิดชอบต่อเพื่อนที่ร่วมแสดงคือ ถ้าเพื่อนเล่นไม่ได้เราต้องรอต้องช่วยเพื่อน ช่วยส่ง line ให้เพื่อนเล่นให้ได้ เมื่อเพื่อนพลาดต้องช่วย อย่างแย่งซีนเพื่อน หรืออย่าเล่นเพื่อตัวเอง " (นิธิพันธ์ นิพัทธนะวัฒน์. สัมภาษณ์ : 2544)

ภคชนก ไชยอนศรี นักแสดงละครจากเรื่องวิมานเมืองและบัลลังก์เมฆ ให้ทัศนะไว้ว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องทำร่างกายให้พร้อมอยู่เสมอ มีสมาธิ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ตั้งใจซ้อมเยอะๆ " (ภคชนก ไชยอนศรี. สัมภาษณ์ : 2544)

พัฒนะ พันธุเทวะ นักแสดงผู้มีผลงานในละครเพลงเรื่อง kiss of the spider women แสดงความคิดเห็นดังนี้ " นักแสดงละครเวทีที่ดี 1) ควรมีพื้นฐานของการแสดง 2) มีการใช้ภาษาสื่อให้คนดูรู้และเข้าใจได้เป็นอย่างดี 3) มีการฝึกฝนที่ดีและขยันซ้อม 4) เป็นคนที่ตรงต่อเวลา " (พัฒนะ พันธุเทวะ. สัมภาษณ์ : 2544)

ทิพย์ภาพร รัตนะ นักแสดงจากกลุ่มละครมะขามป้อม แสดงทัศนะไว้ว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีอย่างแรกควรจะมั่นใจในตัวเองเมื่อได้บทแล้วจะต้องศึกษาบทอย่างละเอียด จำบทให้ได้ เวลาเล่นจะเป็นตัวละครนั้นเลย ไม่ใช่ตัวเราแล้วจะต้องแสดงให้เต็มที่ เพื่อให้เกิดความสมจริงในการแสดง แต่ที่สำคัญนักแสดงที่ดีควรจะมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อื่นที่ร่วมงาน " (ทิพย์ภาพร รัตนะ. สัมภาษณ์ : 2544)

โชโนโกะ โชจิ นักแสดงผู้สร้างงานละครเวทีมาอย่างต่อเนื่องได้แสดงความคิดเห็นไว้ในประเด็นนี้ว่า

คุณสมบัติของนักแสดงละครเวทีที่ดี คือ ความจริงใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นงานใดๆก็ตาม การที่นักแสดงจริงใจกับตัวเอง บทละคร ผู้คนที่ร่วมงานด้วยกับเพื่อนนักแสดงด้วยกัน ผลงานที่ออกมาจึงจะมีพลัง ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหรือข้อแต่ไหนแต่การที่เรามีพลังก็สามารถทำให้เราฝ่าฟันอุปสรรคเหล่านี้ไปได้ อีกทั้งนักแสดงต้องพัฒนาทักษะให้ดียิ่งขึ้นไป ด้วยการศึกษาค้นคว้าซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับนักแสดง ต้องตีความและเข้าใจกับเนื้อเรื่อง เคยมีคนกล่าวว่า ละคร คือ ชีวิต เพราะฉะนั้นนักแสดงต้องเข้าใจชีวิตโดยการสังเกต ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สอบถาม ปรึกษากับผู้กำกับให้มีความเข้าใจตรงกัน การที่เรามีพลังในการแสดงเต็มเปี่ยมแต่ขาดความรู้ ความเข้าใจกับบท มันก็เป็นเรื่องยากที่จะทำให้ละครออกมาดีและตรงสิ่งที่ผู้ประพันธ์และผู้กำกับต้องการจะถ่ายทอดสู่คนดู ส่วนเรื่องระเบียบวินัย การตรงต่อเวลานั้น เป็นพื้นฐานสำคัญที่นักแสดงต้องมี (โชโนโกะ โชจิ. สัมภาษณ์ : 2544)

พฤษ ผลิตบุตร นักแสดงผู้มีประสบการณ์ด้านละครเวทีจากกลุ่มละครมะขามป้อมแสดงความคิดเห็นว่า นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีคุณสมบัติ 2 ส่วน คือ (1) ภายใน นักแสดงต้องใฝ่รู้ ช่างสังเกต จดจำวิเคราะห์ได้ด้วยตนเองเพื่อจะได้นำ Character หรือสิ่งที่ชอบและเห็นว่าน่าจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ (2) ภายนอก นักแสดงต้องมีร่างกายที่แข็งแรง หมั่นฝึกซ้อม พัฒนาร่างกายให้มีความพร้อมอยู่เสมอ ตัวของนักแสดงต้องเหมือนกับภาษาชนะที่ใช้เป็นเครื่องมือ รวมถึงเรื่องของเสียงถ้าหมั่นในเรื่องของการออกกกำลังกาย ในบทบาทต่างๆในเรื่องของลีลา ในรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน...(พฤษ ผลิตบุตร. สัมภาษณ์ : 2544)

สุวรรณี จักรวรวุฒิ ผู้กำกับการแสดงผู้มากด้วยประสบการณ์ได้ให้ข้อคิดเห็นไว้เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักแสดงที่ดีไว้ดังนี้

นักแสดงในอุดมคติของทีมงานคือเป็นผู้ร่วมงานที่ดี ตรงต่อเวลา จุติศตัวกับอาชีพของตัวเอง มีความใส่ใจไม่รู้โดยเจตนาหน้าที่ของนักแสดง ก็คือ การที่จะถ่ายทอดวิญญาณของตัวละครออกมาให้ตรงกับที่ผู้ประพันธ์ต้องการ หมายถึงว่า จุดประสงค์ของตัวละครคืออะไร สามารถที่จะถ่ายทอดตัวละครนั้นออกมาจนกระทั่งผู้ชมคล้อยตามได้ นั่นคือในของหน้าที่หลัก ส่วนในการทำงานนั้นนักแสดงไม่ได้ทำงานเพียงคนเดียว เป็นการทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ด้วย...นักแสดงก็เป็นศิลปินคนหนึ่งในการทำงานด้านนี้เป็นการทำงานแบบศิลปะร่วม นักแสดงก็สามารถที่จะมีไอเดียของตัวเองที่จะแชร์กับคนอื่นได้ การทำงานตรงนี้ไม่ใช่เป็นการออกคำสั่งหรือให้ทำตาม นักแสดงไม่ใช่หุ่นยนต์ของผู้กำกับ เพราะฉะนั้นจึงสามารถที่จะมีไอเดียมีความคิดที่จะแลกเปลี่ยนกันได้ เพียงแต่ว่าทุกอย่างเป็นการปรับเข้าหากัน เป็นการแบ่งปันความคิดกันเพราะฉะนั้นพอถึงจุดหนึ่งแล้วเขาจะรู้ว่าเขาคือผู้ที่เข้าใจ และถ่ายทอดตัวละครนั้นออกไปโดยมีผู้กำกับเป็นผู้ประคับประคอง

(สุวรรณี จักรวรวุฒิ. สัมภาษณ์ : 2544)

ยุทธนา มุกดาสนิท ผู้กำกับการแสดงละครเวทีที่มีความสามารถสูง ได้แสดงความคิดเห็นไว้ถึง คุณสมบัติของนักแสดงละครเวทีที่ดีว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องศึกษาบทให้ดี จนสามารถรู้ความต้องการของตัวละคร และต้องทำการบ้านว่าพฤติกรรมที่เรียกว่า life study จริงๆแล้วเป็นอย่างไร ต้องพยายาม research ข้อมูลให้ตรงกับความจริงให้มากที่สุด นอกจากนี้นักแสดงที่ดีต้องทำร่างกายให้พร้อม ต้องเรียนรู้การแปลงเสียงที่ดีหรือที่เรียกว่า projection และสุดท้ายคือ ต้องทุ่มเทให้เวลากับการซ้อมให้มากๆอาจมีความคิดเห็นต่างจากผู้กำกับบ้างก็ดี จะได้ช่วยพัฒนา character ของตัวแสดงให้เด่นชัดยิ่งขึ้น " (ยุทธนา มุกดาสนิท. สัมภาษณ์ : 2544)

ยุทธนา ลอพันธุ์ไพบูลย์ ผู้กำกับการแสดงผู้มีผลงานการแสดงละครเวทีมาหลายเรื่อง อาทิ ปลายน้ำฉันผู้ชายนะยะ ฯลฯ ให้ทัศนะถึงคุณสมบัติของนักแสดงละครเวทีที่ดีไว้ดังนี้ " นักแสดงที่ดีต้องแสดงอย่างจริงจัง เพราะทุกอย่างอยู่บนพื้นฐานของความจริง ก่อนแสดงเราต้องเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับตัวเอง ด้านร่างกายคือ warm up เพื่อจะช่วยให้คล่องตัวด้านการแสดง และเราต้องศึกษาบทของเราเองเพื่อช่วยให้เข้าใจสิ่งต่างๆมากขึ้น และเราต้องจริงจังในการเล่น เพราะเราต้องแสดงความรู้สึกอย่างนั้นให้คนดูเห็น ดังนั้นการแสดง คือ การปลดปล่อยความจริงให้คนเห็น " (ยุทธนา ลอพันธุ์ไพบูลย์. สัมภาษณ์ : 2544)

สมศักดิ์ กัณหา ผู้กำกับการแสดงจากกลุ่มละครมายาที่ทำงานด้านการแสดงมากกว่า 21 ปี ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักแสดงละครเวทีที่ดีไว้ว่า " ละครเป็นเรื่องของการพัฒนา เพราะฉะนั้นผู้ที่จะทำละครได้ต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล อย่างที่สอง จะต้องมีความรู้ในการสื่อสาร เครื่องมือในที่นี้คือ ร่างกาย ซึ่งจะต้องมีการฝึกร่างกาย รวมทั้งต้องมีความไวทางอารมณ์ พร้อมทั้งจะถ่ายทอดประสบการณ์ออกมา และสิ่งสุดท้ายคือ จะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจงดงาม มองเห็นความหวังความศรัทธาของบุคคล ที่สำคัญที่สุดคือจะต้องมีความเพียร ความมานะ คนที่ทำละครได้นั้น ไม่จำเป็นต้องสวย เพราะถ้าสวยแต่ไม่มีส่วนประกอบต่างๆตามที่กล่าวมา ก็ไม่สามารถที่จะทำได้ " (สมศักดิ์ กัณหา. สัมภาษณ์ : 2544)

กฤษณ์ สินบุญ แสดงความคิดเห็นไว้ว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีควรที่จะหมั่นฝึกซ้อม หมั่นศึกษาหาความรู้ไม่หยุดนิ่งควรตรงต่อเวลา มีวินัย สามารถเนรมิตทุกอย่างได้บนเวทีทั้งสมองและกาย " (กฤษณ์ สินบุญ. สัมภาษณ์ : 2544)

สมศักดิ์ ศิริพันธ์ ผู้กำกับการแสดงจากกลุ่มละครมะขามป้อมแสดงทัศนะไว้ดังนี้

นักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะมีทักษะอยู่แล้วในตัวเอง และหาความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติม ทักษะที่ดี คือการมีวินัยในตัวเอง ตรงต่อเวลาในการฝึกซ้อม หรือ การช่างสังเกตแล้วกลับมาใช้กับตัวเอง ไม่ใช่เป็นการเรียนแบบ แต่นำมาทบทวนและปรับใช้กับตัวเอง ที่สำคัญจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับฟังคำวิจารณ์ของผู้อื่นได้ เพราะการวิจารณ์จะช่วยปรับปรุงแก้ไขการแสดงของเราได้ ในเรื่องของซ้อมก็จะต้องทุ่มเท พยายามส่งความรู้สึกกับนักแสดงที่ร่วมแสดง และพยายามแสดงความคิดเห็นต่างๆให้ได้มากที่สุด และนักแสดงควรจะไปดูละครให้มาก เพื่อที่จะเป็นแนวทางนำมาใช้กับตัวเราทั้งด้าน acting และเทคนิคต่างๆ นอกจากนี้ควรจะหาประสบการณ์ข้างนอกเพิ่มเติมจะได้สร้างเสริมความรู้นอกห้องเรียน เช่น ไปร่วมทำละครกับกลุ่มอื่นๆเพื่อหาประสบการณ์ที่ดีให้กับตัวเอง (สมศักดิ์ ศิริพันธ์. สัมภาษณ์ : 2544)

ดวงใจ นิธิยุศรี ให้ทัศนะไว้ในทำนองเดียวกันว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีจะต้อง 1) มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา 2) มีความคิดสร้างสรรค์ มีอิสระทางความคิด 3) กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิด 4) เชื่อมมั่นในตนเอง " (ดวงใจ นิธิยุศรี. สัมภาษณ์ : 2544)

ปรีชายุทธ แซ่จ้ง แสดงความคิดเห็นไว้ว่า

นักแสดงละครเวทีที่ดี อย่างแรกจะต้องฝึกฝนตัวเองให้สม่ำเสมอ เตรียมร่างกายและจิตใจ การทำการบ้านบ่อยๆไม่ว่าจะอ่านบท ติความบทหรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพราะการทำละครจะต้องทำเป็นทีมเวิร์ค จะต้องเปิดใจยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ที่สำคัญจะต้องมีใจรัก ให้เวลากับงานอย่างเต็มที่ และต้องสนุกกับงานเข้าถึงตัวละครให้ได้มากที่สุด การฝึกซ้อมสำคัญที่สุด และจะต้องเตรียมพร้อมร่างกายอยู่เสมอ เพราะอาวุธที่สำคัญของนักแสดง คือ ร่างกาย ต่อมา คือการฝึกสมาธิ เราจะต้องแยกความรู้สึกให้ออก อย่าสมาธิผิดที่ เราจะต้องทุ่มเทอย่างเต็มที่ การทำละครเวทีนั้นจะต้องให้ความรู้สึกที่ดีต่อกันและกัน เพื่องานจะได้ออกมาดีที่สุด (ปรีชายุทธ แซ่จ้ง. สัมภาษณ์ : 2544)

ปาจริย์ ดียวดย้ง ผู้กำกับการแสดงจากกลุ่มละคร โอม...เพียง ให้ทัศนะไว้ว่า นักแสดงละครเวทีที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้

(1) มีความต้องการที่จะแสดง (Need to express) (2) ต้องฝึกฝน ทำให้มาก (3) มีความเข้าใจในบทบาทตัวละครที่ตนจะแสดง ต้องเรียนรู้ว่าละครที่จะเล่นเป็นอย่างไร มีทัศนคติการมอง โดยการศึกษาการภาพ จิตวิทยา สังคม สิ่งแวดล้อม ของตัวละครอย่างละเอียด (4) ต้องเข้าใจจังหวะของการเล่นละคร เข้าใจความสัมพันธ์ของการเล่นกับคนอื่น โดยต้องเปิดโลกและมองให้กว้างๆ (5) อย่าอยู่แต่กับตนเอง อย่าเล่นละครเพื่อตนเอง อย่าห่วงสวยห่วงหล่อ เพราะเป็นการมีสมาธิผิดที่ นักแสดงที่ดีต้องมีสมาธิกับองค์รวมทั้งหมดทั้งมวลของละครมากกว่า เพราะยิ่งเล่นเพื่อคนอื่นมากขึ้นเท่าใด เราก็ยิ่งได้รับมากขึ้นเท่านั้น เพราะการแสดงคือการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน... (ปาจริย์ ดียวดย้ง. สัมภาษณ์ : 2544)

ศรัทธา ปลื้มสูงเนิน ผู้กำกับการแสดงจากกลุ่มละครไม้ขีดไฟแสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีควรมีทักษะทางด้านการแสดง เข้าถึงบทได้ มีความเข้าใจกับสิ่งที่กระทำอยู่ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ต้องเข้าใจว่าการแสดงเป็นการทำงานเป็นทีม เป็นคนที่ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆเสมอๆและที่สำคัญต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น " (ศรัทธา ปลื้มสูงเนิน. สัมภาษณ์ : 2544)

พรำไฟ แจ่มจรัส ผู้กำกับการแสดงที่สร้างผลงานด้านละครเวทีอย่างต่อเนื่อง ได้แสดงทัศนะไว้ว่า
 “ นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องทำการบ้าน ต้องตรงต่อเวลาและต้องรู้หน้าที่ของตัวเองว่าเป็นนักแสดง ”

(พรำไฟ แจ่มจรัส. สัมภาษณ์ : 2544)

สุนนท์ วชิรวิภากร ผู้กำกับการแสดงที่มากด้วยประสบการณ์ ได้แสดงความคิดในประเด็นนี้ว่า

นักแสดงละครเวทีที่ดี เริ่มต้นต้องตอบตัวเองให้ได้ก่อนว่าแสดงไปทำไม คาดหวังอะไรกับการแสดงของตัวเอง ถ้าไม่รู้ในสิ่งตรงนี้ก็ทำให้ความมีวินัยหายไป ไม่ว่าจะเป็นความมีวินัยในการมาซ้อม การบริหารร่างกาย การตรงต่อเวลา การอ่านบท การฝึกฝนเพิ่มเติม พอมีเป้าหมายแล้วนักแสดงที่ดีต้องแสดงเยอะๆ ละครเยอะๆ และต้องอ่านเยอะๆ ศึกษาตัวเอง ศึกษาเหตุการณ์ทั่วไปว่าเรารู้สึกอย่างไรเวลาเจอคนนี้ เวลาเจอภาวะแบบนี้ ดูว่ามันมีผลอย่างไรกับร่างกายที่เราารู้สึก จากนั้นมีความกล้า กล้าที่จะแสดงออกมาแม้ว่าจะถูกหรือผิดก็ตาม กล้าที่จะสื่อสาร กล้าที่จะถ่ายทอดออกมา ไม่กลัวผิด สนุกกับการเล่น ต้องรู้ในบทบาทของตัวเอง ทำการบ้านเพื่อที่จะเล่นให้กับคนอื่น หลังจากจบการแสดงถามตัวเองว่ารอบนี้เล่นเป็นอย่างไร ไม่ถามว่าเล่นดีหรือไม่ดีแต่ให้ถามว่าก่อนเล่นเราเจออะไรมาแล้วเรารู้สึกอย่างไร เราสบายใจหรือเศร้า แล้วมีผลต่อการแสดงอะไรในครั้งนี้นี้ พอใจหรือไม่ ถ้าพอใจเราอยู่ในฐานะของตัวเองละครได้มากน้อยแค่ไหนในวันนี้ ถ้าจะแก้ไขให้ดีขึ้นในรอบต่อไปเราต้องทำอย่างไร (สุนนท์ วชิรวิภากร. สัมภาษณ์ : 2544)

วราพร นิมสุวรรณ ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง กลุ่มละครสองแปด ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “ นักแสดงที่ดีควรตรงต่อเวลา ขยันและตั้งใจ และเมื่อถึงเวลาซ้อมต้องทุ่มเทกับการซ้อมอย่างที่สุด ต้องมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ทำการบ้านกับบทละครและตัวละครที่ตัวเองได้รับบทบาท และกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองตามบทบาทที่ได้รับ สนุกกับการทำงานเพื่อที่จะทำให้บรรยากาศในการซ้อมไม่ตึงเครียด ” (วราพร นิมสุวรรณ. สัมภาษณ์ : 2544)

ธนรุฬ พิณพิททอง ผู้กำกับละครในคณะละครมรดกใหม่ แสดงทัศนะว่า “ นักแสดงละครเวทีที่ดีควรรับผิดชอบตัวเอง ตรงต่อเวลา ขยันท่องบท อดทน ฝึกตัวเองตลอดเวลา ” (ธนรุฬ พิณพิททอง. สัมภาษณ์ : 2544)

ฐานวดี สถิตยยุทธการ ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักแสดงละครเวทีที่ดีไว้ว่า

นักแสดงทุกสาขาจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อ และมีวินัย ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่มาเป็นอันดับแรก วินัยทำให้นักแสดงเกิดการศึกษา เตรียมตัว ซึ่งรวมไปถึงการเตรียมความพร้อมของร่างกายและจิตใจก่อนที่จะเล่นละคร สามารถแยกแยะเรื่องส่วนตัวกับเรื่องงานได้ รวมทั้งต้องมีสมาธิ ความรับผิดชอบต่อรวมถึงการตรงต่อเวลาด้วย...ประเด็นอื่นที่เสนอแนะคือ ไม่ว่าจะเป็นนักแสดงสาขาใด ไม่จำเป็นต้องหล่อต้องสวย แต่ควรมีลักษณะที่แปลก และโดดเด่น เพราะเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอ... นอกจากนี้นักแสดงที่ดีไม่ควรจะเป็นคนกระด้าง แต่ควรจะเป็นเหมือนฟองน้ำที่คอยดูดซับประสบการณ์จากผู้อื่น อันรวมไปถึงการมีมารยาทบนเวทีด้วย รู้ว่าบทบาทหน้าที่ของตัวเองคืออะไรและควรปฏิบัติตนเช่นไร (ฐานวดี สถิตยยุทธการ. สัมภาษณ์ : 2544)

สนธยา สุชัย ผู้เขียนบทดีเด่นรางวัลสดใส Award ได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้ “ นักแสดงละครเวทีที่ดีควรที่จะหมั่นฝึกฝนอยู่ตลอดเวลาไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ มีความรับผิดชอบต่อ มีวินัย มีการพัฒนาตนเองอย่าสม่ำเสมอ ร่างกายต้องพร้อมอยู่ตลอดเวลาเพราะร่างกายเป็นส่วนสำคัญในการแสดงละครเวที เราต้องอาศัยประสบการณ์ผู้ที่มีประสบการณ์มากจะได้เปรียบเพราะอย่างนั้นเราไม่ควรที่จะหยุดอยู่กับที่ ต้องตามยุคตามสมัยอยู่เรื่อยๆ ”

(สนธยา สุชัย. สัมภาษณ์ : 2544)

ดวงแข บัวประโคน นักเขียนบทของกลุ่มละครฆาตกรรมฆาตกรรม แสดงทัศนะไว้ว่า

การเรียนรู้ที่จะเป็นนักแสดงจะต้องเปิดใจให้กว้าง เพราะถ้าไม่เปิดใจจะไม่ก้าวไปสู่การเป็นนักแสดงที่ดีได้ เพราะจะไม่สามารถดึงใจคนดูและไม่สามารถเข้าถึงบทบาทได้ ในแง่ของการฝึกซ้อม ถ้ามีวินัยเป็นพื้นฐานจะสามารถเคารพกันและกันเอง อย่างแรกจะต้องเคารพตัวเอง แสดงศักยภาพของตนเองให้เต็มที่ ต่อมาคือการเคารพผู้อื่น การทำงานเป็นทีมจะต้องเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จะต้องนอกน้อมเพื่อจะได้อยู่ร่วมกันได้ เคารพผู้ให้อิโณส หรือเคารพครู เราจะต้องเรียนรู้บุคลิกของครู เพื่อที่เราจะได้รับความรู้จากเขาให้ได้มากที่สุด (ดวงแข บัวประโคน. สัมภาษณ์ : 2544)

ทศกร ตระกูลเผด็จไกร นักออกแบบเครื่องแต่งกายผู้มีผลงานเป็นที่รู้จักได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้ “ ในการทำงานละครนักแสดงต้องทำงานกับคนส่วนใหญ่ การวางตัว ลักษณะการพูด และการติดต่อสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญ นักแสดงบางคนเล่นดี แต่นิสัยส่วนตัวไม่ดีพูดจาไม่ดี ก็ไม่สามารถเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีได้ ” (ทศกร ตระกูลเผด็จไกร. สัมภาษณ์ : 2544)

ดนัย เกษมกุลศิริ นักออกแบบฉากและเครื่องแต่งกายละครเวทีอิสระได้เสนอความเห็นไว้ว่า “ นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีวินัยในตนเอง โดยเฉพาะวินัยในเรื่องเวลา และจะต้องมีความเป็นมืออาชีพในด้านการทำงาน คือจะต้องมีความเคารพในสิทธิของแต่ละคน ให้เกียรติผู้ร่วมงาน นอกจากนี้นักแสดงที่ดีควรรู้จักดูแลตัวเองให้พร้อมในการแสดงอยู่ตลอดเวลา...” (ดนัย เกษมกุลศิริ. สัมภาษณ์ : 2544)

ขุติมา มณีสอาด ฝ่ายศิลปกรรมกลุ่มนิทานแต้มฝัน ให้ทัศนะไว้ว่า “ นักแสดงที่ดีควรจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องร่วมมือกัน และที่สำคัญต้องเป็นคนตรงต่อเวลา ” (ขุติมา มณีสอาด. สัมภาษณ์ : 2544)

ประติษฐ์ สมดังเจตน์ Project Director ของบริษัทแดส เอ็นเตอร์เทนเมนท์ และบริษัทโรงละครกรุงเทพ ได้ให้ทัศนะไว้ต่อคุณลักษณะที่ดีของนักแสดงว่า

คุณลักษณะที่ดีของนักแสดงละครเวทีที่ดีน่าจะได้แก่ (1) นักแสดงต้องมีพื้นฐานทางด้านการแสดง รู้เรื่องการแสดงและสามารถแสดงได้ เพื่อที่ผู้กำกับจะได้เห็นในศักยภาพของนักแสดง (2) ต้องดูว่านักแสดงตัวนั้นเหมาะสมกับตัวละครตัวไหนเพื่อที่จะสวมบทบาทเป็นตัวละครนั้นได้ง่ายขึ้น (3) ต้องมีความตั้งใจและหมั่นฝึกซ้อมเพื่อเข้าถึงตัวละคร การเข้าถึงตัวละครนั้นต้องใช้เวลา ไม่อาจทำได้ในวันเดียว การซ้อมจะช่วยในการค้นหาแคแรกเตอร์ หากทุ่มเทกับการแสดงได้มากเท่าไรก็ยิ่งดี (4) นักแสดงควรจัดลำดับเวลา ควรตรงต่อเวลา เพราะถึงเวลาแสดงจริงแล้วการแสดงละครเวทีไม่เหมือนกับการแสดงละครทีวี ซึ่งละครทีวีนั้นเราสามารถรอได้ หากนักแสดงยังไม่มาเราก็ถ่ายฉากอื่นก่อน แต่ละครเวทีเราต้องแสดงร่วมกันหลายคน ไม่ว่าจะมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก็ต้องมาแสดงให้ได้เพราะคนดูรอและเขาก็ไม่รับทราบเหตุผลของคุณ ฉะนั้นคุณต้องรู้ตัวเองว่าควรจัดลำดับเวลาอย่างไร ควรเผื่อเวลาไว้สำหรับการแต่งหน้า แต่งตัว ทำผม ... (ประติษฐ์ สมดังเจตน์. สัมภาษณ์ : 2544)

สนฉัตร แยมสระโล ผู้ควบคุมการผลิตงานด้านเวที ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักแสดงที่ดีไว้

ดังนี้

นักแสดงที่ดีควรจะสามารถทั้งการแสดง ร้องเพลง และเต้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะละครเวทีของเวทีในเมืองไทยยังขาดคนที่เก่งทุกด้านอยู่ พวกชาวต่างชาติเขาก็จะมีเข้าโบสถ์กันและก็ได้มีโอกาสได้ร้องเพลงไปด้วยแต่คนไทยไม่มี คนไทยส่วนใหญ่จะเก่งด้านใดด้านหนึ่ง ดังนั้นควรจะมีครบทั้ง 3 ด้าน และสิ่งที่สำคัญของนักแสดงก็คือต้องมีวินัย รู้หน้าที่ว่าเราเป็นนักแสดง ผู้กำกับบอกอะไรก็ต้องทำอย่างนั้น มีการทำที่บ้านมาก่อน เช่นศึกษาบท

ทำความเข้าใจตัวละคร ตีบท ถ้าไม่เข้าใจตรงไหนก็ให้ถามผู้กำกับ ในการแสดงนั้นต้องแสดงเก่งและแสดงดีด้วย ให้ทุกครั้งเป็นครั้งใหม่ คือ การแสดงทุกครั้งดูแล้วสด มีสมาธิที่ดี ในการเป็นตัวละครตัวนั้นๆ (สนั่นตร แยมสระโล. สัมภาษณ์ : 2544)

จักรกฤษณ์ พิมพ์เมธากุล ฝ่ายประสานงานการผลิต แสดงความคิดเห็นว่า " นักแสดงที่ดีจะต้องตรงเวลา ศึกษาบทมาก่อน ตั้งใจซ้อม เช่น ในซีนนั้น เราอยู่ตรงไหน เข้าทางไหน ออกทางไหน เพราะบางคนชอบเข้าผิด เข้าถูก ต้องเชื่อฟังผู้กำกับ ผิดตนเองสมำเสมอ ทั้งด้านการแสดง ร้องเพลง และการเดิน เพราะไม่ใช่ว่าเราทำได้ดีแล้วจะทำได้อีกอย่างนี้ตลอดไป พยายามหาข้อมูลใหม่ๆให้กับตนเอง พยายามดูที่อื่นๆว่าเขาเป็นอย่างไร และถ้าที่ไหนมีการ Work Shop ก็ควรจะเข้าไปทำเยอะๆที่สำคัญที่สุดจะต้องไม่ทรยศกับละครเวที ไม่เสแสร้ง เช่นเล่นหลายรอบแล้วเหนื่อยก็เลยไม่สมจริง เราจะต้องคิดว่านี่คือ ชีวิต มันต้องสด... " (จักรกฤษณ์ พิมพ์เมธากุล. สัมภาษณ์ : 2544)

ขวัญหทัย สมแก้ว ผู้ประสานงานร่วมในกลุ่มละครอนุบาล ก.ได้ร่วมทั้งเคยร่วมงานกับกลุ่มละครกะจิตริดและมะขามป้อมได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้ " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีใจรักที่จะเล่น มีความสนุกไปกับงานที่ทำในรูปแบบของละครเวทีทุกคนเป็นทีมงานต้องรอกัน ต้องมีสมาธิในการเล่น ขยันทำการบ้านมากๆและก็ต้องรู้จักรับผิดชอบในบทบาทที่ตัวเองได้รับ ไม่ว่าจะเป็นเบื้องหน้าหรือเบื้องหลังและที่สำคัญต้องตรงต่อเวลาและรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นด้วย " (ขวัญหทัย สมแก้ว. สัมภาษณ์ : 2544)

สุธาสินี บุศราพันธ์ ฝ่ายคัดเลือกนักแสดง แสดงความเห็นไว้ว่า " นักแสดงที่ดีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ต้องมีใจรัก เพราะละครเวทีต้องซ้อมเยอะและที่สำคัญเงินน้อยด้วย เรื่องอื่นไว้ว่ากันทีหลังได้ เพราะการแสดงเป็นศาสตร์อีกศาสตร์หนึ่งที่สามารศึกษากันได้ ที่เหลือก็เป็นเรื่องของความรับผิดชอบ มีวินัย ตรงต่อเวลา..." (สุธาสินี บุศราพันธ์. สัมภาษณ์ : 2544)

พลธร ศรีรักษา ฝ่ายดูแลนักแสดงและประสานงาน ให้ทัศนะไว้ว่า

นักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะตั้งใจในการแสดงจริง และสามารถทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจเพื่องานศิลปะต้องทำให้งานเกิดคุณค่าต้องมีการศึกษาบทและค้นคว้าหาความรู้ไปเรื่อยๆอยู่เสมอไม่อยู่นิ่ง เพราะการแสดงมันไม่มีที่สิ้นสุด ถึงแม้ไม่มีพรสวรรค์แต่มีพรแสวงสร้างผลงานศิลปะที่แท้จริงก็ออกมาได้ ควรมีการทำการบ้านทุกครั้ง ทั้งบทพูดของตัวเองและความสัมพันธ์ของตัวละครในเรื่อง ควรทำความเข้าใจบทอย่างถ่องแท้ หรือถ้าไม่เข้าใจก็ควรจะปรึกษาขอคำแนะนำจากผู้กำกับไม่ควรเก็บเอาไว้เพราะจะเป็นปัญหามายหลังได้และสิ่งเหล่านี้จะสามารถสร้างนักแสดงที่ดีได้มากมาย... (พลธร ศรีรักษา. สัมภาษณ์ : 2544)

ภนิดา ศรีชมภู ฝ่ายประชาสัมพันธ์กลุ่มละคร F2 HOUSE แสดงความเห็นไว้ว่า " นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีวินัยเพราะวินัยเป็นกรอบของสิ่งที่เราจะทำ พอมีวินัยแล้วการจัดการของเราจะดีขึ้น ทำให้เราสามารถทำอะไรหลายๆอย่างได้ดี ต้องหมั่นฝึกฝนตัวเองอยู่ตลอดเวลา ให้มันหาเวลาทำความเข้าใจกับบทละครและตัวละครให้มาก " (ภนิดา ศรีชมภู. สัมภาษณ์ : 2544)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในระหว่างที่ผ่านมา ได้มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนะที่มีต่อลักษณะไว้ดังนี้

คันสนี่ ชุมนุมนณี (2532 : 331) ได้ทำการศึกษาค้นลักษณะของนักข่าวและบทบาทในการพัฒนาสังคม เปรียบเทียบความคิดเห็นของบรรณาธิการกับอาจารย์ผู้สอนวิชาการหนังสือพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า คุณ

ลักษณะที่นักข่าวควรมีซึ่งบรรณาธิการเห็นด้วยมากที่สุด 2 ลำดับแรกคือ การจับประเด็นใจความเก่ง และมีมุขข่าว ส่วนคุณลักษณะที่เป็นจริงอยู่ในปัจจุบัน บรรณาธิการเห็นว่าด้านการเงินและสวัสดิการ และด้านทักษะความสามารถทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าคุณลักษณะอื่น ทางด้านอาจารย์เห็นว่าควรมีคุณธรรม และมีมุขข่าวเป็นคุณลักษณะที่ควรมีมากที่สุดของนักข่าว แต่ที่เป็นจริงอยู่ในปัจจุบันอาจารย์เห็นว่าเงินเดือนและสวัสดิการ และการใช้ภาษา ของนักข่าวยังต่ำกว่าคุณลักษณะอื่น

ในด้านบทบาทในการพัฒนาสังคม บรรณาธิการเห็นว่านักข่าวควรมีบทบาทในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย และต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคมสูงกว่าบทบาทอื่น ขณะเดียวกันก็เห็นว่าที่เป็นจริงอยู่ในปัจจุบัน นักข่าวมีบทบาทในการพัฒนาสังคมด้านการส่งเสริมภาพพจน์เกี่ยวกับสตรีในทางสร้างสรรค์และส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้ของประชาชนอยู่ในระดับต่ำกว่าบทบาทอื่น ทางด้านอาจารย์เห็นว่านักข่าวควรมีบทบาทในการต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคม และวิพากษ์วิจารณ์เพื่อแก้ไขสิ่งที่ไม่ดีในสังคมสูงกว่าบทบาทอื่น แต่เห็นว่าที่เป็นจริงอยู่ในปัจจุบันนักข่าวยังมีบทบาทด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้อ่านและสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้อ่านเกิดการริเริ่มพัฒนาตนเองอยู่ในระดับต่ำ

ผลการทดสอบความแตกต่างตามนัยสำคัญทางสถิติระหว่างความคิดเห็นของบรรณาธิการกับอาจารย์ พบว่าความแตกต่างดังนี้

1. เกี่ยวกับคุณลักษณะที่ควรมีของนักข่าวบรรณาธิการมีความเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์ ในด้านจับประเด็นเก่ง สามารถทำงานได้รวดเร็วภายใต้ภาวะกดดันของเวลา เสียสละเพื่องาน มีใจรักงานหนังสือพิมพ์ และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ส่วนอาจารย์เห็นด้วยมากกว่าบรรณาธิการในด้านทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ และผ่านการศึกษาด้านการหนังสือพิมพ์
2. เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักข่าวที่เป็นจริงในปัจจุบันบรรณาธิการมีความเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์ในด้านมารยาทและความสุภาพ ความน่าเชื่อถือของผู้อ่านและความแม่นยำเที่ยงตรง
3. เกี่ยวกับบทบาทที่นักข่าวควรมีในการพัฒนาสังคม บรรณาธิการมีความเห็นด้วยมากกว่าอาจารย์ในด้านการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้อ่านเกิดการริเริ่มพัฒนาตนเองและการสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ดีทั้งบรรณาธิการ และอาจารย์ต่างก็มีความเห็นว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนักข่าวมีคุณลักษณะ และบทบาทในการพัฒนาสังคมต่ำกว่าที่ควรมีในทุกด้านที่ทำการศึกษานอกจากนี้ฝ่ายบรรณาธิการมักมองบทบาทของนักข่าวโดยเฉพาะบทบาทที่เป็นจริงอยู่ในปัจจุบันในทางบวกมากกว่าฝ่ายอาจารย์

ในทำนองเดียวกัน ชัทมน สีนานุเคราะห์ (2536 : 303) ก็ได้ทำการศึกษาคูณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าวเองและบรรณาธิการข่าว โดยปรากฏผลการวิจัยดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป ด้านความรู้ ความสามารถ และด้านความสำนึกในวิชาชีพที่มีอยู่มากที่สุดในทัศนะของบรรณาธิการข่าวเรียงตามลำดับคือ เป็นโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และให้ออกาสผู้ตกเป็นข่าวได้ชี้แจง ส่วนคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจที่มีอยู่มากที่สุดเรียงตามลำดับในด้านต่างๆ คือ ตรงต่อเวลา มีความสามารถในการตั้งประเด็นข่าว และไม่รับสินบนในรูปแบบใดๆ

สำหรับคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป ด้านความรู้ ความสามารถ และด้านความสำนึกในวิชาชีพที่มีอยู่มากที่สุดในทัศนะของนักข่าวเรียงตามลำดับคือ คล่องแคล่ว ว่องไว จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และเสนอข่าวที่เป็นจริง ส่วนคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจที่มี

อยู่มากที่สุดเรียงตามลำดับในด้านต่างๆ คือ ตรงต่อเวลา มีความสามารถในการตั้งประเด็นข่าว และเสนอข่าวที่เป็นจริง

งานวิจัยในการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงมีผู้ทำการวิจัยไว้ดังนี้

พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงและผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์ ระหว่าง (1) กลุ่มงานแสดงและงานกำกับการแสดง (2) กลุ่มงานออกแบบเพื่อการแสดง และ (3) กลุ่มงานกำกับเวที กำกับรายการ และงานจัดการ ผลของการศึกษาพบว่า ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครโทรทัศน์ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดห้าอันดับแรกได้แก่ (1) เป็นคนตรงต่อเวลา (2) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน (3) มีความอดทนและรักงานแสดง (4) มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพการแสดง และ (5) เป็นผู้มียุติธรรม ตั้งใจและขยันหมั่นเพียร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ในลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีกระบวนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง

ประชากรกลุ่มนี้ได้แก่ บุคคลที่เป็นนักวิชาการที่ทำงานด้านการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดง ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ดังนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

2. กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวที

ประชากรกลุ่มนี้ได้แก่ บุคคลที่ทำงานผลิตละครเวทีในลักษณะสมัครเล่น และผู้ผลิตละครเวทีอาชีพ

ประชากรในกลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวทีนี้ ไม่สามารถสรุปจำนวนโดยรวมได้ว่าบุคคลในสายอาชีพนี้มีจำนวนทั้งสิ้นเท่าใด เพราะบุคคลที่ทำงานผลิตละครเวที ส่วนมากมิได้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นการทำงานประจำ แต่เป็นการทำงานแบบเป็นครั้งคราว หรือเป็นงานๆไป กล่าวคือ เป็นลักษณะของการมาร่วมงานผลิตละครเมื่อมีการชักชวนให้มาร่วมงานเป็นเรื่อยๆไป ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับการแสดง ผู้อำนวยการสร้าง นักแสดง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย นักออกแบบฉาก ฝ่ายฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก ผู้กำกับเวที ฝ่ายธุรกิจ ตลอดจนบุคคลจากงานฝ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องก็เป็นลักษณะเดียวกันทั้งสิ้น

การหาข้อมูลจากประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรที่เป็นนักวิชาการที่ทำงานด้านการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดงในทุกสถาบันการศึกษา โดยรวมประชากรได้ทั้งสิ้น 31 คน

2. ในการเก็บข้อมูลกลุ่มประชากรที่เป็นบุคคลที่ทำงานผลิตละครเวทีในลักษณะสมัครเล่น และบุคคลผู้ผลิตละครเวทีอาชีพ ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ในช่วงที่เก็บข้อมูล โดยได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 70 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยทัศนคติของบุคลากรใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ สร้างขึ้นจากการประมวลความคิด ทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย ตัวแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา สายงานที่ประกอบอาชีพและประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที รวมทั้งสิ้น 31 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่องการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลสนาม วิธีเก็บข้อมูลจะเก็บโดยตรงจากตัวผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงและผู้ผลิตงานด้านละครเวที ในขณะที่ดำเนินการวิจัยช่วงระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2544 ถึง มกราคม พ.ศ. 2546

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ประเมินผลข้อมูลเชิงสำรวจด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) การจัดการทำข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาคำนวณโดยวิธีการทางสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ทั้งนี้โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับการแสดงทัศนคติซึ่งประเมินจากค่าคะแนนเฉลี่ย โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย บวกลบ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X} \pm SD$.)

2. เปรียบเทียบทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สายงานที่ประกอบอาชีพ และประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบค่าที (T-test statistic) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. เปรียบเทียบทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สายงานที่ประกอบอาชีพและประสบการณ์การทำงาน ที่กลุ่มตัวอย่างศึกษา โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test statistic) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

บทที่ 4

การวิเคราะห์ผล

งานวิจัยเรื่องการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และ 2) กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวที ในช่วงปี พ.ศ 2544 – 2545 จำนวน 101 คน ผลของการศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทยจำนวน 101 คน จำแนกออกตามคุณลักษณะต่างๆได้ดังนี้

1.1 จำแนกตามเพศของผู้ให้ข้อมูล จำแนกได้ดังนี้

ก. เพศชาย	จำนวนทั้งสิ้น 53 คน	คิดเป็นร้อยละ 52.5
ข. เพศหญิง	จำนวนทั้งสิ้น 48 คน	คิดเป็นร้อยละ 47.5

1.2 จำแนกตามอายุ จำแนกได้ดังนี้

ก. อายุต่ำกว่า 20 ปี	จำนวนทั้งสิ้น 6 คน	คิดเป็นร้อยละ 5.9
ข. อายุระหว่าง 20 – 30 ปี	จำนวนทั้งสิ้น 70 คน	คิดเป็นร้อยละ 69.3
ค. อายุระหว่าง 31 – 40 ปี	จำนวนทั้งสิ้น 20 คน	คิดเป็นร้อยละ 19.8
ง. อายุสูงกว่า 40 ปี	จำนวนทั้งสิ้น 5 คน	คิดเป็นร้อยละ 5.0

1.3 จำแนกตามระดับการศึกษา จำแนกได้ดังนี้

ก. การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	จำนวน 19 คน	คิดเป็นร้อยละ 18.8
ข. การศึกษาระดับปริญญาตรี	จำนวน 59 คน	คิดเป็นร้อยละ 58.4
ค. การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี	จำนวน 23 คน	คิดเป็นร้อยละ 22.8

1.4 จำแนกตามสายงานที่ประกอบอาชีพ จำแนกได้ดังนี้

ก. กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง	จำนวนทั้งสิ้น 31 คน	คิดเป็นร้อยละ 30.7
ข. กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวที	จำนวนทั้งสิ้น 70 คน	คิดเป็นร้อยละ 69.3

1.5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน จำแนกได้ดังนี้

ก. ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี	จำนวนทั้งสิ้น 46 คน	คิดเป็นร้อยละ 45.5
ข. ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี	จำนวนทั้งสิ้น 43 คน	คิดเป็นร้อยละ 42.6
ค. ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 11 – 15 ปี	จำนวนทั้งสิ้น 7 คน	คิดเป็นร้อยละ 6.9
ง. ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี	จำนวนทั้งสิ้น 5 คน	คิดเป็นร้อยละ 5.0

จากข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงในสถาบันการศึกษาและกลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวทีในประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่าง 101 คน ปรากฏว่าเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนที่ไม่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด หากกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นตัวแทนของประชากรก็อาจเชื่อได้ว่าบุคลากรส่วนมากที่เกี่ยวข้องกับงานละครเวทีมีทั้งที่เป็นเพศชายและเพศหญิง และช่วงอายุของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนี้ร้อยละ 90 อายุไม่เกิน 40 ปี และจากข้อมูลด้านสายงานที่ประกอบอาชีพจำนวน

บุคลากรในกลุ่มของผู้ผลิตงานด้านละครเวทีจะมากกว่าบุคลากรที่เป็นนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสายอาชีพด้านการศึกษามีบุคลากรเข้ามาทำงานในสายงานดังกล่าวเป็นจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 30 และนอกจากนี้ยังอาจเกิดจากการที่มีผู้ศึกษาด้านศิลปะการแสดงในระดับสูงเป็นจำนวนน้อย ดังจะเห็นได้จากข้อมูลด้านวุฒิการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีเพียงร้อยละ 22.8 ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในด้านประสบการณ์การทำงาน จากข้อมูลพบว่าบุคลากรร้อยละ 90 มีประสบการณ์การทำงานด้านละครเวทีอยู่ในช่วงไม่เกิน 10 ปี

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ต่อการมองปรากฏการณ์ของบุคลากรซึ่งทำงานที่เกี่ยวข้องกับละครเวทีในประเทศไทยในปัจจุบันพบว่า หากศึกษาเปรียบเทียบจากลักษณะการทำงานที่ประกอบอาชีพกับเพศของบุคลากร สรุปได้ดังตาราง

ตาราง 1 ตารางเปรียบเทียบลักษณะการทำงาน จำแนกตามเพศของบุคลากร

เพศ ลักษณะการทำงาน	ชาย คน (%)	หญิง คน (%)	รวม (%)
กลุ่มที่ 1 : นักวิชาการด้าน ศิลปะการแสดง	12 (11.9)	19 (18.8)	31 (30.7)
กลุ่มที่ 2 : ผู้ผลิตงานด้าน ละครเวที	41 (40.6)	29 (28.7)	70 (69.3)
รวม (%)	53 (52.5)	48 (47.5)	101 (100.0)

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่า บุคลากรที่เป็นนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงจะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ในขณะที่บุคลากรในสายงานผู้ผลิตงานด้านละครเวทีส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย

หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการทำงานกับอายุ จะปรากฏข้อมูลดังตาราง

ตาราง 2 ตารางเปรียบเทียบลักษณะการทำงาน จำแนกตามอายุของบุคลากร

อายุ ลักษณะการทำงาน	อายุต่ำกว่า 20 ปี คน (%)	20 – 30 ปี คน (%)	31 – 40 ปี คน (%)	สูงกว่า 40 ปี คน (%)	รวม (%)
กลุ่มที่ 1 : นักวิชาการด้าน ศิลปะการแสดง	-	17 (16.8)	10 (9.9)	4 (4.0)	31 (30.7)
กลุ่มที่ 2 : ผู้ผลิตงานด้าน ละครเวที	6 (5.9)	53 (52.5)	10 (9.9)	1 (1.0)	70 (69.3)
รวม (%)	6 (5.9)	70 (69.3)	20 (19.8)	5 (5.0)	101 (100.0)

จากข้อมูลด้านอายุจากตารางแสดงให้เห็นว่า บุคลากรที่เป็นนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงส่วนใหญ่จะมีอายุตั้งแต่ 20 – 40 ปี และในช่วงอายุสูงกว่า 40 ปีมีจำนวนน้อย ในขณะที่บุคลากรในสายงานผู้ผลิตงานด้านละครเวทีส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุ 20 – 30 ปี และมีจำนวนน้อยที่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 20 ปีและสูงกว่า 40 ปี

หากพิจารณาข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการทำงานกับระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ผลปรากฏตามตาราง 3

ตาราง 3 ตารางเปรียบเทียบลักษณะการทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา ลักษณะการทำงาน	ต่ำกว่าปริญญาตรี คน (%)	ปริญญาตรี คน (%)	สูงกว่าปริญญาตรี คน (%)	รวม (%)
กลุ่มที่ 1 : นักวิชาการด้าน ศิลปะการแสดง	-	10 (9.9)	21 (20.8)	31 (30.7)
กลุ่มที่ 2 : ผู้ผลิตงานด้าน ละครเวที	19 (18.8)	49 (48.5)	2 (2.0)	70 (69.3)
รวม (%)	19 (18.8)	59 (58.4)	23 (22.8)	101 (100.0)

จากข้อมูลด้านระดับการศึกษาจากตารางแสดงให้เห็นว่า บุคลากรที่เป็นนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงส่วนใหญ่จะมีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในขณะที่บุคลากรในสายงานผู้ผลิตงานด้านละครเวทีเป็นกลุ่มที่มีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี มีเพียงส่วนน้อยเพียงร้อยละ 2 ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

เมื่อพิจารณาข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการทำงานของกลุ่มตัวอย่างกับประสบการณ์การทำงาน ผลปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 ตารางเปรียบเทียบลักษณะการทำงาน จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะการทำงาน	ต่ำกว่า 5 ปี คน (%)	5 – 10 ปี คน (%)	11 – 15 ปี คน (%)	มากกว่า 15 ปี คน (%)	รวม (%)
กลุ่มที่ 1 : นักวิชาการด้าน ศิลปะการแสดง	15 (14.9)	8 (7.9)	4 (4.0)	4 (4.0)	31 (30.7)
กลุ่มที่ 2 : ผู้ผลิตงานด้าน ละครเวที	31 (30.7)	35 (34.7)	3 (3.0)	1 (1.0)	70 (69.3)
รวม (%)	46 (45.5)	43 (42.6)	7 (6.9)	5 (5.0)	101 (100.0)

จากข้อมูลด้านประสบการณ์การทำงานจากตารางแสดงให้เห็นว่า บุคลากรที่อยู่ในสายงานวิชาการด้านศิลปะการแสดง มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี เป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่มีร้อยละ 4 ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 11 ปีขึ้นไป ส่วนบุคลากรในด้านผู้ผลิตงานด้านละครเวทีมีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วงต่ำกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี

2. ผลการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

จากการสำรวจทัศนคติของกลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และกลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวที ในช่วงปี พ.ศ 2544 – 2545 จำนวน 101 คน สรุปผลของการศึกษาได้ดังนี้

2.1 ผลค่าคะแนนเฉลี่ยรวมของการประเมินค่าระดับความสำคัญต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

ตาราง 5 ตารางผลการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที

คุณลักษณะของนักแสดงละครเวที	น้อยที่สุด คน (%)	น้อย คน (%)	ปานกลาง คน (%)	มาก คน (%)	มากที่สุด คน (%)	Mean	SD
1. มีรูปร่างหน้าตาดี	10 (9.9)	17 (16.8)	65 (64.4)	1 (1.0)	1 (1.0)	2.69	0.84
2. มีร่างกายและเสียงที่สมบูรณ์ พร้อม	1 (1.0)	3 (3.0)	19 (18.8)	33 (32.7)	44 (43.6)	4.11	0.99
3. มีความมั่นใจในตนเองสูง	2 (2.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	21 (20.8)	3.82	0.92
4. มีความกล้าแสดงออก	1 (1.0)	1 (1.0)	17 (16.8)	45 (44.6)	37 (36.6)	4.14	0.80
5. มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะ ด้านการแสดง	3 (3.0)	4 (4.0)	22 (21.8)	37 (36.6)	35 (34.7)	3.96	0.99
6. มีประสบการณ์ชีวิตและสามารถ เข้าใจชีวิตและเรื่องของคนอื่น	2 (2.0)	6 (5.9)	30 (29.7)	41 (40.6)	22 (21.8)	3.74	0.93
7. มีประสบการณ์ในด้านการแสดง	3 (3.0)	11 (10.9)	55 (54.5)	23 (22.8)	9 (8.9)	3.23	0.87
8. มีความสามารถในการแสดง	1 (1.0)	4 (4.0)	34 (33.7)	44 (43.6)	17 (16.8)	3.68	0.90
9. มีความสามารถในการสังเกต	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	51 (50.5)	33 (32.7)	4.11	0.79
10. มีความสามารถในการจำบท	17 (16.8)	43 (42.6)	31 (30.7)	7 (6.9)	1 (1.0)	2.26	0.92
11. มีความสามารถรอบด้าน	2 (2.0)	11 (10.9)	56 (55.4)	22 (21.8)	10 (9.9)	3.26	0.85
12. มีความสามารถในการใช้ภาษา	2 (2.0)	4 (4.0)	38 (37.6)	41 (40.6)	16 (15.8)	3.64	0.86

ตาราง 5 (ต่อ)

คุณลักษณะของนักแสดงละครเวที	น้อยที่สุด คน (%)	น้อย คน (%)	ปานกลาง คน (%)	มาก คน (%)	มากที่สุด คน (%)	Mean	SD
13. มีความสามารถในการรับรู้สิ่ง ต่างๆได้รวดเร็ว	2 (2.0)	1 (1.0)	22 (21.8)	45 (44.6)	30 (29.7)	3.96	0.94
14. รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	1 (1.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	37 (36.6)	56 (55.4)	4.43	0.76
15. มีจินตนาการและความคิดสร้าง สรรค์	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	46 (45.5)	44 (43.6)	4.28	0.77
16. มีสมาธิสูง	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	28 (27.7)	62 (61.4)	4.46	0.80
17. มีความรับผิดชอบในหน้าที่และ ภาระงานของตน	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	19 (18.8)	75 (74.3)	4.64	0.71
18. มีความตรงต่อเวลา	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	26 (25.7)	69 (68.3)	4.59	0.70
19. มีระเบียบวินัยและขยันหมั่น เพียร	1 (1.0)	-	6 (5.9)	34 (33.7)	60 (59.4)	4.50	0.70
20. รู้จักการทำงานเป็นทีม	1 (1.0)	-	9 (8.9)	35 (34.7)	56 (55.4)	4.43	0.74
21. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	1 (1.0)	-	22 (21.8)	47 (46.5)	31 (30.7)	4.05	0.78
22. รับฟังความคิดเห็นและเข้าใจจิต ใจของผู้อื่น	1 (1.0)	-	17 (16.8)	39 (38.6)	43 (42.6)	4.18	0.90
23. มีความสนใจในเหตุการณ์รอบ ตัวและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้าง ไกล	1 (1.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	23 (22.8)	3.91	0.80
24. มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ	1 (1.0)	-	5 (5.0)	41 (40.6)	53 (52.5)	4.40	0.81
25. มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพการแสดง	1 (1.0)	1 (1.0)	15 (14.9)	29 (28.7)	54 (53.5)	4.29	0.94
26. มีสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วน รวม	1 (1.0)	-	18 (17.8)	29 (28.7)	52 (51.5)	4.26	0.93
27. มีความรักและอุทิศตนให้กับงาน ศิลปะการแสดง	1 (1.0)	2 (2.0)	18 (17.8)	39 (38.6)	41 (40.6)	4.15	0.85
28. มีจิตใจดีงาม	2 (2.0)	5 (5.0)	32 (31.7)	36 (35.6)	26 (25.7)	3.78	0.95
29. มีความจริงใจ	2 (2.0)	3 (3.0)	13 (12.9)	50 (49.5)	33 (32.7)	4.07	0.86
30. มีความเชื่อในบทบาทที่แสดง	1 (1.0)	2 (2.0)	9 (8.9)	42 (41.6)	47 (46.5)	4.30	0.79

ตาราง 5 (ต่อ)

คุณลักษณะของนักแสดงละครเวที	น้อยที่สุด คน (%)	น้อย คน (%)	ปานกลาง คน (%)	มาก คน (%)	มากที่สุด คน (%)	Mean	SD
31. มีพรสวรรค์หรือความสามารถ พิเศษในด้านการแสดง	13 (12.9)	30 (29.7)	45 (44.6)	10 (9.9)	3 (3.0)	2.60	0.93

Mean รวม = 122 S.D = 15.1

จากตารางแสดงผลการสำรวจทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที ปรากฏว่าคุณลักษณะที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดห้าอันดับแรกได้แก่ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.64 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.59 (3) มีระเบียบวินัยและขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 (4) มีสมาธิสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.46 (5) รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และรู้จักการทำงานเป็นทีม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.43

ขณะที่คุณลักษณะที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดห้าอันดับสุดท้ายได้แก่ (1) มีความสามารถในการจำบท มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.26 (2) มีพรสวรรค์ หรือมีความสามารถพิเศษในด้านการแสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.60 (3) มีรูปร่างหน้าตาดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.69 (4) มีประสบการณ์ในด้านการแสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.23 (5) มีความสามารถรอบด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.26

จากผลการสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะที่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา สายงานที่ประกอบอาชีพ และประสบการณ์ในการทำงาน หากกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นตัวแทนของประชากร ก็อาจเชื่อได้ว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านละครเวทีมีทัศนคติที่แตกต่างกันในหลายประเด็น

ประเด็นแรกพบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านละครเวทีจะให้ความสำคัญกับคุณลักษณะในด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ และภาระงาน มากที่สุด รวมทั้งยังให้ความสำคัญกับความตรงต่อเวลา และความมีระเบียบวินัยและขยันหมั่นเพียร ตลอดจนรู้จักการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำงานศิลปะด้านละครเวที

นอกจากนี้จากผลการสำรวจพบว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านละครเวทีมีความเชื่อในประเด็นเรื่องความสามารถในการจำบทของนักแสดงเป็นที่น่าสนใจที่สุด กล่าวคือ กลุ่มบุคลากรเห็นว่าความสามารถในการจำบทของนักแสดงมีความสำคัญน้อย ในขณะที่เห็นว่าการมีสมาธิสูงและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากกว่า

ในทำนองเดียวกันประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะด้านพรสวรรค์หรือความสามารถพิเศษในด้านการแสดง รวมทั้งคุณลักษณะด้านรูปร่างหน้าตาของนักแสดงก็เป็นคุณลักษณะที่กลุ่มบุคลากรให้ความสำคัญน้อยกว่าคุณลักษณะในด้านความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงาน ดังจะเห็นได้จากค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านพรสวรรค์หรือความสามารถพิเศษในด้านการแสดง มีค่าคะแนนเพียง 2.60 และคุณลักษณะด้านรูปร่างหน้าตาของนักแสดงมีค่าคะแนนเพียง 2.69

2.2 ผลการแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยต่อคุณลักษณะของนักแสดงละครเวทีโดยแยกเป็นรายกลุ่ม

หากพิจารณาเปรียบเทียบการแสดงทักษะของบุคลากรตามเพศทั้งสองกลุ่ม คือ 1) เพศชาย 2) เพศหญิง ผลของการสำรวจทักษะจากบุคลากรทั้งสองกลุ่มปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 6 ตารางการแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามเพศ

เพศกับทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	เพศ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความ คิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
1. มีรูปร่างหน้าตาดี	กลุ่มที่ 1	-	4 (4.0)	11 (10.9)	34 (33.7)	4 (4.0)	-	53 (52.5)	2.71
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	6 (5.9)	6 (5.9)	31 (30.7)	3 (3.0)	1 (1.0)	48 (47.5)	2.66
	รวม	1 (1.0)	10 (9.9)	17 (16.8)	65 (64.4)	7 (6.9)	1 (1.0)	101 (100.0)	2.69
2. มีร่างกายและเสียง ที่สมบูรณ์พร้อม	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	16 (15.8)	15 (14.9)	21 (20.8)	53 (52.5)	4.05
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	3 (3.0)	18 (17.8)	23 (22.8)	48 (47.5)	4.18
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	19 (18.8)	33 (32.7)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.11
3. มีความมั่นใจในตนเองสูง	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	12 (11.9)	29 (28.7)	9 (8.9)	53 (52.5)	3.77
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	13 (12.9)	21 (20.8)	12 (11.9)	48 (47.5)	3.87
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	21 (20.8)	101 (100.0)	3.82
4. มีความกล้าแสดงออก	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	10 (9.9)	25 (24.8)	17 (16.8)	53 (52.5)	4.09
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	7 (6.9)	20 (19.8)	20 (19.8)	48 (47.5)	4.20
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	17 (16.8)	45 (44.6)	37 (36.6)	101 (100.0)	4.14

ตาราง 6 (ต่อ)

เพศกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	เพศ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความ คิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
5. มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	2 (2.0)	4 (4.0)	14 (13.9)	19 (18.8)	14 (13.9)	53 (52.5)	3.73
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	8 (7.9)	18 (17.8)	21 (20.8)	48 (47.5)	4.20
	รวม	-	3 (3.0)	4 (4.0)	22 (21.8)	37 (36.6)	35 (34.7)	101 (100.0)	3.96
6. มีประสบการณ์ชีวิตและสามารถเข้าใจชีวิตและเรื่องของมนุษย์	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	5 (5.0)	16 (15.8)	20 (19.8)	11 (10.9)	53 (52.5)	3.66
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	14 (13.9)	21 (20.8)	11 (10.9)	48 (47.5)	3.83
	รวม	-	2 (2.0)	6 (5.9)	30 (29.7)	41 (40.6)	22 (21.8)	101 (100.0)	3.74
7. มีประสบการณ์ในด้าน การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	2 (2.0)	7 (6.9)	27 (26.7)	13 (12.9)	4 (4.0)	53 (52.5)	3.18
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	4 (4.0)	28 (27.7)	10 (9.9)	5 (5.0)	48 (47.5)	3.29
	รวม	-	3 (3.0)	11 (10.9)	55 (54.5)	23 (22.8)	9 (8.9)	101 (100.0)	3.23
8. มีความสามารถในการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	3 (3.0)	22 (21.8)	19 (18.8)	9 (8.9)	53 (52.5)	3.64
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	12 (11.9)	25 (24.8)	8 (7.9)	48 (47.5)	3.72
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	34 (33.7)	44 (43.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.68
9. มีความสามารถในการสังเกต	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	9 (8.9)	25 (24.8)	17 (16.8)	53 (52.5)	4.07
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	5 (5.0)	26 (25.7)	16 (15.8)	48 (47.5)	4.16
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	51 (50.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.11

ตาราง 6 (ต่อ)

เพศกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	เพศ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความ คิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
10. มีความสามารถในการจำบท	กลุ่มที่ 1	2 (2.0)	-	4 (4.0)	18 (17.8)	21 (20.8)	8 (7.9)	53 (52.5)	3.50
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	3 (3.0)	13 (12.9)	22 (21.8)	9 (8.9)	48 (47.5)	3.72
	รวม	2 (2.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	31 (30.7)	43 (42.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.61
11. มีความสามารถรอบด้าน	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	8 (7.9)	25 (24.8)	14 (13.9)	5 (5.0)	53 (52.5)	3.26
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	3 (3.0)	31 (30.7)	8 (7.9)	5 (5.0)	48 (47.5)	3.27
	รวม	-	2 (2.0)	11 (10.9)	56 (55.4)	22 (21.8)	10 (9.9)	101 (100.0)	3.26
12. มีความสามารถในการใช้ภาษา	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	3 (3.0)	20 (19.8)	18 (17.8)	11 (10.9)	53 (52.5)	3.66
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	18 (17.8)	23 (22.8)	5 (5.0)	48 (47.5)	3.62
	รวม	-	2 (2.0)	4 (4.0)	38 (37.6)	41 (40.6)	16 (15.8)	101 (100.0)	3.64
13. มีความสามารถในการรับรู้อะไรต่าง ๆ ได้รวดเร็ว	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	13 (12.9)	26 (25.7)	11 (10.9)	53 (52.5)	3.79
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	19 (18.8)	19 (18.8)	48 (47.5)	4.14
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	22 (21.8)	45 (44.6)	30 (29.7)	101 (100.0)	3.96
14. รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	4 (4.0)	25 (24.8)	22 (21.8)	53 (52.5)	4.26
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	1 (1.0)	12 (11.9)	34 (33.7)	48 (47.5)	4.62
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	37 (36.6)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43

ตาราง 6 (ต่อ)

เพศกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	เพศ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความ คิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
15. มีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	5 (5.0)	25 (24.8)	21 (20.8)	53 (52.5)	4.22
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	3 (3.0)	21 (20.8)	23 (22.8)	48 (47.5)	4.35
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	46 (45.5)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.28
16. มีสมาธิสูง	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	5 (5.0)	17 (16.8)	29 (28.7)	53 (52.5)	4.37
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	3 (3.0)	11 (10.9)	33 (32.7)	48 (47.5)	4.56
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	28 (27.7)	62 (61.4)	101 (100.0)	4.46
17. มีความรับผิดชอบใน หน้าที่และการงาน ของตน	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	16 (15.8)	33 (32.7)	53 (52.5)	4.52
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	2 (2.0)	3 (3.0)	42 (41.6)	48 (47.5)	4.77
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	19 (18.8)	75 (74.3)	101 (100.0)	4.64
18. มีความตรงต่อเวลา	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	16 (15.8)	32 (31.7)	53 (52.5)	4.49
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	-	10 (9.9)	37 (36.6)	48 (47.5)	4.70
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	26 (25.7)	69 (68.3)	101 (100.0)	4.59
19. มีระเบียบวินัยและ ขยันหมั่นเพียร	กลุ่มที่ 1	-	-	-	6 (5.9)	19 (18.8)	28 (27.7)	53 (52.5)	4.41
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	-	15 (14.9)	32 (31.7)	48 (47.5)	4.60
	รวม	-	1 (1.0)	-	6 (5.9)	34 (33.7)	60 (59.4)	101 (100.0)	4.50

ตาราง 6 (ต่อ)

เพศกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	เพศ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความ คิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
20. รู้จักการทำงานเป็น ทีม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	7 (6.9)	22 (21.8)	24 (23.8)	53 (52.5)	4.32
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	2 (2.0)	13 (12.9)	32 (31.7)	48 (47.5)	4.56
	รวม	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	35 (34.7)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43
21. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	กลุ่มที่ 1	-	-	-	13 (12.9)	22 (21.8)	18 (17.8)	53 (52.5)	4.09
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	25 (24.8)	13 (12.9)	48 (47.5)	4.02
	รวม	-	1 (1.0)	-	22 (21.8)	47 (46.5)	31 (30.7)	101 (100.0)	4.05
22. รับฟังความคิดเห็น และเข้าใจจิตใจของ ผู้อื่น	กลุ่มที่ 1	-	-	-	13 (12.9)	20 (19.8)	20 (19.8)	53 (52.5)	4.13
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	-	4 (4.0)	19 (18.8)	23 (22.8)	48 (47.5)	4.25
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	17 (16.8)	39 (38.6)	43 (42.6)	101 (100.0)	4.18
23. มีความสนใจในเหตุ การณ์รอบตัวและ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่ กว้างไกล	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	16 (15.8)	22 (21.8)	13 (12.9)	53 (52.5)	3.86
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	28 (27.7)	10 (9.9)	48 (47.5)	3.95
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	23 (22.8)	101 (100.0)	3.91
24. มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	20 (19.8)	29 (28.7)	53 (52.5)	4.47
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	-	1 (1.0)	21 (20.8)	24 (23.8)	48 (47.5)	4.33
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	5 (5.0)	41 (40.6)	53 (52.5)	101 (100.0)	4.40

ตาราง 6 (ต่อ)

เพศกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	เพศ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความ คิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
25. มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพ การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	10 (9.9)	18 (17.8)	24 (23.8)	53 (52.5)	4.22
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	-	5 (5.0)	11 (10.9)	30 (29.7)	48 (47.5)	4.37
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	15 (14.9)	29 (28.7)	54 (53.5)	101 (100.0)	4.29
26. มีสำนึกที่ดีต่อตนเอง และส่วนรวม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	12 (11.9)	17 (16.8)	24 (23.8)	53 (52.5)	4.22
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	-	6 (5.9)	12 (11.9)	28 (27.7)	48 (47.5)	4.31
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	18 (17.8)	29 (28.7)	52 (51.5)	101 (100.0)	4.26
27. มีความรักและอุทิศ ตนให้กับงานศิลปะ การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	11 (10.9)	22 (21.8)	18 (17.8)	53 (52.5)	4.05
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	7 (6.9)	17 (16.8)	23 (22.8)	48 (47.5)	4.27
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	18 (17.8)	39 (38.6)	41 (40.6)	101 (100.0)	4.15
28. มีจิตใจดีงาม	กลุ่มที่ 1	-	-	4 (4.0)	15 (14.9)	21 (20.8)	13 (12.9)	53 (52.5)	3.81
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	1 (1.0)	17 (16.8)	15 (14.9)	13 (12.9)	48 (47.5)	3.75
	รวม	-	2 (2.0)	5 (5.0)	32 (31.7)	36 (35.6)	26 (25.7)	101 (100.0)	3.78
29. มีความจริงใจ	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	7 (6.9)	29 (28.7)	15 (14.9)	53 (52.5)	4.07
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	21 (20.8)	18 (17.8)	48 (47.5)	4.08
	รวม	-	2 (2.0)	3 (3.0)	13 (12.9)	50 (49.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.07

ตาราง 6 (ต่อ)

เพศกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	เพศ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความ คิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
30. มีความเชื่อในบทบาทที่แสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	5 (5.0)	25 (24.8)	22 (21.8)	53 (52.5)	4.28
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	17 (16.8)	25 (24.8)	48 (47.5)	4.33
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	9 (8.9)	42 (41.6)	47 (46.5)	101 (100.0)	4.30
31. มีพรสวรรค์หรือความสามารถพิเศษในด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	2 (2.0)	8 (7.9)	25 (24.8)	13 (12.9)	5 (5.0)	53 (52.5)	3.20
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	20 (19.8)	17 (16.8)	8 (7.9)	48 (47.5)	3.60
	รวม	-	3 (3.0)	10 (9.9)	45 (44.6)	30 (29.7)	13 (12.9)	101 (100.0)	3.39

หมายเหตุ กลุ่มที่ 1 = เพศชาย
กลุ่มที่ 2 = เพศหญิง

จากตารางการแสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศจัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มเพศชาย สามอันดับแรกที่มีคะแนนสูงสุดคือ หนึ่ง คุณลักษณะในด้าน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.52 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.49 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.47

ขณะที่กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มเพศหญิง จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.77 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.70 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้ามีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.62

หากพิจารณาเปรียบเทียบการแสดงทัศนคติของบุคลากรตามอายุทั้ง 4 กลุ่ม คือ 1) อายุต่ำกว่า 20 ปี 2) 20 – 30 ปี 3) 31 – 40 ปี 4) อายุสูงกว่า 40 ปี ผลของการสำรวจทัศนคติจากบุคลากรทั้งสองกลุ่มปรากฏผล ดังตาราง

ตาราง 7 ตารางการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามอายุ

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
1. มีรูปร่างหน้าตาดี	กลุ่มที่ 1	-	-	3 (3.0)	3 (3.0)	-	-	6 (5.9)	2.50
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	9 (8.9)	10 (9.9)	46 (45.5)	4 (4.0)	-	70 (69.3)	2.61
	กลุ่มที่ 3	-	1 (1.0)	1 (1.0)	14 (13.9)	3 (3.0)	1 (1.0)	20 (19.8)	3.10
	กลุ่มที่ 4	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	-	-	5 (5.0)	2.40
	รวม	1 (1.0)	10 (9.9)	17 (16.8)	65 (64.4)	7 (6.9)	1 (1.0)	101 (100.0)	2.69
2. มีร่างกายและเสียงที่ สมบูรณ์พร้อม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	4.00
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	20 (19.8)	32 (31.7)	70 (69.3)	4.10
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	9 (8.9)	20 (19.8)	4.25
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	19 (18.8)	33 (32.7)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.11
3. มีความมั่นใจในตนเอง สูง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	3.83
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	1 (1.0)	13 (12.9)	38 (37.6)	16 (15.8)	70 (69.3)	3.92
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	8 (7.9)	9 (8.9)	3 (3.0)	20 (19.8)	3.75
	กลุ่มที่ 4	1 (1.0)	-	1 (1.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	-	5 (5.0)	2.60
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	21 (20.8)	101 (100.0)	3.82

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มากที่สุด		
4. มีความกล้าแสดงออก	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	4.16
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	12 (11.9)	29 (28.7)	27 (26.7)	70 (69.3)	4.14
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	3 (3.0)	10 (9.9)	7 (6.9)	20 (19.8)	4.20
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	17 (16.8)	45 (44.6)	37 (36.6)	101 (100.0)	4.14
5. มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	-	2 (2.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	3.33
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	3 (3.0)	17 (16.8)	28 (27.7)	20 (19.8)	70 (69.3)	3.87
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	12 (11.9)	20 (19.8)	4.45
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	-	3 (3.0)	4 (4.0)	22 (21.8)	37 (36.6)	35 (34.7)	101 (100.0)	3.96
6. มีประสบการณ์ชีวิตและสามารถเข้าใจชีวิตและเรื่องของมนุษย์	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	3 (3.0)	-	6 (5.9)	3.33
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	4 (4.0)	23 (22.8)	27 (26.7)	14 (13.9)	70 (69.3)	3.67
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	7 (6.9)	8 (7.9)	20 (19.8)	4.10
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	-	5 (5.0)	3.80
	รวม	-	2 (2.0)	6 (5.9)	30 (29.7)	41 (40.6)	22 (21.8)	101 (100.0)	3.74

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
7. มีประสบการณ์ในด้าน การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	4 (4.0)	2 (2.0)	-	-	6 (5.9)	2.33
	กลุ่มที่ 2	-	3 (3.0)	6 (5.9)	36 (35.6)	18 (17.8)	7 (6.9)	70 (69.3)	3.28
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	12 (11.9)	5 (5.0)	2 (2.0)	20 (19.8)	3.40
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	5 (5.0)	-	-	5 (5.0)	3.00
	รวม	-	3 (3.0)	11 (10.9)	55 (54.5)	23 (22.8)	9 (8.9)	101 (100.0)	3.23
8. มีความสามารถในการ แสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	3.66
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	24 (23.8)	30 (29.7)	10 (9.9)	70 (69.3)	3.58
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	6 (5.9)	9 (8.9)	5 (5.0)	20 (19.8)	3.95
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	34 (33.7)	44 (43.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.68
9. มีความสามารถในการ สังเกต	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	3 (3.0)	6 (5.9)	4.33
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	12 (11.9)	35 (34.7)	20 (19.8)	70 (69.3)	4.01
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	10 (9.9)	9 (8.9)	20 (19.8)	4.40
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	4 (4.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	51 (50.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.11

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิด เห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
10. มีความสามารถในการจำบท	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	3.50
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	22 (21.8)	33 (32.7)	12 (11.9)	70 (69.3)	3.72
	กลุ่มที่ 3	1 (1.0)	-	4 (4.0)	4 (4.0)	8 (7.9)	3 (3.0)	20 (19.8)	3.35
	กลุ่มที่ 4	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	-	1 (1.0)	5 (5.0)	3.20
	รวม	2 (2.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	31 (30.7)	43 (42.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.61
11. มีความสามารถรอบด้าน	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	-	6 (5.9)	2.66
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	8 (7.9)	36 (35.6)	17 (16.8)	8 (7.9)	70 (69.3)	3.32
	กลุ่มที่ 3	-	-	2 (2.0)	13 (12.9)	3 (3.0)	2 (2.0)	20 (19.8)	3.25
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	4 (4.0)	1 (1.0)	-	5 (5.0)	3.20
	รวม	-	2 (2.0)	11 (10.9)	56 (55.4)	22 (21.8)	10 (9.9)	101 (100.0)	3.26
12. มีความสามารถในการใช้ภาษา	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	-	2 (2.0)	6 (5.9)	3.50
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	1 (1.0)	30 (29.7)	30 (29.7)	7 (6.9)	70 (69.3)	3.55
	กลุ่มที่ 3	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	9 (8.9)	7 (6.9)	20 (19.8)	4.05
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	-	5 (5.0)	3.40
	รวม	-	2 (2.0)	4 (4.0)	38 (37.6)	41 (40.6)	16 (15.8)	101 (100.0)	3.64

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
13. มีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็ว	กลุ่มที่ 1	-	-	-	2 (2.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	3.83
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	15 (14.9)	32 (31.7)	19 (18.8)	70 (69.3)	3.88
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	3 (3.0)	7 (6.9)	10 (9.9)	20 (19.8)	4.35
	กลุ่มที่ 2	-	-	-	2 (2.0)	3 (3.0)	-	5 (5.0)	3.60
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	22 (21.8)	45 (44.6)	30 (29.7)	101 (100.0)	3.96
14. รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	3 (3.0)	3 (3.0)	6 (5.9)	4.50
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	24 (23.8)	41 (40.6)	70 (69.3)	4.45
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	8 (7.9)	12 (11.9)	20 (19.8)	4.60
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	-	5 (5.0)	3.40
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	37 (36.6)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43
15. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	5 (5.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	4.16
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	31 (30.7)	30 (29.7)	70 (69.3)	4.25
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	12 (11.9)	20 (19.8)	4.45
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	4 (4.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	46 (45.5)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.28

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิด เห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
16. มีสมาธิสูง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	3.83
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	4 (13.9)	20 (19.8)	43 (42.6)	70 (69.3)	4.45
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	5 (5.0)	14 (13.9)	20 (19.8)	4.65
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	2 (2.0)	3 (3.0)	5 (5.0)	4.60
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	28 (27.7)	62 (61.4)	101 (100.0)	4.46
17. มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	2 (2.0)	4 (4.0)	6 (5.9)	4.66
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	12 (11.9)	52 (51.5)	70 (69.3)	4.61
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	15 (14.9)	20 (19.8)	4.70
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	5 (5.0)	4.80
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	19 (18.8)	75 (74.3)	101 (100.0)	4.64
18. มีความตรงต่อเวลา	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	3 (3.0)	3 (3.0)	6 (5.9)	4.50
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	17 (16.8)	48 (47.5)	70 (69.3)	4.57
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	5 (5.0)	14 (13.9)	20 (19.8)	4.65
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	5 (5.0)	4.80
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	26 (25.7)	69 (68.3)	101 (100.0)	4.59

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
19. มีระเบียบวินัยและ ขยันหมั่นเพียร	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	4 (4.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	4.33
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	6 (5.9)	22 (21.8)	41 (40.6)	70 (69.3)	4.45
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	8 (7.9)	12 (11.9)	20 (19.8)	4.60
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	-	5 (5.0)	5 (5.0)	5.00
	รวม	-	1 (1.0)	-	6 (5.9)	34 (33.7)	60 (59.4)	101 (100.0)	4.50
20. รู้จักการทำงานเป็น ทีม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	3 (3.0)	3 (3.0)	6 (5.9)	4.50
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	7 (7.0)	24 (23.8)	38 (37.6)	70 (69.3)	4.40
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	5 (5.0)	13 (12.9)	20 (19.8)	4.55
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	4.40
	รวม	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	35 (34.7)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43
21. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	4.16
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	14 (13.9)	32 (31.7)	23 (22.8)	70 (69.3)	4.08
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	6 (5.9)	9 (8.9)	5 (5.0)	20 (19.8)	3.95
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	-	1 (1.0)	-	22 (21.8)	47 (46.5)	31 (30.7)	101 (100.0)	4.05

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิด เห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
22. รับฟังความคิดเห็น และเข้าใจจิตใจของ ผู้อื่น	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	4.16
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	-	12 (11.9)	26 (25.7)	30 (29.7)	70 (69.3)	4.15
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	4 (4.0)	6 (5.9)	10 (9.9)	20 (19.8)	4.30
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	4 (4.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	17 (16.8)	39 (38.6)	43 (42.6)	101 (100.0)	4.18
23. มีความสนใจในเหตุ การณรอบตัวและ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่ กว้างไกล	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	3.83
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	17 (16.8)	37 (36.6)	13 (12.9)	70 (69.3)	3.84
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	4 (4.0)	8 (7.9)	8 (7.9)	20 (19.8)	4.20
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	-	5 (5.0)	3.80
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	23 (22.8)	101 (100.0)	3.91
24. มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	2 (2.0)	4 (4.0)	6 (5.9)	4.66
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	-	5 (5.0)	26 (25.7)	37 (36.6)	70 (69.3)	4.35
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	8 (7.9)	12 (11.9)	20 (19.8)	4.60
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	5 (5.0)	-	5 (5.0)	4.00
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	5 (5.0)	41 (40.6)	53 (52.5)	101 (100.0)	4.40

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
25. มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพ การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	3 (3.0)	6 (5.9)	4.33
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	11 (10.9)	19 (18.8)	37 (36.6)	70 (69.3)	4.24
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	5 (5.0)	13 (12.9)	20 (19.8)	4.55
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	15 (14.9)	29 (28.7)	54 (53.5)	101 (100.0)	4.29
26. มีสำนึกที่ดีต่อตนเอง และส่วนรวม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	2 (2.0)	-	4 (4.0)	6 (5.9)	4.33
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	-	11 (10.9)	24 (23.8)	33 (32.7)	70 (69.3)	4.21
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	4 (4.0)	4 (4.0)	12 (11.9)	20 (19.8)	4.40
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	5 (5.0)	4.40
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	18 (17.8)	29 (28.7)	52 (51.5)	101 (100.0)	4.26
27. มีความรักและอุทิศ ตนให้กับงานศิลปะ การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	3 (3.0)	3 (3.0)	6 (5.9)	4.50
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	15 (14.9)	27 (26.7)	25 (24.8)	70 (69.3)	4.04
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	8 (7.9)	10 (9.9)	20 (19.8)	4.40
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	5 (5.0)	4.40
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	18 (17.8)	39 (38.6)	41 (40.6)	101 (100.0)	4.15

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
28. มีจิตใจดีงาม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	2 (2.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	3.83
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	3 (3.0)	24 (23.8)	24 (23.8)	17 (16.8)	70 (69.3)	3.72
	กลุ่มที่ 3	-	-	2 (2.0)	4 (4.0)	6 (5.9)	8 (7.9)	20 (19.8)	4.00
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	3 (3.0)	-	5 (5.0)	3.60
	รวม	-	2 (2.0)	5 (5.0)	32 (31.7)	36 (35.6)	26 (25.7)	101 (100.0)	3.78
29. มีความจริงใจ	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	4 (4.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	4.33
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	1 (1.0)	11 (10.9)	35 (34.7)	21 (20.8)	70 (69.3)	4.02
	กลุ่มที่ 3	-	-	2 (2.0)	1 (1.0)	8 (7.9)	9 (8.9)	20 (19.8)	4.20
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	-	2 (2.0)	3 (3.0)	13 (12.9)	50 (49.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.07
30. มีความเชื่อในบทบาทที่แสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	6 (5.9)	4.50
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	4 (4.0)	30 (29.7)	33 (32.7)	70 (69.3)	4.31
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	8 (7.9)	10 (9.9)	20 (19.8)	4.40
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	3 (3.0)	-	5 (5.0)	3.60
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	9 (8.9)	42 (41.6)	47 (46.5)	101 (100.0)	4.30

ตาราง 7 (ต่อ)

อายุกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	อายุ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิด เห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
31. มีพรสวรรค์หรือ ความสามารถ พิเศษในด้าน การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	3.50
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	9 (8.9)	31 (30.7)	18 (17.8)	10 (9.9)	70 (69.3)	3.35
	กลุ่มที่ 3	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	8 (7.9)	2 (2.0)	20 (19.8)	3.50
	กลุ่มที่ 4	-	3 (3.0)	-	3 (3.0)	8 (7.9)	-	5 (5.0)	3.40
	รวม	-		10 (9.9)	45 (44.6)	2 (2.0)	13 (12.9)	101 (100.0)	3.39

หมายเหตุ กลุ่มที่ 1 = อายุต่ำกว่า 20 ปี

กลุ่มที่ 2 = อายุ 21 – 30 ปี

กลุ่มที่ 3 = อายุ 31 – 40 ปี

กลุ่มที่ 4 = อายุสูงกว่า 40 ปี

จากตารางการแสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามลักษณะอายุ จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มของบุคลากรอายุต่ำกว่า 20 ปี อันดับแรกที่มีคะแนนสูงสุดคือ คุณลักษณะในด้าน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน และคุณลักษณะในด้าน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ 4.66 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า , มีความตรงต่อเวลา, รู้จักการทำงานเป็นทีม และมีความรักและอุทิศตนให้กับงานศิลปะการแสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.50 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีความสามารถในการสังเกต, มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร, มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพการแสดง, มีสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม และมีความจริงจัง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.33

ขณะที่กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีอายุตั้งแต่ 21 – 30 ปี จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.61 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.57 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า, มีสมาธิสูงและมีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.45

กลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงาน

ของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.70 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีสมาธิสูง และมีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.65 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า, มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร และมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.60

ในด้านของกลุ่มที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีอายุสูงกว่า 40 ปี จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักแสดงละครไว้ว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 5.00 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน และมีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.80 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีสมาธิสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.60

หากพิจารณาเปรียบเทียบการแสดงทัศนะของบุคลากรตามระดับการศึกษาทั้ง 3 กลุ่ม คือ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี 3) สูงกว่าปริญญาตรี ผลของการสำรวจทัศนะจากบุคลากรทั้งสองกลุ่มปรากฏผลดังตาราง

ตาราง 8 ตารางการแสดงทัศนะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษากับทัศนะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
1. มีรูปร่างหน้าตาดี	กลุ่มที่ 1	-	-	7 (6.9)	11 (10.9)	-	1 (1.0)	19 (18.8)	2.73
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	9 (8.9)	8 (7.9)	35 (34.7)	6 (5.9)	-	59 (58.4)	2.61
	กลุ่มที่ 3	-	1 (1.0)	2 (2.0)	19 (18.8)	1 (1.0)	-	23 (22.8)	2.86
	รวม	1 (1.0)	10 (9.9)	17 (16.8)	65 (64.4)	7 (6.9)	1 (1.0)	101 (100.0)	2.69
2. มีร่างกายและเสียงที่สมบูรณ์พร้อม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	7 (6.9)	5 (5.0)	7 (6.9)	19 (18.8)	4.00
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	10 (9.9)	18 (17.8)	26 (25.7)	59 (58.4)	4.05
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	10 (9.9)	11 (10.9)	23 (22.8)	4.39
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	19 (18.8)	33 (32.7)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.11

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษากับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
3. มีความมั่นใจในตนเอง สูง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	5 (5.0)	9 (8.9)	5 (5.0)	19 (18.8)	4.00
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	11 (10.9)	28 (27.7)	16 (15.8)	59 (58.4)	3.88
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	9 (8.9)	13 (12.9)	-	23 (22.8)	3.52
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	21 (20.8)	101 (100.0)	3.82
4. มีความกล้าแสดงออก	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	10 (9.9)	5 (5.0)	19 (18.8)	4.05
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	11 (10.9)	22 (21.8)	24 (23.8)	59 (58.4)	4.13
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	13 (12.9)	8 (7.9)	23 (22.8)	4.26
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	17 (16.8)	45 (44.6)	37 (36.6)	101 (100.0)	4.14
5. มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	2 (2.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	6 (5.9)	4 (4.0)	19 (18.8)	3.42
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	15 (14.9)	24 (23.8)	17 (16.8)	59 (58.4)	3.91
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	7 (6.9)	14 (13.9)	23 (22.8)	4.52
	รวม	-	3 (3.0)	4 (4.0)	22 (21.8)	37 (36.6)	35 (34.7)	101 (100.0)	3.96
6. มีประสบการณ์ชีวิตและสามารถเข้าใจชีวิตและเรื่องของมนุษย์	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	8 (7.9)	-	19 (18.8)	3.15
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	3 (3.0)	21 (20.8)	23 (22.8)	11 (10.9)	59 (58.4)	3.67
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	10 (9.9)	11 (10.9)	23 (22.8)	4.39
	รวม	-	2 (2.0)	6 (5.9)	30 (29.7)	41 (40.6)	22 (21.8)	101 (100.0)	3.74

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษากับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
7. มีประสบการณ์ในด้าน การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	6 (5.9)	10 (9.9)	2 (2.0)	-	19 (18.8)	2.68
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	5 (5.0)	32 (31.7)	14 (13.9)	6 (5.9)	59 (58.4)	3.28
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	13 (12.9)	7 (6.9)	3 (3.0)	23 (22.8)	3.56
	รวม	-	3 (3.0)	11 (10.9)	55 (54.5)	23 (22.8)	9 (8.9)	101 (100.0)	3.23
8. มีความสามารถในการ แสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	10 (9.9)	6 (5.9)	1 (1.0)	19 (18.8)	3.31
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	22 (21.8)	23 (22.8)	11 (10.9)	59 (58.4)	3.69
	กลุ่มที่ 3	1 (1.0)	-	-	2 (2.0)	15 (14.9)	5 (5.0)	23 (22.8)	3.95
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	34 (33.7)	44 (43.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.68
9. มีความสามารถในการ สังเกต	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	10 (9.9)	4 (4.0)	19 (18.8)	3.89
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	10 (9.9)	29 (28.7)	18 (17.8)	59 (58.4)	4.05
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	12 (11.9)	11 (10.9)	23 (22.8)	4.47
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	51 (50.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.11
10. มีความสามารถในการ การจำบท	กลุ่มที่ 1	-	-	3 (3.0)	5 (5.0)	8 (7.9)	3 (3.0)	19 (18.8)	3.57
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	19 (18.8)	25 (24.8)	11 (10.9)	59 (58.4)	3.67
	กลุ่มที่ 3	1 (1.0)	-	2 (2.0)	7 (6.9)	10 (9.9)	3 (3.0)	23 (22.8)	3.47
	รวม	2 (2.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	31 (30.7)	43 (42.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.61

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษากับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
11. มีความสามารถรอบ ด้าน	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	2 (1.0)	11 (10.9)	5 (5.0)	-	19 (18.8)	3.05
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	7 (6.9)	30 (29.7)	13 (12.9)	8 (7.9)	59 (58.4)	3.33
	กลุ่มที่ 3	-	-	2 (2.0)	15 (14.9)	4 (4.0)	2 (2.0)	23 (22.8)	3.26
	รวม	-	2 (2.0)	11 (10.9)	56 (55.4)	22 (21.8)	10 (9.9)	101 (100.0)	3.26
12. มีความสามารถในการใช้ภาษา	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	8 (7.9)	7 (6.9)	2 (2.0)	19 (18.8)	3.47
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	1 (1.0)	25 (24.8)	24 (23.8)	7 (6.9)	59 (58.4)	3.55
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	5 (5.0)	10 (9.9)	7 (6.9)	23 (22.8)	4.00
	รวม	-	2 (2.0)	4 (4.0)	38 (37.6)	41 (40.6)	16 (15.8)	101 (100.0)	3.64
13. มีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็ว	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	1 (1.0)	4 (4.0)	8 (7.9)	5 (5.0)	19 (18.8)	3.73
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	-	15 (14.9)	28 (27.7)	14 (13.9)	59 (58.4)	3.88
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	3 (3.0)	9 (8.9)	11 (10.9)	23 (22.8)	4.34
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	22 (21.8)	45 (44.6)	30 (29.7)	101 (100.0)	3.96
14. รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	9 (8.9)	19 (18.8)	4.36
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	21 (20.8)	33 (32.7)	59 (58.4)	4.42
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	7 (6.9)	14 (13.9)	23 (22.8)	4.52
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	37 (36.6)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษากับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
15. มีจินตนาการและ ความคิดสร้างสรรค์	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	13 (12.9)	3 (3.0)	19 (18.8)	3.94
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	23 (22.8)	28 (27.7)	59 (58.4)	4.28
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	10 (9.9)	13 (12.9)	23 (22.8)	4.56
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	46 (45.5)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.28
16. มีสมาธิสูง	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	8 (7.9)	19 (18.8)	4.15
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	15 (14.9)	38 (37.6)	59 (58.4)	4.49
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	6 (5.9)	16 (15.8)	23 (22.8)	4.65
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	28 (27.7)	62 (61.4)	101 (100.0)	4.46
17. มีความรับผิดชอบใน หน้าที่และภาระงาน ของตน	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	-	3 (3.0)	15 (14.9)	19 (18.8)	4.68
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	4 (4.0)	15 (14.9)	39 (38.6)	59 (58.4)	4.54
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	21 (20.8)	23 (22.8)	4.86
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	19 (18.8)	75 (74.3)	101 (100.0)	4.64
18. มีความตรงต่อเวลา	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	6 (5.9)	12 (11.9)	19 (18.8)	4.57
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	19 (18.8)	35 (64.7)	59 (58.4)	4.45
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	1 (1.0)	22 (21.8)	23 (22.8)	4.95
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	26 (25.7)	69 (68.3)	101 (100.0)	4.59

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษากับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
19. มีระเบียบวินัยและ ขยันหมั่นเพียร	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	10 (9.9)	8 (7.9)	19 (18.8)	4.36
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	5 (5.0)	20 (19.8)	33 (32.7)	59 (58.4)	4.42
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	4 (4.0)	19 (18.8)	23 (22.8)	4.82
	รวม	-	1 (1.0)	-	6 (5.9)	34 (33.7)	60 (59.4)	101 (100.0)	4.50
20. รู้จักการทำงานเป็น ทีม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	13 (12.9)	5 (5.0)	19 (18.8)	4.21
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	7 (7.0)	15 (14.9)	36 (35.6)	59 (58.4)	4.44
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	7 (6.9)	15 (14.9)	23 (22.8)	4.60
	รวม	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	35 (34.7)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43
21. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	กลุ่มที่ 1	-	-	-	7 (6.9)	8 (7.9)	4 (4.0)	19 (18.8)	3.84
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	10 (9.9)	26 (25.7)	22 (21.8)	59 (58.4)	4.15
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	5 (5.0)	13 (12.9)	5 (5.0)	23 (22.8)	4.00
	รวม	-	1 (1.0)	-	22 (21.8)	47 (46.5)	31 (30.7)	101 (100.0)	4.05
22. รับฟังความคิดเห็น และเข้าใจจิตใจของ ผู้อื่น	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	9 (8.9)	6 (5.9)	19 (18.8)	4.10
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	10 (9.9)	23 (22.8)	25 (24.8)	59 (58.4)	4.20
	กลุ่มที่ 3	1 (1.0)	-	-	3 (3.0)	7 (6.9)	12 (11.9)	23 (22.8)	4.21
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	17 (16.8)	39 (38.6)	43 (42.6)	101 (100.0)	4.18

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษากับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
23. มีความสนใจในเหตุการณ์รอบตัวและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	7 (6.9)	8 (7.9)	3 (3.0)	19 (18.8)	3.68
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	14 (13.9)	30 (29.7)	13 (12.9)	59 (58.4)	3.89
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	4 (4.0)	12 (11.9)	7 (6.9)	23 (22.8)	4.13
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	23 (22.8)	101 (100.0)	3.91
24. มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ	กลุ่มที่ 1	-	-	-	2 (2.0)	6 (5.9)	11 (10.9)	19 (18.8)	4.47
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	2 (2.0)	24 (23.8)	32 (31.7)	59 (58.4)	4.45
	กลุ่มที่ 3	1 (1.0)	-	-	1 (1.0)	11 (10.9)	10 (9.9)	23 (22.8)	4.21
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	5 (5.0)	41 (40.6)	53 (52.5)	101 (100.0)	4.40
25. มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	5 (5.0)	10 (9.9)	19 (18.8)	4.26
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	11 (10.9)	18 (17.8)	29 (28.7)	59 (58.4)	4.25
	กลุ่มที่ 3	1 (1.0)	-	-	1 (1.0)	6 (5.9)	15 (14.9)	23 (22.8)	4.43
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	15 (14.9)	29 (28.7)	54 (53.5)	101 (100.0)	4.29
26. มีสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	5 (5.0)	10 (9.9)	19 (18.8)	4.31
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	11 (10.9)	19 (18.8)	28 (27.7)	59 (58.4)	4.23
	กลุ่มที่ 3	1 (1.0)	-	-	3 (3.0)	5 (5.0)	14 (13.9)	23 (22.8)	4.30
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	18 (17.8)	29 (28.7)	52 (51.5)	101 (100.0)	4.26

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษากับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
27. มีความรักและอุทิศตนให้กับงานศิลปะการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	9 (8.9)	5 (5.0)	19 (18.8)	3.94
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	13 (12.9)	18 (17.8)	26 (25.7)	59 (58.4)	4.13
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	12 (11.9)	10 (9.9)	23 (22.8)	4.39
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	18 (17.8)	39 (38.6)	41 (40.6)	101 (100.0)	4.15
28. มีจิตใจดีงาม	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	5 (5.0)	11 (10.9)	2 (2.0)	19 (18.8)	3.73
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	3 (3.0)	21 (20.8)	19 (18.8)	15 (14.9)	59 (58.4)	3.74
	กลุ่มที่ 3	-	1 (1.0)	1 (1.0)	6 (5.9)	6 (5.9)	9 (8.9)	23 (22.8)	3.91
	รวม	-	2 (2.0)	5 (5.0)	32 (31.7)	36 (35.6)	26 (25.7)	101 (100.0)	3.78
29. มีความจริงใจ	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	2 (2.0)	19 (18.8)	3.89
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	9 (8.9)	28 (27.7)	20 (19.8)	59 (58.4)	4.10
	กลุ่มที่ 3	-	1 (1.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	11 (10.9)	23 (22.8)	4.17
	รวม	-	2 (2.0)	3 (3.0)	13 (12.9)	50 (49.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.07
30. มีความเชื่อในบทบาทที่แสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	6 (5.9)	9 (8.9)	19 (18.8)	4.21
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	26 (25.7)	28 (27.7)	59 (58.4)	4.33
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	3 (3.0)	10 (9.9)	10 (9.9)	23 (22.8)	4.30
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	9 (8.9)	42 (41.6)	47 (46.5)	101 (100.0)	4.30

ตาราง 8 (ต่อ)

การศึกษาเกี่ยวกับทัศนะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ระดับการศึกษา	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
31. มีพรสวรรค์หรือความสามารถพิเศษในด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	3 (3.0)	9 (8.9)	4 (4.0)	2 (2.0)	19 (18.8)	3.15
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	6 (5.9)	26 (25.7)	16 (15.8)	9 (8.9)	59 (58.4)	3.40
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	10 (9.9)	10 (9.9)	2 (2.0)	23 (22.8)	3.56
	รวม	-	3 (3.0)	10 (9.9)	45 (44.6)	30 (29.7)	13 (12.9)	101 (100.0)	3.39

หมายเหตุ กลุ่มที่ 1 = ต่ำกว่าปริญญาตรี

กลุ่มที่ 2 = ปริญญาตรี

กลุ่มที่ 3 = สูงกว่าปริญญาตรี

จากตารางการแสดงทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับการศึกษา จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มของบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อันดับแรกที่มีคะแนนสูงสุดคือ คุณลักษณะในด้าน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.68 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.57 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.47

ขณะที่กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.54 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีสมาธิสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.49 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา และมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.45

กลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.95 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.86 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.82

หากพิจารณาเปรียบเทียบการแสดงทัศนะของบุคลากรตามสายงานที่ประกอบอาชีพทั้ง 2 กลุ่ม คือ
 1) กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปการแสดง 2) กลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านละครเวที ผลของการสำรวจทัศนะจากบุคลากรทั้งสองกลุ่มปรากฏผล ดังตาราง

ตาราง 9 ตารางการแสดงทัศนะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามสายงานที่ประกอบอาชีพ

ลักษณะการทำงานกับทัศนะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ลักษณะการทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
1. มีรูปร่างหน้าตาดี	กลุ่มที่ 1	-	3 (3.0)	3 (3.0)	23 (22.8)	2 (2.0)	-	31 (30.7)	2.77
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	7 (6.9)	14 (13.9)	42 (41.6)	5 (5.0)	1 (1.0)	70 (69.3)	2.65
	รวม	1 (1.0)	10 (9.9)	17 (16.8)	65 (64.4)	7 (6.9)	1 (1.0)	101 (100.0)	2.69
2. มีร่างกายและเสียงที่สมบูรณ์พร้อม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	14 (13.9)	13 (12.9)	31 (30.7)	4.29
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	15 (14.9)	19 (18.8)	31 (30.7)	70 (69.3)	4.04
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	19 (18.8)	33 (32.7)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.11
3. มีความมั่นใจในตนเองสูง	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	1 (1.0)	11 (10.9)	16 (15.8)	2 (2.0)	31 (30.7)	3.51
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	1 (1.0)	14 (13.9)	34 (33.7)	19 (18.8)	70 (69.3)	3.95
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	21 (20.8)	101 (100.0)	3.82
4. มีความกล้าแสดงออก	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	16 (15.8)	11 (10.9)	31 (30.7)	4.22
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	13 (12.9)	29 (28.7)	26 (25.7)	70 (69.3)	4.11
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	17 (16.8)	45 (44.6)	37 (36.6)	101 (100.0)	4.14

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะการทำงานกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ลักษณะการทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
5. มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	12 (11.9)	16 (15.8)	31 (30.7)	4.41
	กลุ่มที่ 2	-	3 (3.0)	4 (4.0)	19 (18.8)	25 (24.8)	19 (18.8)	70 (69.3)	3.75
	รวม	-	3 (3.0)	4 (4.0)	22 (21.8)	37 (36.6)	35 (34.7)	101 (100.0)	3.96
6. มีประสบการณ์ชีวิตและสามารถเข้าใจชีวิตและเรื่องของมนุษย์	กลุ่มที่ 1	-	-	-	6 (5.9)	13 (12.9)	12 (11.9)	31 (30.7)	4.19
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	6 (5.9)	24 (23.8)	28 (27.7)	10 (9.9)	70 (69.3)	3.54
	รวม	-	2 (2.0)	6 (5.9)	30 (29.7)	41 (40.6)	22 (21.8)	101 (100.0)	3.74
7. มีประสบการณ์ในด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	17 (16.8)	11 (10.9)	3 (3.0)	31 (30.7)	3.54
	กลุ่มที่ 2	-	3 (3.0)	11 (10.9)	38 (37.6)	12 (11.9)	6 (5.9)	70 (69.3)	3.10
	รวม	-	3 (3.0)	11 (10.9)	55 (54.5)	23 (22.8)	9 (8.9)	101 (100.0)	3.23
8. มีความสามารถในการแสดง	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	5 (5.0)	18 (17.8)	7 (6.9)	31 (30.7)	3.93
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	4 (4.0)	29 (28.7)	26 (25.7)	10 (9.9)	70 (69.3)	3.57
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	34 (33.7)	44 (43.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.68
9. มีความสามารถในการสังเกต	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	15 (14.9)	13 (12.9)	31 (30.7)	4.32
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	11 (10.9)	36 (35.6)	20 (19.8)	70 (69.3)	4.02
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	51 (50.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.11

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะการทำงานกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ลักษณะการทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
10. มีความสามารถในการจำบท	กลุ่มที่ 1	2 (2.0)	-	3 (3.0)	10 (9.9)	11 (10.9)	5 (5.0)	31 (30.7)	3.38
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	4 (4.0)	21 (20.8)	32 (31.7)	12 (11.9)	70 (69.3)	3.71
	รวม	2 (2.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	31 (30.7)	43 (42.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.61
11. มีความสามารถรอบด้าน	กลุ่มที่ 1	-	-	3 (3.0)	18 (17.8)	6 (5.9)	4 (4.0)	31 (30.7)	3.35
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	8 (7.9)	38 (37.6)	16 (15.8)	6 (5.9)	70 (69.3)	3.22
	รวม	-	2 (2.0)	11 (10.9)	56 (55.4)	22 (21.8)	10 (9.9)	101 (100.0)	3.26
12. มีความสามารถในการใช้ภาษา	กลุ่มที่ 1	-	-	2 (2.0)	8 (7.9)	14 (13.9)	7 (6.9)	31 (30.7)	3.83
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	2 (2.0)	30 (29.7)	27 (26.7)	9 (8.9)	70 (69.3)	3.55
	รวม	-	2 (2.0)	4 (4.0)	38 (37.6)	41 (40.6)	16 (15.8)	101 (100.0)	3.64
13. มีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็ว	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	15 (14.9)	12 (11.9)	31 (30.7)	4.25
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	18 (17.8)	30 (29.7)	18 (17.8)	70 (69.3)	3.82
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	22 (21.8)	45 (44.6)	30 (29.7)	101 (100.0)	3.96
14. รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	8 (7.9)	19 (18.8)	31 (30.7)	4.48
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	29 (28.7)	37 (36.6)	70 (69.3)	4.41
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	37 (36.6)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะการทำงานกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ลักษณะการทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
15. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	-	13 (12.9)	17 (16.8)	31 (30.7)	4.48
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	8 (7.9)	33 (32.7)	27 (26.7)	70 (69.3)	4.20
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	46 (45.5)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.28
16. มีสมาธิสูง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	9 (8.9)	22 (21.8)	31 (30.7)	4.70
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	19 (18.8)	40 (39.6)	70 (69.3)	4.35
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	28 (27.7)	62 (61.4)	101 (100.0)	4.46
17. มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	5 (5.0)	26 (25.7)	31 (30.7)	4.83
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	14 (13.9)	49 (48.5)	70 (69.3)	4.55
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	19 (18.8)	75 (74.3)	101 (100.0)	4.64
18. มีความตรงต่อเวลา	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	26 (25.7)	31 (30.7)	4.80
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	22 (21.8)	43 (42.6)	70 (69.3)	4.50
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	26 (25.7)	69 (68.3)	101 (100.0)	4.59
19. มีระเบียบวินัยและขยันหมั่นเพียร	กลุ่มที่ 1	-	-	-	-	7 (6.9)	24 (23.8)	31 (30.7)	4.77
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	6 (5.9)	27 (26.7)	36 (35.6)	70 (69.3)	4.38
	รวม	-	1 (1.0)	-	6 (5.9)	34 (33.7)	60 (59.4)	101 (100.0)	4.50

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะการทำงานกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ลักษณะการทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
20. รู้จักการทำงานเป็นทีม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	1 (1.0)	7 (6.9)	23 (22.8)	31 (30.7)	4.70
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	8 (7.9)	28 (27.7)	33 (32.7)	70 (69.3)	4.31
	รวม	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	35 (34.7)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43
21. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	กลุ่มที่ 1	-	-	-	9 (8.9)	15 (14.9)	7 (6.9)	31 (30.7)	3.93
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	13 (12.9)	32 (31.7)	24 (23.8)	70 (69.3)	4.11
	รวม	-	1 (1.0)	-	22 (21.8)	47 (46.5)	31 (30.7)	101 (100.0)	4.05
22. รับฟังความคิดเห็นและเข้าใจจิตใจของผู้อื่น	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	5 (5.0)	11 (10.9)	14 (13.9)	31 (30.7)	4.16
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	12 (11.9)	28 (27.7)	29 (28.7)	70 (69.3)	4.20
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	17 (16.8)	39 (38.6)	43 (42.6)	101 (100.0)	4.18
23. มีความสนใจในเหตุการณ์รอบตัวและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	กลุ่มที่ 1	-	-	-	6 (5.9)	17 (16.8)	8 (7.9)	31 (30.7)	4.06
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	19 (18.8)	33 (32.7)	15 (14.9)	70 (69.3)	3.84
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	23 (22.8)	101 (100.0)	3.91
24. มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	1 (1.0)	14 (13.9)	15 (14.9)	31 (30.7)	4.32
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	4 (4.0)	27 (26.7)	38 (37.6)	70 (69.3)	4.44
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	5 (5.0)	41 (40.6)	53 (52.5)	101 (100.0)	4.40

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะการทำงานกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ลักษณะการทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
25. มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพการแสดง	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	3 (3.0)	9 (8.9)	18 (17.8)	31 (30.7)	4.35
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	12 (11.9)	20 (19.8)	36 (35.6)	70 (69.3)	4.27
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	15 (14.9)	29 (28.7)	54 (53.5)	101 (100.0)	4.29
26. มีสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	4 (4.0)	8 (7.9)	18 (17.8)	31 (30.7)	4.32
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	14 (13.9)	21 (20.8)	34 (33.7)	70 (69.3)	4.24
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	18 (17.8)	29 (28.7)	52 (51.5)	101 (100.0)	4.26
27. มีความรักและอุทิศตนให้กับงานศิลปะการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	5 (5.0)	12 (11.9)	14 (13.9)	31 (30.7)	4.29
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	13 (12.9)	27 (26.7)	27 (26.7)	70 (69.3)	4.10
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	18 (17.8)	39 (38.6)	41 (40.6)	101 (100.0)	4.15
28. มีจิตใจดีงาม	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	2 (2.0)	11 (10.9)	7 (6.9)	10 (9.9)	31 (30.7)	3.74
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	3 (3.0)	21 (20.8)	29 (28.7)	16 (15.8)	70 (69.3)	3.80
	รวม	-	2 (2.0)	5 (5.0)	32 (31.7)	36 (35.6)	26 (25.7)	101 (100.0)	3.78
29. มีความจริงจัง	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	2 (2.0)	4 (4.0)	11 (10.9)	13 (12.9)	31 (30.7)	4.06
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	9 (8.9)	39 (38.6)	20 (19.8)	70 (69.3)	4.08
	รวม	-	2 (2.0)	3 (3.0)	13 (12.9)	50 (49.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.07

ตาราง 9 (ต่อ)

ลักษณะการทำงานกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ลักษณะการทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
30. มีความเชื่อในบทบาทที่แสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	2 (2.0)	15 (14.9)	14 (13.9)	31 (30.7)	4.38
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	7 (6.9)	27 (26.7)	33 (32.7)	70 (69.3)	4.27
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	9 (8.9)	42 (41.6)	47 (46.5)	101 (100.0)	4.30
31. มีพรสวรรค์หรือความสามารถพิเศษในด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	12 (11.9)	2 (2.0)	31 (30.7)	3.38
	กลุ่มที่ 2	-	2 (2.0)	8 (7.9)	31 (30.7)	18 (17.8)	11 (10.9)	70 (69.3)	3.40
	รวม	-	3 (3.0)	10 (9.9)	45 (44.6)	30 (29.7)	13 (12.9)	101 (100.0)	3.39

หมายเหตุ กลุ่มที่ 1 = นักวิชาการด้านศิลปะการแสดง

กลุ่มที่ 2 = ผู้ปฏิบัติงานด้านละครเวที

จากตารางการแสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามลักษณะการทำงานจัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มของนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง สามอันดับแรกที่มีคะแนนสูงสุดคือ หนึ่ง คุณลักษณะในด้าน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.83 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.80 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.77

ขณะที่กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านละครเวที จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.55 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.50 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.44

หากพิจารณาเปรียบเทียบการแสดงทัศนคติของบุคลากรตามประสบการณ์การทำงานทั้ง 4 กลุ่ม คือ 1) ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปีปริญญาตรี 2) ประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี 3) ประสบการณ์การทำงาน 11 – 15 ปี 4) ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี ผลของการสำรวจทัศนคติจากบุคลากรทั้งสี่กลุ่มปรากฏผล ดังตาราง

ตาราง 10 ตารางการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสบการณ์การทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
1. มีรูปร่างหน้าตาดี	กลุ่มที่ 1	-	5 (5.0)	9 (8.9)	30 (29.7)	2 (2.0)	-	46 (45.5)	2.63
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	4 (4.0)	4 (4.0)	29 (28.7)	5 (5.0)	-	43 (42.6)	2.76
	กลุ่มที่ 3	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	-	1 (1.0)	7 (6.9)	2.85
	กลุ่มที่ 4	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	-	-	5 (5.0)	2.40
	รวม	1 (1.0)	10 (9.9)	17 (16.8)	65 (64.4)	7 (6.9)	1 (1.0)	101 (100.0)	2.69
2. มีร่างกายและเสียงที่สมบูรณ์พร้อม	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	11 (10.9)	13 (12.9)	21 (20.8)	46 (45.5)	4.17
	กลุ่มที่ 2	1 (1.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	7 (6.9)	16 (15.8)	16 (15.8)	43 (42.6)	3.95
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	2 (2.0)	5 (5.0)	7 (6.9)	4.71
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	19 (18.8)	33 (32.7)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.11
3. มีความมั่นใจในตนเองสูง	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	1 (1.0)	11 (10.9)	24 (23.8)	9 (8.9)	46 (45.5)	3.84
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	12 (11.9)	20 (19.8)	10 (9.9)	43 (42.6)	3.88
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	2 (2.0)	7 (6.9)	4.14
	กลุ่มที่ 4	1 (1.0)	-	1 (1.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	-	5 (5.0)	2.60
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	21 (20.8)	101 (100.0)	3.82

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสบการณ์	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
4. มีความกล้าแสดงออก	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	6 (5.9)	23 (22.8)	16 (15.8)	46 (45.5)	4.17
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	10 (9.9)	16 (15.8)	16 (15.8)	43 (42.6)	4.06
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	3 (3.0)	4 (4.0)	7 (6.9)	4.57
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	17 (16.8)	45 (44.6)	37 (36.6)	101 (100.0)	4.14
5. มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	2 (2.0)	2 (2.0)	10 (9.9)	17 (16.8)	15 (14.9)	46 (45.5)	3.89
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	10 (9.9)	19 (18.8)	11 (10.9)	43 (42.6)	3.86
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	1 (1.0)	6 (5.9)	7 (6.9)	4.85
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	-	3 (3.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	-	3 (3.0)	4 (4.0)	22 (21.8)	37 (36.6)	35 (34.7)	101 (100.0)	3.96
6. มีประสบการณ์ชีวิตและสามารถเข้าใจชีวิตและเรื่องของมนุษย์	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	2 (2.0)	12 (11.9)	21 (20.8)	10 (9.9)	46 (45.5)	3.80
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	4 (4.0)	16 (15.8)	14 (13.9)	8 (7.9)	43 (42.6)	3.55
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.28
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	-	2 (2.0)	6 (5.9)	30 (29.7)	41 (40.6)	22 (21.8)	101 (100.0)	3.74

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสบการณ์การทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
7. มีประสบการณ์ในด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	2 (2.0)	7 (6.9)	22 (21.8)	13 (12.9)	2 (2.0)	46 (45.5)	3.13
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	4 (4.0)	25 (24.8)	7 (6.9)	6 (5.9)	43 (42.6)	3.30
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	3 (3.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	3.71
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	5 (5.0)	-	-	5 (5.0)	3.00
	รวม	-	3 (3.0)	11 (10.9)	55 (54.5)	23 (22.8)	9 (8.9)	101 (100.0)	3.23
8. มีความสามารถในการแสดง	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	2 (2.0)	17 (16.8)	21 (20.8)	5 (5.0)	46 (45.5)	3.56
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	16 (15.8)	10 (9.9)	43 (42.6)	3.74
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	4 (4.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	3.85
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	34 (33.7)	44 (43.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.68
9. มีความสามารถในการสังเกต	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	9 (8.9)	21 (20.8)	15 (14.9)	46 (45.5)	4.08
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	22 (21.8)	15 (14.9)	43 (42.6)	4.13
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	2 (2.0)	7 (6.9)	4.14
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	4 (4.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	14 (13.9)	51 (50.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.11

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสบการณ์	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
10. มีความสามารถในการจำบท	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	2 (2.0)	15 (14.9)	22 (21.8)	6 (5.9)	46 (45.5)	3.63
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	3 (3.0)	12 (11.9)	17 (16.8)	10 (9.9)	43 (42.6)	3.74
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	3.71
	กลุ่มที่ 4	1 (1.0)	-	1 (1.0)	3 (3.0)	-	-	5 (5.0)	2.20
	รวม	2 (2.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	31 (30.7)	43 (42.6)	17 (16.8)	101 (100.0)	3.61
11. มีความสามารถรอบด้าน	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	5 (5.0)	23 (22.8)	11 (10.9)	6 (5.9)	46 (45.5)	3.34
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	6 (5.9)	25 (24.8)	9 (8.9)	2 (2.0)	43 (42.6)	3.11
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	7 (6.9)	3.85
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	5 (5.0)	-	-	5 (5.0)	3.00
	รวม	-	2 (2.0)	11 (10.9)	56 (55.4)	22 (21.8)	10 (9.9)	101 (100.0)	3.26
12. มีความสามารถในการใช้ภาษา	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	2 (2.0)	16 (15.8)	21 (20.8)	6 (5.9)	46 (45.5)	3.63
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	19 (18.8)	15 (14.9)	6 (5.9)	43 (42.6)	3.53
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.28
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	3.80
	รวม	-	2 (2.0)	4 (4.0)	38 (37.6)	41 (40.6)	16 (15.8)	101 (100.0)	3.64

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประเภทการงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
13. มีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็ว	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	1 (1.0)	-	9 (8.9)	21 (20.8)	14 (13.9)	46 (45.5)	3.95
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	11 (10.9)	20 (19.8)	10 (9.9)	43 (42.6)	3.86
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	2 (2.0)	5 (5.0)	7 (6.9)	4.71
	กลุ่มที่ 2	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	3.80
	รวม	1 (1.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	22 (21.8)	45 (44.6)	30 (29.7)	101 (100.0)	3.96
14. รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	17 (16.8)	26 (25.7)	46 (45.5)	4.47
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	16 (15.8)	24 (23.8)	43 (42.6)	4.41
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	2 (2.0)	5 (5.0)	7 (6.9)	4.71
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	3.80
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	37 (36.6)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43
15. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	24 (23.8)	19 (18.8)	46 (45.5)	4.34
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	4 (4.0)	18 (17.8)	18 (17.8)	43 (42.6)	4.16
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	7 (6.9)	4.57
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	4.40
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	46 (45.5)	44 (43.6)	101 (100.0)	4.28

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสมการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสมการณ์	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
16. มีสมาธิสูง	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	12 (11.9)	29 (28.7)	46 (45.5)	4.50
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	14 (13.9)	23 (22.8)	43 (42.6)	4.32
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	1 (1.0)	6 (5.9)	7 (6.9)	4.85
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	5 (5.0)	4.80
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	8 (7.9)	28 (27.7)	62 (61.4)	101 (100.0)	4.46
17. มีความรับผิดชอบในหน้าที่และการงานของตน	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	11 (10.9)	32 (31.7)	46 (45.5)	4.63
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	2 (2.0)	6 (5.9)	33 (32.7)	43 (42.6)	4.60
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	1 (1.0)	6 (5.9)	7 (6.9)	4.85
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	5 (5.0)	4.80
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	19 (18.8)	75 (74.3)	101 (100.0)	4.64
18. มีความตรงต่อเวลา	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	13 (12.9)	31 (30.7)	46 (45.5)	4.60
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	3 (3.0)	9 (8.9)	30 (29.7)	43 (42.6)	4.55
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	3 (3.0)	4 (4.0)	7 (6.9)	4.57
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	1 (1.0)	4 (4.0)	5 (5.0)	4.80
	รวม	-	1 (1.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	26 (25.7)	69 (68.3)	101 (100.0)	4.59

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประเภท การณ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิด เห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
19. มีระเบียบวินัยและ ขยันหมั่นเพียร	กลุ่มที่ 1	-	-	-	3 (3.0)	17 (16.8)	26 (25.7)	46 (45.5)	4.50
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	3 (3.0)	13 (12.9)	26 (25.7)	43 (42.6)	4.46
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	4 (4.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.42
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	-	5 (5.0)	5 (5.0)	5.00
	รวม	-	1 (1.0)	-	6 (5.9)	34 (33.7)	60 (59.4)	101 (100.0)	4.50
20. รู้จักการทำงานเป็น ทีม	กลุ่มที่ 1	-	-	-	2 (2.0)	17 (16.8)	27 (26.7)	46 (45.5)	4.54
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	7 (6.9)	12 (11.9)	23 (22.8)	43 (42.6)	4.30
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	4 (4.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.42
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	2 (2.0)	3 (3.0)	5 (5.0)	4.60
	รวม	-	1 (1.0)	-	9 (8.9)	35 (34.7)	56 (55.4)	101 (100.0)	4.43
21. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	กลุ่มที่ 1	-	-	-	12 (11.9)	20 (19.8)	14 (13.9)	46 (45.5)	4.04
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	7 (6.9)	23 (22.8)	12 (11.9)	43 (42.6)	4.04
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.14
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	-	1 (1.0)	-	22 (21.8)	47 (46.5)	31 (30.7)	101 (100.0)	4.05

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสบการณ์การทำงาน	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดงความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
22. รับฟังความคิดเห็นและเข้าใจจิตใจของผู้อื่น	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	8 (7.9)	18 (17.8)	19 (18.8)	46 (45.5)	4.15
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	7 (6.9)	16 (15.8)	19 (18.8)	43 (42.6)	4.20
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.14
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	3 (3.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	4.40
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	17 (16.8)	39 (38.6)	43 (42.6)	101 (100.0)	4.18
23. มีความสนใจในเหตุการณ์รอบตัวและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล	กลุ่มที่ 1	-	-	1 (1.0)	14 (13.9)	21 (20.8)	10 (9.9)	46 (45.5)	3.86
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	8 (7.9)	24 (23.8)	9 (8.9)	43 (42.6)	3.90
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.14
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	25 (24.8)	50 (49.5)	23 (22.8)	101 (100.0)	3.91
24. มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	3 (3.0)	14 (13.9)	28 (27.7)	46 (45.5)	4.45
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	2 (2.0)	20 (19.8)	20 (19.8)	43 (42.6)	4.34
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	3 (3.0)	4 (4.0)	7 (6.9)	4.57
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	-	4 (4.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	5 (5.0)	41 (40.6)	53 (52.5)	101 (100.0)	4.40

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสบการณ์	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
25. มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพ การแสดง	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	7 (6.9)	13 (12.9)	25 (24.8)	46 (45.5)	4.30
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	12 (11.9)	22 (21.8)	43 (42.6)	4.23
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	1 (1.0)	6 (5.9)	7 (6.9)	4.85
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	4.00
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	1 (1.0)	15 (14.9)	29 (28.7)	54 (53.5)	101 (100.0)	4.29
26. มีสำนึกที่ดีต่อตนเอง และส่วนรวม	กลุ่มที่ 1	1 (1.0)	-	-	9 (8.9)	13 (12.9)	23 (22.8)	46 (45.5)	4.21
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	-	8 (7.9)	13 (12.9)	21 (20.8)	43 (42.6)	4.23
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	2 (2.0)	5 (5.0)	7 (6.9)	4.71
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	5 (5.0)	4.40
	รวม	1 (1.0)	1 (1.0)	-	18 (17.8)	29 (28.7)	52 (51.5)	101 (100.0)	4.26
27. มีความรักและอุทิศ ตนให้กับงานศิลปะ การแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	7 (6.9)	21 (20.8)	18 (17.8)	46 (45.5)	4.23
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	10 (9.9)	14 (13.9)	16 (15.8)	43 (42.6)	3.97
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	3 (3.0)	4 (4.0)	7 (6.9)	4.57
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	5 (5.0)	4.40
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	18 (17.8)	39 (38.6)	41 (40.6)	101 (100.0)	4.15

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสม การณ	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิด เห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
28. มีจิตใจดีงาม	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	3 (3.0)	18 (17.8)	15 (14.9)	9 (8.9)	46 (45.5)	3.60
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	11 (10.9)	16 (15.8)	13 (12.9)	43 (42.6)	3.88
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	3 (3.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.28
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	3.80
	รวม	-	2 (2.0)	5 (5.0)	32 (31.7)	36 (35.6)	26 (25.7)	101 (100.0)	3.78
29. มีความจริงใจ	กลุ่มที่ 1	-	1 (1.0)	1 (1.0)	8 (7.9)	20 (19.8)	16 (15.8)	46 (45.5)	4.06
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	4 (4.0)	24 (23.8)	12 (11.9)	43 (42.6)	4.02
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	-	4 (4.0)	3 (3.0)	7 (6.9)	4.42
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	5 (5.0)	4.20
	รวม	-	2 (2.0)	3 (3.0)	13 (12.9)	50 (49.5)	33 (32.7)	101 (100.0)	4.07
30. มีความเชื่อในบทบาทที่แสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	-	4 (4.0)	23 (22.8)	19 (18.8)	46 (45.5)	4.32
	กลุ่มที่ 2	-	1 (1.0)	2 (2.0)	2 (2.0)	16 (15.8)	22 (21.8)	43 (42.6)	4.30
	กลุ่มที่ 3	-	-	-	1 (1.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	7 (6.9)	4.57
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	2 (2.0)	1 (1.0)	5 (5.0)	3.80
	รวม	-	1 (1.0)	2 (2.0)	9 (8.9)	42 (41.6)	47 (46.5)	101 (100.0)	4.30

ตาราง 10 (ต่อ)

ประสบการณ์การทำงานกับทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที									
คุณลักษณะของนักแสดง	ประสบการณ์	ระดับความคิดเห็น						รวม	Mean
		ไม่แสดง ความคิดเห็น	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด		
31. มีพรสวรรค์หรือ ความสามารถพิเศษ ในด้านการแสดง	กลุ่มที่ 1	-	-	5 (5.0)	22 (21.8)	14 (13.9)	5 (5.0)	46 (45.5)	3.41
	กลุ่มที่ 2	-	3 (3.0)	4 (4.0)	19 (18.8)	10 (9.9)	7 (6.9)	43 (42.6)	3.32
	กลุ่มที่ 3	-	-	1 (1.0)	2 (2.0)	3 (3.0)	1 (1.0)	7 (6.9)	3.57
	กลุ่มที่ 4	-	-	-	2 (2.0)	3 (3.0)	-	5 (5.0)	3.60
	รวม	-	3 (3.0)	10 (9.9)	45 (44.6)	30 (29.7)	13 (12.9)	101 (100.0)	3.39

หมายเหตุ กลุ่มที่ 1 = ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี
 กลุ่มที่ 2 = ประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี
 กลุ่มที่ 3 = ประสบการณ์การทำงาน 11 – 15 ปี
 กลุ่มที่ 4 = ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี

จากตารางการแสดงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงานจัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มของบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี สามอันดับแรกที่มีคะแนนสูงสุดคือ หนึ่ง คุณลักษณะในด้าน มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.63 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.60 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน รู้จักการทำงานเป็นทีม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.54

ขณะที่กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มของบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.60 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.55 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.46

ในด้านกลุ่มที่ 3 ซึ่งเป็นกลุ่มของบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 – 15 ปี จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะด้านการแสดง, มีสมาธิสูงและมีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ 4.85 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีร่างกายและเสียงที่สมบูรณ์พร้อม, มีความสามารถ

ในการรับรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็ว, รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและมีสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสองเท่ากัน คือ 4.71 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้านมีความกล้าแสดงออก, มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์, มีความตรงต่อเวลา, มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ , มีความรักและอุทิศตนให้กับงานศิลปะการแสดงและมีความเชื่อในบทบาทที่แสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสามเท่ากัน คือ 4.57

ในขณะที่กลุ่มที่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มของบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี จัดอันดับความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครไว้ว่าคุณลักษณะที่สำคัญประการแรกคือ มีระเบียบวินัยและขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 5.00 ในขณะที่คุณลักษณะในด้าน มีสมาธิสูง, มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน และมีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.80 ตามมาด้วยคุณลักษณะในด้าน รู้จักการทำงานเป็นทีม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.60

หากศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สายงานที่ประกอบอาชีพ และประสบการณ์การทำงาน ผลการศึกษานี้ปรากฏดังต่อไปนี้

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที

ตาราง 11 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามเพศ

เพศ	จำนวน	Mean	S.D	T Value	2-tail Prob
1. ชาย	53	3.90	0.46		
2. หญิง	48	4.00	0.50	-1.03	0.30

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลจำนวน 101 คน จำแนกเป็นเพศชายรวม 53 คน และจำแนกเป็นเพศหญิงรวม 48 คน จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามเพศพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นที่ระดับ 3.90 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.46) ส่วนเพศหญิง มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นที่ระดับ 4.00 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) และเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มด้วยวิธี T-test พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 12 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามอายุ

อายุ	จำนวน	Mean	S.D	F Ratio	F Prob
1. ต่ำกว่า 20 ปี	6	3.89	0.37		
2. 20 – 30 ปี	70	3.92	0.53		
3. 31 – 40 ปี	20	4.10	0.37		
4. สูงกว่า 40 ปี	5	3.87	0.17	0.74	0.52

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยจำแนกตามอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.89 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปีมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.92 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปีมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 4.10 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37) และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูงกว่า 40 ปีมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.87 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17)

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีด้วยวิธี F-test พบว่าอายุของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันจะแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	Mean	S.D	F Ratio	F Prob
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	19	3.80	0.44		
2. ปริญญาตรี	59	3.94	0.53		
3. สูงกว่าปริญญาตรี	23	4.11	0.34	2.17	0.11

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.80 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.94 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) และกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 4.11 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34)

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีด้วยวิธี F-test พบว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันจะแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 14 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามสายงานที่ประกอบอาชีพ

สายงานที่ประกอบอาชีพ	จำนวน	Mean	S.D	T Value	2-tail Prob
1. นักวิชาการด้านศิลปะการแสดง	31	4.07	0.33		
2. ผู้ผลิตงานด้านละครเวที	70	3.90	0.53	1.68	0.09

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามสายงานที่ประกอบอาชีพพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 4.07 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ผลิตงานด้านละครเวที มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.90 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) และเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มด้วยวิธี F-test พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงและผู้ผลิตงานด้านละครเวทีแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15 ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยพิจารณาตามประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	Mean	S.D	F Ratio	F Prob
1. ต่ำกว่า 5 ปี	46	3.95	0.41		
2. 5 – 10 ปี	43	3.90	0.57		
3. 11 – 15 ปี	7	4.25	0.35		
4. มากกว่า 15 ปี	5	3.96	0.34	1.02	0.38

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.95 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 – 10 ปีมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.90 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57) กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 11 – 15 ปีมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 4.25 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35) และกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปีมีค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่ระดับ 3.96 (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34)

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีด้วยวิธี F-test พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันจะแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย ได้ดำเนินการสำรวจทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และ (2) กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวที จำนวน 101 คน จากการศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที

ในประเทศไทยระหว่าง (1) กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และ (2) กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวที

2. วิธีดำเนินการศึกษา

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง

ประชากรกลุ่มนี้ได้แก่ บุคคลที่เป็นนักวิชาการที่ทำงานด้านการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดง ในสถาบันการศึกษาต่างๆ ดังนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยศิลปากร, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

2. กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวที

ประชากรกลุ่มนี้ได้แก่ บุคคลที่ทำงานผลิตละครเวทีในสถาบันการศึกษา, บุคคลผู้ผลิตละครในลักษณะสมัครเล่น และบุคคลผู้ผลิตละครเวทีอาชีพ

ประชากรในกลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวทีนี้ ไม่สามารถสรุปจำนวนโดยรวมได้ว่าบุคคลในสายอาชีพนี้มีจำนวนทั้งสิ้นเท่าใด เพราะบุคคลที่ทำงานผลิตละครเวที ส่วนมากมิได้ปฏิบัติงานหน้าที่ในลักษณะเป็นการทำงานประจำ แต่เป็นการทำงานแบบเป็นครั้งคราว หรือเป็นงานไป กล่าวคือ เป็นลักษณะของการมาร่วมงานผลิตละครเมื่อมีการชักชวนให้มาร่วมงานเป็นเรื่อยๆ ไป ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับกับการแสดง ผู้อำนวยการสร้าง นักแสดง นักออกแบบเครื่องแต่งกาย นักออกแบบฉาก ฝ่ายฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก ผู้กำกับเวที ฝ่ายธุรกิจ ตลอดจนบุคคลจากงานฝ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้องก็เป็นลักษณะเดียวกันทั้งสิ้น

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาที่มาจากประชากรที่เป็นนักวิชาการที่ทำงานด้านการสอนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดงในสถาบันการศึกษาต่างๆ ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ในช่วงที่เก็บข้อมูล ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 31 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาที่มาจากประชากรที่เป็นบุคคลที่ทำงานผลิตละครเวทีในสถาบันการศึกษา, บุคคลผู้ผลิตละครในลักษณะสมัครเล่น และบุคคลผู้ผลิตละครเวทีอาชีพ ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ในช่วงที่เก็บข้อมูล ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 70 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยทัศนคติของบุคลากรใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ สร้างขึ้นจากการประมวลความคิด ทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สายงานที่ประกอบอาชีพ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที รวมทั้งสิ้น 31 ข้อ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่องการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลสนาม วิธีเก็บข้อมูลจะเก็บโดยตรงจากตัวผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงและผู้ผลิตงานด้านละครเวที ในขณะที่ดำเนินการวิจัยช่วงระหว่างเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2544 ถึง มกราคม พ.ศ. 2546

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ประเมินผลข้อมูลเชิงสำรวจด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences)

3. สรุปผลการศึกษา

ผลจากการการศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทยจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง และ กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวทีปรากฏผลการศึกษาดังนี้

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา มีคุณลักษณะทั่วไปดังนี้

กลุ่มตัวอย่างเพศชาย และเพศหญิงมีจำนวนที่ไม่แตกต่างกันอย่างเด่นชัด หากกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นตัวแทนของประชากรก็อาจเชื่อได้ว่าบุคลากรส่วนมากที่เกี่ยวข้องกับงานละครเวทีมีทั้งที่เป็นเพศชายและเพศหญิง และช่วงอายุของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนี้ร้อยละ 90 อายุไม่เกิน 40 ปี และจากข้อมูลด้านสายงานที่ประกอบอาชีพจำนวนบุคลากรในกลุ่มของผู้ผลิตงานด้านละครเวทีจะมากกว่าบุคลากรที่เป็นนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสายอาชีพด้านการศึกษามีบุคลากรเข้ามาทำงานในสายงานดังกล่าวเป็นจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 30 และนอกจากนี้ยังอาจเกิดจากการที่มีผู้ศึกษาด้านศิลปะการแสดงในระดับสูงเป็นจำนวนน้อย ดังจะเห็นได้จากข้อมูลด้านวุฒิการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมีเพียงร้อยละ 22.8 ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ในด้านประสบการณ์การทำงาน จากข้อมูลพบว่าบุคลากรร้อยละ 90 มีประสบการณ์การทำงานด้านละครเวทีอยู่ในช่วงไม่เกิน 10 ปี

3.2 ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีความสำคัญห้าอันดับแรกได้แก่ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.64 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.59 (3) มีระเบียบวินัยและขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 (4) มีสมาธิสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.46 (5) รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และรู้จักการทำงานเป็นทีม มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.43 ในทางกลับกัน ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีความสำคัญน้อย และมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดห้าอันดับสุดท้ายได้แก่ (1) มีความสามารถในการจำบท มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.26 (2) มีพรสวรรค์ หรือมีความสามารถพิเศษในการแสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.60 (3) มีรูปร่างหน้าตาดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.69 (4) มีประสบการณ์ในการแสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.23 (5) มีความสามารถรอบด้าน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.26

3.3 กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง มีความเห็นเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดง ละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.52 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.49 (3) มีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.47 ในขณะที่ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดง ละครเวทีที่สำคัญ สามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.83 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.80 (3) มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.77

3.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน แสดงทัศนะในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดง ละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน และมีความมุ่งมั่นตั้งใจมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.66 (2) รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า, มีความตรงต่อเวลา, รู้จักการทำงานเป็นทีม และมีความรักและอุทิศตนให้กับงานศิลปะการแสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.50 (3) มีความสามารถในการสังเกต, มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร, มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพการแสดง, มีสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม และมีความจริงใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.33 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 21 – 30 ปี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดง ละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.61 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสอง คือ 4.57 (3) รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า, มีสมาธิสูงและมีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.45 ในด้านกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดง ละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.70 (2) มีสมาธิสูง และมีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.65 (3) รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า, มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร และมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.60 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูงกว่า 40 ปี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดง ละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 5.00 (2) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน และมีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.80 (3) มีสมาธิสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับสาม คือ 4.60

3.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน แสดงทัศนะในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.68 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.57 (3) มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.47 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.54 (2) มีสมาธิสูง มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.49 (3) มีความตรงต่อเวลา และมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.45 ในด้านกลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.95 (2) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.86 (3) มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนน คือ 4.82

3.6 กลุ่มตัวอย่างที่มีสายงานที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน แสดงทัศนะในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดง มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.83 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.80 (3) มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.77 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านละครเวที มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.55 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50 (3) มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.44

3.7 กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน แสดงทัศนะในเรื่องลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.63 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.60 (3) รู้จักการทำงานเป็นทีม มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.54 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.60 (2) มีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.55 (3) มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.46 ในด้านกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 11 – 15 ปี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะด้านการแสดง, มีสมาธิสูงและมีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ 4.85 (2) มีร่างกายและเสียงที่สมบูรณ์พร้อม, มีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆ ได้รวดเร็ว, รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและมีสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.71 (3) มีความกล้าแสดงออก, มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์, มีความตรงต่อเวลา, มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ, มีความรักและอุทิศตนให้กับงานศิลปะการแสดงและมีความเชื่อในบทบาทที่แสดง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.57

และในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี มีความเห็นว่าลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีที่สำคัญสามอันดับแรกคือ (1) มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 5.00 (2) มีสมาธิสูง, มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน และมีความตรงต่อเวลา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.80 (3) รู้จักการทำงานเป็นทีม มีค่าคะแนนเฉลี่ย คือ 4.60

3.8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยจำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยจำแนกตามอายุ พบว่าอายุของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันจะแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันจะแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยจำแนกตามสายงานที่ประกอบอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงและผู้ผลิตงานด้านละครเวทีแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีโดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันจะแสดงทักษะต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาสอดคล้องกับความคิดของสไตน์ พันธุมโกมล. (2524); สินจัย เปล่งพานิช. (2544); นิธิพัธน์ นิพัทธนะวัฒน์. (2544); วรรณศักดิ์ ศิริหาล้า. (2544); มานพ มีจำรัส. (2544); ฐานวดี สถิตยยุทธการ. (2544); ดวงใจ หิรัญศรี. (2544); ธนรุช พิมพทอง. (2544)

" นักแสดงที่ดีควรระลึกถึงหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างสูงสุดที่มีต่อผู้ชม และเพื่อนร่วมงานทุกฝ่าย เพราะ หากไม่ตั้งใจแสดงให้ดีก็เท่ากับว่าเป็นการทำลายผลงานของผู้เขียนบท ผู้กำกับการแสดง...เป็นการทำให้ทุกคนสูญเสียเวลาและพลังงานในการผลิตละครโดยเปล่าประโยชน์ "

(สไตน์ พันธุมโกมล. 2524 : 36)

" การเป็นนักแสดงที่ดีน่าจะเริ่มจากการที่มีละครเวทีที่ดีก่อน มีเรื่องที่ดีและมีการทำงานเป็นทีมที่ดี ตรงนี้ก็จะช่วยให้เป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีได้... นอกจากนั้นคนที่ชื่อว่าเป็นนักแสดงที่ดีต้องมีความรับผิดชอบและมีความพร้อม... " (สินจัย เปล่งพานิช. สัมภาษณ์ : 2544)

" นักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะได้รับมิตรชอบต่อตัวเองและเพื่อนร่วมแสดง..." (นิธิพัธน์ นิพัทธนะวัฒน์. สัมภาษณ์ : 2544)

" นักแสดงละครเวทีที่ดีต้องตรงเวลา มีวินัย และรู้จักการทำการบ้านมาก่อน ถ้านักแสดงไม่ทำการบ้านมาก่อนจะทำนักแสดงที่แสดงร่วมด้วยเหนื่อย เพราะต้องใช้สมาธิและพลังมากกว่าปกติ..." (วรรณศักดิ์ ศิริหาล้า. สัมภาษณ์ : 2544)

" นักแสดงที่ดีต้องทุ่มเททั้งกายและใจ และมีความรับผิดชอบสูง ต้องมีความเชื่อใจเพื่อนนักแสดงทุกคน เพราะถ้าเราไม่มีความเชื่อใจเพื่อนนักแสดงด้วยกัน เวลาที่เราแสดงจริงเราจะสามารถดึงความรู้สึกตรงนั้นออกมาใช้ได้ซึ่งจะทำให้เราเล่นเข้าหากันได้ดี และที่สำคัญนักแสดงจะต้องมีความตรงต่อเวลา และสามารถที่จะอยู่ในกฎระเบียบที่วางไว้ให้ได้ " (มานพ มีจำรัส. สัมภาษณ์ : 2544)

" นักแสดงทุกสาขาจำเป็นต้องมีคือความรับผิดชอบ และมีวินัย ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่มาเป็นอันดับแรก..." (สุรานวดี สถิตยยุทธการ. สัมภาษณ์ : 2544)

" นักแสดงละครเวทีที่ดีจะต้องรับผิดชอบและตรงต่อเวลา" (ดวงใจ หิรัญศรี. สัมภาษณ์ : 2544)

" นักแสดงละครเวทีที่ดีควรรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ขยันท่องบท อดทน ผึกตัวเองตลอดเวลา " (ธนรุธ พิมพ์ทอง. สัมภาษณ์ : 2544)

4. อภิปรายผล

ผลการศึกษาทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 101 คน ที่จัดอันดับให้ลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที ในประเด็นมีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน เป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญในอันดับสูงสุด ผลการศึกษามีส่วนใกล้เคียงกับสมมติฐาน กล่าวคือ จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มได้แก่ กลุ่มนักวิชาการด้านศิลปะการแสดงและกลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวทีมีความเห็นตรงกันว่า คุณสมบัติของนักแสดงที่พึงประสงค์คือ จะต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน และมีความตรงต่อเวลา ต่างกันตรงที่นักวิชาการจะให้ความสำคัญต่อคุณสมบัติด้านมีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นจะสอดคล้องกับความเป็นวิชาการหรือทางการศึกษา ในขณะที่กลุ่มผู้ผลิตงานด้านละครเวทีจะเน้นคุณลักษณะในด้านมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะสอดคล้องกับการทำงาน อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเพศ ระดับอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง มีผลต่อการแสดงทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีอย่างไม่มีนัยสำคัญ

นอกจากนี้จากผลการศึกษาข้างต้นยังได้สังเกตเห็นได้ว่า สาเหตุที่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการศิลปะการแสดงในประเทศไทยทุกๆแขนงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะในด้านความรับผิดชอบ และมีความตรงต่อเวลามากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะในสังคมไทยยังต้องเผชิญกับปัญหาในด้านดังกล่าวค่อนข้างมาก ดังจะเห็นได้จากการที่มีบุคคลหลายฝ่ายทั้งที่เกี่ยวข้องกับวงการศิลปะการแสดง และวงการอื่นๆ อาทิ วงการการศึกษาและวงการการทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน ที่ต่างออกมาแสดงทัศนคติถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการขาด

ความรับผิดชอบและระเบียบวินัย ว่าเป็นปัญหาที่รุนแรง และก่อให้เกิดผลเสียต่อทุกฝ่าย ดังนั้นจะเป็นการดีถ้าทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงปัญหานี้ และหาหนทางแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวขยายวงกว้างออกไป ซึ่งการศึกษาเรื่องทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย ก็เป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่มีความพยายามที่จะหาคำตอบ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการศิลปะการแสดงละคร รวมทั้งยังมีความพยายามที่จะนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอนในด้านศิลปะการแสดงให้มีความสอดคล้องกับความคิดความเชื่อและความต้องการในสังคม ซึ่งผลจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ก็น่าจะนำมาใช้ในรูปแบบของการสร้างสรรค์กิจกรรมทางวิชาการ เพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาวงการและสังคมให้ดีขึ้นได้ต่อไป

5. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในด้านศิลปะการแสดงในประเทศไทยยังมีจำนวนน้อย และขาดการวิจัยอย่างเป็นระบบ เนื่องจากนักวิชาการในแวดวงนี้มีจำนวนน้อย นอกจากนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการศิลปะการแสดงยังขาดความรู้และความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับศิลปะด้านการแสดง ดังนั้นความรู้และวิถีทางในการทำงานจึงมีลักษณะที่เกิดจากการนำเอาประสบการณ์ส่วนตัวมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ซึ่งจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงยังพบว่า การทำงานที่ขาดความรู้อย่างถ่องแท้ก่อให้เกิดปัญหาในหลายๆด้าน นอกจากนี้ในทางกลับกันในสายงานด้านวิชาการ ถ้าบุคลากรได้มีความรู้และเข้าใจปรากฏการณ์และความต้องการของสังคมปัจจุบัน อาจก่อให้เกิดการผสมผสานองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับปรากฏการณ์และความต้องการที่แท้จริงของสังคม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนทางด้านศิลปะการแสดงรวมทั้งยังเป็นหนทางในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับการผลิตงานด้านละครเวที ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการผลิตละครเวที อาทิ ผู้กำกับการแสดง ผู้ออกแบบฉาก เสื้อผ้า ฯลฯ ซึ่งการศึกษาดังกล่าวจะก่อให้เกิดความรู้อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในแวดวงการศึกษาและการผลิตงานจริงในด้านศิลปะการแสดงได้ต่อไป

บรรณานุกรม

กอบกุล อิงคุทานนท์.(ม.ป.ป.) **ละครเวทีสมัยใหม่** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พรจักร.

เกริก ซิลเลอร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ฌ็อง-ฌัก กุแซง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ที่บริษัท บรอดแคสต์ ไทย เทเลวิชั่น
เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2544

กฤษณ์ สินบุญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ชลธิชา นวมสุคนธ์เป็นผู้สัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2544
ขวัญนัย สมแก้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ จิตติมา ศิริมงคล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ร้านดังกิ้นโดนัท สยามสแควร์
เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544

จักรกฤษณ์ พิมพ์วงเมธากุล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ มาริษา ฮอรัน เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงละครกรุงเทพ
เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2544

จารุพันธ์ พันธชาติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ลักขณา วัฒนวงศ์ศิริ เป็นผู้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2544

ชนัญญา พันธเมธาวงศ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ อรดา วิจารณ์เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2544

ชุดิมา มณีสอาด เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปุณจรีย์ พานทอง เป็นผู้สัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์
เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2544

ชูโรมาน เวศยาภรณ์ .(2541) **งานจากละคร 1** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โซโนโกะ โซจิ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ อรดา วิจารณ์เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2544

ดวงแข บัวประโคน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เขาวัดณ์ พันธุ์เรืองชนะเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มะขามป้อม ซอย อินทามระ 3
เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2544

ดวงใจ หิรัญศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เขาวัดณ์ พันธุ์เรืองชนะเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มะขามป้อม ซอย อินทามระ 3
เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2544

दनัย เกษมกุลศิริ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2544

ดารินี ชำนาญมอม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจงเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2544

ดงกมล ณ ป้อมเพชร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2544

เด่นดวง พุ่มศิริ.(2523) **ศิลปการละครทางปฏิบัติ** นครปฐม: คณะอักษรศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทศกร ตระกูลเผด็จไกร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่บ้านเลขที่ 23/70 ซอยโชคชัย
64 เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2544

ทิพย์ภาพร รัตนะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เขาวัดณ์ พันธุ์เรืองชนะเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มะขามป้อม ซอย อินทามระ 3
เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2544

- ธนรุท พิมพ์ทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปัทมาสน์ ทองแท้เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ที่ตึกช้าง โรงละครมรดกใหม่
เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2544
- ฐานวดี สถิตยยุทธการ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2544
- นพมาศ ศิริกายะ.(2525) ดูหนังดูละคร กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
นิกร แซ่ตั้ง.(2542) 8 x 8 (Online). Available Telnet: [Http// www.dass.co.th/8 x 8](http://www.dass.co.th/8x8)
- นิธิ สมุทรโคจร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เปรมสินี รัตนโสภานเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่กองถ่ายละครเรื่อง ปีกมาร
เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2544
- นิธิพัธน์ นิพัทธนะวัฒน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปัทมาสน์ ทองแท้ เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ บริษัท F 2 House
เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2544
- นลินี สีตะสุวรรณ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล
เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2544
- ณรงค์ศักดิ์ ชัยเชียงเฒ่า เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ พิธาน คณินวิชารณ เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่สนามกีฬา การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544
- ณัฐ นวลแพง.(2541) กลุ่มละครเสาสง (Online).Available Telnet : [Http // entertainment.mweb.co.th/Play](http://entertainment.mweb.co.th/Play).
- ณัฐพล ลียะวนิช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ จิตติมา ศิริมงคล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ที่ร้านแมคโดนัลด์ สยามสแควร์
เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2544
- ประติษฐ์ สมดังเจตน์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สุธีร์ เสียงหวาน เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงละครกรุงเทพ
เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2544
- ปาจรรย์ ดิยาวดิง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2544
- ปรีชายุทธ แซ่จ้ง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เชาว์วัฒน์ พันธุ์เรืองชนะเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มะขามป้อม ซอย อินทามระ 3
เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2544
- พรรณศักดิ์ สุชี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2544
- พรรัตน์ ดำรง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2544
- พรรำไพ แจ่มจรัส เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ทิพย์สุดา ดวงมะวงศ์เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ตึกช้าง โรงละคร
มรดกใหม่ เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2544
- พลธร ศรีรักษา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ประภาพรณ พงษ์ศรีทองเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2544
- พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2544
- (2538) งานกำกับการแสดง กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- (2544) **การศึกษาทัศนศาสตร์ต่อลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงและผู้กำกับการแสดงละครโทรทัศน์** กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พฤษัท ผลพลบุตร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ หทัยรัตน์ ไหมแก้วเป็นผู้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2544
- พันธ์ชนะ สุนทรพิพิธ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2544
- พัฒนะ พันธุ์เทวะ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ชมพูนุช ปิยธรรมชัย เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่สยามเซ็นเตอร์ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2544
- พิเชษฐ์ กลั่นชื่น เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ทิพย์สุดา ดวงมะวงศ์เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ตึกข้าง โรงละครมรดกใหม่ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2544
- ไพฑูรย์ ไหลสกุล (2545) **คนหน้าขาว** (Online). Available: [Http // www.dass.co.th](http://www.dass.co.th).
- ภาคชนก ไวอ่อนศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ กรรณิการ์ วณะเกียรติกุล และคณะเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่สยามเซ็นเตอร์ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2544
- ภัทราวดี มีชูธน (2545) **ภัทราวดีเธียเตอร์** (Online). Available Telnet: [Http // www.patravadietheatre.com](http://www.patravadietheatre.com).
- ภาณุเดช วัฒนสุชาติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ที่โรงแรมเมอริเดียน เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2544
- ภนิดา ศรีสมภู เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ หทัยรัตน์ ไหมแก้วเป็นผู้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2544
- พาริดา จิราพันธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ หทัยรัตน์ ไหมแก้วเป็นผู้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2544
- มานพ มีจำรัส เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ลักขณา วัฒนวงศ์ศิริเป็นผู้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2544
- ยุทธนา มุกดาสนิท เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ มนัสนันท์ พันเลิศวงศ์สกุลเป็นผู้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2544
- ยุทธนา ลอพันธุ์ไพบูลย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เปรมสินี รัตนโสภณเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่กองถ่ายละครเรื่อง ปีกมาร เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2544
- รลิกา สอนสม เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ อารียา แดงทองดีเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่สวนสันติภาพ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2544
- วรรณศักดิ์ ศิริหล้า เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ที่สโตนคอมเพลกซ์ เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2544
- วราพร นิมสุวรรณเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ มนัสนันท์ พันเลิศวงศ์สกุลเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่สวนสันติภาพ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2544
- วณิช อิงคะวณิช (2545) **กลุ่มละคร** (Online). Available Telnet: [Http // www.dass.co.th](http://www.dass.co.th).
- วิมลศรี อุปรมัย. (2524) **นาฏกรรมและการละคร** สมุทรปราการ: สำนักพิมพ์หนอน.
- สดไธ พันธุ์มโกล. (2537) **การวิเคราะห์ปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของนักแสดงในการกำกับการแสดงละครแนวใหม่แนวต่าง ๆ ในประเทศไทย** กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2520) **ศิลปการแสดง** กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2520) **ศิลปการละครเบื้องต้น 1-2** กรุงเทพฯ : กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ

สนธยา สุขญา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ชลธิชา นวมสุคนธ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์

เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2544

สนจิตร์ แยมสระโล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ นันทิยา พุทธาโกคาทรัพย์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงละครกรุงเทพ

เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2544

สมศักดิ์ กัณหา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปุณจรีย์ พานทอง เป็นผู้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2544

สมศักดิ์ สมุทรทอง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สมศักดิ์ ยุชังกุล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่กลุ่มละครมะขามป้อม

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2544

สมศักดิ์ ศิริพันธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เขาวัดฉวน พันธ์เรืองชนะเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่มะขามป้อม ซอย อินทามระ 3

เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2544

ศวรรณา อิศราพร.(2529) จังหวะก้าวการละครเวที กรุงเทพฯ: ชมรมนักเขียนแคธอลิคแห่งประเทศไทย.

สายฟ้า ตันธนา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ กรรณิการ์ วนะเกียรติกุลเป็นผู้สัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2544

สินชัย เปล่งพานิช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่บริษัทโลกใบเล็ก

เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2544

สุธาสินี บุศราพันธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปริญญา ทิพนรณ์เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงละครกรุงเทพ

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2544

สุนนท์ วชิรวิภากร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ทิพย์สุดา ดวงมะวงศ์เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ตึกข้าง โรงละคร

มรดกใหม่ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2544

สุวรรณดี จักราวรรุ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ณัฐพล ไชยณรงค์เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงละครกรุงเทพ

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2544

ศรัทธา ปลื้มสูงเนิน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ อารียา แดงทองดีเป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2544

ศรัทธา ศรัทธาทิพย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์พิธาน คณินิชาภรณ์ เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่สนามกีฬา

การปิโตเลียมแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544

อภิธรรม กำแพงแก้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ สามมิติ สุขบรรจง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2544

เอกชัย บุรณผาณิศ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ชมพูนุช ปิยะธรรมชัย เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่สยามเซ็นเตอร์

เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544

Brockett,Ocar G.(1949) The Theatre-an introduction U.S.A : Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Constantin,Stanislavski.(1999) Stanislavski's Legacy New York: Theatre Arts Books.

Cameron,Kenneth M and Gillespie Patti P. (1992) The Enjoyment of theatre (3rd ed.)

U.S.A:macmilan Publishing Company.

Dolman,John,Jr.(1949) The Art of Acting U.S.A : Harper & Brothers, Publishers.

Jones,Ellis.(1998) Teach Yourself Acting UK : Hodder Headline Plc.

Whelan, Jeremy. (1994) Instant Acting U.S.A : Betterway Books.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. เครื่องมือสำหรับการวิจัย
ภาคผนวก ข. ข้อมูลบทสัมภาษณ์หัตถ์คณะ

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พฤทธิ ศุภเศรษฐศิริ
อาจารย์ที่ปรึกษา

ขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง
นางสาวสามมิติ สุขบรรจง
นิสิตหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาทัศนคติต่อลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมี 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 : ทัศนคติที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที โดยใช้แบบสอบถามตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) กรุณาตอบตามความเป็นจริง เพราะข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงเท่านั้น ที่จะช่วยให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้อง คำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะถือว่าเป็นความลับและการแปรผลการวิจัย จะเป็นไปในรูปส่วนรวม ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของท่านแต่อย่างใด แต่จะมีผลเฉพาะด้านวิชาการทางศิลปะการแสดงเท่านั้น

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

โปรดเขียนเครื่องหมาย " ✓ " ลงใน ☐

กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านทุกข้อ

1. อายุ ปี
 - ☐ ต่ำกว่า 20 ปี
 - ☐ 20 - 30 ปี
 - ☐ 31 - 40 ปี
 - ☐ สูงกว่า 40 ปี
2. เพศ
 - ☐ ชาย
 - ☐ หญิง
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
 - ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ สูงกว่าปริญญาตรี
4. สายงานที่ประกอบอาชีพ
 - ☐ นักวิชาการด้านศิลปะการแสดง
 - ☐ ผู้ผลิตงานด้านละครเวที
5. ประสบการณ์การทำงาน.....ปี
 - ☐ ต่ำกว่า 5 ปี
 - ☐ 5 - 10 ปี
 - ☐ 11 - 15 ปี
 - ☐ มากกว่า 15 ปี

ส่วนที่ 2 : ทักษะที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวทีในประเทศไทย

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความอย่างละเอียด แล้วพิจารณาว่านักแสดงอันพึงประสงค์ในทักษะของท่าน มีคุณลักษณะตามข้อความแต่ละข้อหรือไม่ มากน้อยเพียงใด แล้วจึงขีดเครื่องหมาย " X " ลงในช่อง " ทักษะที่มีต่อคุณลักษณะ " โดยทำเครื่องหมายเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย (กรุณาตอบทุกข้อ)

ทักษะที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มี 5 ระดับ ดังนี้

1. มากที่สุด
2. มาก
3. ปานกลาง
4. น้อย
5. น้อยที่สุด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักแสดงละครเวที	ทักษะที่มีต่อคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีรูปร่างหน้าตาดี					
2. มีร่างกายและเสียงที่สมบูรณ์พร้อม					
3. มีความมั่นใจในตนเองสูง					
4. มีความกล้าแสดงออก					
5. มีความรู้และความเข้าใจในศิลปะด้านการแสดง					
6. มีประสบการณ์ชีวิตและสามารถเข้าใจชีวิตและเรื่องของมนุษย์					
7. มีประสบการณ์การฝึกฝนด้านการแสดง					
8. มีความสามารถในการแสดง					
9. มีความสามารถในการสังเกต					
10. มีความสามารถในการจำบท					
11. มีความสามารถรอบด้าน					
12. มีความสามารถในการใช้ภาษา					
13. มีความสามารถในการรับรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็ว					
14. รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า					
15. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์					
16. มีสมาธิสูง					
17. มีความรับผิดชอบในหน้าที่และภาระงานของตน					
18. มีความตรงต่อเวลา					
19. มีระเบียบวินัย และขยันหมั่นเพียร					
20. รู้จักการทำงานเป็นทีม					
21. มีมนุษยสัมพันธ์ดี					
22. รับฟังความคิดเห็นและเข้าใจจิตใจของผู้อื่น					
23. มีความสนใจในเหตุการณ์รอบตัวและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล					
24. มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ					
25. มีสำนึกที่ดีต่ออาชีพการแสดง					
26. มีสำนึกที่ดีต่อตนเองและส่วนรวม					
27. มีความรักและอุทิศตนให้กับงานศิลปะการแสดง					
28. มีจิตใจดีงาม					
29. มีความจริงใจ					
30. มีความเชื่อในบทบาทที่แสดง					
31. มีพรสวรรค์หรือความสามารถพิเศษในด้านการแสดง					

บทสัมภาษณ์ : เกริก ซิลเลอร์

โดย : ณัฏฐพล เกษณบุญชู

วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2544 สถานที่ บริษัท บรอดแคสต์ ไทย เทเลวิชั่น

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : นักแสดงที่ดีต้องมีระเบียบวินัยต่อตนเอง และต่อหน้าที่การงาน ต้องมีความขยันฝึกซ้อม ท่องบท ฝึกการออกเสียงและแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ เวลาแสดงหลายๆรอบนักแสดงจะต้องไม่ลังเลในการแสดงนั่นคือการแสดงแบบออโตเมติก คือนักแสดงเคยแสดงไปอย่างไรก็แสดงไปอย่างนั้นไม่รู้สึกรถึงอารมณ์ของตัวเองละครตัวนั้นจริงๆ นักแสดงแสดงไปตามความเคยชิน หัวใจสำคัญคือ สมารถดี ต้องแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ หากว่าเกิดอุบัติเหตุอะไรขึ้นบนเวที การแสดงต้องแสดงต่อไปได้เพราะ ไม่มีการติดต่อเหมือนละครทีวี มันคือการแสดงสด The Show Must Go On (หัวเราะ) ทุกสิ่งทุกอย่างต้องดำเนินต่อไปเรื่อยๆจะหยุดชะงักไม่ได้ ละครทีวีมีการ close up ภาพได้ นักแสดงต้องเล่นสีหน้าให้ชัดที่สุด แต่ละครเวทีต้องเล่นให้ใหญ่ให้คนดูที่นั่งอยู่เห็นและเข้าใจ

“หัวใจสำคัญคือ
สมารถดี ต้อง
แก้ไขสถานการณ์
เฉพาะหน้าได้ หาก
ว่าเกิดอุบัติเหตุ
อะไรขึ้นบนเวที
การแสดงต้อง
แสดงต่อไปได้ ”

บทสัมภาษณ์ : กฤษณ์ สินบุญ

โดย : นางสาวชลธิชา นวมสุคนธ์

วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ ทางโทรศัพท์ เวลา 11.00 – 12.00 น.

- Q : สวัสดีค่ะ
- A : สวัสดีครับ
- Q : พี่ช่วยแนะนำตัวหน่อยค่ะ
- A : พี่ชื่อกฤษณ์ สินบุญหรือเรียกว่าพี่กฤษณ์ก็ได้ครับ
- Q : คืออยากจะทราบว่าพี่ทำหน้าที่อะไรในละครเวทีค่ะ
- A : พี่เป็นทั้งนักแสดง ผู้กำกับและผู้สร้างครับ
- Q : ในหน้าที่ทั้งสามนี้มีความแตกต่างกันยังไงคะ
- A : พี่จะเริ่มที่การเป็นนักแสดงก่อนนะครับว่า การเป็นนักแสดงต้องมีการวางแผน ถ้าโดนผู้กำกับว่าหรือตำราควรถือว่าเป็นความรู้เราต้องอดทนและการเป็นผู้กำกับ ต้องอดทนใช้สติในการอธิบายให้นักแสดงเข้าใจว่าสิ่งที่เราต้องการจะสื่อคืออะไร และทั้งสามหน้าที่พี่ทำนั้นะครับคือเราต้องมีความอดทนที่จะรู้ อดทนที่จะโดนตำหนิและอดทนเพื่อที่ให้งานที่เราต้องการจะทำลุล่วง
- Q : อยากทราบว่าพี่เคยทำหรือเล่นละครเวทีเรื่องใดบ้างคะ
- A : พี่เคยเล่นละครเวทีเรื่องไขนสหรระเดชะ (DANCE) และ INTERVIEW กับ หัวศรีสุดาจัน (DRAMA) พี่เคยสร้างละครเวทีเรื่องรามเกียรติ์ฉบับล้านนา (DANCE) พระเวสสันดร (DANCE)
- Q : ในความคิดของพี่ละครเวทีต่างกับภาพยนตร์และละครโทรทัศน์อย่างไรคะ
- A : ในความคิดของพี่คิดว่าละครเวทีเล่นสดไม่มีการเทคหรือการคัทได้ พี่ว่าละครเวทีเป็นสิ่งที่ชีวิตให้พลังกับนักแสดง เสริมสร้างความสามารถความรู้และได้ใช้เทคนิคในการแสดงมากกว่าละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ที่อยู่ในจอผู้ที่ได้รับอารมณ์ก็แตกต่างกันเพราะถ้าผู้ชมในโรงละครจะได้สัมผัสกับนักแสดงจริงรับรู้ถึงความรู้สึกจริงๆที่สัมผัสได้ ส่วนนักแสดงละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์เวลาสื่ออารมณ์กับผู้ชม ผู้ชมได้รับความรู้สึกเหล่านั้นออกมาทางจอซึ่งไม่ได้รับความรู้สึกโดยตรงจากนักแสดง
- Q : การเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีควรทำอย่างไรคะ
- A : พี่คิดว่านักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะมีหมั่นฝึกซ้อม หมั่นศึกษาหาความรู้ไม่หยุดนิ่ง ควรตรงต่อเวลา มีวินัย สามารถเนรมิตทุกอย่างได้บนเวทีทั้งสมองและกาย

“ นักแสดงละคร
เวทีที่ดีควรจะหมั่น
ฝึกซ้อม หมั่นศึกษา
หาความรู้ไม่หยุด
นิ่ง ควรตรงต่อเวลา
มีวินัย สามารถ
เนรมิตทุกอย่างได้
บนเวทีทั้งสมอง
และกาย ”

- Q : พี่คิดว่าความยากของละครเวทีมีตรงไหนบ้างคะ
- A : ละครเวทีเหมาะสำหรับคนที่มีพรสวรรค์ คนขยัน ละครเวทีต้องอาศัยพรสวรรค์กับความขยันร่วมกัน
- Q : อยากให้พี่ฝากถึงคนที่ทำงานเกี่ยวกับละครเวทีรุ่นใหม่ด้วยค่ะ
- A : เราต้องรู้สึกก่อนว่าเราอยากทำละครเวทีไปตลอดชีวิตต้องอยากทำจริงๆ มีความรักกับละครเวทีจริงๆ และมีความใฝ่ฝันที่อยากทำมันให้ดีที่สุดและต้องฟังคำวิจารณ์ทั้งดีและชมแล้วนำคำที่ฟังเหล่านั้นมาปรับปรุงอยู่เสมอไม่หยุดอยู่กับที่
- Q : สุดท้ายอยากจะให้พี่ฝากถึงนักศึกษาด้วยค่ะ
- A : เราต้องรู้สึกว่าเป็นนักศึกษาไม่ใช่นักแสดงเพราะถ้าเราเป็นนักศึกษาเราสามารถลองผิดลองถูกได้แต่เมื่อใดที่เราเป็นนักแสดงอาชีพอาชีพแล้วเราไม่สามารถลองผิดลองถูกได้ หมายถึงสิ่งที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่ดีที่สุดและต้องหมั่นหาความรู้ให้ตนเองต้องหาข้อมูลอย่างแท้จริงถึงจะเป็นพื้นฐานของตัวเองในอนาคตครับ
- Q : วันนี้ขอบคุณพี่มากนะคะที่สละเวลามาคุยกันค่ะ
- A : ครับ สวัสดีครับ

**“ ละครเวทีเหมาะ
สำหรับคนที่มีพร
สวรรค์ คนขยัน
ละครเวทีต้องอาศัย
พรสวรรค์กับความ
ขยันร่วมกัน ”**

บทสัมภาษณ์ : ขวัญหทัย สมแก้ว

โดย : นางสาวมนัสนันท์ พันเลิศวงศ์สกุล

วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ ร้าน Dunkin Donut Siam เวลา 15.00 น.

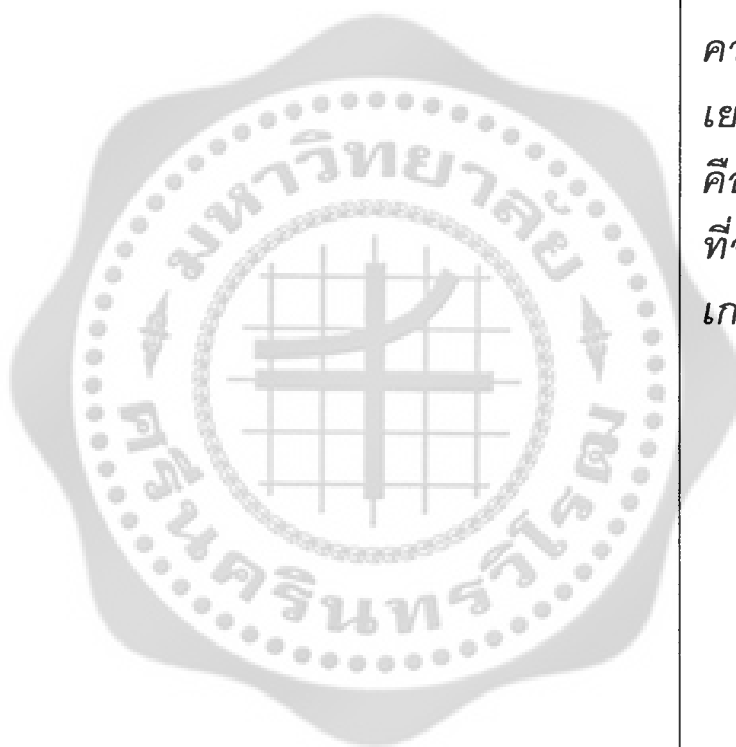
- Q : คำจำกัดความของคำว่าละครเวทีสำหรับพี่ขวัญแล้วคืออะไรคะ
- A : คือศาสตร์ที่ให้คุณค่าแก่ชีวิต เป็นความสดระหว่างคนดูและผู้สร้าง เป็นการรวมความสามัคคีเอาไว้ มีการเตรียมงานนานแต่แสดงแป๊บเดียว ทำให้เรารู้จักคำว่าทีมก็จากละครเวทีนี้แหละ ถ้าเราตั้งใจทำจริงๆไม่ว่าตำแหน่งไหนก็ตาม สายตาของคนดูดูแล้วก็จะรับรู้ได้เองว่ามันมีคุณค่ามากแค่ไหน
- Q : พี่ขวัญคิดว่าละครเวทีกับละครโทรทัศน์และภาพยนตร์แตกต่างกันมั๊ยคะ...ยังไง
- A : ต่างกันนะ เพราะละครเวทีมันมีความสดมากกว่าละครโทรทัศน์หรือว่าภาพยนตร์ มันเป็นการสื่อตรงถึงคนดูถึงคนทำงาน รับรู้ความรู้สึกได้เลยว่าผู้ชมรู้สึกยังไง การเตรียมงานก็ต่างกัน การเล่นก็ต่างกัน ละครเวทีเล่นตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์มีการถ่ายฉากไม่ต่อเนื่องตามเนื้อเรื่อง ต้องข้ามไปข้ามมาเหมือนไม่จริงทั้งหมดซึ่งต่างจากละครเวที
- Q : แล้วนักแสดงมีความสำคัญแค่ไหนกับละครเวทีคะ
- A : สำคัญที่สุดน่าจะเป็นคนดู นักแสดงสำคัญ 50 % เป็นผู้ถ่ายทอดงานของทีมงานผ่านตัวนักแสดงถึงผู้ชมไม่ว่าจะเป็น props เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ล้วนต้องผ่านนักแสดงทั้งสิ้น
- Q : คุณสมบัติที่ดีของการเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีควรมีอะไรบ้างคะ
- A : ต้องมีใจรักที่จะเล่น มีความรู้สึกสนุกไปกับงานที่ทำในรูปแบบของละครเวที ทุกคนที่เป็นทีมงานต้องรอกัน ต้องมีสมาธิในการเล่น ขยันทำการบ้านมากๆ และก็ต้องรู้จักรับผิดชอบในบทบาทที่ตัวเองได้รับไม่ว่าจะเป็นเบื้องหน้าหรือเบื้องหลัง และที่สำคัญต้องตรงต่อเวลาและรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นด้วยนะ
- Q : พฤติกรรมที่ไม่ดีที่พี่เคยเจอกับผู้ร่วมงานในการทำละครเวทีแต่ละเรื่อง มีอะไรบ้างคะที่พี่คิดว่าเป็นอุปสรรคในการทำงาน
- A : ไม่ตรงต่อเวลา ไม่ทำการบ้านมา สัมผัส blocking สมาธิสั้นเนื่องจากไม่ได้เตรียมตัวมา ไม่ขยัน ทุกอย่างนี้จะพลอยทำให้งานส่วนรวมต้องชะงักไปด้วย

“ต้องมีใจรักที่จะเล่นมีความรู้สึกสนุกไปกับงานที่ทำในรูปแบบของละครเวที ทุกคนที่เป็นทีมงานต้องรอกัน ต้องมีสมาธิในการเล่น ขยันทำการบ้านมากๆ แลก็ต้องรู้จักรับผิดชอบในบทบาทที่ตัวเองได้รับ ไม่ว่าจะเป็นเบื้องหน้าหรือเบื้องหลัง และที่สำคัญต้องตรงต่อเวลาและรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นด้วย ”

Q : ช่วยฝากอะไรถึงน้องๆที่อยากเข้ามาทำงานตรงนี้น้อยคะ

A : อย่าคิดว่าเป็น fashion พอได้ทำละครเวทีมันเหมือนชีวิตหลุดโลก ปลดปล่อยจินตนาการได้ทำให้เรากล้าแสดงออก แต่น้องๆต้องขยัน อ่าน ขยันดูเพื่อหาประสบการณ์ด้วย ควรจะดูละครเวทีเยอะๆเพราะ นั่นคือสิ่งที่จะสอนเรา ที่จะพัฒนาเราให้เก่งขึ้น และทำให้เรารู้จักมี ประสบการณ์มาก

“ต้องขยันอ่านขยัน
ดูเพื่อหาประสบ
การณ์ด้วย
ควรจะดูละครเวที
เยอะๆเพราะนั่น
คือสิ่งที่จะสอนเรา
ที่จะพัฒนาเราให้
เก่งขึ้น ”

บทสัมภาษณ์ : จักรกฤษณ์ พิมพ์วงเมธากุล

โดย : มาริษา ฮอร์น

วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครกรุงเทพ

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : นักแสดงที่ดีจะต้องตรงเวลา ศึกษาบทมาก่อน ตั้งใจซ้อม เช่น ในจีนนั้น เราอยู่ตรงไหน เข้าทางไหน ออกทางไหน เพราะบางคนชอบเฝ้าผิดเข้าถูก ต้องเชื่อฟังผู้กำกับ ฝึกตนเองสม่ำเสมอ ทั้งด้านการแสดง ร้องเพลง และการเต้น เพราะไม่ใช่ที่เราทำได้ดีแล้วจะทำได้ดั่งนี้นี่ตลอดไป พยายามหาข้อมูลใหม่ๆให้กับตนเอง พยายามดูที่อื่นๆว่าเขาเป็นอย่างไร และถ้าที่ไหนมีการ Work Shop ก็ควรจะเข้าไปทำเยอะๆที่สำคัญที่สุดจะต้องไม่ทรยศกับละครเวที ไม่เสแสร้ง เช่นเล่นหลายรอบแล้วเหนื่อยก็เลยไม่สมจริง เราจะต้องคิดว่านี่คือ ชีวิต มันต้องสด

“ที่สำคัญที่สุด
ต้องไม่ทรยศกับ
ละครเวที ไม่เส
แสร้ง เช่น เล่น
หลายรอบแล้ว
เหนื่อยก็เลยไม่
สมจริง เราจะต้อง
คิดว่านี่คือ ชีวิต
มันต้องสด ”

บทสัมภาษณ์ : จารุพันธ์ พันธชาติ

โดย : นางสาวลักขณา วัฒนวงศ์ศิริ

วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครมรดกใหม่ ดิگช้าง

Q : ละครเวทีต่างกับละครโทรทัศน์ยังไงคะ

A : ละครเวทีต่างกับละครโทรทัศน์อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งละครทีวีจะมีวิธีการถ่ายทำที่มีการคัดสรรมาแล้วทั้งตัวนักแสดงที่ต้องผ่านการ casting ให้เหมาะสมกับบทนั้นๆ สถานที่ที่ต้องไปถ่ายทำ อุปกรณ์ประกอบฉาก เป็นต้น และยังรวมไปถึงการแสดงที่คนดูจะได้เห็นในเทคโนโลยีที่ดีที่สุด เพราะสามารถเลือกได้ถ้าเทคโนโลยีที่ไม่ดีก็เล่นไม่ได้ และนำเทคโนโลยีมาใช้แทนได้ แต่ละครเวที คือการแสดงสด ถ้าเล่นไม่ดีก็ไม่สามารถเอาใหม่ได้ ในแง่ของ realistic ละครทีวีจะง่ายกว่า อย่างเช่น ต้องการไปถ่ายจริงๆ ได้เลยคนดูก็จะรู้สึกว่ามันสมจริงนะ แต่ละครเวที คือการเซตฉากขึ้นมาว่าเป็นสถานที่นั้นๆ มันก็ไม่สามารถทำให้เหมือนจริงได้ แต่ถ้าถามถึงความรู้สึกจะชอบละครเวทีมากกว่า

Q : การเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีควรทำอย่างไร

A : อย่างแรกเลย คือ ต้องมีวินัยและหมั่นขยันทำการบ้านมาซ้อมบ่อยๆ และต้องตรงต่อเวลา ถ้าถามว่าเกี่ยวกับพรสวรรค์มีไม่เกี่ยวข้องเท่าไร คนที่มีพรสวรรค์ก็เท่านั้นถ้าไม่มีความตั้งใจจริงและไม่ฝึกซ้อมไม่ขยันทำการบ้านคนที่มีความพรสวรรค์ ก็คือจะสามารถเข้าใจและจำบทได้ง่ายและเก่งกว่าเท่านั้นเอง

Q : เคยเล่นละครเวทีเรื่องอะไรมาบ้างคะ

A : กรุงเทพมหานคร - นำช้าง ละครของกลุ่มละคร B - floor เกือบทุกเรื่อง ละครของกลุ่มละคร wow company เกือบทุกเรื่อง

Q : ทำหน้าที่อะไรในละครเวทีคะ

A : หน้าที่นั้นไม่ได้แค่เล่นละครเวทีอย่างเดียว แต่ยังช่วยในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ช่วยสื่อข่าวให้เวลาที่จะมีการแสดง และยังช่วยในเรื่องของการเขียนบท ก็คือสามารถช่วยได้ทุกๆ ด้าน

“ ต้องมีวินัยและหมั่นขยันทำการบ้านมาซ้อมบ่อยๆ และต้องตรงต่อเวลา ถ้าถามว่าเกี่ยวกับพรสวรรค์มีไม่เกี่ยวข้องเท่าไร ”

บทสัมภาษณ์ : ชัญญา พันธเมธวงศ์

โดย : นางสาวอรลดา วิริยานนท์

วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : ประวัติด้านการแสดง

A : จบการศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะที่ยังศึกษาอยู่ได้มีโอกาสทำละครเวทีหลายเรื่อง โดยเป็นทั้งนักแสดง เช่นเรื่อง คำตัดสินที่ยาวสุดท้าย และเรื่อง Pink Elephant ซึ่งเป็นละคร Movement และยังเป็นผู้กำกับการแสดงละครเวทีให้กับเพื่อนด้วยตนเองในวิชาการเขียนบทเรื่อง สิ้นแสงเทียน เมื่อจบการศึกษาก็ทำละครชิ้นหนึ่งเรื่อง โดยเป็นผู้แปลบทละครและกำกับการแสดงเอง เรื่อง จ่ายไม่ไหวก็ไม่จ่าย (Can't pay Won't pay) หลังจากนั้นก็เข้าไปเป็นผู้ช่วยผู้กำกับให้กับละครโทรทัศน์ และละครดีต่างๆมากมายของบริษัทเอ็กแซ็ค ในโครงการ Acting Junior Campus ครั้งที่ 4 โดยเปิดการสอนการแสดงให้กับเด็กๆในโรงเรียนต่างๆเช่น โรงเรียนทิวไผ่งาม เป็นต้น ล่าสุดที่เป็นนักแสดงละครเวทีเรื่อง ผันสุดท้ายใต้ต้นโพธิ์ ปัจจุบันไม่ได้สังกัดกลุ่มละครใด

Q : คุณสมบัติที่นักแสดงละครเวทีในสายตาของผู้เป็นอย่างไรบ้าง

A : ต้องมีวินัย ในที่นี้ครอบคลุมถึงการตรงต่อเวลา การดูแลรักษาตัวเอง สุขภาพร่างกาย เพราะร่างกาย คือเครื่องมือของนักแสดง ต้องออกกำลังกาย ต้องเตรียมพร้อมร่างกายอยู่เสมอ ไม่เที่ยวกลางคืน เป็นต้น ต้องมีการทำการบ้านมาล่วงหน้า ต้องมีความวิเคราะห์บทบาท เมื่อเกิดคำถามต้องสอบถามผู้กำกับฯให้เข้าใจ ที่สำคัญต้องเคารพผู้กำกับฯ ไม่ว่าผู้กำกับฯจะอ่อนกว่าหรือเป็นรุ่นน้อง เพราะโดยหน้าที่แล้วเรานักแสดงต้องเชื่อฟังผู้กำกับฯต้องรับผิดชอบบทตัวเองให้ดีที่สุด ต้องไม่ขี้เกียจ ไม่ว่าบทตัวเองจะมีแค่ 3 หน้า หรือ 38 หน้า ก็ต้องมาฝึกซ้อมและทำหน้าที่ให้ดีที่สุดเพราะทุกบทบาทมีความสำคัญเท่าเทียมกันหมด

Q : คุณสมบัติที่ดีของผู้กำกับละครเวทีในทัศนคติของผู้เป็นอย่างไรบ้าง

A : ต้องเป็นคนที่ละเอียดตั้งแต่ตีความบท ต้องรู้ลึกทะลุปรุโปร่ง อ่านใจตัวละครได้หมด เข้าใจสถานการณ์ของบทเป็นอย่างดี มีภาพในใจอย่างละเอียด ภาพในจินตนาการเป็นอย่างไร ลักษณะของตัวละคร เสื้อผ้า ฉาก อุปกรณ์ประกอบการแสดง (props) สีของเรื่อง แต่ต้องมีความยืดหยุ่น สามารถปรับภาพให้ใกล้เคียงกับจินตนาการมากที่สุด คัดสรรแต่สิ่งที่ดีมาประกอบกันทำให้เกิดภาพที่สวยงามและลงตัวมากที่สุด เป็นคนมีจิตวิทยา มี Sense เนื่องจากนักแสดงมีหลายประเภท ต้องมีเทคนิค ลูกเล่นเยอะ ต้องทำให้นักแสดงสามารถถ่ายทอดสิ่งที่มีอยู่ภายในออกมาให้มากที่สุด ที่สำคัญต้อง

“ที่สำคัญต้อง
เคารพผู้กำกับฯ
ไม่ว่าผู้กำกับฯจะ
อ่อนกว่าหรือเป็น
รุ่นน้อง เพราะโดย
หน้าที่แล้วเราคือ
นักแสดงต้องเชื่อ
ฟังผู้กำกับฯต้องรับ
ผิดชอบบทตัวเอง
ให้ดีที่สุด ”

สนุกกับงานที่ทำ สนุกทุกครั้งที่ได้มาทำกับฯ ได้พบปัญหาได้เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เจอ เมื่อเห็นภาพที่ออกมาต้องรู้สึกอึดอัดและมีความสุขกับมัน ถ้าผู้กำกับฯไม่เข้าถึง ไม่รู้สึกสนุกกับเรื่องที่ตนกำกับ งานที่ออกมาก็จะแย่ แต่ถ้าเราทุ่มเทและมีความสุขกับงาน มันก็จะมีแต่ความสุขและสนุก ผู้กำกับฯต้องสามารถซื้อใจคนที่ร่วมงานกันทำงานด้วยได้ ไม่ใช่ใช้อำนาจถือว่าเป็นผู้กำกับฯก็เอาแต่สั่งต้องเปิดโอกาสให้คนอื่นได้ลองคิด ลองทำและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

“ผู้กำกับฯต้องสามารถซื้อใจคนที่ร่วมงานกันทำงานด้วยได้ ไม่ใช่ใช้อำนาจถือว่าเป็นผู้กำกับฯก็เอาแต่สั่งต้องเปิดโอกาสให้คนอื่นได้ลองคิด ลองทำและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ”

บทสัมภาษณ์ : ชุตินา มณีสอาด

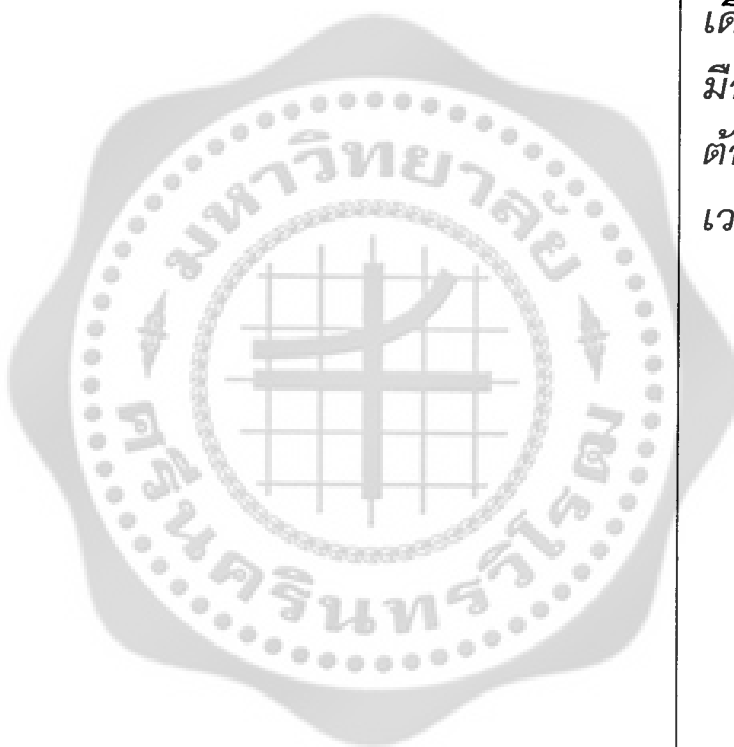
โดย : ปุณจรีย์ พานทอง

วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ ทางโทรศัพท์

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไรคะ

A : นักแสดงที่ดีควรจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องร่วมมือกัน และที่สำคัญต้องเป็นคนตรงต่อเวลา

“นักแสดงที่ดีควร
จะเป็นอันหนึ่งอัน
เดียวกันต้องร่วม
มือกัน และที่สำคัญ
ต้องเป็นคนตรงต่อ
เวลา ”

บทสัมภาษณ์ : โซโนโกะ โซจิ

โดย : นางสาวอรลดา วรรณานนท์

วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : ประวัติด้านการแสดง

A : จบการศึกษาจากคณะอักษรศาสตร์ เอกการแสดง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “ ส้มตำ มักกะโรนี สปาเก็ตตี้ น้ำพริกปลาทุ ” คือละครเวทีเรื่องแรกที่แสดงซึ่งเป็นละครของคณะอักษรศาสตร์ ต่อมาได้มา audition ละครเวทีเรื่อง “ มุกนอก ดาวดวงใหม่ ” ของกลุ่มละครมายา และละครที่ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในวงการละครเวทีก็คือ ละครแนว Solo Performance ซึ่งเป็นการผสมผสานกันระหว่าง Performance Art ที่ชื่นชอบ Movement และ Acting ที่เคยได้ศึกษามา ซึ่งละครเรื่องนี้เป็นผู้แต่งเนื้อเรื่อง กำกับการแสดง และเป็นผู้แสดงเอง ต่อมาได้ก้าวมาเป็นผู้กำกับการแสดงของกลุ่มละคร Blue Box เช่นเรื่อง บทเพลงไม่รู้จบ และเรื่องแมวน้อย ร้อยหมื่นชาติ ฯลฯ และละครเรื่องล่าสุดที่เป็นผู้กำกับการแสดงคือเรื่อง ผีนุสสุดท้ายได้ต้นโพธิ์ ปัจจุบันไม่ได้สังกัดกลุ่มละครใด แต่เขียนบทละครเวที และเป็นอาจารย์สอนพิเศษด้าน Acting

Q : คุณสมบัตินักแสดงละครเวทีที่ดีในความคิดของพี่โกะควรเป็นอย่างไร

A : “ ความจริงใจ ” คือพื้นฐานของการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นงานใดๆก็ตาม การที่นักแสดงจริงใจกับตัวเอง บทละคร ผู้คนที่ร่วมงานด้วยกับเพื่อนนักแสดงด้วยกัน ผลงานที่ออกมาจะมีพลังไม่ว่าจะเหนื่อยหรือท้อแท้แค่ไหนแต่การที่เรามีพลังก็สามารถทำให้เราฝ่าฟันอุปสรรคเหล่านี้ไปได้ อีกทั้งนักแสดงต้องพัฒนาทักษะให้ดียิ่งๆขึ้นไป ด้วยการศึกษาค้นคว้า ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญสำหรับนักแสดง ต้องตีความ และเข้าใจกับเนื้อเรื่อง เคยมีคนกล่าวว่า “ ละคร คือ ชีวิต ” เพราะฉะนั้นนักแสดงต้องเข้าใจชีวิตโดยการสังเกต ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สอบถาม ปรึกษากับผู้กำกับให้มีความเข้าใจตรงกัน การที่เรามีพลังในการแสดงเต็มเปี่ยมแต่ขาดความรู้ ความเข้าใจกับบท มันก็เป็นเรื่องยากที่จะทำให้ละครออกมาดี และตรงกับสิ่งที่ผู้ประพันธ์และผู้กำกับต้องการจะถ่ายทอดสู่คนดู ส่วนเรื่องระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา ฯลฯ เป็นพื้นฐานสำคัญที่นักแสดงต้องมีอยู่แล้ว

Q : ปัญหาที่พี่โกะมักพบในการแสดง

A : มันเป็นการยากที่จะทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องที่เรากล่าวออกมาภายในเวลาที่จำกัด ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่สำคัญของนักแสดงที่จะต้องศึกษาและตีความบท ทำการบ้านอย่างหนัก โดยมีผู้กำกับการแสดงเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา ให้

“ ความจริงใจ คือ
พื้นฐานของการ
ทำงาน ไม่ว่าจะเป็น
งานใดๆก็ตาม การ
ที่นักแสดงจริงใจ
กับตัวเอง บทละคร
ผู้คนที่ร่วมงานด้วย
กับเพื่อนนักแสดง
ด้วยกัน ผลงานที่
ออกมาก็จะมีพลัง ”

นักแสดงอ่านหนังสือเยอะๆหลายๆประเภทแต่ผู้กำกับจะไม่บอกนักแสดงตรงๆต้องให้นักแสดงศึกษาเอง ถ้าผู้กำกับบอกทุกอย่างให้กับนักแสดงว่า ช่วงนี้ต้องคิดอย่างไร ทำอย่างไร ใช้น้ำเสียงอย่างไร ก็เป็นการดูถูกนักแสดงเหมือนการป้อนข้าวให้เด็กทาน เราป้อนข้าวให้เด็กได้เลย โดยที่เด็กก็ไม่เลอะเทอะเปรอะเปื้อนแต่เด็กก็ไม่รู้จักวิธีทานข้าว ต้องมีคนคอยป้อนให้ตลอด นักแสดงก็เช่นเดียวกันผู้กำกับการแสดงต้องเปิดโอกาสให้นักแสดงได้คิดและใช้ความสามารถของตัวเองออกมาให้มากที่สุด

Q : คุณสมบัติที่ดีของผู้กำกับละครเวทีในทัศนคติของพีโกะเป็นอย่างไรบ้าง

A : ต้องมีพื้นฐาน คือ ความจริงใจ เช่นเดียวกันการที่เราเป็นผู้กำกับการแสดง แต่เราทำละครเวทีเพื่อสร้างชื่อเสียงหรือเพื่อเอาชนะอะไรบางอย่างนั้น มันก็ไม่มีประโยชน์อะไรอีกทั้งเป็นการดูถูกคนดู ผู้กำกับต้องเป็นทุกอย่างได้ ต้องเข้าใจงาน และสามารถอธิบายรายละเอียดปลีกย่อยให้กับทีมงานทุกฝ่ายเข้าใจได้ การจัดการและการแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นใน Production เป็นเรื่องที่สำคัญมากต้องมีการวางแผนให้ดี

Q : ปรัชญาในการทำงานของพีโกะคืออะไร

A : “ ไม่กลัวเรื่องเสียใจ แต่เป็นการเสียถ้าเราเสียตาย ” ดังนั้น ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น เราต้องทำให้ดีที่สุดและเต็มที่ที่สุด

Q : ข้อคิดเห็นที่จะฝากถึงน้องๆ

A : ถ้าเรารู้ตัวว่าต้องการอะไร ก็เดินไปหามันและทำมันให้ดีที่สุดๆแต่เราก็ต้องระวัง ทำอะไรให้ถูกต้องตามกาลเทศะและต้องมี “ ความจริงใจ ”

“ นักแสดงก็เช่นเดียวกันผู้กำกับ การแสดงต้องเปิดโอกาสให้นักแสดงได้คิดและใช้ความสามารถของตัวเองออกมาให้มากที่สุด ”

บทสัมภาษณ์ : ดวงแข บัวประโคน

โดย : เซาว์วัฒน พันธ์เรืองชนะ

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ มะขามป้อม ขอยอินทามระ 3

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : การเรียนรู้ที่จะเป็นนักแสดงจะต้องเปิดใจให้กว้าง เพราะถ้าไม่เปิดใจจะไม่ก้าวไปสู่การเป็นนักแสดงที่ดีได้ เพราะจะไม่สามารถถึงใจคนดูและไม่สามารถเข้าถึงบทบาทได้ ในแง่ของการฝึกซ้อมถ้ามีวินัยเป็นพื้นฐาน จะสามารถเคารพกันและกันเอง อย่างแรกจะต้องเคารพตัวเอง แสดงศักยภาพของตนเองให้เต็มที่ ต่อมาคือการเคารพผู้อื่น การทำงานเป็นทีมจะต้องเคารพและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จะต้องนอบน้อมเพื่อจะได้อยู่ร่วมกันได้ เคารพผู้ให้โอกาสหรือเคารพครูเราจะต้องเรียนรู้บุคลิกของครู เพื่อที่เราจะได้รับความรู้จากเขาให้ได้มากที่สุด การที่เราเคารพตนเอง ก็เหมือนการเคารพคนดู เพราะการเล่นให้เต็มที่ที่สุดความสามารถของเรา นอกจากจะเป็นการเคารพตนเองแล้วก็เป็นเคารพคนดูด้วย คือไม่ดูถูกคนดู อย่าคิดว่าเล่นๆไปคนดูจะไม่รู้ แต่ต้องเล่นให้เต็มที่ให้เกียรติคนดูด้วย และงานที่ดีจะมาจาก Process ที่ดีไม่ใช่ Product ดีเพียงอย่างเดียว เมื่อ Process ดีแล้ว Product ก็จะได้ตามไปเอง

“อย่างแรกจะต้อง
เคารพตัวเอง แสดง
ศักยภาพของตน
เองให้เต็มที่ ต่อมา
คือการเคารพผู้อื่น
การทำงานเป็นทีม
จะต้องเคารพและ
รับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น จะต้อง
นอบน้อมเพื่อจะได้
อยู่ร่วมกันได้
เคารพผู้ให้โอกาส
หรือเคารพครูเรา
จะต้องเรียนรู้
บุคลิกของครู เพื่อ
ที่เราจะได้รับความ
รู้จากเขาให้ได้มาก
ที่สุด ”

บทสัมภาษณ์ : ดวงใจ หิรัญศรี

โดย : เซาว์วัฒน์ พันธุ์เรืองชนะ

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ มะขามป้อม ซอยอินทามระ 3

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : สิ่งที่นักแสดงละครเวทีที่ดีควรมีได้แก่

- 1) มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา
- 2) มีความคิดสร้างสรรค์ มีอิสระทางความคิด
- 3) กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิด
- 4) เชื่อมมั่นในตนเอง

และสำหรับนักแสดงมือใหม่หรือนิสิต นักศึกษาที่เพิ่งก้าวเข้ามาตรงนี้ จะต้องมุ่งมั่น อยากรที่จะแสดง ต้องตั้งใจที่จะศึกษาข้อมูล ว่าสิ่งที่เราเล่นมีรายละเอียดอย่างไร เพื่อ Character จะได้ไม่แบน จะได้ดูน่าสนใจ และสำหรับการพัฒนาตนเองในการเล่นละครเวทีสำหรับคนที่เคยเล่นมาแล้วก็คือ การค้นหาตัวเองว่าถนัดในด้านใด และพัฒนาทักษะในด้านนั้นเพื่อให้ถึงจุดหมายที่ตนเองต้องการ ที่สำคัญจะต้องมีความต่อเนื่อง พยายามหาเวที หาโอกาสให้ตนเอง และคงความรับผิดชอบและความสนใจในการแสดง ความกระตือรือร้น อย่าคิดว่าแสดงมาเยอะแล้วจะไม่ต้องฝึกฝนอะไรเพิ่มเติม ควรมีใจรักที่จะแสดง อยากจะแสดง อาจจะไม่ต้องเก่ง แต่ขอให้ตั้งใจเท่านั้น สำหรับการเป็นนักแสดงที่ดี

“ สิ่งที่นักแสดง
ละครเวทีที่ดีควรมี
ได้แก่

- 1.มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา
- 2.มีความคิดสร้างสรรค์ มีอิสระทางความคิด
- 3.กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิด
- 4.เชื่อมมั่นในตนเอง”

บทสัมภาษณ์ : ดนัย เกษมกุลศิริ

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : สวัสดีค่ะ

A : สวัสดีครับ

Q : กรุณาเล่าประวัติของคุณให้ทราบหน่อยค่ะ

A : ปัจจุบันเป็น visual merchandise ที่ Chanel Thailand ครับ และเป็นอาจารย์พิเศษที่สาขาวิชาศิลปการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการศึกษาจบจาก Central St ' Martin School of Art & Design London ประเทศอังกฤษ

Q : อยากทราบทัศนคติของคุณเกี่ยวกับลักษณะของนักแสดงละครเวทีที่ดี

A : ก่อนอื่นเลยคิดว่านักแสดงละครเวทีที่ดีต้องมีวินัยในตัวเอง วินัยในเรื่องเวลา ในการแสดงในรูปแบบต่างๆจะดำเนินไปได้ต้องอาศัยโครงสร้างของเวลา การดำเนินหมายกำหนดการทุกอย่างต้องทำไปตามคิว แต่ถ้าเกิดคนหนึ่งคือนักแสดงมาช้า ทุกอย่างไม่สามารถ run ไปได้ไม่ว่าจะเป็นการซ้อมหรืองานด้านต่างๆก็จะ need ตัวนักแสดง หรือด้านเครื่องแต่งกายก็มี fitting ทุกอย่างต้อง stuck อยู่ทุกคนก็ต้องรอกัน

Q : อาจารย์เป็นอาจารย์สอนด้าน Design มีทัศนคติอื่นๆที่นอกเหนือจากเรื่องวินัยหรือเปล่า

A : นอกจากนั้นคงเป็นเรื่องความเป็น professional คือการเป็นมืออาชีพในด้านการทำงาน คือจะต้องมีความเคารพในสิทธิของแต่ละบุคคล คือให้เกียรติคนอื่นเช่น คนแสดงอาจจะเป็นดาราใหญ่ ทุกคนก็มีหน้าที่แตกต่างกันออกไปไม่ว่าจะเป็ช่างทำผม เด็ก dresser แต่งตัว แต่คนที่มีความน่ารักอยู่แล้วจะให้เกียรติคนอื่นคือ หมายถึงว่า เราต้องรู้ว่าหน้าที่ของตัวเองคืออะไร นั่นก็คือการให้เกียรติคนอื่น

Q : เชื้อในเรื่องพรสวรรค์ไหม

A : ก็เชื่อว่ามีคนเก่งจริงๆคือเขาตีบทแตกเวลาแสดง ไม่ต้องเทคนหลายที

Q : นักออกแบบอยากให้นักแสดงในอุดมคติเป็นอย่างไร

A : ทำงานด้วยง่าย และเคารพในสิทธิของเราซึ่งเป็น designer รวมทั้งการที่เขาต้องมั่นใจในตัวเรา พุดง่ายให้ใส่ชุดนี้ก็ใส่ เพราะเราเองก็คงไม่ได้ให้เขาใส่อะไรที่ไม่ดีอยู่แล้ว ทุกอย่างออกมาจากการคัดสรร ผ่าน process มาแล้ว จากผู้กำกับและทีมงาน แต่บางทีพอมาถึงนักแสดงไม่ยอมใส่ เพราะว่าไม่สวยไม่เหมาะกับตัวเองซึ่งจริงๆแล้วมีเยอะในหมู่ดารา บางทีมีแบบว่า เจาะจง designer ด้วยนะ จะต้องคนนั้นออกแบบเท่านั้นถึงใส่ เราบางทีก็

“ การเป็นมืออาชีพ
ในด้านการทำงาน
คือจะต้องมีความ
เคารพในสิทธิของ
แต่ละบุคคล คือให้
เกียรติคนอื่น ”

ต้องยอมตาม เพราะเขาเป็นดาราใหญ่จริง นอกจากนี้ นักแสดงที่ดีต้องดูแลตัวเองด้วย เราจะเห็นว่านักแสดงบางคนเริ่มแสดงละครไปได้ซึกพักแล้วจะเริ่มปล่อยตัว จริงๆแล้วควรต้องดูแลตัวเองให้ดูดี ต้องฟิตซ้อมร่างกาย ต้องออกกำลังกาย เพราะผลลัพธ์ที่กลับมามันก็มี feed back ที่ดี

Q : อย่างนั้นอาจารย์ก็เชื่อในเรื่องรูปร่างหน้าตาว่ามีความสำคัญ

A : ก็มีส่วน เพราะนักแสดงก็เป็นคนของประชาชน

Q : คือจะพูดว่านักแสดงต้องหน้าตาดีใช่ไหมคะ

A : ไม่จำเป็นต้องหน้าตาดี แต่นักแสดงแต่ละคนต้องมี goodness ของตัวเอง หมายถึง อาจจะไม่สวยแต่สามารถดูแลตัวเองให้ดูดีได้ ในแต่ละ individual ของแต่ละคน ไม่ได้เชื่อว่าถ้าจะสวยต้องไปทำศัลยกรรมแต่เชื่อในแง่ที่ว่าแต่ละคนต้องสามารถสร้าง Character ให้ชัดเจนได้อาจจะด้วยการแต่งตัว

Q : ปัญหาที่มักพบกับนักแสดงละครเวทีคือ

A : เรื่องเวลาเป็นหลัก นอกจากนี้ในเรื่องหน้าที่พวกฝรั่งจะ open ในแง่ทัศนคติพยายามรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น คือให้หน้าที่ของแต่ละคนเช่นตัวเราเป็น designer เขาจะยอม หลังจากมีการตัดสินใจมาแล้วเสื้อผ้าต้องใสอย่างนี้ก็จะยอมใส่ไม่บายเบี่ยง

Q : วันนี้ต้องขอบคุณอาจารย์ที่สละเวลานะคะ

A : ยินดีครับ

“ไม่จำเป็นต้องหน้าตาดี แต่นักแสดงแต่ละคนต้องมี goodness ของตัวเอง หมายถึง อาจจะไม่สวยแต่สามารถดูแลตัวเองให้ดูดีได้ ”

บทสัมภาษณ์ : ดาริณี ขำนาญหมอ

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร
- A : ประการแรกคือวินัย ต้องตรงต่อเวลา ชยัน ตั้งใจมีความพยายาม
- Q : นักแสดงจำเป็นต้องมีความสามารถมาก่อนหรือไม่
- A : ความสามารถไม่สำคัญเท่าความใส่ใจ
- Q : เชื่อในเรื่องพรสวรรค์ไหมคะ
- A : เป็นแค่ส่วนหนึ่งเท่านั้น อย่างละครบางเรื่องมองจาก Character ก่อนค่อยเอามาพัฒนา บางคนอาจไม่มีพรสวรรค์มาเลย เอาเขามาพัฒนาให้เทคนิคเขาฝึกซ้อมแล้วก็สามารถเล่นได้ พรสวรรค์เป็นแค่ 25 %
- Q : ในฐานะอาจารย์และนักออกแบบท่าเต้นอยากร่วมงานกับนักแสดงลักษณะอย่างไร
- A : เวลาเลือกคนมาทำงานจะเลือกที่นิสัยก่อนว่าเขาทำงานกับเราได้หรือไม่ และมีวินัยที่ดี เคารพผู้อื่น ต้องเป็นคนที่ดีก่อน นอกจากนี้เลือกคนที่บุคลิกเหมาะสมกับงานของเรา พรสวรรค์ไม่ให้ความสำคัญมากนัก นักแสดงจริงๆ แล้วจำเป็นต้องมีความคิดสร้างสรรค์ด้วย นักแสดงที่คิดเองทำเองได้เวลาทำงานเขาจะเล่นได้ดีที่สุด เพราะมันเป็นตัวเขา
- Q : พบปัญหากับนักแสดงละครเวทีอะไรบ้าง
- A : ปัญหาด้านวินัย และเรื่องตรงต่อเวลา เด็กเดี๋ยวนี้ไม่ใส่ใจ ปัญหาต่อมาคือเรื่อง Ego คือ มีความเชื่อมั่นตัวเองในระดับหนึ่ง เขาจะไม่ฟัง เขาจะมองคนที่ไม่เท่าเขาด้วยสายตา คนแบบนี้จะไม่รับในสิ่งที่ครูให้ เช่นเขาอยู่ที่ 8 แล้วเขาก็จะเชื่อมั่นที่ 8 แต่ไม่พยายามที่จะไปถึง 9 - 10 คนแบบนี้จะไม่พัฒนาซึ่งเป็นมากในนักแสดงละคร

“ นักแสดงที่คิดเอง
ทำเองได้ เวลา
ทำงานเขาจะเล่น
ได้ดีที่สุด เพราะ
มันเป็นตัวเขา ”

บทสัมภาษณ์ : ดังกมล ณ ป้อมเพชร

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เวลา 14.00 น.

- Q : สวัสดีค่ะ อาจารย์ดังกมล
- A : สวัสดีครับ
- Q : วันนี้จะมารบกวนเวลาของอาจารย์ เพราะอยากมาสอบถาม
ทัศนะของอาจารย์เกี่ยวกับ คุณลักษณะของนักแสดงละครเวทีที่ดีนั้นจะ
ดิฉันอยากทราบว่าอาจารย์คิดว่านักแสดงละครเวทีที่ดีควรมีลักษณะอย่างไรคะ
- A : การเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีได้ต้องมีความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ รู้จัก
ตนเองและยอมรับว่าตนเอง คือใคร ความพร้อมในด้านร่างกายนั้นหมายถึง
ในแง่ การเคลื่อนไหวต้องเคลื่อนไหวไม่ติดขัด มีความ flexible (ยืดหยุ่น)
ส่วนความพร้อมในด้านจิตใจ หมายถึงความมี mature (ความเป็นผู้ใหญ่)
รู้จักตัวเอง เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเองได้ มีความคิดกับสิ่งต่างๆได้ว่า ตน
เองมีความบกพร่อง มีความดีความชั่วอย่างไร นอกจากนั้นก็ต้องพร้อมที่จะ
เสี่ยง สามารถเข้าไปอยู่ในบทบาทต่างๆได้โดยไม่มีข้อแม้ ไม่มีความเป็นตัวเอง
ไม่มี Ego (ตัวตน) นักแสดงไม่ควรมี Ego เพราะจะ focus ไปผิดที่
- Q : แล้วนักแสดงที่ดียังต้องมีคุณสมบัติอะไรอีกบ้างคะ
- A : นักแสดงที่ดีต้องมีจินตนาการ มีความละเอียดอ่อน จริงๆแล้วเป็นเรื่องเดียวกัน
กัน นักแสดงที่ไม่ดีจะตั้งกรอบกับตัวเองมากเกินไป ว่าทำอย่างนั้นไม่ได้ ทำ
อย่างนี้ไม่ได้ คิดอย่างนั้น อย่างนี้ไม่ได้ คิดไปไม่ถึง ไม่เชื่อเลยเล่นไม่ได้ นัก
แสดงต้องมีความละเอียดอ่อนในด้านจิตใจ เข้าใจมนุษย์ รู้สึกได้ถึงทุกแง่ทุก
มุมในบทนี้ ตัวละครเป็นแบบนี้ อยากได้สิ่งนี้ รู้สึกอย่างนี้ ยอมรับได้ เอาตัว
ละครมาอยู่ในตัวเราได้ เข้าใจได้ click (หาเจอ) ได้ นอกจากนั้นแล้วก็ต้อง
จะเป็นเรื่องของความขยัน หมายถึง ขยันทำการบ้าน เมื่อได้บทมา ก็ต้อง
อ่านบท ทำความเข้าใจกับบท ค้นคว้า ประสพการณ์ช่วงไหนบ้างที่เหมือน
กับเรา เหมือนตรงไหนบ้าง ไม่ต้องรอให้ผู้กำกับกรอกใส่ทุกเรื่อง นักแสดงที่
ดีควรคิดได้เอง สามารถเสนอความคิดไปยังผู้กำกับได้
- Q : ถามอาจารย์ถึงนักแสดงละครเวทีดีไปแล้ว คราวนี้อยากทราบทัศนะเกี่ยวกับ
ลักษณะของนักแสดงที่แย่งบ้างนะคะ ว่าเป็นคนลักษณะไหน
- A : นักแสดงที่แย่งคือ นักแสดงที่ไม่รู้จักหน้าที่ ไม่รับบทบาทของตนเอง นักแสดง
จริงๆแล้วควรจะต้องดูแลตัวเองเท่านั้น ไม่ต้องไปก้าวก่ายหน้าที่ของผู้อื่น
- Q : สุดท้ายอาจารย์เชื่อในเรื่องพรสวรรค์ไหมคะ
- A : เชื่อ แต่ว่าถ้านักแสดงมีพรสวรรค์แต่รักตนเอง ไม่ฟังใคร ก็เล่นไม่ได้

“ นักแสดงละคร
เวทีที่ดีต้องมีความ
พร้อมทางร่างกาย
และจิตใจ...ต้อง
พร้อมที่จะเสี่ยง ”

บทสัมภาษณ์ : ทศกร ตระกูลเผด็จไกร

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

สถานที่ 23/70 ซอยโชคชัย 64

Q : สวัสดีค่ะ

A : สวัสดีค่ะ

Q : วันนี้จะมาขอสัมภาษณ์คุณทศกรถึงเรื่องประสบการณ์ที่เคยทำละครเวทีมานะคะ ว่าเริ่มตั้งแต่เมื่อไหร่

A : ละครเวทีที่ทำเรื่องแรกก็ประมาณ 10 กว่าปีได้ที่โรงแรมมณเฑียรกับหม่อมน้อย (ม.ล.พันธุ์เทวนพ เทวกุล) ตอนนั้นทำเรื่องราชมอนก็เล่นกัน 2-3 เดือนอยู่ที่โน้นทำทุกวัน ละครเวทีมันจะต่างจากละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ ละครเวทีมีเสน่ห์ตรงที่มันสดทุกวัน ความสดของละครเวที คือเราอาจคาดหวังไว้ แต่ก็มีมีการปรับปรุงทุกวัน คือมันจะไม่ได้เล่น pattern นี้ทุกวัน อาจจะมี line ของมัน วันนี้อาจจะสนุกกว่าวันนี้คนดูมี effect กลับมา คนเล่นก็จะสนุกกลับไปอีกมันเป็นลักษณะแบบนี้ ละครเวทีสนุกกว่าเพราะว่าสดกว่า และความที่เราไปเจอกันทุกวันมันจะผูกพันกันมากกว่าทำอย่างอื่น เรื่องราชมอนเป็นเรื่องแรกก็สนุกดี เพราะมันท้าทาย เราไม่เคยทำแล้วก็เวลาน้อยด้วย ต่อจากนั้นก็มาทำกับหม่อมน้อยอีกเรื่องหนึ่งคือเรื่อง ปรัชญาชีวิต อันนี้ก็เล่นมีฉากเป็นฉากตึกเก่าๆ สวยดี เพลงก็เพราะ ทุกอย่างดี จะชอบเรื่องนี้มาก แสดงที่ศูนย์วัฒนธรรมแสงอรุณ จากเรื่องนี้ทำให้ชอบงานละครเวทีมากเพราะปรัชญาชีวิตมีแนวคิดของ คาร์ล ยิบรอล และฟิด้ว (ศรีบุญ วงศ์กระจ่าง) จำบทเก่งมากทั้งร้องเพลงด้วย คุณจำรัส เศวตาภรณ์ ทำเพลงให้ก็เลยชอบมาก หลังจากนั้นก็ได้ทำละครเวทีอีกเลย คือจริงๆ แล้วทำงานอยู่ที่แกรมมี่ กับคุณยุทธนา มุกดาสนิท ตอนแรกจริงๆ ทำฝ่ายรายการ แล้วคุณยุทธนาเพิ่งเข้ามาอยู่ที่แกรมมี่เหมือนกันก็ได้ทำงานร่วมกันในละครหลายเรื่องเช่น ลูกमार ตะกายดาว คน คั่น คน นางฟ้าสี่รุ่ง สามหนุ่มสามมุม วังน้ำวน ฯลฯ จะไล่มาเรื่อยๆ เป็นยุคที่เราทำซึ่งพี่น้องว่า (คุณยุทธนา มุกดาสนิท) จะเน้นเรื่องเสื้อผ้าด้วย ตอนแรกหนังและละครส่วนใหญ่ของเมืองไทยจะไม่ค่อยเน้นเสื้อผ้า Production ก็ไม่ค่อยดี พอตอนหลังจากที่พี่น้องและเราเองก็เป็นคนชอบเรื่องเสื้อผ้าด้วยก็เริ่มคุยกันว่าจะเริ่มใส่ design เข้าไปในละคร และก็ทำมาเรื่อยๆ มีเรื่อง ขอยบารวธนา ทำภาพยนตร์เรื่องอันดาฟ้าใส เริงมายาจนกระทั่งมาถึงเรื่องหลังสุดก็คือ เจ้ากรรมนายเวร ตอนหลังเริ่มเบื่องานละครทีวี พอได้มาพูดคุยกับพี่น้องที่กำลังจะทำละครเวทีเรื่องจุมพิตนางแมงมุมเลยบอกว่าอยากทำ ก็เลยเข้าไปร่วมงานกับเขานีก ก็สนุกดี ตอนแรกมีปัญหาเยอะเพราะมันเป็น Musical

“ ละครเวทีมันจะต่างจากละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ ละครเวทีมีเสน่ห์ตรงที่มันสดทุกวัน ”

แล้วก็มียางดนตรีสด มีคอรัส มีอะไรเยอะมากเพิ่งจะรู้ว่า Musical นี่ยาก ตอนที่ทำปรัชญาชีวิตนี้เป็นแค่เพลงจากเทปไม่ใช่ life band พอตรงนี้เราจะเห็นเลยว่าเขาเอาเพลงไปแกะ score เพราะเป็นเพลงจากเมืองนอกมาปรับเป็นเนื้อไทย เพลงเพราะมาก ชอบมากเรื่องนี้ไม่เคยดู ปกติอยู่ที่อังกฤษก็จะดูละครตลอด เป็นคนชอบดูละครเวทีมาก พอไปซ้อมก็สนุกดี แม้ว่าจะแสดงไม่ถี่รอบ แสดงในเทศกาล Jazz Dance ที่จัดขึ้นที่ศูนย์วัฒนธรรมก็น่าสนใจ เพราะเป็นตัวแทนของประเทศไทยด้วยก็ไปทำพอไปทำก็สนุก ชอบและจะ Re-stage อีกครั้งตอนเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ ที่โรงละครแห่งชาติ

Q : ต้องทำงานกับหลายๆคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักแสดงด้วย ในทัศนะของพี่คิดหรือรู้สึกอย่างไรกับนักแสดงละครเวที และนักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะมีคุณสมบัติอย่างไร

A : จริงๆมันก็เป็นเรื่อง character ของแต่ละคน แต่ในการที่เขามาทำงานกับคนส่วนใหญ่ การวางตัวลักษณะการพูด การติดต่อสื่อสารก็ต้องสำคัญ บางคนเล่นดียังไง แต่นิสัยส่วนตัวไม่ดี การพูดจาไม่ดี ก็ไม่ได้

Q : หมายความว่า นักแสดงที่ดีควรจะสื่อสารกับคนอื่นได้ดีใช่ไหมคะ

A : ใช่

Q : ใครที่จะเป็นนักแสดงละครเวทีได้นี้จะต้องเป็นอย่างไร

A : ค่อนข้างยากนะเหมือนกับต้องผ่านการเรียนมา เหมือนอย่างเรื่อง kiss of the spider woman เนี่ยเรา cast มาหลายคนมากจนได้ ดอน เจริญงาม ซึ่งเหมาะกับตรงนี้โดยเฉพาะเลย character ตัวนี้ต้องการคนที่คิดมาถึงว่าจะเป็นกระเทย ซึ่งตอนนั้น William Hurst แสดงไว้แล้วเขาเล่นได้ดีมาก การร้อง musical ไม่ได้ร้องง่ายร้องยากอย่าง ดอน เรียนมาตั้งแต่เด็ก เรียนทาง theatre เลยโดยเฉพาะเขาก็มา audition แล้วในที่สุดก็ได้ เขาอยู่ New York ก็แสดงละครมาตลอด

Q : ในทางกลับกัน นักแสดงประเภทไหนที่พี่คิดว่าไม่น่าทำงานด้วย

A : ปกติก็ไม่มีปัญหากับนักแสดงนะ แต่จะมีนักแสดงบางคนในเรื่องเยอะ ไม่ใช่เก่งจริงด้วย พูดจาไม่ดี ซึ่งมาจากพื้นฐานชีวิตด้วยนะ เวลาเขาแสดงออกกับคนอื่นเขาจะเป็นแบบนี้ อีกคนที่เขามาจากพื้นฐานที่ดีเวลาที่เขาชอบไม่ชอบ เขาจะเก็บไว้ไม่แสดงออก ไม่เกรี้ยวกราด ก็มี ส่วนสรุปว่าอย่างแรกคือเมื่ออยู่ใน line นี้เราต้องอะลุ่มอล่วยกัน พูดจាកัน ไม่ชอบก็ควรจะมีเหตุผลว่าไม่ชอบเพราะอะไร เราก็ทำตาม brief มาตามผู้กำกับ ทุกคนไม่อยากทำงานแย่ ทุกคนอยากทำงานดีที่สุด ก็ต้องเอื้อ ต้องช่วยกัน ต่างทำดีที่สุดมาลงแรงกันเพื่อตรงนี้

Q : แล้วพี่เชื่อเรื่องพรสวรรค์ไหมคะ

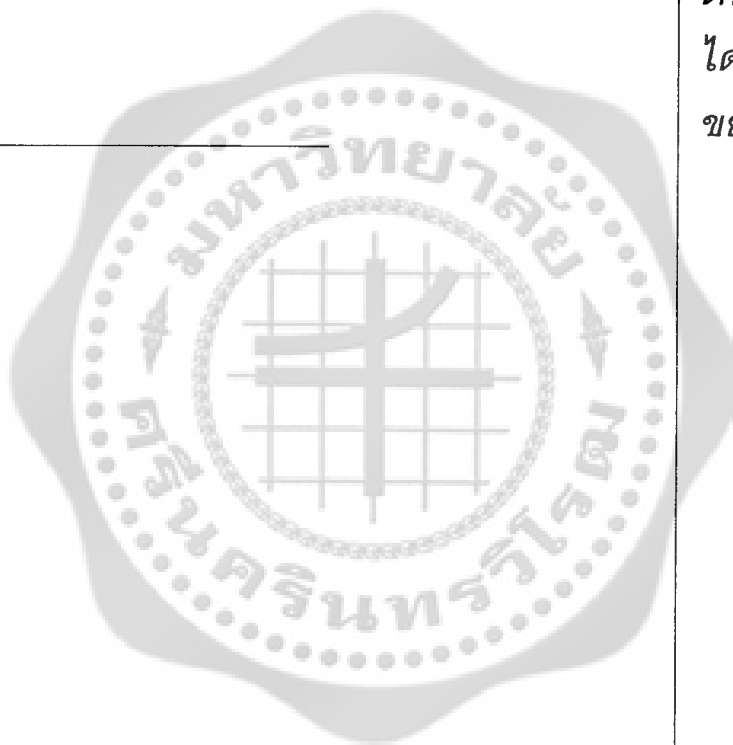
A : ก็มี ส่วนคือว่ามีจริง บางคน Born to be มาเลย แต่ว่า พรสวรรค์มีส่วนตรง

“การที่เขามาทำงานกับคนส่วนใหญ่ การวางตัว ลักษณะการพูด การติดต่อสื่อสาร ก็ต้องสำคัญบางคนเล่นดียังไง แต่นิสัยส่วนตัวไม่ดี การพูดจาไม่ดี ก็ไม่ได้”

เป็นจุดเริ่มต้น แต่ถ้าไม่ขยันตรงนี้ก็หายไป กับบางคนที่ตัวเองจะต้องเป็นแบบนี้ให้ได้แล้วก็เรียนรู้ ขยันเสาะหา อย่างพี่ก็ไม่ได้เรียน art มาก่อน จับพลัดจับผลูก็มาอยู่ตรงนี้ได้เลย เรียนมาคนละสาย เริ่มจากความชอบแล้วมาทำงานที่ร้าน Kai Junior แรกๆก็ไปทำงานขายเสื้อผ้า และทำบัญชี ทุกอย่างก็เริ่มต้นขึ้น เรียนรู้ให้เร็วที่สุด ทำไปสักปีก็เปลี่ยนตัวเองไปสู่ production house ทุกอย่าง เสื้อผ้า ออกแบบ หาของประกอบฉาก คัดเลือกตัวแสดง ต่อมาก็มาอยู่แกรมมี่ทำงานอยู่ 6 -7 ปีก็สร้างระบบให้เรา มาก พอจบมาก็ได้อะไรเยอะ

- Q : พี่ว่าวู้ใช้คำว่าจบเหมือนไปเรียนหนังสือเลยนะคะ
 A : ก็ตอนทำงาน เราก็ได้ศึกษาจากเขา ทำให้เปลี่ยนตัวเองไปเยอะ
 Q : ค่ะ วันนี้ก็ได้ความรู้จากพี่ว่าวู้มากต้องขอขอบคุณที่สละเวลานะคะ
 A : ไม่เป็นไรค่ะ

“แต่ถ้าไม่ขยันตรงนี้ก็หายไป กับบางคนที่ตัวเองจะต้องเป็นแบบนี้ให้ได้แล้วก็เรียนรู้ ขยันเสาะหา ”

บทสัมภาษณ์ : ทิพย์ภาพร รัตนะ

โดย : เซาว์วัฒน พันธ์เรืองชนะ

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ มะขามป้อม ขอยอินทามระ 3

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : อย่างแรกควรจะมีมันใจในตัวเองเมื่อได้บทแล้วจะต้องศึกษาบทอย่างละเอียด จำบทให้ได้ เวลาเล่นจะได้เป็นตัวละครนั้นเลยไม่ใช่ตัวเราแล้วจะต้องแสดงให้เต็มที่ เพื่อให้เกิดความสมจริงในการแสดง แต่ที่สำคัญนักแสดงที่ดีควรมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อื่นที่ร่วมงาน

เราจะต้องพัฒนาและฝึกฝนตัวเองอยู่เสมอที่สำคัญคือ การฝึกเสียง การพูดให้ชัดเจน เพราะเสียงจะเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้

“ที่สำคัญนักแสดงที่ดีควรมีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้อื่นที่ร่วมงาน ”

บทสัมภาษณ์ : ธนรุธ พิมพ์ทอง

โดย : นางสาวปัทมาสน์ ทองแท้

วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครมรดกใหม่ ดิگช้าง

Q : นักแสดงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

A : รับผิดชอบตัวเอง ตรงต่อเวลา ชยันท์องบพ ฝึกตัวเองตลอดเวลา

Q : มุมมองความแตกต่างระหว่างละครเวที ละครทีวี และภาพยนตร์
ละครเวทีสนุกที่สุด สามารถเข้าถึงความรู้สึกของชีวิตมากกว่ามี
การฝึกฝนอยู่ในตัวสามารถ ทำแล้วทำอีกจนเกิดความชำนาญได้
ภาพยนตร์สนุกน้อยกว่าละครเวที เพราะมีการชักซ้อมกันน้อย ภาพ
ลักษณะใกล้เคียงกับละครเวทีมาก แต่ละครเวทีจะมีอิสระมากกว่า
ภาพยนตร์ตัวแสดงจะถูกจัดให้อยู่ในกรอบ (การ movement,
acting) ภาพยนตร์ถ้าเคลื่อนไหวมากจะหลุดเฟรมมีการซ้อมน้อย
กว่าละครเวที มีการใช้เทคนิคเสริม แต่ละครเวทีจะใช้ฝีมือล้วนๆ
ละครเวทีจะใช้จินตนาการทำให้คนดูเชื่อ (โดยใช้ฉาก) ทำให้ละคร
เวทีสามารถใช้ศักยภาพของนักแสดงได้เต็มที่
ละครทีวีเนื่องจากมีกล้องทำให้เพิ่มขอบเขตขึ้นมากอีก ไม่สามารถ
เคลื่อนไหวไปตาม block ได้ ทำให้เสียอิสระในการแสดง เทคนิค
เยอะกว่าภาพยนตร์ โดยเฉพาะเทคนิคการตัดต่อ ทำให้เกิดความ
เหนียวของงาน

“นักแสดงที่ดีควร
รับผิดชอบตัวเอง
ตรงต่อเวลา ชยัน
ท์องบพ ฝึกตัวเอง
ตลอดเวลา ”

บทสัมภาษณ์ : สุภณวดี สถิตยยุทธการ

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : ลักษณะของนักแสดงละครเวทีแบบไหนคะที่เรียกว่าดี

A : ไม่ว่าจะเป็นนักแสดงสาขาไหน ไม่จำเป็นต้องหล่อต้องสวย แต่ควรมีลักษณะแปลกๆ โดดเด่น เพราะการนำเสนอละครหรือหนังหรือละครทีวี คือ การนำเสนอเรื่องของคนที่คนมีหลากหลายประเภท เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นต้องหล่อต้องสวย ถึงจะเป็นนักแสดงได้ อย่างหนึ่งที่นักแสดงทุกสาขาจำเป็นต้องมีคือ เรื่องของความรับผิดชอบ สำหรับที่ต้องมาเป็นอันดับหนึ่งเรื่องฝีมือการแสดงยังเป็นรอง

Q : นักแสดงจำเป็นต้องมีพรสวรรค์ไหมคะ

A : การที่นักแสดงมีพรสวรรค์ก็เป็นสิ่งดี ทำให้นักแสดงไม่เหนื่อยในการขึ้นมาเป็นนักแสดง แต่ถ้าไม่มีพรสวรรค์ต้องใช้การฝึกฝนต้องใช้เวลาลงทุนลงแรง

Q : เชื่อในพรสวรรค์ไหมคะ

A : เชื่อว่าบางคนเขามีแล้วเขามีจริง เราบางทีฝึกอย่างไรก็ไม่ได้ถึงเขา เพราะบางคนอยู่ก็ได้อะไร ก็เป็นเอง จริงๆมันมีน้อยมากเท่าที่เห็นะ พรสวรรค์หา กันยากนะ ส่วนใหญ่พรแสวงกันมากกว่า

Q : นักแสดงละครเวทีจำเป็นต้องมีรสนิยมไหมคะ

A : นักแสดงละครเวทีต้องรู้จักการควรไม่ควร ความพอดี หรืออาจจะเรียกว่ารสนิยมก็ได้ เช่น ยกตัวอย่าง คุณต้องแสดงบทเป็นสาวไฮโซ ถ้าคุณไม่มีรสนิยม คุณอาจจะหลุดพูดคำอะไรออกมาที่ผิดไปจากตัวละครตัวนั้น

Q : ถ้านักแสดงคนหนึ่งเขาจะเล่นแบบของเขาผู้ชมจะรับได้หรือไม่ ไม่ทราบแต่เขาบอกว่าการแสดงของตนเองเป็นการแสดงที่มีรสนิยมที่ดี กรณีนี้พี่มีความคิดเห็นอย่างไร

A : พี่มองว่าการควรหรือไม่ควรมากกว่า จากที่พี่เรียนมาที่อักษรศาสตร์จุฬาค่อนข้าง strict กับบท ต้องท่องบทได้เป๊ะๆ และต้องเล่นตาม blocking ของผู้กำกับ เขากำกับมาตามแนวทางของเขา พี่เคยทำงานที่มณฑลพิษณุโลก ซึ่งเป็นการทำละครเวทีในลักษณะพาณิชยศิลป์ มีการสร้างค่านิยมให้นักแสดงหลุดบท มีการมาอวดกัน เวลาหลุดบทซึ่งคนดูชอบ สำหรับพี่ถือว่า การทำเช่นนั้นเป็นการทำลายละครเวทีทันทีเลย ถ้าคุณตั้งใจหลุดด้วยความตั้งใจคือหลุดก็หลุดได้ อาจมีเหตุการณ์ที่เป็นอุบัติเหตุ เช่น เคยทำละคร แล้วมีฉากที่มีการสร้างเตาไฟ มีการจุดไฟและไฟเกิดไหม้จริง และเราทำอะไรไม่ได้ นักแสดง จำเป็นต้องหลุดบท ซึ่งต่างกับอันแรกเพราะอันนี้เป็นการแก้ปัญหา ไม่เป็นไร แต่ถ้าตั้งใจหลุดก็ถือว่าคุณทำลายละครเวที ให้กลายเป็น

“ไม่จำเป็นต้อง
หล่อต้องสวย ถึงจะ
เป็นนักแสดงได้
อย่างหนึ่งที่นัก
แสดงทุกสาขาจำ
เป็นต้องมี คือ
เรื่องของความรับ
ผิดชอบ ”

Performance on stage เจ๊ๆ คือ หมายถึง ลดระดับละครเวทีลงมากลายเป็น โชว์อะไรซักอย่างบนเวที

Q : จากประสบการณ์การทำงานมาหลายหน้าที่ ยืนยันหรือเปล่านักแสดงละครเวทียังต้องมีลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่บอก

A : ยืนยันค่ะ ว่านักแสดงต้องมีความรับผิดชอบ มีวินัย เพราะทำให้นักแสดงเกิดการศึกษา ท่องบท เตรียมตัวเตรียมความพร้อมของร่างกายและจิตใจก่อนที่จะเล่นละคร สามารถแยกแยะได้ว่าเรื่องไหนงานเรื่องไหนเรื่องส่วนตัว เมื่อเวลาขึ้นบนเวทีแล้ว The Show Must Go On คุณจะเป็นอะไรกันหลังเวที แต่เมื่อขึ้นไปแสดงแล้วต้องแยกให้ได้ ทั้งหมดนี้รวมอยู่ในหัวข้อของความรับผิดชอบ

Q : จากประสบการณ์เกี่ยวกับการทำละครเวที ที่ได้ทำหน้าที่อะไรมาบ้างคะ

A : ผู้จัด ฝ่ายกำกับเวที ทำบท ทำทุกอย่างเลย ไม่ได้ทำอย่างเดียวนะ ออกแบบฉาก เพราะออกแบบไม่เป็น แสงก็ทำ เสื้อผ้าก็ทำ แต่โดยรวมในระยะหลังๆ ก็ทำบทกับผู้จัด ส่วนกำกับเวทีก็ค่อนข้างจะเจอปัญหาหรือว่าเจอนักแสดงอะไรมาค่อนข้างเยอะ เพราะว่าก่อนหน้าที่ผมเตรียมจะเลิกไปเราก็กทำอยู่หลายเรื่อง มีช่วงหนึ่งก็ทำกับหินสวยน้ำใส แต่พอทำมาระดับหนึ่งมันอยู่ไม่ได้ มันยังชีพไม่ได้ อย่างครูช่างก็ชื่นชมว่ามีเป้าหมายชัดเจนว่า "ฉันจะทำให้ละครเวทีอยู่ได้ " แล้วกลับมาบวม หรืออย่างคุณเล็ก ภัทรวดี ก็ยังมีการเปิดแสดงละครเวทีทุกศุกร์-เสาร์-อาทิตย์

Q : นักแสดงที่ดีในอุดมคติของพี่เป็นอย่างไรคะ

A : นักแสดงที่ดีต้องมีสมาธิ แบ่งแยกได้ ปัญหาที่เจอคือนักแสดงไม่ค่อยมีสมาธิ ซึ่งจะจำบทไม่ได้แล้วก็ไม่นิ่ง และถ้ามีสมาธิสั้นก็จะหลุดได้ บางที่เป็นตัวเอง สวมบทบาทไม่สมน้ำเสมอ

Q : ถ้าจะเลือกนักแสดงไปทำงานด้วยจะเลือกคนประเภทไหน

A : ต้องมีความรับผิดชอบ ปัญหาด้านนี้สูงที่สุด ปัญหาใหญ่เลยคือความตรงต่อเวลา บางทีมาตรงนะแต่ไม่รับผิดชอบ ไม่เคยรู้ว่าตนเองมาทำอะไร ปัญหาต่อไปคือหัวแข็ง คือดื้อรั้น ไม่เชื่อฟัง นักแสดงบางคนคิดมาจากบ้านแล้วว่าจะเล่นอย่างไร เช่นจากนี้จะเล่นอย่างไร จะแรงประมาณนี้ แต่พอเราบอกว่าไม่ได้มองภาพตรงนี้ไว้แบบนี้ละ ต้องมีวิธีพูดแบบเจ็ดนินมๆ ไม่ใช่อัดกันปั้งๆ เวลาเขาเล่นเขาก็ยังจะเล่นแบบที่เขาคิดอยู่ ปัญหาที่มีเรื่องความเข้าใจผิดในการแสดง บางคนเข้าใจว่าการแสดงที่ดีต้อง express อารมณ์ให้ชัดเจน ยิ่งทำแรงๆ ยิ่งดี ยิ่งเวลาโกรธปากคอสั่นแค้นยิ่งดี ความจริงไม่ใช่หรือว่าเล่นร้องไห้ น้ำตาไหล ยิ่งเยอะเท่าไรยิ่งเก่ง คนที่บังคับน้ำตาได้ อารมณ์ที่เศร้าแค่นี้ต้องน้ำตาไหลทีละข้าง ต้องน้ำตาหยุด มันไม่ใช่มันไม่เรื่องที่จะมาบังคับนะ การร้องไห้ บางครั้งไม่ต้องถึงกับพุ่มพ่าย

“นักแสดงต้องมี
ความรับผิดชอบ มี
วินัย เพราะทำให้นักแสดงเกิดการศึกษา ท่องบท
เตรียมตัวเตรียม
ความพร้อมของร่างกายและจิตใจก่อน
ที่จะเล่นละคร
สามารถแยกแยะ
ได้ว่าเรื่องไหนงาน
เรื่องไหนเรื่องส่วนตัว เมื่อเวลาขึ้นบน
เวทีแล้ว The Show
Must Go On ”

อารมณ์ของตัวละครมันมีระดับ ทั้งอารมณ์โกรธ เสียใจ ถ้าแยกแยะไม่เป็นก็ลำบาก นอกเหนือจากเรื่องความรับผิดชอบ และสมาธิแล้ว นักแสดงที่ดีต้องไม่กระด้าง ควรจะเป็นเหมือนฟองน้ำ หมายถึงในตอนแรกควรเป็นฟองน้ำเปล่าๆก่อนแล้ว ผู้กำกับเขาจะเทน้ำลงไป แล้วคุณซึมให้เยอะที่สุดไม่ใช่มาถึงเต็มปริ่มมาแล้ว ผู้กำกับบอกอะไรก็ไม่ฟัง เพราะฉะนั้นจะเล่นแบบของฉัน นี่คือสาเหตุที่เขาเปลี่ยนตัวกันเยอะ ยิ่งละครเวทีเมื่อคนๆเดียวสามารถทำลายได้ทั้งเรื่อง เช่นในละครเรื่องหนึ่งตัวละครมี 6 – 7 ตัว เล่นกันระดับหนึ่ง มีโทนและสไตล์แบบหนึ่งที่กำหนดไว้ แต่มีนักแสดงคนหนึ่งอยากเด่น มารยาทบนเวทีก็ควรจะมี รู้บทบาทหน้าที่ของตัวเอง ว่าเรามีหน้าที่อะไร ไม่ใช่ไปขโมยซีน กลับไม่มีรสนิยม พวกขโมยซีนทำให้ละครเวที drop ลงไปเป็นโซวี่ อยู่มดเนียร์เจอเยอะมาก แต่เราปล่อยเพราะเราเข้าใจว่าตราบนั้นเป็นพาดิซย์ศิลป์ เราต้องดูตลก แต่ถ้าคุณอยู่ในโรงละครที่แท้จริงแล้ว คนต้องซื้อตั๋วไปดูละครไปรับความบันเทิง

Q : ละครเวทีจะยังอยู่ได้ไหม

A : ละครเวทียังคงอยู่ได้ตราบใดที่มีสถาบันการศึกษาที่ยังเปิดสอนอยู่ แต่จะเป็นลักษณะคลื่นได้นำไปเรื่อยๆ เพราะตอนนี้สถานการณ์คือ ที่วิ่งมาถึงบ้านหนึ่งก็ยังไม่แรงเท่าทีวี

Q : ถ้าเป็นผู้สอนควรปรับตัวเองใหม่ว่าควรจะยังสอนละครเวทีหรือควรปรับตัวไปสู่ทีวีเลย

A : มันขึ้นอยู่กับเป้าหมายเราก่อนว่าเราคิดว่า เราจะดำรงละครเวทีไว้ เลี้ยงมันไว้ สร้างฐาน ไม่เลิกสอน เด็ก 20 คน คงจะมีซักคนที่จะไปพัฒนา อาจจะมีคนไปเรียนต่อเมืองนอกแล้วกลับมาสอน คือ ก็จะเลี้ยงความเป็นแบบนี้ต่อไป บางที่เราอาจจะหวั่นที่เราสู้ทีวีไม่ได้ ทีวีมาแรงมากจนกลบทุกอย่าง

Q : ละครทีวีเป็นปัญหาไหม

A : ทีวีแข่งขันกันสูงมาก เพราะเม็ดเงินมหาศาล ทีวีเรื่องหนึ่งบางทีลงทุน 15 ล้าน ละครเวทีต้นทุนอาจอยู่แค่เพียง 2-3 ล้าน บางทีแค่แสนก็ทำได้แล้ว หาสปอนเซอร์ในละครทีวีทำได้แต่ควรอยู่ในขอบเขตอย่าให้น่าเกลียด มีได้แต่อย่างจาง

Q : วงการของเราเป็นอย่างนี้ตลอดไปจะมีผลต่อสังคมของเราหรือไม่

A : มีผลแน่นอน เพราะสื่อใดๆก็ตามมี effect กับคนเสมอ เช่นตอนทำเจ้ากรรมนายเวร ก็มี effect มีคนทำบุญมากขึ้น (หัวเราะ)

Q : การศึกษาช่วยให้วงการพัฒนาขึ้นหรือไม่

A : คนรุ่นใหม่จบมาจากเมืองนอก มีมุมมองความคิดใหม่ๆ เราจะไม่มีการเขียนบทที่ไม่มีหลักการ หรือเล่นๆไป เช่นมีบทคนไข้ เพราะฉะนั้นจะทำให้เกิดพัฒนาในวงการมันก็เริ่มพัฒนาขึ้นจากจุดนี้ ดูจากเมื่อ 5-6 ปีที่แล้ว

“นักแสดงที่ดีต้องไม่กระด้าง ควรจะเป็นเหมือนฟองน้ำ หมายถึงในตอนแรกควรเป็นฟองน้ำเปล่าๆก่อนแล้ว ผู้กำกับเขาจะเทน้ำลงไป แล้วคุณซึมให้เยอะที่สุด ไม่ใช่มาถึงเต็มปริ่มมาแล้ว ผู้กำกับบอกอะไรก็ไม่ฟัง ”

มีละครที่มีตัวคนให้ออกมาสรุป แต่พอปีหลังๆมานี้ จะเริ่มเห็นว่าไม่ค่อยมีเรื่องอาจจะยังเหมือนเดิม แต่การดำเนินเรื่องกระชับขึ้นมาก ในสมัยก่อนเราไม่ดูไปวันหนึ่งกลับมายังดูรู้เรื่อง แต่ขณะนี้ถ้าไม่ดูไปวันหนึ่งต่อเรื่องชักลำบากแล้ว ตอนทำเจ้ากรรม...ถ้าไม่ดูไปเบรคเดียวก็ต่อเรื่องลำบากแล้ว เป็นการพัฒนา การทำงานคือการศึกษากจากสิ่งที่ดีหนังต่างประเทศที่นำมาพัฒนาละครของเรา เช่นพวก effect ต้นทุนเรต่ำกว่าฝรั่ง ฝรั่งต้องใช้เครื่องมือ ใช้เงินสูง แต่เราทำอาจจะออกมาได้ลักษณะด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่า แต่พวก animation เรายังสู้เขาไม่ได้.....

Q : ความแตกต่างของนักแสดงละครเวทีกับทีวีคืออะไร

A : Actor กับ Character มีประตูดอยู่ประตูหนึ่ง ถ้าเรายังซ้อมบทเท่าไรประตูนี้ก็จะเปิดมากขึ้นเท่านั้น ถ้าซ้อมน้อยประตูมันปิด เปิดไม่ออกเลยก็มี คุณไม่สามารถเป็น Character ได้คุณเป็นแค่ actor เปิดประตูไม่ออก ละครเวทียิ่งซ้อมมากเท่าไร ประตูที่ว่านี้ก็จะยิ่งเปิดได้ง่ายและคล่อง แต่ตรงนี้ตรงข้ามกับทีวีนะ ทีวีต้องการความสด ไม่ควรที่จะซ้อมมาก ถ้าเป็นทีวี เทคหลังๆจะไม่ค่อยได้ เวลาเลือกก็จะกลับไปใช้เทค 1-2 เท่านั้นเลย เพราะว่าทีวีเมื่อเทคหลังๆจะเล่นเป็นอัตโนมัติ คุณไม่มีความสดซึ่งต่างกับละครเวทีที่มีความชำนาญกับประตูที่บอกแต่แรกจนสามารถโดดเข้าไป

Q : ต้องปรับตัวใหม่จากการที่มีประสบการณ์เป็นนักแสดงละครเวทีไปสู่นักแสดงละครทีวี

A : เวทีต้องเล่น Flow ให้ได้ทั้งฉากทั้งเรื่อง มาเปิดประตูสวมบทนี้แล้วเข้าไปเล่น คุณจะค่อยพัฒนาอารมณ์ของตัวละครตั้งแต่ต้นเรื่องไปจนจบเรื่อง ส่วนทีวีไม่สามารถพัฒนาตัวละครไปได้ เพราะอาจจะกระโดดนี่เองจากเช่นฉาก 3 อาจจะถ่ายก่อนฉากหนึ่ง การถ่ายทำขึ้นอยู่กับ Location และตัวของนักแสดงนำมาจับรวมกัน คุณจะต้องทำงานมาก่อน อาจจะมีซ้อมบ้างเช่นจะเล่นไปตรงไหน อารมณ์เป็นยังไง ซึ่งจะมีนักแสดงบางคนก็ทำได้บ้างยังไม่เล่นจริงแต่มีบางคนก็ซ้อมๆไว้พอรู้พอเล่นจริงก็เต็มที่

Q : นักแสดงต้องมีความรู้เรื่องมุกกลองใหม่

A : พี่คิดว่าไม่ต้องรู้ เพราะจะ Faked (เสแสร้ง) เยอะ ขาดสมาธิจะไปดูแต่กลองแทนที่จะฟังคู่ที่ได้ตอบ dialogue กันอยู่ แต่กลับไปเอียงหน้าหากลองพยายามส่องหากลองซ้ายขวา หามุมที่ฉันจะหลอจะสวามันจะ Faked มาก ไม่แนะนำให้รู้นอกจากจะไปเป็นพิธีกร...

สรุปว่าละครเวทีนักแสดงใช้พลังทั้งตัว เพราะคนเล่นต้องปะทะกับคนดูจริงๆแต่ทีวีนั้นผ่านกลอง กลองแทนตาคนดู กลองจับอะไรคนดูจึงจะเห็นสิ่งนั้น พลังทั้งตัวหายไปครึ่งหนึ่ง ละครเวทีมีเสน่ห์หลายๆของมันถ้ามีโอกาสจะซาร์จแบตกลับไปทำอีกครั้งหนึ่ง

“ Actor กับ

Character มีประตูอยู่ประตูหนึ่ง ถ้าเรายังซ้อมบทเท่าไรประตูนี้ก็จะเปิดมากขึ้นเท่านั้น ถ้าซ้อมน้อยประตูมันปิด เปิดไม่ออกเลยก็มี คุณไม่สามารถเป็น Character ได้คุณเป็นแค่ actor เปิดประตูไม่ออก ละครเวทียิ่งซ้อมมากเท่าไร ประตูที่ว่านี้ก็จะยิ่งเปิดได้ง่ายและคล่อง ”

บทสัมภาษณ์ : นิธิ สมุทรโคจร

โดย : นางสาวเปรมสินี รัตนโสภา

วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ กองถ่ายละครเรื่อง ปีกมาร

Q : ละครเวทีแตกต่างกับละครทีวีและภาพยนตร์อย่างไร

A : นักแสดงจะต้องมีอารมณ์จริงมากกว่าการแสดงละครทั่วไป และจะได้ feedback กลับมาทันทีเลยในละครเวที แต่ในละครทีวีนักแสดงจะมีอารมณ์ของการแสดงมากกว่า แต่จะไม่ได้ feedback จากคนดูทันทีต้องเอาเรื่องราวที่ถ่ายทำไปตัดต่อเป็นเรื่องราวก่อน

Q : คุณสมบัติของนักแสดงละครเวทีที่ดี

A : นักแสดงเวทีต้องใช้พลังในการแสดงเยอะมาก ต้องมีการ project เสียงเพราะในบางแห่งจะไม่มีไมโครโฟนลอยให้เรา และถ้าเป็นละครเขาต้องเก็บไมโครโฟนลอยทิ้ง เพราะเขาไม่รู้ว่าเราจะขึ้นลงเสียงอย่างไร เราต้อง project เสียงและส่งความรู้สึกให้คนดูหลังสุดเห็น ซึ่งมันจะยากมาก เพราะละครเวทีไม่มีกล้องเข้ามาช่วยตัดเน้นความสำคัญของบท ละครเวทีต้องใช้การเดินเข้ามาพูด และ fade ตัวเองออกไป ทำอย่างไรให้คนดูหันมาสนใจเรามากที่สุด ถ้าในขณะนั้นมันยังไม่ถึงบทบาทของเรา แต่ถ้าบทเราไม่สำคัญเราก็ต้องคอยออกมาให้คนที่สำคัญว่าและต้องรู้จักรับ act ที่เกิดขึ้น แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

“ นักแสดงจะต้องมี
อารมณ์จริงมาก
กว่าการแสดงละคร
ทั่วไป และจะได้
feedback กลับมา
ทันทีเลยในละคร
เวที ...นักแสดงเวที
ต้องใช้พลังในการ
แสดงเยอะมาก ”

บทสัมภาษณ์ : นิธิพันธ์ นิพัทธนะวัฒน์

โดย : นางสาวปัทมาสน์ ทองแท้

วันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ F2 HOUSE

Q : นักแสดงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

A : รับผิดชอบตัวเอง และเพื่อนด้วย ในที่สุดก็รับผิดชอบละครด้วย
กัน สำหรับตัวเองคือ ท่องบทให้ได้ จำ block ให้ได้ จำ prop ให้ได้
รับผิดชอบ acting ของตัวเองคือเล่นให้ได้

Q : มุมมองความแตกต่างระหว่างละครเวที ละครทีวี และภาพยนตร์

A : ละครทุกอย่างมาจาก 0 แล้วเริ่มนับ 1 พร้อมกัน ละครเวทีคือจุดเริ่มต้นของทุกอย่าง มีความสด บางคนเข้าใจว่าละครเวทีเทคไม่ได้ แต่ที่
วันหนึ่งเทคได้ ความจริงแล้วไม่ใช่ละครเวทีที่มีความสดกว่า สามารถสื่อสารกับคนดูโดยตรงไม่ต้องผ่านจอหนัง ไม่ต้องผ่านเทคโนโลยี คือ
คนสื่อสารกับคนโดยตรง โดยเทคนิคของละครเวที คือ 180 องศา
ละครเวทีในการแสดงต้องส่งให้ให้แรงและให้สม่าเสมอ แต่ละครทีวี
เล่นยังไวกก็ได้ ไม่จำเป็นต้องส่งแรง เพราะมีกล้องช่วยอยู่แล้ว ส่วน
ภาพยนตร์จะสามารถควบคุมพลังงานได้ คือ เมื่อกล้องอยู่ใกล้เล่น
น้อยและกล้องอยู่ไกลเล่นมาก

Q : ละครเวที ละครทีวี และภาพยนตร์ มีข้อจำกัดต่างกัน ดังนี้

A : ละครเวที - จำกัดพื้นที่การเปลี่ยนฉากแต่สามารถเล่นที่ไหนก็ได้ไม่
จำเป็นต้องมีฉากที่แน่นอน

ละครทีวี - จำกัดเวลาในแต่ละตอนที่เป็นเบรกกๆ ทำให้อารมณ์คนดู
ไม่ต่อเนื่อง แต่ทีวีสามารถทำให้ดูเหมือนจริงได้มากกว่าละครเวที
ภาพยนตร์ - จำกัดในเรื่องของเวลา หนังที่ดีคือหนังที่คนดู ดูแล้วไม่
เบื่อ เวลาที่ควรจะเป็นชั่วโมงกว่า รวม 2 ชั่วโมง อย่าง สุริโยทัย
ทำลายข้อจำกัดทางเวลาของหนัง

อย่างไรก็ตามทั้งละครเวที ละครทีวีและภาพยนตร์ ต้องมีศิลปะที่
ต้องสื่อความหมายได้ในที่นี้ หมายถึง คน อุปกรณ์ประกอบฉาก
(prop) ภาพ โดยเฉพาะ prop ถ้ามีแล้วไม่ได้สื่อความหมายใดเลย
ก็ไม่ควรจะมี เช่น ไปล่าหมูก็ไม่จำเป็นต้องถ่ายจากล่าหมูก็ได้ แค่อือ
มือที่โดนร่ำมาวาง เท่านั้นคนดูก็เข้าใจแล้วว่าไปล่าหมูมา หรือเก้าอี้
ของโต๊ะทานข้าวในบ้านมี 7 ตัว ในขณะที่ทั้งบ้านมีคนอยู่แค่ 3 คน
ดังนั้นเก้าอี้ที่เกิดขึ้นมาจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมี

“นักแสดงที่ดีควร
รับผิดชอบตัวเอง
และเพื่อนด้วย
ในที่สุดก็รับผิดชอบ
ละครด้วย ”

บทสัมภาษณ์ : นลินี สีตะสุวรรณ

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไรคะ

A : อันดับหนึ่ง วิชาการต้องถูกต้อง คือต้องเข้าใจก่อนว่า acting คืออะไร ละคร คืออะไร acting ต้องมี truth ในการแสดง อันดับสองคือต้องมีระเบียบวินัยในการทำงาน เพราะละครเวทีต้องการอะไรมากไปกว่าละครโทรทัศน์เยอะ แต่เดี๋ยวนั้นคนก็จะคิดอะไรไปในด้านของโทรทัศน์หมด โทรทัศน์อยู่ในจิตใจของคน นักแสดงในเมืองไทยนี้ใช้ปนกันเราไม่สามารถแยกได้ว่าเป็นนักแสดงละครเวที หรือโทรทัศน์ ของเราคือใครจะเล่นอะไรก็ได้ โดยนี้ถือว่า acting เหมือนกันหมด เพราะฉะนั้นบางทีธุรกิจต่างๆที่ถูกบีบด้วยเวลา ถ้าหากเป็นละครโทรทัศน์อาจให้เวลาเท่านี้ และได้งานเท่านี้ แต่หากเวลามาแสดงละครเวที มันเป็นการลงทุนที่เยอะกว่ามาก ละครเวทีถ้าไม่ใช้เวลาในการแสดงหรือการซ้อม ศิลปะละครเวทีก็ไม่ได้เกิด

Q : ศิลปะของละครเวทีจริงๆเป็นอย่างไร

A : มันก็คือ ความสนุก คนได้เห็น acting อย่างจริงคนเล่นหนีไปไหนไม่ได้ ต้องสดๆ ณ เวลานั้น ทำผิดไม่ได้ ทุกครั้งจะต้องเหมือนเกิดใหม่ ผู้ชมเหมือนได้เห็นสิ่งใหม่ๆทุกครั้ง นักแสดงจะ push ตัวเองไปอยู่ใน standard หรือจุดที่สูงที่สุดที่ผู้กำกับบอกว่าใช่ นักแสดงสามารถทำได้อย่างนั้นทุกครั้ง นักแสดงทำได้หลายครั้งแต่ไม่ได้ fake อย่างจำอวด ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้คนดูเบื่อและไม่ศรัทธา

Q : เส้นหน้ของละครเวทีและความแตกต่างกับละครในสื่ออื่นๆคืออะไร

A : เส้นหน้อยู่ที่ความสามารถทางการแสดงของผู้แสดงที่นักแสดงคนนั้นสามารถทำให้เหมือนกับว่ามีอะไรเกิดขึ้นใหม่ได้ทุกครั้ง นักแสดงละครเวทีต้องมีมาตรฐานในการแสดงสูงมาก ละครโทรทัศน์กับละครเวทีมีวิธีการสื่อมายาคนละอย่าง โทรทัศน์ทำให้คน acting ไม่เป็นเลยดู acting เป็นได้ ทำให้คน acting พอใช้ได้เป็น acting เก่ง แต่ละครเวทีมันท้าทาย และยากกว่า ละครเวทีต้องเล่นทั้งตัว ภาพยนตร์ยิ่งสบายกว่านะ nature ของภาพยนตร์จะถ่ายกล้องเดียว ละครเวทีจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงด้วยกันมากกว่าอย่างอื่น ภาพยนตร์นี้ไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เล่นคนอื่นเลยก็ได้

Q : เชื้อในเรื่องพรสวรรค์หรือไม่

A : พรสวรรค์คือเป็นเส้นหน้ของคนนั้นมากกว่าที่ทำอะไรให้คนดูเห็นแล้วรักเห็นแล้วจำได้ ถ้าไม่ตั้งใจพรสวรรค์ก็ไม่เกิด ณ จุดนั้นคนนั้นน่าจะปล่อยตัวเองเข้าไปสูบทบาทได้อย่างเต็มที่ต่างหากและทำให้คนเชื่อคล้อยตามได้

“อันดับหนึ่ง วิชาการต้องถูกต้อง คือต้องเข้าใจก่อนว่า acting คืออะไร ละครคืออะไร acting ต้องมี truth ในการแสดง อันดับสอง คือต้องมีระเบียบวินัยในการทำงาน ”

และเชื่อว่าเขาเป็น charactor นั้น

Q : นักแสดงประเภทไหนที่ไม่เป็นที่ต้องการ

A : เป็นคนที่มีความสามารถแต่เข้าใจวิชาการผิด ไม่มีความรู้ ไม่มีวินัย แต่อยากเล่นอันนี้อันตรายสุดๆ และถ้ายังเป็นพวกคนที่หน้าตาดี ยิ่งอาจจะทำลายวงการ ทำลายงานศิลปะ มีใจรักอย่างเดียวไม่ได้ต้องสังเกต ต้องฟัง ต้องรู้ ต้องเปิดกว้าง ต้องฟังคนอื่น มีบางคนเก่งประสบความสำเร็จแต่หยุดพัฒนาตัวเอง น่าเสียดาย ด้านนักแสดงมีความเป็นมืออาชีพก็จะทำให้ศิลปะการละครยังอยู่ มืออาชีพ คือ คุณได้ให้เท่ากับคุณรับ

Q : ทำไมผู้ที่สนใจการแสดงจึงต้องเริ่มเรียนละครเวทีก่อนเป็นอันดับแรก

A : เพราะละครเวทีเริ่มที่ตัวนักแสดงก่อน ไม่ต้องใช้สื่อ ถ้าเป็นโทรทัศน์คุณต้องรู้ทั้งสองอย่าง ทั้งตัวคุณด้วยทั้งเทคนิคด้วย รวมทั้ง acting ด้วย มันมากเกินไปที่จะ handle ได้ ถ้าเลยอาจเป็นข้อจำกัดคืออาจจะได้ acting น้อยแต่เครื่องมือเยอะ หรือกลับกันอาจจะเห็น acting เยอะแต่ตัวสื่อก็จะหายไป โทรทัศน์พัฒนาตลอดเวลาเราอาจไม่ทันเทคโนโลยี มีความแตกต่างกันถ้าต้องทำหลายอย่างก็จะไม่รู้แน่ว่าตกลงถ่ายไม่ดีหรือแสดงไม่ดีกันแน่

“มีใจรักอย่างเดียว
ไม่ได้ต้องสังเกต
ต้องฟัง ต้องรู้ ต้อง
เปิดกว้าง ต้องฟัง
คนอื่น มีบางคนเก่ง
ประสบความสำเร็จ
แต่หยุดพัฒนาตัว
เอง น่าเสียดาย ”

บทสัมภาษณ์ : ณรงค์ศักดิ์ ชัยเชียงเอม

โดย : นายพิธาน คณิชาภรณ์

วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ สนามกีฬาติ๊กการปิโตเลียมแห่งประเทศไทย

Q : ประวัติด้านการแสดง

A : เริ่มตั้งแต่อายุ 17 -18 ปี ภาพยนตร์เรื่อง คัดถึงพอสั่งเขป ละคร หักเหลี่ยมกุหลาบ, ผยอง, จดหมายถึงดวงดาว, นาดนรรษา ฯลฯ

Q : ประสบการณ์ด้านละครเวที

A : มี 2 เรื่อง เรื่องแรกได้ไปช่วยงานพี่ที่ช่อง 3 ที่ ม.บูรพา เป็นเรื่องเกี่ยวกับสองศรีคล้ายๆกับแปลงมาจากสุริโยทัย อีกเรื่องเป็นละครผสมระหว่างเก่ากับใหม่เรื่องโมราห์แสดงที่ภัทราวดีฯ ซึ่งทั้ง 2 เรื่อง ก็เป็นทั้งนักแสดงและผู้ช่วยผู้กำกับด้วย

Q : คำว่า " ละครเวที " ในมุมมองของคุณ

A : เป็นศิลปะชนิดหนึ่งที่ค่อนข้างละเอียดอ่อน มีเสน่ห์ในตนเอง และต้องใช้ความสามารถในหลายๆด้าน

Q : ความแตกต่างระหว่างละครเวทีกับละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์

A : ในการดำเนินเรื่อง ภาพยนตร์จะมำคัท เลือกเอาคัทที่สวยงามที่สุดออกมาเป็นชิ้นผลงาน ละครก็จะออกมาเป็นฉากซึ่งก็เลือกเฟ้นมาแล้ว แต่ละละครเวทีนั้น ค่อนข้างที่จะทำงานก่อนหน้านั้นเยอะ คือมีการฝึกซ้อมและทำความเข้าใจในตัวบทมากกว่าและละเอียดกว่า โดยเฉพาะว่าละครเวทีไม่มีการเทค ต้องมีการ concentrate เป็นอย่างมาก

Q : ทักษะหรือลักษณะที่ดีของนักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะเป็นอย่างไร

A : ต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูงมาก มีการเสียสละ สละเวลาในการทำการฝึกซ้อม การศึกษาบท เข้า workshop ซึ่งจะทำให้การแสดงได้ดีขึ้น ต้องมีการทำการบ้านและฝึกฝนตัวเองอยู่ตลอด ทำให้ตนเองพัฒนาอยู่เรื่อยๆเพราะศิลปะหากหยุดนิ่งเมื่อไหร่ ก็คือศิลปะที่ตายแล้ว

Q : มองแนวโน้มของละครเวทีในอนาคตว่าเป็นอย่างไร

A : ช่วงนี้คนที่ละครเวทีค่อนข้างที่จะมีการใส่ใจและก็ห่วงใยในละครเวทีปัจจุบัน มีการพยายามที่จะประชาสัมพันธ์ คิดว่าเป็นที่น่าจับตามองเหมือนกัน เพราะคนสมัยนี้หันมามองละครเวทีเยอะขึ้นมาก

“ ต้องมีความรับผิดชอบอย่างสูงมาก มีการเสียสละ สละเวลาในการทำการฝึกซ้อม การศึกษาบท เข้า workshop ซึ่งจะทำให้การแสดงได้ดีขึ้น ต้องมีการทำการบ้านและฝึกฝนตัวเองอยู่ตลอด ทำให้ตนเองพัฒนาอยู่เรื่อยๆเพราะศิลปะหากหยุดนิ่งเมื่อไหร่ก็คือศิลปะที่ตายแล้ว ”

บทสัมภาษณ์ : อนุรักษ์ ลิยะวนิช

โดย : นางสาวจิตติมา ศรีมงคล

วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ ร้านแมคโดนัลด์ สยามสแควร์

- Q : คำว่า " ละครเวที " สำหรับพี่มีคำจำกัดความว่าอย่างไรคะ
- A : เป็นศาสตร์ของการแสดงอย่างหนึ่ง ที่ต้องใช้ความสามารถสูงในการนำเสนอต่อผู้ชม เป็นการแสดงที่สดมาก ใช้ความสามารถของนักแสดงจริงๆ
- Q : พี่คิดว่าละครเวทีต่างจากละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์มั๊ยคะ...ยังไง
- A : ต่างกันมากครับ เล่นละครโทรทัศน์มาตลอด และก็เคยเล่นภาพยนตร์มาเรื่องหนึ่ง นี่เป็นเรื่องและครั้งแรกที่ได้มาสัมผัสกับละครเวที ต่างกันมากเลยคือ เราต้องใช้ความสามารถเยอะกว่า...เยอะมาก ต้องแสดงสดไม่มีการเทคผิด ถ้าเราเล่นผิดคือผิดเลย และยังต้องแสดงต่อเนื่องตลอด เล่นทีเดียวตั้งแต่ต้นจนจบไม่มีการเข้าโฆษณา ไม่มีคัท คือว่าพี่ว่ามันต่างกันเยอะมาก...มากจริงๆนะ
- Q : พี่คิดว่า นักแสดงมีความสำคัญแค่ไหนสำหรับคำว่าละครเวที
- A : สำคัญมากนะ ถ้าไม่มีนักแสดงก็ไม่สามารถนำเสนอความหมายจากบทละครมาสู่ผู้ชมได้ จริงมั๊ย
- Q : คุณสมบัติที่ดีของนักแสดงละครเวที พี่คิดว่าควรมีอะไรบ้าง
- A : ก็ต้องขยัน พยายาม อดทน และทำการบ้านเยอะๆ ศึกษาบท ศึกษาตัวละครที่เราเล่น และตัวละครอื่นๆ ในเรื่อง ให้เข้าใจเพื่อความสมบทบาทในการแสดง ต้องมีทุกอย่างเลยนะ ถ้าเราขยันซ้อมแต่ไม่ยอมศึกษาก็คงไม่ได้ หรือทำการบ้านมาเป็นอย่างดีแต่ขี้เกียจซ้อม คิดว่าเรารู้ดีแล้วไม่ต้องซ้อมก็ได้ อันนี้ก็แย่เนอะ อืม...และที่สำคัญเลยก็คือเราจะต้องตรงต่อเวลา และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นด้วย เพราะละครเวทีมันคือทีม เราต้องทำงานเป็นทีม สรุปแล้วก็ต้องมีทั้งหมดที่บอกมาเลย (อืม)
- Q : พฤติกรรมที่ไม่ดีหรือเป็นผลเสียต่อการทำงาน (ละครเวที) ที่เคยเจอ
- A : ไม่ตรงต่อเวลา เพียงคนเดียวก็จะทำให้งานกระเทือนไปทั้งหมด ทำให้งานเกิดความล่าช้า และเสียหายได้ อันนี้พี่คิดว่าแยะมากๆ

“ ต้องขยันพยายาม อดทน และทำการบ้านเยอะๆ ศึกษาบท ศึกษาตัวละครที่เราเล่น และตัวละครอื่นๆ ในเรื่อง ให้เข้าใจเพื่อความสมบทบาทในการแสดง ”

Q : ฝากอะไรถึงนิสิต นักศึกษาที่กำลังจะก้าวเข้ามาเป็นนักแสดงละครเวทีหน่อยนะคะ

A : ต้องขยันซ้อมนะคะ ยิ่งเราซ้อมมาก เราก็จะเข้าใจบทบาทจะอินไปกับตัวละครและเรื่องราวได้มาก และรู้ข้อผิดพลาดของตัวเอง เพื่อที่จะได้แก้ไขได้และทุกครั้งที่แสดงเราจะต้องเชื่อในตัวละครนั้นๆ และตั้งใจทำให้เต็มที่ที่สุดนะคะ แล้วยังจะรอดูผลงานนะคะ

“ยิ่งเราซ้อมมาก
เราก็จะเข้าใจใน
บทบาทจะอินไปกับ
ตัวละครและเรื่อง
ราวได้มาก ”

บทสัมภาษณ์ : ประดิษฐ์ สมดังเจตน

โดย : สุธีร์ เสียงหวาน

วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครกรุงเทพ

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : (1) นักแสดงต้องมีพื้นฐานทางด้านการแสดง รู้เรื่องการแสดงและสามารถแสดงได้ เพื่อที่ผู้กำกับจะได้เห็นในศักยภาพของนักแสดง (2) ต้องดูว่านักแสดงตัวนั้นเหมาะสมกับตัวละครตัวไหนเพื่อที่จะสวมบทบาทเป็นตัวละครนั้นได้ง่ายขึ้น (3) ต้องมีความตั้งใจและหมั่นฝึกซ้อมเพื่อเข้าถึงตัวละคร การเข้าถึงตัวละครนั้นต้องใช้เวลา ไม่อาจทำได้ในวันเดียว การซ้อมจะช่วยให้การค้นหาแคแรกเตอร์ หากทุ่มเทกับการแสดงได้มากเท่าไรก็ยิ่งดี (4) นักแสดงควรจัดลำดับเวลา ควรตรงต่อเวลา เพราะถึงเวลาแสดงจริงแล้วการแสดงละครเวทีไม่เหมือนกับการแสดงละครทีวี ซึ่งละครทีวีนั้นเราสามารถรอได้ หากนักแสดงยังไม่มาเราก็ถ่ายจากคนอื่นก่อน แต่ละครเวทีเราต้องแสดงร่วมกันหลายคน ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก็ต้องมาแสดงให้ได้เพราะคนดูรอและเขาก็ไม่รับทราบเหตุผลของคุณ ฉะนั้นคุณต้องรู้ตัวเองว่าควรจัดลำดับเวลาอย่างไร ควรเผื่อเวลาไว้สำหรับการแต่งหน้า แต่งตัว ทำผม

“ การแสดงละครเวทีไม่เหมือนกับการแสดงละครทีวี ซึ่งละครทีวีนั้นเราสามารถรอได้ หากนักแสดงยังไม่มาเราก็ถ่ายจากคนอื่นก่อน แต่ละครเวทีเราต้องแสดงร่วมกันหลายคน ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก็ต้องมาแสดงให้ได้เพราะคนดูรอและเขาก็ไม่รับทราบเหตุผลของคุณ ”

บทสัมภาษณ์ : ปาจริย์ ดียวดยิ่ง

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : สวัสดีค่ะ

A : สวัสดีค่ะ

Q : กรุณาเล่าประวัติด้านการแสดงของคุณให้ทราบหน่อยค่ะ

A : มีประสบการณ์การทำงานกับกลุ่มละครมรดกใหม่ และปัจจุบันจัดกลุ่มละครของตนเองชื่อ โอม...เพียง

Q : อยากทราบทัศนคติของคุณเกี่ยวกับลักษณะพิเศษของละครเวที

A : ละครเวทีไม่ใช่การพัฒนาตนเองเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการพัฒนาคนอื่นด้วย นอกจากนี้เป็นการเติมเต็มทางวิญญาณ ละครเวทีทำให้เราประณีตขึ้น มีสุนทรีย์ภาพมากขึ้น

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : อันดับแรก มีความต้องการที่จะแสดง (Need to express) นอกจากนั้นต้องฝึกฝนทำเยอะๆ และมีความเข้าใจในบทบาทของตัวละครที่ตนจะแสดง ต้องเรียนรู้ว่าตัวละครที่จะเล่นเป็นอย่างไร ทัศนคติการมอง โดยศึกษากายภาพ จิตวิทยา สังคมที่แวดล้อมตัวละครอย่างละเอียด ต้องเข้าใจจังหวะของการเล่นละคร เข้าใจความสัมพันธ์ของการเล่นกับคนอื่น โดยต้องเปิดโลกและมองให้กว้างๆอย่าอยู่แต่กับตัวเอง อย่าเล่นละครเพื่อให้ตัวเองดูดี ห่วงสวยห่วงหล่อเป็นการ concentrate ผิดที่นักแสดงที่ดีต้อง concentrate อารมณ์ร่วมทั้งหมดทั้งมวลในละครมากกว่า และยังเล่นเพื่อให้คนอื่นมากขึ้นเท่าใดเราก็ยิ่งได้รับมากขึ้นเท่านั้น เพราะการแสดงคือ Reaction

“อย่าเล่นละคร
เพื่อให้ตัวเองดูดี
ห่วงสวย ห่วงหล่อ
เป็นการ
concentrate ผิดที่
นักแสดงที่ดีต้อง
concentrate
อารมณ์ร่วมทั้งหมด
ทั้งมวลในละคร
มากกว่า ”

บทสัมภาษณ์ : ปรีชายุทธ แซ่จ้ง

โดย : เชาว์วัฒน์ พันธุ์เรืองชนะ

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ มะขามป้อม รอยอินทามระ 3

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : อย่างแรกจะต้องฝึกฝนตัวเองให้สม่ำเสมอ เตรียมร่างกายและจิตใจ การทำ
การบ้านบ่อยๆ ไม่ว่าจะอ่านบท ตีความบทหรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น
เพราะการทำละครจะต้องทำเป็นทีมเวิร์ก จะต้องเปิดใจยอมรับความคิด
เห็นของผู้อื่น ที่สำคัญจะต้องมีใจรักให้เวลากับงานอย่างเต็มที่และต้องสนุก
กับงาน เข้าถึงตัวละครให้มากที่สุด

การฝึกซ้อมสำคัญที่สุด และจะต้องเตรียมพร้อมร่างกายอยู่เสมอ เราอาวูธ
ที่สำคัญของนักแสดง คือ ร่างกาย ต่อมา คือ การฝึกสมาธิ เราจะต้องแยก
ความรู้สึกให้ออก อย่าสมาธิผิดที่ เราจะต้องทุ่มเทอย่างเต็มที่ การทำละคร
เวทีนั้นจะต้องให้ความรู้สึกที่ดีต่อกันและกัน เพื่องานจะได้ออกมาดีที่สุด

“ที่สำคัญจะต้องมี
ใจรักให้เวลากับ
งานอย่างเต็มที่และ
ต้องสนุกกับงาน
เข้าถึงตัวละครให้
มากที่สุด ”

บทสัมภาษณ์ : พระณศักดิ์ สุขี

โดย : นางสาวสามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

Q : ความแตกต่างของละครเวทีกับละครในสื่ออื่นๆคืออะไร

A : ละครเวทีแตกต่างกับละครอื่นๆตรงที่ช่องทางในการสื่อสาร ละครโทรทัศน์จะต้องมีช่องทางในการสื่อสารที่ผ่านอิเล็กทรอนิกส์ กล้องเปลี่ยนเป็นสัญญาณมาสู่เครื่องรับ ภาษาไวยากรณ์ที่ใช้สำหรับละครโทรทัศน์จะมีไวยากรณ์ที่แตกต่างกับละครเวที สำหรับละครเวทีช่องทางในการสื่อสารก็คือสื่อสารโดยตรงจากนักแสดงสู่ผู้ชม โดยไม่มีเครื่องมืออะไรมากั้นกลาง ไวยากรณ์ของละครเวทีเป็นอีกอย่างหนึ่งและข้อจำกัดก็จะมีแตกต่างกัน ละครเวทีอาจจะไม่สามารถสร้างภาพหรือลำดับภาพเพื่อก่อให้เกิดความคิดที่เป็นเรื่องราวในลักษณะที่ละครโทรทัศน์ทำได้ แต่ในความจำกัดตรงนั้นกลับเป็นเรื่องยากตรงที่ต้องอาศัยศิลปะในการเขียนบท ศิลปะในการคิดว่าจะสื่อสารอย่างไรซึ่งเป็นเสน่ห์ของละครเวที รวมทั้งความสดของจิตวิญญาณของนักแสดงที่สื่อสารโดยตรง ตรงนี้คนดูจะได้รับพลังในการสื่อสารของศิลปินที่ส่งออกมาแน่นมากกว่า ในด้านของคนดูก็เช่นกัน สภาพของคนดูที่ดูละครทีวีจะดูอยู่ ณ มุมใดของโลกก็ได้ ดูคนเดียวหรือดูเป็นกลุ่มก็ได้ อารมณ์ร่วมที่เกิดขึ้นก็จะเกิดเพียงลักษณะเดียว คนดูกับเรื่องราวในทีวี แต่สำหรับละครเวทีจะต้องมีการนัดหมายรอบ เวลา ที่แน่นอน ต้องดูไปพร้อมกัน ร่วมประสบการณ์ไปพร้อมกับคนดูเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้น อารมณ์ร่วมที่เกิดขึ้นจะเกิดขึ้น 2 ลักษณะคือ 1) เกิดขึ้นกับเรื่องราวในละครบนเวที 2) การอยู่ร่วมกันเป็นอารมณ์ร่วมระหว่างคนดูด้วยกัน เช่น การดูละครตลก ถ้าดูอยู่คนเดียวอาจจะไม่ขำแต่ถ้าดูกับคนอื่นเยาะๆ ในตรงละครเมื่อเห็นคนอื่นขำเราก็จะขำด้วย

Q : ชอบละครโทรทัศน์หรือละครเวทีมากกว่ากัน

A : ชอบละครเวทีมากกว่าเพราะละครเวทีมีความตื่นเต้นในทุกขั้นตอนจะเริ่มจากการที่เราอยากดูละครเรื่องนั้น จะเริ่มจากการที่เราแต่งตัวเพื่อที่จะออกไปชมละคร ละครเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โรงละครคือที่ไหน เราจะเจอใครบ้าง เราจะคาดคิดไปว่าเขาจะสร้างฉากอย่างไร เราจะเห็นนักแสดงตัวจริง สดๆ เขาจะสื่อสารกับเรา เพราะฉะนั้นทุกขั้นตอนคือความตื่นเต้น เพราะทุกอย่างคือความสด

“สำหรับละครเวทีช่องทางในการสื่อสารก็คือสื่อสารโดยตรงจากนักแสดงสู่ผู้ชม โดยไม่มีเครื่องมืออะไรมากั้นกลาง ”

Q : แล้วทีวีไม่ตื่นเต้นหรือคะ

A : ไม่ตื่นเต้นนะ ทีวีมีความรู้สึกสำหรับผ่อนคลาย ไม่ตื่นเต้นในประเพณีของการไปดู แต่ละครเวทีขั้นตอนของการเตรียมตัวไปดู ซึ่งตรงนั้นน่าตื่นเต้น เพราะทุกอย่างคือความสด

Q : ตามทัศนะของอาจารย์นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : นักแสดงละครเวทีต้องมีพรสวรรค์อะไรบางอย่างที่เป็นประกายออกมา ไม่ใช่หมายความว่าต้องสวยต้องดูเป็นดารา คนไม่สวยที่เดินมาแล้วทำให้เรามองได้หรือคนที่มีความพลังในตัวของเขาทำให้เรารู้สึกได้ ก็สามารถทำให้เรามองและเชื่อว่าจริง ๆ อาจจะได้ไม่ได้หมายถึงความสามารถอย่างเดียวแต่เป็นพลังในตัว นอกจากนั้นต้องมีความเป็นมนุษย์ คือมีเครื่องมือครบถ้วน เริ่มตั้งแต่ร่างกายที่ครบถ้วน ร่างกายทุกส่วนใช้ได้จะโยงไปกับประเด็นแรกที่พูดถึงพลัง ต้องทำให้คนดูได้ แต่ไม่ใช่พยายามหรือบังคับว่า “ จงดูฉันสิ ” ไม่ใช่ประเด็นนั้น นอกจากร่างกายแล้ว เสียงก็ต้องใช้ได้เป็นอย่างดี อารมณ์ความรู้สึก ประสบการณ์ คิดว่าจำเป็นมาก เท่าที่สอนนักเรียนมาจะสนุกกับการสอนเด็กที่ชีวิตผ่านอะไรมาบ้างแล้ว

Q : คำว่าประสบการณ์นี้ไม่ใช่หมายความว่าถึงแค่การแสดงเท่านั้นใช่ไหมคะ

A : ไม่ใช่ประสบการณ์ในการแสดงเพียงอย่างเดียว แต่พูดถึงความพร้อมของความเป็นมนุษย์ ประสบการณ์ในการใช้ชีวิต รู้เท่าทัน รู้จักใช้ชีวิต ความรู้สึกต่างๆที่ผ่านเข้ามาในชีวิตคืออะไร และยอมรับวัตถุดิบในความเป็นมนุษย์ ไม่มีอดีตจ่อมปลอม คือ ต้องเข้าใจตนเองก่อนจึงจะเข้าใจคนอื่น ๆ และตัวละครได้ นอกจากนี้ นักแสดงต้องมีความมุ่งมั่นและความรักในสาขาวิชาชีพ อันนี้สำคัญมากเพราะถ้านักแสดงไม่มีความมุ่งมั่นมีแต่ความอยากก่อให้เกิดสิ่งต่างๆตามมาเช่น วินัยในการพัฒนาตนเอง ความตรงต่อเวลา มาจากความอยากที่จะทำ และวางกรอบให้กับตนเองได้ นอกจากนี้นักแสดงต้องธรรมชาติมากๆไม่ใช่คำว่า Natural ใช้คำว่า Neutral คือ เป็นกลาง ไส

(transparent) ในเวลาหนึ่ง ในตัวตนหนึ่งจะเป็นอย่างไรก็ตาม เมื่อใดก็ตามที่ขึ้นเวทีจะต้องมีความว่าง ปราศจากความเป็นตัวเอง ปราศจากความเป็นตัวตน ปราศจากทุกสิ่งทุกอย่าง จะเรียกว่า nothingness บาลีเรียก สุญยัตตา ตรงนี้สำคัญเพราะถ้าไม่ว่าง ไม่ Neutral คุณไม่สามารถจะสร้างสรรค์อะไรได้ เพราะตรรกะที่มีอะไรมาติดขัด มายึดถือ หรือมีเรื่องขุนช่องหมองใจ มันจะไม่เกิดความงดงามในจิตใจ ซึ่งจะทำให้เราไปสู่ภาวะที่สำคัญต่อมาคือทำให้เราปรับตัวเราไปสู่ creative mode คือสร้างความงดงามสร้างความพร้อม สร้าง will (ความตั้งใจ) ในการสร้างงานศิลปะ

“ ต้องมีความเป็นมนุษย์ คือมีเครื่องมือครบถ้วน เริ่มตั้งแต่ร่างกายที่ครบถ้วน ร่างกายทุกส่วนใช้ได้จะโยงไปกับประเด็นแรกที่พูดถึงพลัง ต้องทำให้คนดูได้ ”

ออกมาเสียก่อน ครู Acting ที่ไหนๆก็ไม่สามารถเนรมิตได้ถ้าผู้เรียนไม่พยายาม ไม่สามารถกำจัดการยึดมั่นถือมั่นด้วยตนเอง ค่อนข้างเชื่อว่า acting เป็นปัจเจกดังเวทิตบโพ คือ รู้ได้ด้วยตนเองและสามารถทำได้ด้วยตนเอง อยากเปรียบนักแสดงกับพระว่ามีภารกิจที่ใกล้เคียงกัน คือ มี วัตร ที่เหมือนกันคือ ความเพียร เพื่อไปบรรลุจุดที่สูงที่สุด พระไม่ได้หมายความว่าทุกคนบรรลุแล้ว แต่พระมีวัตร ปฏิบัติและบำเพ็ญเพียรที่จะสร้างสมาธิ สร้างปัญญา สร้างอะไรต่างๆเพื่อไปสู่ความว่าง แต่นักแสดงจะกลับกันคือ บำเพ็ญเพื่อไปสู่ความว่าง จากความว่างแทนที่จะไปสู่นิพพานเรากลับไปสู่ งานที่เรา produce งานศิลปะที่เปี่ยมไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกหรืออะไรต่างๆด้วยความคิดสร้างสรรค์ จุนตัวเราเข้าไปสู่ creative mode แล้วจึงสร้างงานออกมา แต่ก็ไม่ใช่ภารกิจง่ายๆที่ทำให้เราว่างถึงขนาดนั้น หรือตัดตัวเราได้ขนาดนั้นเหมือนเวลาเราอยู่บนเวที เราจะทำอะไรที่จะไม่มี self consciousness นักแสดงจำนวนมากไม่มีใครที่สามารถลืมตัวเองได้อย่าง completely เป็นไปไม่ได้ แต่ถ้านักแสดงรู้จักวัตร หรือวิธีปฏิบัติหรือวิธีการแสดงที่ถูกต้องแล้วก็บำเพ็ญเพียร ก็จะเริ่มสละตัวตนไปเรื่อยๆจนเหลือความว่างและโปร่งใสที่จะนำไปสู่บทบาทที่งดงามได้ในที่สุด

Q : นักแสดงที่ไม่พึงประสงค์น่าจะมีลักษณะอย่างไรคะ

A : รักความเด่นดัง ไม่ทำเพื่อศิลปะ ยึดถือในความเป็นตัวว่าบทที่เหมาะสมกับตัวเองต้องเป็นแบบนี้ ถ้าเป็นแบบอื่นฉันไม่เล่น เสียภาพลักษณ์ ตัวตนเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ ไม่แต่เฉพาะนักแสดงนะ ใครก็ตามที่ทำงานศิลปะจะต้อง submit ตัวตนอยู่ใต้ศิลปะ ตัวเราจะอยู่เหนือศิลปะไม่ได้ ศิลปะต้องพูดได้ด้วยตัวของมันเอง ไม่ใช่เราพูด เพราะฉะนั้นถ้าทำอะไรเพื่อตัวเองคำนึงถึงแต่ตัวเองจะเป็นบุคคลไม่พึงประสงค์ และโทษสมบัติแต่ละอย่าง เป็นต้นว่าติดหล่อ ติดสวย ไม่ตรงเวลา ไม่รับผิดชอบการงาน มันสืบเนื่องมาจากหัวข้อใหญ่หัวข้อเดียวคือ ไม่ submit ตัวเองไปได้ศิลปะและเห็นว่าศิลปะคือพันธกิจที่สำคัญที่ศิลปินจะต้องไปให้ถึง ศิลปะคือศาสนาของศิลปิน

“ไม่แต่เฉพาะนักแสดงนะ ใครก็ตามที่ทำงานศิลปะจะต้อง submit ตัวตนอยู่ใต้ศิลปะ ตัวเราจะอยู่เหนือศิลปะไม่ได้ ศิลปะต้องพูดได้ด้วยตัวของมันเอง ไม่ใช่เราพูด ”

บทสัมภาษณ์ : พรรัตน์ ดำรง

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Q : คำจำกัดความของนักแสดงละครเวทีคืออะไรคะ

A : นักแสดงละครเวที คือ คนที่เล่น ละครบนเวที มีคนดูที่ Life คือมีคนดูคนเล่นจริงๆ ละครเวทีในข้อนี้จะมากกว่าความหมายของละครเวทีในโรงละคร อาจรวมมหรสพต่างๆ อาจจะเป็น Life performance เช่น ลิเกที่เล่นให้ผู้ชมดูและมีการแบ่งเขตที่อาจจะไม่ต้องชัดเจนขนาดโรงละครแบบ Proscenium แต่อาจหมายถึงอะไรก็ตามที่มีเรื่อง มีคนเล่นเป็นบทบาทอื่นๆบนเวทีไม่ได้เล่นเป็นตัวเอง และมีคนอื่นเล่นด้วยกัน เรื่องเดียวกัน ในเงื่อนไขเดียวกัน มีคนดู เวทีที่แสดงอาจจะเป็นได้หลากหลาย เช่น Proscenium หรือเป็นเวทีแบบชุมชน ในโรงเรียน แต่มีความชัดเจนว่าพื้นที่ตรงไหนเป็นคนเล่นตรงไหนเป็นคนดู อันนี้ถือว่าเป็นละครเวที ไม่จำเป็นต้องมี illusion (องค์ประกอบลง) ที่เป็นไฟฟ้าที่เป็นแสงเสียงครบวงจร แต่อาจจะ with illusion ที่ต้องการสำหรับการแสดง เช่น แสดงในบทบาทที่ต้องมีหน้าฉาก ฯลฯ ขอให้มีคนเล่น คนดู มีการเล่นเป็นคนอื่น มีเงื่อนไขในการแสดง และมี conflict อย่างชัดเจน

Q : นักแสดงละครเวทีควรมีพื้นฐานเรื่องอะไรบ้างคะ

A : ละครเวที ณ วันนี้ไม่ใช่หยุดอยู่แต่ modern play เท่านั้น เราควรเปิดหูเปิดตาให้กว้าง ละครเวทีหรือละครแบบโบราณที่เข้าค่ายการแสดงเป็นเรื่องเป็นราวในสังคมไทย scope ที่เรามองยังอาจจะแคบลง เราอาจคิดว่ามันเป็นเงื่อนไข ละครเวทีต้องมี Life ซึ่งมันต้องผ่านขั้นตอน ถ้าเราขยายขั้นตอนของละครเวทีออกจากละครสมัยใหม่ที่ train แบบตะวันตก เงื่อนไขก็จะมีมากมายมากขึ้น เงื่อนไขแบบ modern play ก็จะมีการซ่อมให้เป็นไปตามบทที่มีนั้นแต่ถ้าเป็นเงื่อนไขของละครเวทีแบบ Asia จะมีเงื่อนไขของการเล่น improvisation on stage ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ของนักแสดงในต่างกรณีเช่น นักแสดงที่จะ improvisation ได้ ที่จะเล่นสดได้ตอบก็ต้องมีความรู้ในระดับหนึ่งที่จะร้องรำ แก้ปัญหา ต้องมี training มาให้ถึงระดับหนึ่งที่จะสามารถ on stage หรือเล่น Life กับชุมชน เล่นกับคนดูมีปฏิริยาโต้ตอบกับคนดู มีปฏิริยาโต้ตอบกันเองได้ นั่นเป็นความรู้ของนักแสดง ส่วนถ้าเป็น modern play ที่เล่นอยู่ในชนบ์ที่มีแสงมีชนบ์เรื่องการเข้าชมที่ต้องแต่งตัวให้สุภาพ ไม่รับประทานในขณะเข้าชม ฯลฯ ชนบ์ต่างๆที่เป็นสากล นักแสดงก็ต้องมีความรู้ที่หลากหลาย จะเป็นนักแสดงที่ดีต้องมี training มีการฝึกการแสดง มีความรู้ในขั้นตอนแบบตะวันตก และก็สามารถพัฒนา

“นักแสดง ที่จะ improvisation ได้ ที่จะเล่นสดได้ตอบก็ต้องมีความรู้ในระดับหนึ่งที่จะร้องรำ แก้ปัญหา ต้องมี training มาให้ถึงระดับหนึ่งที่จะสามารถ on stage หรือเล่น Life กับชุมชน เล่นกับคนดูมีปฏิริยาโต้ตอบกับคนดู มีปฏิริยาโต้ตอบกันเองได้ นั่นเป็นความรู้ของนักแสดง ”

ตนเองได้ เชื่อว่าสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานแต่ต้องรู้ให้ได้ว่าเราอยู่ในเงื่อนไขอะไร
ใน เงื่อนไขเอเชียหรือเงื่อนไขละครสากล

Q : จุดเด่นของละครเวทีคืออะไรคะ

A : เป็นประสบการณ์ตรง มีความตื่นเต้น เป็นประสบการณ์ตรงที่ใช้ตัวตนของ
ตัวเราคือเวลาที่ขึ้นบนเวทีอาจจะเหมือนมีกล้องโทรทัศน์มาจับ โทรทัศน์อาจ
เทปใหม่ได้ มีการแก้ไขได้ ปรับได้ แต่ on stage มีคนดูที่ดูเราสดๆ แต่ละ
รอบจะไม่เหมือนกัน แต่ไม่ได้แปลว่าซ้อมมาให้ไม่เหมือนกันแต่หมายความว่า ณ เวลานั้นอาจเกิดปฏิกิริยาเคมีบนเวทีที่ไม่ได้เป็นการ improvisation
ถ้าเป็น condition ของละครตะวันตก แต่ปฏิกิริยาในวันนั้นขึ้นอยู่กับความรู้
ของนักแสดงแต่ละคน ความรู้สึกของเขาในแต่ละวัน การรับ-ส่ง ในเวลานั้น
ณ จุดนั้น บางวันก็ดีบางวันก็ไม่ดี หรือมีเหตุการณ์อื่นที่เกิดขึ้นก่อนที่เขาจะ
เข้ามา แปลว่านักแสดงจะมี standard อยู่หนึ่ง มั่นคงต่างกัน ในเมือง
ไทยไม่ค่อยมีละครที่เล่น 3 ปี 5 ปี มักจะเล่น 1 เดือนแล้วก็หายไป 3 เดือนก็
ไม่ไหวแล้ว ในแง่ของฝรั่งก็เล่นกัน 6 เดือนแล้วก็จะ sign contract (ทำ
สัญญา) ใหม่ หรือปีหนึ่งก็จะเปลี่ยน contract ไปทำอย่างอื่น สำหรับเขา
เป็นอาชีพหนึ่ง แต่คนไทยไม่ได้คิดว่าต้องเล่นนานขนาดนั้น วิธีที่เราจับ
stage production แบบ professional คนไทยมีความอดทนหรือทำอะไร
สั้นๆ แม้กระทั่งละครโทรทัศน์ที่เล่นเดี๋ยวนี้เล่นแค่ 3 อาทิตย์แล้วเปลี่ยนเรื่อง
ไป คนไทยอาจขี้เบื่อ หรืออีกประเด็นหนึ่งคือไม่ว่าเล่นเรื่องไหนก็จะเล่น
เหมือนกัน มีลักษณะเล่นเป็น typed cast (ตัวละครแบบตายตัว) ใน
condition ที่เป็น Asia การใช้พื้นฐานความรู้ที่จะได้ตอบหรือ combination
(เชื่อมโยง) ที่ได้มาจากผู้ชมจะน่าตื่นเต้นมากพอสมควร มี challenging
ต้องการตัวนักแสดงเต็มๆรวมทั้งคนดูก็มี vibration ที่ต่างกัน นักแสดงที่
sensitive จริงสิ่งเหล่านี้สะท้อนกลับได้มันเหมือนกับเราใช้ชีวิตปกติ ทุกคน
ทำอะไรเหมือนกันแต่เรา take ต่างกัน...ละครเวทีที่มีความหมายได้มากกว่า
นี้แต่ในสังคมไทยคิดว่าเป็น Entertainment หรือมโหรีสพ ในแง่ของหลัก
วิชา ในแง่ของการเป็นนักแสดงละครเวที นักเขียนบท หรือทำอะไรที่เกี่ยวข้องกับศิลปะตรงนี้นั้นมีความหมายในเชิงอื่นอีกเยอะ ในเมืองไทยไม่ได้ค้น
คว้าหามา ไม่ได้ training ที่จะเป็นอย่างนั้น มักจะออกมาเป็นเรื่องความ
สนุกสนาน มโหรีสพเพื่อสนุก เพื่อจรรโลงใจ จริงๆแล้วละครมีความหมาย
อื่นๆอีกที่คนไทยไม่ตระหนัก ไม่ใช่เพราะคนไทยไม่มีสมองแต่ไม่ได้อยู่ใน
วัฒนธรรมของเรา ในการเรียนการสอนตามภาควิชาที่สอนศิลปะการแสดง
จะพูดถึงแก่น theme จริยธรรมของไทยเราก็มีที่พูดผ่านมโหรีสพ แต่ถูก
ประมวลให้เป็นศิลปะ ยกตัวอย่าง สารที่อยู่ในมโหรีสพก่อน เราจะพบว่า
มโหรีสพของไทยโบราณจะมี Function (กลไก) ที่ชัดเจน เช่น โขน ละครใน

“ละครเวทีที่มีความ
หมายได้มากกว่านี้
แต่ในสังคมไทย
คิดว่าเป็น

Entertainment หรือ
มโหรีสพ ในแง่ของ
หลักวิชา ในแง่ของ
การเป็นนักแสดง
ละครเวที นักเขียน
บท หรือทำอะไรที่
เกี่ยวข้องกับศิลปะ
ตรงนี้นั้นมีความ
หมายในเชิงอื่นอีก
เยอะ”

เพื่อบอกว่า พระมหากษัตริย์หรือเจ้านายเป็นเทพ มีสิทธิ 100 % ในการสมมติเทพะ มี Greatness (ความยิ่งใหญ่) เรื่องที่เล่น คือ อิเหนา รามเกียรติ์ ซึ่งมาจากชาติหนึ่งของพระนารายณ์ ซึ่งสมบูรณ์เพียบพร้อม เมื่อจะประกอบกรรมมีการส่งเสริมความเชื่อให้กับคนว่า เจ้านายเป็นดังสมมติเทพ มีอำนาจ บุญญาธิการในแง่ของชนชั้นปกครองเป็นการ please เจ้า ละครไทย จะเป็น beauty เป็นอุบายวิธีการสั่งสอน ของชาวบ้าน เช่น หมอลำก็จะมีการเล่าเรื่องผ่านชนบความคิดผ่านหมอลำเรื่อง การสร้างกฎเกณฑ์ให้สังคมว่าต้องเป็นอย่างไร การเล่นหมอลำเรื่องเกี่ยวกับปัญญาสชาดก ที่พูดถึงพุทธพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ใครดูแล้วเข้าใจ หมอลำเชิงไป ฯลฯ มีการแทรกแนวคิดความเชื่อ ศิลปะพื้นฐานมีจุดมุ่งหมายในสิ่งต่างๆ แม้แต่ลิเกเรื่องชิงชังชู , เรื่องล้อเลียนเจ้านาย มโนราห์มีบริบท Function ของสังคมอยู่ในนั้นเป็นการอบรม ถ่ายทอดชนบจริยธรรม ส่วนหนึ่งถ่ายทอดวิธีคิดในชุมชนนั้นได้ระดับหนึ่ง

Q : อาจจะกล่าวได้ว่าละครนั้นมีบทบาทมากกว่าเป็นเพียงแค่สิ่งบันเทิงใจไหม

A : ความแตกต่างระหว่างของไทยกับฝรั่ง คือ ฝรั่งจะผ่านความทุกข์มากกว่าเรา เช่น กรีก เรื่อง Oedipus สอนจริยธรรม เรื่อง Medea สอนเรื่องครอบครัว — สามิทรยศภรรยา สมัยนั้นคนจัดการคือ พระ ต่อมาที่เปลี่ยนไปคือเริ่มมีชนชั้นกลาง เช่นอย่างสมัย Shakespeare จะเห็นว่ามีพระเอก — นางเอก มีปฏิกิริยาต่อต้านการมี การ Anti-God (ต่อต้านความคิดเรื่องพระเจ้า) เริ่มมีตัวตนแล้วก็จะจุดต่างของละครไทยกับฝรั่ง ตัวตนของฝรั่งมันชัดเจนมาก ทุกอย่างตีความผ่าน Director , concept ผ่าน Director ตะวันตกตัวตนของเรานั้นสำคัญ ขณะที่สังคมตะวันออกอย่ายึดติดของเรา อย่ายึดติดกับการกระทำ ทุกอย่างเป็น circle (วัฏจักร) สิ่งเหล่านี้ทำให้เรามองต่างกัน จริงๆแล้วในแง่ของ function ยังมีอยู่ ตะวันตก คนเป็นศิลปินจะมีตัวตนที่ชัดเจน คนที่จะเป็นศิลปินต้องเป็นคนที่มีความรู้ที่จะสามารถพูดจาให้ใครเชื่อหรือคิดตามได้ แต่ว่าอาจจะใช้วิธีแบบชนบเดิมเป็น leader ที่ดีเล่นตามชนบไหนชนบนั่นก็ว่ากันไป แต่ของฝรั่งตัวตนมันแตกชัดออกไป วิธีเขียน วิธีที่จะบอกว่า ฉันสำคัญ วิธีที่จะบอกว่าสังคมแล้ว ฝรั่งผ่านขั้นตอนผ่านความลำบากมามากกว่าเรา ในตอนนี้คนไทยอาจจะเขียนบทดีขึ้น เพราะมีเรื่องสังคมที่ล่มสลาย ระบบทุนนิยม ลื่นเนื้อประดาตัว คล้ายกับอวสานเชลล์แมนเมื่อหลายปีก่อน สังคมแบบใหม่ทำให้คนในสังคมระบบเดิมล่มสลายคิดไม่ทัน มันเริ่มมีลักษณะแบบนี้ในสังคมไทย สังคมฝรั่งจะสั่งสมตั้งแต่ 80 — 90 ปีก่อนจะมีการสั่งสมความคิด เช่น การประท้วง การบอกว่านี่เป็นงานของฉัน ส่วนของคนไทยจะเป็นลักษณะแบบลงแขก ช่วยงานกัน ลักษณะจะต่างกัน นักแสดงก็ไม่กล้าเสนอตัวตน แล้วแต่ผู้กำกับ

“ ตะวันตกตัวตน
ของเรานั้นสำคัญ
ขณะที่สังคมตะวัน
ออกอย่ายึดติดของ
เรา อย่ายึดติดกับ
การกระทำ ทุก
อย่างเป็น circle
(วัฏจักร) สิ่งเหล่านี้
ทำให้เรามองต่าง
กัน ”

มีระบบครูศิษย์ คนมีอำนาจมากกว่า เป็นวัฒนธรรม การที่จะแสดงตัวตนแบบตะวันตกเป็นไปได้ยาก ถึงแม้ว่ามันจะเป็นได้บ้าง แต่มันก็ยังมีเรื่องศิษย์เรื่องครูอยู่ ฯลฯ ไม่มีการโต้แย้ง เดียวนี้คนปกติก็จะมาเป็นผู้กำกับ แต่ก่อนต้องเป็นครู ผู้กำกับในเมืองเรายังคงมีภาพ Somebody ที่ Big ที่มหัศจรรย์เป็นเจ้าของ ชื่อนี้ว ฯลฯ

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นคนอย่างไรคะ

A : คนที่รู้จักตัวเอง และมีความรู้ ความสามารถเรื่อง Acting มีความรู้ในศาสตร์ของตนเอง เช่น Actor ในแบบราก็ต้องรำได้เข้าใจเพลง นักแสดงละคร Musical ต้องร้องเพลงได้ ต้องเข้าใจในศาสตร์ของ Musical ต่อมานักแสดงต้องมีการฝึกฝน Training ไม่ใช่การประมาณเอา นั่นคือคนที่ทำอาชีพเป็นศิลปินได้ต้อง train ทุกวัน Actor ต้อง sensitive ต้องเข้าใจการ train, train energy เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ต้องรู้และเข้าใจพื้นฐาน เหมือนกับ Dance นอกจากนี้นักแสดงที่ดีคือคนที่ทำอยู่ตลอดเวลา เล่นอาชีพ ตลอดเวลา นักแสดงต้องกล้า challenging ต้องกล้าที่จะรับบทที่ท้าทาย การเป็นนักแสดงคือการใช้ตัวตนของเราไม่ใช่หลุดจากตัวตน นักแสดงยังต้องมีความเข้าใจชีวิต มีชีวิตที่ผิดปกติ เพราะการมีชีวิตแบบนักแสดงเป็นชีวิตที่ผิดปกติ เช่นการสละเวลาส่วนตนเพื่อการซ้อมละคร ฯลฯ นักแสดงยังต้องเป็นคนที่ต้อง sensitive ไวต่อการรับรู้และมองเห็น เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนขนาดเดียวกัน มีความเข้าใจลึกซึ้งในชีวิต แจกแจง วิเคราะห์ได้ มีความรู้ด้านชีวิต เช่น ถ้าต้องเล่นบทที่ใกล้ตัว เราสามารถใช้ตรงนี้ได้อย่างไร ต้องไปหาบางช่วงในชีวิต ต้องค้นคว้าหาจุดต่างๆ มาใช้ ถ้าวบบาทที่ไกลเราก็ต้องมีความเข้าใจในชีวิตคนอื่นมากขึ้น ต้องค้นคว้าและเข้าใจเขา ต้องไปดู ต้องเข้าใจชีวิตมนุษย์ว่าเหมือนกัน มีความโกรธ โศก เหมือนกัน ถ้าเรามีวงจรชีวิตที่จะเข้าใจได้ เราก็จะนำความรู้ตรงนั้นเพื่อมาเข้าใจตัวละคร

“ นักแสดงคือการใช้ตัวตนของเราไม่ใช่หลุดจากตัวตน นักแสดงยังต้องมีความเข้าใจชีวิต มีชีวิตที่ผิดปกติ เพราะการมีชีวิตแบบนักแสดงเป็นชีวิตที่ผิดปกติ ”

บทสัมภาษณ์ : พรำไพ แจ่มจำรัส

โดย : นางสาวทิพย์สุดา ดวงมะวงศ์

วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครมรดกใหม่ ดิگช้าง

- Q : นักแสดงที่ดีในความคิดของคุณเป็นอย่างไร
- A : ส่วนหนึ่งของนักแสดงที่ดี ต้องทำการบ้าน ต้องตรงต่อเวลา และต้องรู้จักหน้าที่ของตัวเองว่าเป็นนักแสดง
- Q : มุมมองของคุณกับละครเวที ละครทีวี และภาพยนตร์เป็นอย่างไร
- A : ศาสตร์ส่วนของละครเวทีเป็นความบริสุทธิ์ เป็นสามมิติที่เราสามารถรับรู้ได้ ด้วยรูป รส กลิ่น เสียง จึงเป็นการท้าทายที่จะทำ เพราะเราต้องมีความรับผิดชอบ มีเวลาที่จะซ้อมจะทำ ส่วนละครทีวีและภาพยนตร์เป็นศิลปะที่มองได้ด้านเดียว สามารถตัดต่อให้ได้ภาพที่ต้องการได้

“ส่วนหนึ่งของนักแสดงที่ดีต้องทำการบ้าน ต้องตรงต่อเวลา และต้องรู้จักหน้าที่ของตัวเองว่าเป็น...นักแสดง ”

บทสัมภาษณ์ : พลธร ศรีรักษา

โดย : ประภาพรณ พงษ์ศรีทอง

วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครกรุงเทพ

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : ควรจะต้องรักในการแสดงจริง และสามารถทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจเพื่องานศิลปะต้องทำให้งานเกิดคุณค่าต้องมีการศึกษาบทและค้นคว้าหาความรู้ไปเรื่อยๆอยู่เสมอไม่อยู่นิ่ง เพราะการแสดงมันไม่มีที่สิ้นสุด ถึงแม้ไม่มีพรสวรรค์แต่มีพรแสวงสร้างผลงานศิลปะที่แท้จริงก็ออกมาได้ ควรมีการทำการบินบ้านทุกครั้ง ทั้งบทพูดของตัวเองและความสัมพันธ์ของตัวละครในเรื่อง ควรทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ หรือถ้าไม่เข้าใจก็ควรจะปรึกษาขอคำแนะนำจากผู้กำกับไม่ควรเก็บเอาไว้เพราะจะเป็นปัญหาภายหลังได้และสิ่งเหล่านี้จะสามารถสร้างนักแสดงที่ดีได้มากมาย

“ควรจะต้องรักในการแสดงจริง และสามารถทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจเพื่องานศิลปะต้องทำให้งานเกิดคุณค่าต้องมีการศึกษาบทและค้นคว้าหาความรู้ไปเรื่อยๆอยู่เสมอไม่อยู่นิ่ง ”

บทสัมภาษณ์ : พงษ์สิทธิ์ สุขเศรษฐศิริ

โดย : นางสาวสามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : นิยามของคำว่านักแสดงละครเวทีคืออะไรคะ

A : นิยามกว้างของนักแสดงละครเวที คือ บุคคลผู้มีความสามารถในการแสดง ไม่ว่าจะเป็นลักษณะไหน สำหรับการแสดงบนเวที ซึ่งในอนาคตการแสดงอาจจะมีการผสมผสานทั้งการแสดง นาฏศิลป์ หรือการละคร จนเราอาจจะแยกจากกันไม่ได้ ในการแสดงถ้ามีการใช้ space ในการแสดงและมีคนดู จะมีนัยเหมือนการแสดงสด

Q : จุดเด่นของละครเวทีคืออะไร

A : จะเห็นได้ว่าในขณะที่นักแสดงเล่น เล่นอีกรอบอาจจะเปลี่ยนไปด้วยองค์ประกอบอื่นๆ ตัวอย่างเช่น การส่งมุขกัน การผิดพลาด ตลอดจนการแก้ปัญหาเกี่ยวกับปฏิริยาของผู้ดู เพราะฉะนั้นธรรมชาติของละครเวทีหรือนักแสดงนั้นจะต้องแก้ปัญหาทันทีทันใด ต้องแก้ไขให้ได้ ถ้าผู้เล่นลืมคิวหรือส่งบทเกิน ผู้เล่นจะแก้ปัญหายังไงเพื่อให้เรื่องดำเนินไปได้ ตรงนี้อาจนับเป็นเสน่ห์หรือลักษณะเฉพาะ ซึ่งถ้าเราดูปัจจุบันละครหรือการแสดงเกิดงานที่ผ่านสื่อ คือภาพยนตร์และโทรทัศน์ซึ่งจะมีการแก้ไขได้ ตรงนี้เป็นจุดต่าง นักแสดงละครเวทีต้องใช้ความสามารถสูงทั้งด้านการแสดงออก ความชำนาญในการแก้ปัญหา พร้อมจะเจอสิ่งที่ unexpected หมายความว่าเคยซ้อมกันอย่างไรแล้วแต่มันใช้ไม่ได้ ก็ต้องทำอะไรก็ได้ให้การแสดงเดินไปได้ ถ้าลืมจะทำอย่างไรให้ไปสู่เป้าหมายเดิมได้ รวมไปถึงเรื่องของพลังเสียง การ project การเคลื่อนไหว การแก้ปัญหา นักแสดงต้องรอบตัว ซึ่งมากกว่าละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ที่เมื่อผิดพลาดขึ้นมาแก้ไขได้หยุดถ่ายได้ แต่นักแสดงละครเวทีไม่มีโอกาสแก้ไข เมื่อใดก็ตามที่ The Show start ต้องทำอะไรก็ได้ที่ทำให้มันเดินต่อไปจนจบ ทำอย่างไรให้คนดูคิดว่าเป็น part ของการแสดง หรือไม่รู้ว่าเป็นข้อผิดพลาด เป็นสิ่งที่อาจนับได้ว่ายากและเป็นลักษณะเฉพาะตัวของละครเวที

Q : ลักษณะของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีน่าจะเป็นอย่างไร

A : ลักษณะนักแสดงที่ดีในมุมมองของสังคมไทย ละครที่ได้รับอิทธิพลตะวันตกไม่ได้พัฒนามาจากละครไทยโบราณ ก็คงจะต้องเป็นผู้ที่มีความสมดุลทั้งในด้านการแสดง ทางสรีระทางร่างกายเรื่องการเคลื่อนไหว เรื่องการสื่อสารด้วยอวัจนภาษา ภาษาท่าทาง สายตา

“นักแสดงละครเวทีไม่มีโอกาสแก้ไขเมื่อใดก็ตามที่ The Show start ต้องทำอะไรก็ได้ที่ทำให้มันเดินต่อไปจนจบ ”

จังหวะในความพอดี ในการเคลื่อนไหวและการแสดงปฏิสัมพันธ์กับ
นักแสดงด้วยกัน แล้วก็พื้นที่ในการแสดงขึ้นอยู่กับนัยหรือสไตล์ของ
การแสดงจะให้มีการ participate กับผู้ดูหรือไม่หรือพื้นที่โดยรอบแค
ไหน อันดับต่อมาคือความสามารถส่วนตัวที่เกิดจากภายใน ความ
สามารถก็เกิดจากพลังเสียง การ project เสียง การใช้ eye contact
การสร้างให้ตัวละครหรือบทบาท ขณะนั้นน่าเชื่อและสอดคล้องกับ
สไตล์ของละคร

“ต้องเป็นผู้ที่มี
ความสมดุลทั้งใน
ด้านการแสดง ทาง
สรีระทางร่างกาย
เรื่องการเคลื่อนไหว เรื่องการสื่อ
ด้วยอวัจนภาษา
ภาษาท่าทาง ใน
การเคลื่อนไหว
และการแสดง
ปฏิสัมพันธ์กับ
นักแสดงด้วยกัน ”

บทสัมภาษณ์ : พงษ์สิทธิ์ พหลกุลบุตร

โดย : นางสาวนัทธ์รัตน์ ไม้แก้ว

วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

Q : นักแสดงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

A : นักแสดงที่ดีควรมีร่างกายดี ต้องแข็งแรง เพราะนักแสดงต้องใช้ร่างกายมาก ร่างกายเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสดง ดังนั้นนักแสดงจึงควรออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีส่วนที่สำคัญในการแสดงอีก คือ เสียง และวินัยในการฝึกฝน ซึ่งต้องอาศัยการฝึกซ้อมอย่างดี เพราะนักแสดงจะเป็นนักแสดงที่ดีที่เก่งได้ก็ต้องฝึกฝน เรื่องพรสวรรค์นั้นช่วยได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทักษะของนักแสดงส่วนใหญ่ได้มาจากพรแสวงหรือการฝึกฝนเท่านั้น

Q : ละคอนเวที ละครทีวี และภาพยนตร์แตกต่างกันอย่างไร

A : ละคอนเวที ละครทีวี และภาพยนตร์นั้นไม่แตกต่างกันในเรื่องของพื้นฐาน แต่แตกต่างกันในเทคนิคการแสดง ซึ่งแต่ละอย่างจะมีจังหวะในการแสดงที่แตกต่างกัน ละคอนทีวีและภาพยนตร์จะเน้นเรื่องความจริงมากกว่า ส่วนละคอนเวที ต้องทำมากกว่าปกติ เพราะต้องให้ผู้ชมทั้งโรงละคอนเห็นได้ชัดเจนว่าผู้แสดงกำลังทำอะไร คิดและรู้สึกอย่างไรอยู่

“เรื่องพรสวรรค์นั้นช่วยได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทักษะของนักแสดงส่วนใหญ่ได้มาจากพรแสวงหรือการฝึกฝนเท่านั้น ”

บทสัมภาษณ์ : พันธุ์ชนะ สุนทรพิพิธ

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับนักแสดงคือ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายและตรงต่อเวลา

Q : นักแสดงจำเป็นต้องมีรูปร่างหน้าตาดีหรือไม่

A : ไม่จำเป็นขึ้นอยู่กับตัวบุคคลมากกว่า ในด้านของเรา(ด้านงานออกแบบ) คิดว่าทำหายนะที่จะทำให้นักแสดงที่ไม่สวย รูปร่างไม่ค่อยดีนัก ทำอย่างไรให้เขาสวย เขาดูเด่นบนเวทีกลายเป็นโจทย์ที่น่าสนใจ สำหรับคนที่ทำงานเบื้องหลัง ไม่ว่าจะเป็น costume หรือไฟ ฉาก ถือว่าเป็นโจทย์ที่น่าสนใจ นอกจากนี้นักแสดงต้องเป็นคนที่ยืดหยุ่นไม่ปิดตัวเองต้องรู้ว่ามีเกิดอะไรขึ้น ไม่ว่าจะเป็นที่กรุงเทพฯหรือประเทศใกล้เคียงที่อยู่รอบๆตัวเอง ว่าเขาทำอะไรใหม่ที่ไหนบ้าง ตอนนี้แนวหรือสไตล์ละครอะไรที่ขึ้นมาใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเป็นวงการเพลง วงการละคร วงการออกแบบ ภาพยนตร์ จะต้องเป็นคนที่ยืดหยุ่น

Q : เชื่อในเรื่องพรสวรรค์ไหมคะ

A : เชื่อในแง่เหมือนกับคนวาดรูป คนที่วาดรูปเป็นอยู่ก่อนแล้วบ้างก็จะพัฒนาได้ง่าย แต่ตรงนั้นก็ไม่ใช่ว่าจุดเด่น เชื่อว่าพรสวรรค์เป็นพื้นฐานให้เขาพัฒนา สำหรับคนที่เป็นอยู่แล้วก็จะเร็วขึ้นแต่ถ้าถามว่านักแสดงจำเป็นต้องมีไหม ไม่จำเป็นเพราะเชื่อว่าคนที่มีความตั้งใจจริงสามารถที่จะพัฒนาได้ อย่างถ้าพูดถึงการวาดรูป เด็กบางคนมีพื้นฐานอยู่แล้วแต่ไม่พัฒนาก็ไปไม่ได้ไกลเท่ากับคนที่ไม่มีพื้นฐานมาก่อนแต่มีความใฝ่รู้ตั้งใจและฝึกฝนทดลองตลอดเวลาคนนี้จะพัฒนาได้เร็วมากกว่า

Q : นักออกแบบอยากให้นักแสดงในอุดมคติเป็นอย่างไร

A : รับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตัวเอง สามารถทำงานได้ตามเป้าหมายไม่ทำให้ใครเสีย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเวลา หรือรับปากใครไว้ ต้องตรงต่อเวลา นอกจากนี้ต้องเป็นคนกว้าง ใฝ่รู้กับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบๆตัวเอง มีบุคลิกดี ไม่ใช่รูปร่างหน้าตาดี อาจเป็นเรื่องการแต่งตัว เรื่องการ present ตัวเองต่อคนอื่น คนฟังเราเขาต้องการเห็นอะไรที่มันสดใส สะอาด น่าเชื่อถือ รู้จักวางตัว พยายามทำให้ตัวเองดูเหมาะสมกับสถานะภาพของตัวเอง บุคลิกภาพแรกที่เห็นต้องน่าเชื่อถือดูดี บุคลิกภาพไม่ดีผลงานที่ออกมาอาจไม่ได้รับการยอมรับ นอกจากนี้ยังเชื่อในเรื่องการฝึกฝนที่จะทำให้พัฒนา รวมทั้งนักแสดงที่ดีควรมีความคิดสร้างสรรค์ มั่นใจตนเองกล้าเสนอความคิดเห็นของตัวเอง

“ สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับนักแสดงคือ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย และตรงต่อเวลา ”

บทสัมภาษณ์ : พัฒนะ พันธุเทวะ

โดย : นางสาวชมพูนุช ปิยะธรรมชัย

วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ สยามเซ็นเตอร์ เวลา 15.30 –16.00 น.

Q : เคยเล่นหรือทำละครเวทีเรื่องไหนมาบ้างคะ

A : พี่เคยเล่นละครเวทีเรื่อง kiss of the spider women ครับ สำหรับพี่ละครเวทีเรื่องนี้เป็นเรื่องแรก ที่พี่มีโอกาสได้เล่น เป็นละครเวทีหลายมิติและเป็นละครเพลงด้วยครับ

Q : แล้วหน้าที่หรือบทบาทที่ได้รับละครจะเป็นอย่างไรบ้าง

A : หน้าที่ของพี่ก็คือเป็นนักแสดงและได้รับบทเป็น Aurora's men เป็นคนสนิทของนางเอก เรียกได้ว่าจากไหนที่มีนางเอกก็ต้องมีพี่ครับ

Q : มีการเตรียมตัวอย่างไรบ้างคะ

A : ต้องเตรียมร่างกายให้พร้อมอยู่เสมอครับ อย่างละครที่พี่เล่นเป็นละครเพลงก็ต้องมีการเรียนร้องเพลงเพิ่ม รวมถึงต้องเรียนเต้นด้วย แต่สำหรับเรื่องเต้นนั้น ไม่เป็นปัญหากับพี่สักเท่าไร เพราะพี่เรียนเต้นมาก่อนอยู่แล้ว เมื่อฝึกแต่ละอย่างได้แล้วก็ต้องนำมาฝึกร่วมกัน และต้องทำให้ได้ทั้งหมด

Q : กว่าจะมาเล่นละครเวทีเรื่องนี้ได้ต้องทำอะไรบ้างคะ

A : มีคนแนะนำให้พี่ไปทดสอบครับ แล้วจะให้เราเตรียมการแสดงไปและไม่ใช้แต่การแสดงเท่านั้นยังต้องร้องเพลงและเต้นให้เค้าดูอีกด้วย เทสทั้งหมดจาก 700 คนคัดเลือกเหลือเพียง 50 คนเท่านั้น หลังจากนั้นก็จะมีการเวิร์กช็อปแล้วคัดนักแสดงออกอีกกว่าที่พี่จะได้มาเล่นละครเวทีเรื่องนี้ก็นักพอสมควรครับ

Q : บอกทัศนคติที่มีต่อละครเวทีหน่อยค่ะ

A : ในความคิดของพี่ ต้องพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ คนที่จะเล่นละครเวทีได้จะต้องพร้อมทั้งท่าทาง เสียง การเคลื่อนไหวเพราะละครเวทีคนดูจะอยู่ไกลต้องใช้ร่างกายเป็นองค์ประกอบหลัก

Q : ละครเวทีและละครทีวีต่างกันยังไงคะ

A : มีหลายคนบอกพี่ว่าละครเวทีมีความเวอร์กกว่าละครทีวี สำหรับพี่ทั้งสองอย่างคือ ART เหมือนกัน แต่ละครทีวีจะเล่นมากไม่ได้ส่วนละครเวทีเราต้องอุ้มคนดูให้ได้คือ ทำยังไงก็ได้ให้คนดูมองเราเพียงคนเดียว

“ คนที่จะเล่นละครเวทีได้จะต้องพร้อมทั้งท่าทาง เสียง การเคลื่อนไหว เพราะละครเวทีคนดูจะอยู่ไกลต้องใช้ร่างกายเป็นองค์ประกอบหลัก ”

Q : มาถึงคำถามสุดท้ายและเป็นคำถามที่สำคัญที่สุดค่ะ นักแสดงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไรค่ะ

- A :
1. ควรมีพื้นฐานของการแสดงทั้งหมด
 2. มีการใช้ภาษาสื่อให้คนดูรู้และเข้าใจได้เป็นอย่างดี
 3. มีการฝึกฝนที่ดีและขยันซ้อม
 4. การที่เป็นคนตรงต่อเวลา

“ นักแสดงควรมี

1. พื้นฐานของการแสดงทั้งหมด
2. มีการใช้ภาษาสื่อให้คนดูรู้และเข้าใจได้เป็นอย่างดี
3. มีการฝึกฝนที่ดีและขยันซ้อม
4. การที่เป็นคนตรงต่อเวลา ”

บทสัมภาษณ์ : พิเชษฐ์ กลั่นชื่น

โดย : นางสาวทิพย์สุดา ดวงมะวงศ์

วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครมรดกใหม่ ดิگช้าง

Q : นักแสดงที่ดีในความคิดของคุณเป็นอย่างไร

A : ควรมีความรับผิดชอบต่อนักที่และสังคม ในส่วนของความรับผิดชอบต่อนักที่ก็จะพูดถึงถึงหน้าที่ของตัวเองว่าตัวเองมีหน้าที่อะไร รับผิดชอบต่ออะไร เป็นใคร ณ เวลานั้น ในที่นี้คือ 1. ตัวเองกับตัวเอง 2. ตัวเองกับคนอื่น ต้องมีความรับผิดชอบกับคนอื่น ต้องรู้ว่าควรทำอะไร ต้องเห็นคนอื่นมากกว่าประโยชน์ตัวเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม เริ่มตั้งแต่การเรียนหนังสือ ไม่ควรละทิ้งสังคม ทำให้สังคมดูถูกนักแสดง... จรรยาบรรณ ทุกครั้งที่ทำละครมันให้คุณค่าต่ออะไรใหม่ในสังคม มีผลอะไรใหม่ต่อสังคม แล้วจะแก้ไขอย่างไร

Q : มุมมองของคุณกับละครเวที ละครทีวี และภาพยนตร์เป็นอย่างไร

A : แตกต่างกัน ถ้ามองในเชิงเทคโนโลยี ภาพยนตร์ใช้เทคโนโลยีมาก เพื่อช่วยเหลือการแสดง จึงทำให้เกิดภาพเหมือนความเป็นจริง ละคร TV เป็นการนำเสนอที่เป็นรูปแบบของความรวดเร็ว ละคร TV ไม่ต้องการความคงอยู่ ไม่ต้องการความละเอียดอ่อน ทุกบ้านรับได้ ผ่านไป แข็งขันต่อสู้ ส่วนละครเวทีเป็นเรื่องของความจริง เป็นการฝึกฝน คนดูจะได้รับอะไรที่สด ถ้าจะเปรียบก็เหมือนกับการกิน ก๋วยเตี๋ยวจากร้านเจ๊กข้างถนนเป็นละครเวที และเปรียบการกินมา มาเป็นละคร TV ที่รวดเร็ว มาพูดถึงคนสักคนนึง ระหว่างบุคคลทั้ง 3 กลุ่มก็แตกต่างกันในเรื่องของหน้าตา รูปร่าง สรีระ ละคร TV ต้องการหน้าตาสวยอย่างเดียว มีลักษณะที่เวลาไปเข้ากล้องแล้วน่าสนใจ ภาพยนตร์ ต้องการลักษณะที่เป็นธรรมชาติมากเหมือนกัน ต้องสร้างมาอย่างนั้นจริงๆ ละครเวทีต้องเป็นคนที่พิเศษนิดนึง ต้องประณีต ต้องฝึกฝน ต้องผ่านการฝึกฝนร่างกาย สมารถและจิตใจ คนที่เล่นละครเวทีต้องฝึกสมาธิอย่างหนักให้ความเหมือนเดิมใหม่อยู่ตลอดเวลา สดอยู่เสมอ และความเชื่อว่ามันจริงใหม่ เชื่อว่าเกิดขึ้น

“นักแสดงที่ดีควรมี
ความรับผิดชอบต่อ
หน้าที่และสังคม ”

บทสัมภาษณ์ : ภคชนก ไวอ่อนศรี

โดย : นางสาวกรรณิการ์ วนะเกียรติกุล

วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ สยามเซ็นเตอร์ เวลา 14.00 น.

- Q : สวัสดีค่ะ พี่แซงค์
- A : สวัสดีครับ
- Q : ทราบเป็นนิสิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะมาขอสัมภาษณ์พี่เกี่ยวกับนักแสดงละครเวทีที่ดีน่าจะมีลักษณะอย่างไรคะ
- A : ได้ฮะ
- Q : พี่แซงค์ ชื่อจริงชื่ออะไรคะ
- A : นายภคชนก ไวอ่อนศรี
- Q : พี่แซงค์ทำหน้าที่อะไรในละครเวทีคะ
- A : เป็นนักแสดงครับ
- Q : พี่เคยเล่นละครเวทีเรื่องอะไรบ้างคะ
- A : วิมานเมืองกับบัลลังก์เมฆ
- Q : พี่มีทัศนคติอย่างไรกับละครเวทีบ้างคะ
- A : เล่นยากครับของผมเป็นมิวสิคัล เลยต้องควบคุมทั้งเสียง สีหน้าและอารมณ์ออกมาให้ชัดเจน
- Q : พี่คิดว่านักแสดงละครเวทีที่ดีมีคุณสมบัติอย่างไร
- A : ทำร่างกายให้พร้อมอยู่เสมอ มีสมาธิ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ตั้งใจซ้อมเยอะๆ
- Q : พี่คิดว่าละครเวทีต่างกับละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์อย่างไร
- A : คนดูจะได้เห็นภาพจริง ความผิดพลาดมันเกิดขึ้นให้ผู้ชมเห็นทันทีทุกอย่างจะต่อเนื่อง ไม่เหมือนละครทีวี ทำผิดยังสามารถเอาใหม่ได้

“ทำร่างกายให้พร้อมอยู่เสมอ มีสมาธิ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ตั้งใจซ้อมเยอะๆ ”

บทสัมภาษณ์ : ภาณุเดช วัฒนสุชาติ

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงแรมเมอร์เดียน

Q : สวัสดีค่ะ

A : สวัสดีครับ

Q : คำถามแรกขอถามคุณภาณุเดชเกี่ยวกับประสบการณ์ด้านละครเวทีว่าเริ่มมาตั้งแต่เมื่อไหร่

A : จริงๆเป็นคนที่ชอบกับการแสดงมาตั้งแต่เด็กๆ ละครที่สมัยเรียนหนังสือน่าจะเรียกว่าละครเวทีเหมือนกัน ตรงนั้นอาจจะเป็นศิลปะบริสุทธิ์ เป็นอะไรที่เราไม่ได้เรียนรู้มากมายรู้แต่ว่าเรารักที่จะแสดงละครก็เลยทำตั้งแต่สมัยเรียนหนังสือ ได้ร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน ในสมัยเด็กมีการรวมตัวกันกับกลุ่มเพื่อนๆ ที่หมู่บ้านเพราะคุณพ่อของผมทำงานในบริษัทกลั่นน้ำมันไทยออยล์ ก็จะมีการอยู่กันเป็นหมู่บ้านของพนักงาน ซึ่งก็จะเป็นกลุ่มของคนที่มาจากกรุงเทพฯ บ้างมาจากต่างประเทศบ้างก็แล้วแต่ ที่นั่นก็จะมีลูกๆ ของแต่ละบ้านที่มียู่เกือบ 20 หลัง แล้วก็รวมกันเก็บสตางค์เป็นชมรมตั้งชื่อว่า ชมรมเยาวชนสัมพันธ์ แล้วก็จัดงานทุกเดือน งานวันเกิดบ้าง งานอะไรต่างๆ บ้างก็แล้วแต่ จัดทุกเดือน ส่วนผมก็หาเรื่องจัดกิจกรรมทางด้านการแสดง ซึ่งก็อาจจะตรงนี้มาจากการเริ่มต้นสมัยเด็กๆ

Q : คุณภาณุเดชเริ่มจากความชอบก่อนใช่ไหมคะ

A : ใช่ เพราะชอบเลยทำให้มันฝังอยู่ในตัวเรา หลังจากนั้นก็เข้ามหาวิทยาลัย ผมก็เข้าร่วมกับกลุ่มละครเล็กๆ ชื่อว่า กลุ่มไผ่ศิลปิน ซึ่งตอนนั้นคนที่จัดตั้งกลุ่มนี้ก็มาเป็นผู้บริหารในเครือของอาร์เอส ผมก็กลายมาเป็นคนอยู่เบื้องหลังของกลุ่มไผ่ศิลปินนี่

Q : คุณภาณุเดชเข้าไปเป็นนักแสดงเลยหรือเปล่าคะหรือเริ่มจากตำแหน่งอื่นก่อน

A : ผมเป็นนักแสดงเลย อย่างที่บอกคือเริ่มจากชอบการแสดง แล้วก็ทำทุกอย่างเพื่อให้มีการแสดงเกิดขึ้นในสมัยนั้น ในกลุ่มนี้ก็มีรุ่นพี่ที่ร่วมงานอยู่กับอาจารย์เสรี วงศ์มณฑา ตอนนั้นอาจารย์มี project ทำละครเรื่อง ลมเรื่อรัก ซึ่งเป็น project แรกของโรงละครเอเชียเรียเตอร์ หลายคนอาจจะไม่รู้จักเอเชียเรียเตอร์ที่เป็นของโรงแรมเอเชียซึ่งพยายามแข่งขันกับมณฑิรทอง อาจารย์ท่านเป็นผู้บุกเบิกโดยที่ผู้บริหารคือ คุณปิยนุญ ทองเจือร่วมกับอาจารย์เสรี รุ่นพี่เห็นแววเราจากการแสดงที่มหาวิทยาลัยก็เลยชวนมาเล่น ตอนนั้นอาจารย์เสรียังอยู่ที่ต่างประเทศ ก็มีพี่ต๋อ มารุต สาโรวาท ก่อกับการแสดง และดูแล production และให้เราเข้าร่วมแสดง บทแรกที่เล่นก็จะเป็นกะลาสีเรือ เป็นตัวประกอบสุดท้ายเลยของเรื่อง แต่พอ 1 เดือนต่อมา

“สนุกกับการแสดงมาตั้งแต่เด็กๆ ละครที่สมัยเรียนหนังสือน่าจะเรียกว่าละครเวทีเหมือนกัน ตรงนั้นอาจจะ เป็นศิลปะบริสุทธิ์ เป็นอะไรที่เราไม่ได้เรียนรู้มากมายรู้แต่ว่าเรารักที่จะแสดงละครก็เลยทำตั้งแต่สมัยเรียนหนังสือ ”

พระรองของเรื่องติดถ่ายหนัง ก็ไม่สามารถมาเล่นได้ในคืนวันนั้นเลย อาจารย์ก็ถามเราเลยว่าเล่นได้ไหม ด้วยความที่เราเป็นเด็กก็ค่อนข้างมั่นใจพอสมควร ตอนนั้นก็ตอบไปว่าเล่นได้ เรียกว่า เล่นกันสดๆคืนนั้นเลย ก็เลยทำให้หลายๆคนมองว่า เราเป็นคนกล้าพอสมควร พี่ต๋อก็เลยชวนไปเล่นละครเรื่องที่สอง คือ สมรสปะแบ่ง ที่มณฑลพายัพ สมรสปะแบ่งมีตัวละครแค่ 4 ตัว คือ คุณบ๊อบ (ทูน หิรัญทรัพย์) , คุณม้า (อรณา กฤษฏี) สลับกับคุณวันทิพย์ เพราะเป็น double-cast กัน และมีคุณแจ่ง (วราพวรรณ หงษ์ตระกูล) ซึ่งล่าสุดก่อนที่จะเล่นเรื่องนี้ได้รางวัลหน้ากากทองคำ เพิ่งได้รางวัลมา แล้วก็ยังมีผมเป็นตัวแสดงคนใหม่ ก็ค่อนข้าง nervous มาก รู้สึกว่าตัวเองทำไม่ได้เพราะมันมีข้อเปรียบเทียบเยอะก็เลย nervous ค่อนข้างมาก แล้วก็ยังมีข้อเสียต่างๆเยอะ ก็มีเสียงวิจารณ์จากสื่อต่างๆถึงข้อเสียของเรา พี่ต๋อได้มาร่วมงานกับคุณหนู (อภิดล วังทวีทรัพย์) สมัยนั้นคุณหนูผลิตละครให้มณฑลพายัพหลายเรื่องเช่น ขอโทษที่ไม่มีนามบัตร ซึ่งเป็นเรื่องที่ผมได้รางวัลหน้ากากทองคำ ก็คือเป็นเรื่องที่สาม แต่เป็นเรื่องแรกที่เล่นเป็นพระเอก แล้วก็เล่นกับคุณอรพรรณ พานทอง คุณดวงตา ตุงคะมณี แล้วพี่ต๋อก็เอาข้อเสียของผมต่างๆมา แล้วจับผมเข้า train ก็เรียกได้ว่า เป็นนักแสดงคนเดียวที่ถูกฝึกหนัก ก็ฝึกหมดเลยครับ การ project เสียง การ control ร่างกายส่วนต่างๆ ตอนนั้นผมเรียนหนังสืออยู่ด้วย ช่วงที่ผมมาเล่น ล้มเรื่อรัก นี่ตอนอยู่ปลายปี 1 ถ้าจำไม่ผิดจะเป็นเทอมแรกของปี 2 ซึ่งเรียกว่า เมื่อเลิกเรียนก็มาฝึก พอเริ่มเล่นก็มาถึงก่อนใครเพื่อน เพื่อเตรียมตัวเองเป็นเดือนๆ แล้วในที่สุดก็สามารถพัฒนาขึ้นมาได้ อีก step จนกระทั่งได้รับรางวัลในปีนั้น ซึ่งไม่ได้เป็นสิ่งที่เราคาดหวัง เราคาดหวังเพียงแต่ว่าเรามุ่งมั่นอยากทำให้มันดีขึ้น จากนั้นเล่นอยู่มณฑลพายัพจนเรียนจบก็ 2-3 ปี คราวนี้ก็เลยต่อเนื่อง ทุกปีดเทอมก็จะ plan ตัวเอง พยายาม clear เรื่องเรียนไม่ให้มีปัญหาเพื่อจะได้มีเวลามาเล่นละคร

Q : แสดงว่าเริ่มติดใจแล้ว

A : ติดใจแล้วครับ เพราะเล่นทุกปีก็สมรสปะแบ่ง, คุณป้าชลาวัน แล้วก็เริ่มมาเล่นค่ายอื่นบ้างแล้ว ก็จะมีละครของพี่จัด (สุรพล วิเชียรฉาย) เฮฮา หน้าเตี้ยๆ ฯลฯ ในระยะนั้นเนื่องจากประสบความสำเร็จจากหน้ากากทองคำ ได้รับการติดต่อจากกันตนาให้เล่นละครโทรทัศน์ก็ไปเล่นตอนปี 3 แต่ก็ยังติดใจละครเวทีมากกว่าครับ

Q : ตรงนี้สำคัญ ทำไมถึงติดใจละครเวทีมากกว่า

A : เพราะว่าผมมีโอกาสฝึกตัวเองมากกว่า อย่างเล่นละครโทรทัศน์นี่มันคือซ้อมทีนึงแล้วเล่นเลย แต่ละครเวทีคือซ้อมเพื่อเปลี่ยนตัวเอง ให้เข้าสู่บทบาทการแสดงนั้น ในช่วงนั้นผมไม่เก่งมากพอที่จะสามารถพัฒนาตัวเองได้รวดเร็ว

“ มีโอกาสฝึกตัวเองมากกว่า อย่างเล่นละครโทรทัศน์นี่มันคือซ้อมทีนึงแล้วเล่นเลย แต่ละครเวทีคือซ้อมเพื่อเปลี่ยนตัวเอง ให้เข้าสู่บทบาทการแสดงนั้น ”

คือตอนที่เราพัฒนาตัวเองมาสู่ศาสตร์ทางโทรทัศน์แล้ว แต่ว่าในช่วงแรกเรายังไม่เก่งพอ เรายังติดอะไรหลายๆอย่างมาจากละครเวที และที่สำคัญคือเมื่อเล่นละครเวที ความเป็นส่วนตัวของเราจะน้อยลง เพราะผมค่อนข้างจะรักความเป็นส่วนตัว ไม่อยากเป็นดารา superstar ไม่อยากเป็นคนที่ใครมารบกวนกับเรามาก เราชักการเป็นนักแสดง ละครเวทีนี้ดีที่สุด คนดูก็ไม่เยอะ คนรู้จักเราก็ไม่มาก เป็นกลุ่มเฉพาะ เราก็ happy แล้ว แล้วผมก็เลือกที่จะกลับมา เมื่อขึ้นปี 4 ผมก็ตั้งใจเรียนให้จบ แล้วผมก็จะไปทำงานเบื้องหลังละครซึ่งก็เข้าไป join กับ Dass Entertainment ซึ่งเป็นช่วงที่เขา Set up พอดี ช่วงนี้ก็เข้ามาเป็นเบื้องหลัง มาเป็น Project Manager อยู่ที่ Dass จับผลัดจับผลูก็รู้สึกว่าการเงินเดือนมันน้อยกว่าค่าเล่นละครเป็นตอนๆของละครโทรทัศน์ก็เลยยอมไปเล่นละครโทรทัศน์ จนกระทั่งประสบความสำเร็จจากสุสานคนเป็น ต่อมาก็มีเรื่อง กับดัก ร้ายเหลือเครือข่าย ฯลฯ ผมก็ join เกือบทุกเรื่อง ไม่เป็นเบื้องหน้าก็เบื้องหลัง แล้วก็มี Musical อยู่เรื่องหนึ่งคืออลเวงเพลงนางฟ้า เล่นที่ MBK Hall หลังจากนั้นก็เริ่มรู้สึกว่าอยากรวมกลุ่มสร้างโรงละคร ก็คือ โรงละครกรุงเทพฯ ก็ยังไปร่วมกับเขาด้วยก็นำรายได้จากการเล่นละครไปเข้ากับเขา เพราะว่ารักมากและรู้สึกว่าชีวิตที่ได้อะไรดีๆมาจากตรงนี้ และมีความรู้สึกเวลาที่เล่นละครเวทีความรู้สึกที่ได้มาจากละครนั้นไม่ใช่ง่าย ๆ ต้องผ่านการฝึกฝนจึงเป็นสิ่งที่เราภูมิใจมาก พอโรงละครเปิดจริงๆก็ได้ไปเล่นไม่กี่เรื่อง เช่น เธอ ชื่อ อีฟ ฯลฯ ยุคหลังๆ งานละครที่ที่ผมเยอะก็เลยหลุดออกมาทางละครทีวีแทน

Q : คุณภานุเดชได้แสดงภาพยนตร์ด้วยไหมคะ

A : เล่นบ้างครับแต่ไม่ค่อยมี connection ทางด้านนี้ แล้วก็มีภาพยนตร์ทั้งที่นำเล่นและไม่นำเล่นมี production อยู่ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่คิดว่าเราขายได้แล้วติดต่อมาก็มักจะเป็นกลุ่มที่เราารู้สึกว่า เขามักจะบอกว่าไม่ต้องห่วง ไม่เสียเวลามาก ใช้เวลาแป๊บเดียว แบบนี้เราไม่อยากเล่น จะเลือกเล่นให้เฉพาะกับคนที่รู้จัก ภาพยนตร์ที่เป็นงานแบบตั้งใจเต็มๆไม่ค่อยมี

Q : คุณภานุเดชเป็นคนเลือกงานด้วยใช่ไหมคะ

A : เลือกพอสมควรในระดับหนึ่ง ไม่ได้เรื่องมากอะไรมากมาย เช่น เรื่องที่เล่นก็จะมี เปลวไฟในตะวัน เมืองลับแล หรือเมืองอัศจรรย์ ผมมา success กับงานทางโทรทัศน์มากกว่าจนกระทั่งล่าสุด XACT มาติดต่อ จริงๆแล้วตัวละครที่ผมเล่นแต่อาจจะมีคนอื่นแสดง เขาก็มาพูดกับผมตรงๆว่าเราเป็น second choice นะ mind ใหม่ ผมบอกว่าถ้าเป็นละครเวทีผมไม่คิดอะไรเลย แล้วก็ปรากฏว่าเป็นบทที่ใช้ได้ทีเดียว เป็นตัวที่มีความสำคัญกับเรื่องในระดับที่น่าสนใจมีเพลง Solo เรียกได้ว่าเป็นพระเอกเลยแหละ ในบรรดาสามีของปามรุ้งเป็นพระเอกที่สุดตัวหนึ่งเลยทีเดียว ก็เรียกว่าสับสนคนละอย่างกับ

“เวลาที่เล่นละครเวทีความรู้สึกที่ได้มาจากละครนั้นไม่ใช่ง่าย ๆ ต้องผ่านการฝึกฝนจึงเป็นสิ่งที่เราภูมิใจมาก ”

ตัวคุณทรงสิทธิ์ และคุณกมล เล่นนะครับ แต่ก็ยากมากไม่เคยเล่น Musical ที่เต็มรูปแบบขนาดนี้ ก่อนหน้านั้นเล่นอลเวงเพลงนางฟ้าก็ร้องเพลงเดียว แต่อันนี้หลายเพลงและไม่ค่อยถนัดทางด้านเพลงเท่าไรนัก ก็ฝึก และจะเน้นหนักการฝึกด้านการร้องเพลงเป็นหลักแล้วก็ยังมีดนตรีสดร้องสด

Q : จากที่ฟังมาจากการสัมภาษณ์ของคุณกานุเดชจะเห็นว่า คุณยอมทำทุกอย่างเพื่อละครเวที แสดงว่าละครเวทีต้องจับใจหรือมันต้องมีจุดเด่นหรือเสน่ห์อะไรบางอย่างใช่ไหมคะ

A : ก็อย่างที่บอกละครเวทีมันสร้างความรู้สึกตื่นเต้นให้กับเรา ทุกวันนี้ผมไปเล่นที่ทีวีหรือหนัง ผมแทบไม่รู้จักคำว่าตื่นเต้นแล้ว แต่จริงๆแล้วมีความสุขเมื่อชีวิตมันตื่นเต้น

Q : อย่างบัลลังก์เมฆก็ยังตื่นเต้นอยู่เนรอะคะ

A : ตื่นเต้นในระดับหนึ่งแต่เมื่อ control อะไรได้แล้ว เราก็ OK แต่ก็ยังมีอยู่ตื่นเต้นที่ผมหมายถึงคือ ตื่นเต้นที่จะทำงาน ตื่นเต้นที่จะไปซ้อม อะไรต่างๆตรงนี้น่าจะเป็นจุดเด่นอันหนึ่งและที่สำคัญคือผมมองว่ามันคือเรื่องของการฝึกตัวเอง บังคับตัวเอง การเรียนรู้เหมือนกับการได้เข้า course เพราะผมมองว่าตรงนี้เป็นโรงเรียนของผม ผมก็รักมันเป็นพิเศษ เมื่อผมไปแสดงผมได้อะไรเสมอ ผมได้เพื่อน ผมได้การทำงาน ผมได้เรียนรู้ตัวเองได้ฝึกตัวเองได้เทคนิคได้อะไรหลายๆอย่างและก็ได้ความรู้และเป็นที่ยอมรับ เปรียบเทียบได้ง่ายๆเมื่อผมไปเล่นละครทีวีเรื่องแรกเลยผมจะสังเกตเห็นว่านักแสดงละครทีวีมักจะถูกผู้กำกับบ่นว่า แต่ผมจะเป็นคนเดียวที่ตั้งแต่เล่นมาไม่เคยถูกผู้กำกับบ่นว่าเลย เพราะเขาให้ความสำคัญกับคำว่า " ละครเวที " เขาเห็นว่าเราเล่นละครเวทีได้แล้ว เรามีเกราะป้องกันตัวเอง 1 step ตรงนี้เป็น credit ให้เรา เขาเชื่อว่าเราทำได้ ซึ่งในทางกลับกันก็มีส่วนผลักดันให้เราารู้สึกว่าเราอยู่ไม่ได้ แม้ว่าเราจะอยู่ในวงการโทรทัศน์ก็ตาม เราก็ต้องฝึกฝนหาเทคนิคในการที่จะพัฒนาตนเอง การสร้างความเชื่อ วิธีการที่จะลดเพื่อเหมาะกับการทำงานโทรทัศน์ซึ่งก็ถือว่าประสบความสำเร็จมากพอสมควรแล้วก็มีโอกาสเป็น acting couch แล้วก็ producer บ้าง ตรงนี้คิดว่าฐานน่าจะมาจากละครเวที

Q : หมายความว่าคนที่เล่นละครเวทีมาก่อนจะไวกว่าเวลาทำงาน

A : จะง่ายกว่า จากละครเวทีถ้าเราอ่านบทมาสักระยะหนึ่ง เราสามารถที่จะเข้าใจอะไรได้ง่ายกว่าคนอื่น เพราะฉะนั้นเวลาที่บทมาวางปุ๊บ เราเปิดอ่านรอบเดียวเรา get เลย ซึ่งโทรทัศน์ต้องการความเร็ว บางทีบทมาแค่ 3 ตอนแต่เราเล่น 20 กว่าตอน มันค่อยๆมา บางทีมาแผ่นเดียว เราต้องใช้สมาธิและจินตนาการมาก แต่สิ่งที้น้อยกว่าละครเวทีคือการฝึกฝน เพราะฉะนั้นเราต้องฝึกตัวเองอยู่เสมอ ต้องกว้าง จะมองอะไรต้องให้ชัด จิตวิทยาสำคัญ

“ เขาให้ความสำคัญกับคำว่า ละครเวที เขาเห็นว่าเราเล่นละครเวทีได้แล้ว เรามีเกราะป้องกันตัวเอง 1 step ตรงนี้เป็น credit ให้เรา เขาเชื่อว่าเราทำได้ ซึ่งในทางกลับกันก็มีส่วนผลักดันให้เราารู้สึกว่าเราอยู่ไม่ได้ ”

เพราะฉะนั้นตรงนั้นผมเรียนรู้จากละครเวที การเล่นละครเวทีคือเราเล่นเพื่อที่จะกระจายพลังของเราออกไปสู่คนดู แต่โทรทัศน์มีกล้อง แต่มันไม่เหมือนกัน อย่างหนึ่งคนดูตั้งใจเข้าไปนั่งดู ซ้อมตัวเข้าไป เราเล่นจะมากหรือน้อยยังใจคนดูก็อยู่ตรงนั้นเห็นหมด เรียนรู้แล้วก็ตามได้หมด แต่โทรทัศน์ถ้าเราเล่นน้อยหรือ Realistic เกินไป เราก็ไม่สามารถดึงคนดูให้มาสนใจเราได้ เราต้องมีเทคนิคคือ ต้องมี over ขึ้นมา step หนึ่งจะสังเกตว่าผมก็ถูกวิจารณ์ในระดับหนึ่งว่าเล่น over แต่ในขณะที่เดียวกันผมก็จะมีแฟนอยู่กลุ่มหนึ่งเพราะผมรู้ว่าการที่จะทำให้เขาสนใจได้มันต้อง over มันต้องกระชากความรู้สึกเขา เขาจะทำอะไรอยู่ก็ตามจะต้องหันมามองเรา

Q : ตรงนี้เป็นเทคนิคของคุณภาณุเดชเวลาแสดงหรือเปล่าคะ

A : อันนี้เป็นเทคนิคส่วนตัวของผมครับ ผมก็จะไม่ mind ใครจะว่าอย่างไร ผมคิดว่านี่คือเทคนิคส่วนตัวของผม นี่คือแนวทางหรือสไตล์ของผม และนี่คือละคร ไม่ใช่ชีวิตจริง เพราะฉะนั้นจะ Realistic มากไม่ได้ ผมจึงต้องอาศัยตรงนี้จะครับ ผมปรับได้ 1 -10 จากการฝึกฝนจากละครเวที เพราะฉะนั้นทุกอย่างคำตอบคือผมได้มาจากละครเวที

Q : มาถึงช่วงสุดท้ายแล้วนะคะ พอจะสรุปได้ไหมคะว่า ถ้าต้องการเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะเป็นคนที่มีลักษณะอย่างไร

A : วินัยเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรก ถ้าเราไม่มีวินัยเราก็จะรู้สึกว่ามันไม่ซ้อมก็ได้ ไม่พยายามมากก็ได้ แต่ถ้าเรามีวินัยเราก็จะรู้สึกบังคับตัวเราเองเพื่อการฝึกฝน เพื่อการพัฒนา ขณะเดียวกันการทำงานเป็นทีมเวิร์ก เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ละครเวทีเป็นอะไรที่เกิดขึ้นสดๆ แล้วอย่าคิดว่ามันคือความสามารถของเราคนเดียว แม้ว่าจะเป็น monologue ในฉากของเรา แต่อย่าลืมว่ามันมีแสง เสียง มีองค์ประกอบอื่นๆที่เราต้องอาศัย เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่ซ้อมแสงก็จะไม่รู้ว่าเราเดินไปทางไหน เสียงก็จะไม่รู้ เสื้อผ้าก็จะไม่รู้ นั่นคือสิ่งที่เราเรียกว่า Team Work เพราะฉะนั้นอย่าคิดว่าเราเก่งคนเดียวแล้วเอาตัวรอด เราต้องทำงานเป็น Team เรื่อง Team Work สำคัญ วินัย สำคัญ ตรงนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นละครเวทีหรืออะไรก็ตาม และในลำดับถัดมาคือ ฝึกฝนพัฒนาตนเอง การใช้จินตนาการสร้างสรรค์ตัวละคร สิ่งที่สำคัญที่สุด ผมว่าประสบการณ์ของเราแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นนักแสดงก็มีสิทธิคิดเห็นไม่ตรงกับผู้กำกับ เราก็อาจจะมีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นของเราในระดับหนึ่งเหมือนกัน แต่สุดท้ายแล้วเราก็ต้องเชื่อในการตัดสินใจของผู้กำกับ นักแสดงบางคนเชื่อมั่นในตัวเองมาก แล้วดื้อ แล้วก็แสดงสิ่งที่ตัวเองคิดว่าถูกต้องแล้ว อาจจะไม่ใช่สิ่งที่ผิด แต่มันไม่ใช่ทีมเวิร์กแล้วมันก็ไม่ใช้ใน line ที่ผู้กำกับ design เอาไว้

“วินัยเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอันดับแรก ถ้าเราไม่มีวินัยเราก็จะรู้สึกว่ามันไม่ซ้อมก็ได้ ไม่พยายามมากก็ได้ แต่ถ้าเรามีวินัยเราก็จะรู้สึกบังคับตัวเราเองเพื่อการฝึกฝน เพื่อการพัฒนา ขณะเดียวกันการทำงานเป็นทีมเวิร์กเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ”

- Q : คำถามสุดท้ายนะคะ คุณภาณุเดชเชื่อเรื่องพรสวรรค์ไหมคะ
- A : มันมีส่วนหนึ่งนะครับ แต่ผมเชื่อว่าสิ่งที่ผมได้มามันเป็นเพียงแค่จุดเริ่มต้น พรสวรรค์ของผมอาจจะเป็นอย่างจะเป็นพรที่ทำให้ผมแสง คงไม่ได้มีใครลุกขึ้นมาแล้วทำได้อย่างที่ผมทำทุกวันนี้ ที่ผมทำไม่ว่าใครจะยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ตาม แต่ว่ามันทำให้ผมประสบความสำเร็จ ซึ่งมาจากการฝึกฝน สวรรค์ไม่ได้ให้ผมแต่สวรรค์ให้ความคิดผมว่า ผมจะต้องพัฒนาแล้วก็สวรรค์ทำให้ผมรักการแสดง ผมจึงพัฒนาตัวเอง ทางด้านการแสดง ก็เหมือนกับพรสวรรค์ในทุกๆด้าน สวรรค์ทำให้คนรักในสิ่งนั้น แล้วเขาก็พัฒนาในสิ่งนั้น แต่คุณมีพรสวรรค์แล้วคุณไม่พัฒนา ไม่แสงคุณก็อยู่ตรงนั้นแหละครับ
- Q : ต้องขอขอบคุณคุณภาณุเดชมากคะสำหรับวันนี้
- A : ยินดีครับ

“สวรรค์ทำให้คนรักในสิ่งนั้น แล้วเขาก็พัฒนาในสิ่งนั้น แต่คุณมีพรสวรรค์แล้วคุณไม่พัฒนา ไม่แสงคุณก็อยู่ตรงนั้นแหละครับ ”

บทสัมภาษณ์ : ภนิดา ศรีชมภู

โดย : นางสาวนัทธ์รัตน์ ไม้แก้ว

วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

Q : นักแสดงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

A : นักแสดงที่ดีต้องมีวินัยเพราะวินัยเป็นกรอบของสิ่งที่เราจะทำ พอมีวินัยแล้วการจัดการของเราจะดีขึ้น ทำให้เราสามารถทำอะไรหลายๆอย่างได้ดี ต้องหมั่นฝึกฝนตัวเองอยู่ตลอดเวลาให้มันหาเวลาทำความเข้าใจกับบทละครและตัวละครคนให้มาก

Q : ละคอนเวที ละครทีวี และภาพยนตร์แตกต่างกันอย่างไร

A : แต่ละสื่อมีข้อดีที่แตกต่างกันออกไป แต่ถ้าจะให้มองในแง่ของการสื่อสารสู่คนดู ภาพยนตร์และละคอนเวที เป็นการสื่อสารออกมาโดยผ่านตัวกลาง โดยมีจอโทรทัศน์และจอภาพยนตร์ เพราะฉะนั้นความหมายที่คนต้องการจะสื่อมันจึงเยอะมากและคิดไปได้หลายความคิด ส่วนละคอนเวทีมันคือคนเล่นกับคนดูที่ไม่มีสื่อกลางไปไกลออกมาไปถึงคนดูบ้าง กับบางเรื่องถึงกับ " โดน " จนคนดูรู้สึก " จุก " ได้เหมือนกัน ถ้ามองในแง่ของนักแสดงถือว่าทำสำเร็จเพราะสื่อออกไปแล้วคนดู " รู้สึก " หรือเกิดกระบวนการ " คิด " พอเกิดความคิดเขาก็จะได้นำไปใช้ชีวิตประจำวันหรือเอาบางแง่บางมุมไปใช้ ซึ่งมันเป็นการพัฒนาจิตใจได้อีกทางหนึ่ง

“นักแสดงที่ดีต้องมีวินัยเพราะวินัยเป็นกรอบของสิ่งที่เราจะทำ พอมีวินัยแล้วการจัดการของเราจะดีขึ้น ทำให้เราสามารถทำอะไรหลายๆอย่างได้ดี ”

บทสัมภาษณ์ : มานพ มีจำรัส

โดย : นางสาวลักขณา วัธนวงศ์ศิริ

วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ ทางโทรศัพท์

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไรคะ

A : นักแสดงที่ดีต้องทุ่มเททั้งกายและใจ และมีความรับผิดชอบสูง ต้องมีความ
 เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับเพื่อนนักแสดงทุกคน เพราะถ้าเรามีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 ต่อกัน เวลาที่เราแสดงจริง เราจะสามารถดึงความรู้สึกตรงนั้นออกมาใช้ได้
 ซึ่งจะทำให้เราเล่นเข้าหากันได้ดี และที่สำคัญนักแสดงจะต้องมีความตรง
 ต่อเวลา และสามารถที่จะอยู่ในกฎระเบียบที่วางไว้ให้ได้

“นักแสดงที่ดีต้อง
 ทุ่มเททั้งกายและ
 ใจ และมีความรับ
 รับผิดชอบสูง ต้องมี
 ความเอื้อเฟื้อเผื่อ
 แผ่กับเพื่อนนัก
 แสดงทุกคน ”

บทสัมภาษณ์ : ฟาริดา จิราพันธ์

โดย : นางสาวหทัยรัตน์ ไม้แก้ว

วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

Q : นักแสดงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

A : นักแสดงที่ดีควรจะทำที่บ้านในสิ่งที่ตนเองได้รับทั้งการศึกษาบทหาข้อมูลที่จะสามารถนำมาเอื้อประโยชน์กับบทที่ได้รับ และการท่วงท่าของนักแสดงไปด้วยเพราะละครเวทีต้องอาศัยความสด ต้องแสดงและซ้อมอย่างหนัก อีกอย่างหนึ่งคือต้องหมั่นหาความรู้ในด้านการละคร เรียนรู้ตนเอง ธรรมชาติและสิ่งที่อยู่รอบตัวเราเพื่อจะได้รู้จริงและนำมาปรับใช้กับการแสดงของเราเอง

Q : ละครเวที ละครทีวี และภาพยนตร์แตกต่างกันอย่างไร

A : ในแง่ของนักแสดง ละครเวทีนั้นต้องอาศัยการทำการบ้านมาอย่างดี เพราะเป็นละครสด ต้องซ้อมหนักกว่า ละครทีวี และภาพยนตร์ซึ่งสามารถย้อนกลับมาทำใหม่ได้ ถ่ายใหม่ได้ อีกข้อก็คือแตกต่างกันที่การนำเสนอ แต่ในความตึงก็มีข้อที่เหมือนกันอยู่ก็คือต้องมีพื้นฐานในการแสดง และต้องทำการบ้านมาเพื่อการแสดงจะได้เป็นไปอย่างดี

“แสดงที่ดีควรจะทำที่บ้านในสิ่งที่ตนเองได้รับทั้งการศึกษาบท หาข้อมูลที่จะสามารถนำมาเอื้อประโยชน์กับบทที่ได้รับ และการท่วงท่าของนักแสดงไปด้วยเพราะละครเวทีต้องอาศัยความสด ”

บทสัมภาษณ์: ยุทธนา มุกดาสนิท

โดย: นางสาวจิตติมา ศิริมงคล

วันที่ 10 ธันวาคม 2544 สถานที่ สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

Q: พี่นางสาวทำหนังมาตลอด พอมาทำละครเวที พี่คิดว่าต่างกันมั๊ยคะ...ยังไง

A: ต่างกันตรงที่วิธีการแสดงตรงข้ามกัน ละครโทรทัศน์และภาพยนตร์เป็น pull in ต้องเล่นให้ลึกที่สุดดึงใกล้เข้ามาให้ถึงผู้ชมที่สุด ส่วนละครเวทีไม่เป็นอย่างนั้น ละครเวทีเราต้องสามารถดึงคนดูให้ได้ทั้งใกล้และไกล เรียกว่า pull out คือการส่งออก ผสมผสานระหว่างอารมณ์กับความรู้สึก ต้องใช้ทุกส่วนของร่างกายแต่ต้องไม่เป็นการ over เกิน

Q: นักแสดงละครเวทีที่ดี พี่นางสาวคิดว่ามีอะไรบ้างคะ

- A:
1. ต้องศึกษาบทให้ดี จนสามารถรู้ความต้องการของตัวละคร
 2. ต้องทำการบ้านว่าพฤติกรรมที่เรียกว่า life study จริง ๆ แล้วเป็นอย่างไรต้องพยายาม research ข้อมูลให้ตรงกับความจริงให้ได้มากที่สุด
 3. นักแสดงที่ดีต้องทำร่างกายให้พร้อม มีการ warm up ทุกครั้งก่อนการแสดง ที่ต้องมีการ exercise ก็เพื่อความสะดวก กระฉับกระเฉงในการเคลื่อนไหวร่างกายทุกส่วน ต้องเรียนรู้การเปล่งเสียงที่ดีหรือที่เรียกว่า projection
 4. สุดท้ายคือการซ้อม ต้องทุ่มเทให้เวลากับการซ้อมให้มาก ๆ อาจมีความคิดเห็นต่างจากผู้กำกับบ้างก็ดี จะได้ช่วยกันพัฒนา character ของตัวแสดงให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

Q: พี่นางสาวคิดว่าพฤติกรรมอะไรที่ไม่ดีที่เป็นผลเสียต่อการทำละครเวทีคะ

A: คิดว่าตัวเองมีความสามารถน้อยจึงไม่สามารถแสดงออกมา เราเป็นนักแสดง เราไม่ควรดูถูกตัวเองว่าไม่มีความสามารถ หากแต่เราต้องเชื่อมั่นออกมาให้ได้ต่างหาก และก็พวกให้เวลากับการซ้อมน้อย เพราะการอ่อนซ้อมทำให้งานเสียได้

“นักแสดงที่ดีต้อง
ทำร่างกายให้พร้อม
มีการ warm up
ทุกครั้งก่อนการ
แสดง ”

บทสัมภาษณ์ : ยุทธนา ลอพันธุ์ไพบูลย์

โดย : นางสาวเปรมสินี รัตนโสภา

วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ กองถ่ายละครเรื่อง ปีกมาร

Q : ละครเวทีแตกต่างกับละครทีวีและภาพยนตร์อย่างไร

A : จริงๆแล้วมันมีลักษณะร่วมกันอย่างหนึ่งคือ มีการแสดงเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ละครเวทีจะเล่นบนเวที ให้คนจำนวนมากชม ไม่มีการ close up เห็นภาพใกล้เหมือนละครทีวี หรือภาพยนตร์ คนที่เล่นละครเวทีจึงต้องเล่นใหญ่กว่าปกติ แต่ไม่ได้หมายความว่า เล่นโอเวอร์และต้องแสดงความรู้สึกภายในของตัวเองให้คนดูไกลๆได้เห็นด้วย ต้องเล่นแบบเยอะๆและใหญ่ เพื่อให้คนดูได้รับรู้สภาวะจิตใจของตัวละครในตอนนั้น อาจมีการใช้ท่าทางประกอบด้วย การแสดงละครเวที นักแสดงจะชอบเพราะมันมีความต่อเนื่องในตัวของมันเองต้องซ้อมเป็นเดือนๆ เราสามารถทำให้ตัวละครเปลี่ยนไปได้เรื่อยๆ พอถึงกำหนดวันเล่นจริงๆตัวละครอาจจะพัฒนาไปอีกแบบไม่เหมือนกับวันแรกที่เราซ้อมก็ได้ นักแสดงจะสนุกกับการแสดงมากกว่าอื่นๆและผลตอบรับจากคนดูจะมาทันทีเลยว่าชอบหรือไม่ชอบ ถ้าไม่ดีเราสามารถแก้ไขได้เพราะส่วนมากจะเล่นเกิน 5 รอบ ฉะนั้นเราจะมีการปรับปรุงตลอดเวลา ส่วนละครทีวี คนดูจะดูมากที่สุด เพราะดูฟรีและคนดูดูแล้วจะดูผ่านไปเลย ในละครทีวีจะไม่ละเอียดเท่าละครเวทีแต่จะเหมือนกันที่นักแสดงต้องจริงจังในการเล่น จะมีน้อยเรื่องในละครทีวีที่คนดูจะจำได้นานๆ ส่วนใหญ่จะเป็นภาพยนตร์มากกว่า เพราะภาพยนตร์จะให้ความละเอียดอ่อน เพราะคนดูจะเห็นภาพใกล้และภาพยนตร์จะมีไม่เกิน 2 ชม. ฉะนั้นเราต้องทำให้ดีที่สุด เพราะไม่อย่างนั้นคนดูจะเบื่อ ภาพยนตร์จึงทำยากกว่าละครเวทีด้วยซ้ำและภาพยนตร์จะถ่ายไม่ต่อเนื่องเหมือนละครทีวี หรือซ้อมแบบละครเวที ภาพยนตร์จะถ่ายเป็น cut จะถูกจำกัด ฉะนั้นคนที่เล่นภาพยนตร์ที่ดี จะต้องเก่งมาก เพราะต้องจำอารมณ์ตัวเองให้ได้ เพื่อจะได้ต่อเนื่อง ภาพยนตร์จะยากที่สุดทั้งด้านการแสดงและถ่ายทำ ทั้งสามอย่างแตกต่างในรายละเอียดปลีกย่อย แต่ไม่แตกต่างที่คนดูได้รับความบันเทิง

“คนที่เล่นละครเวทีจึงต้องเล่นใหญ่กว่าปกติ แต่ไม่ได้หมายความว่า เล่นโอเวอร์และต้องแสดงความรู้สึกภายในของตัวเองให้คนดูไกลๆได้เห็นด้วย ต้องเล่นแบบเยอะๆและใหญ่ เพื่อให้คนดูได้รับรู้สภาวะจิตใจของตัวละครในตอนนั้น ”

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีมีคุณสมบัติอย่างไร

A : จริงๆแล้วไม่อยากแบ่งแยก มันก็เหมือนกันคือต้องแสดงนักแสดงอย่างจริงจัง เพราะทุกอย่างอยู่บนพื้นฐานของความจริง ก่อนแสดงเราต้องเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับตัวเอง ด้านร่างกายคือ warm up เพื่อช่วยให้กล้ามเนื้อตัวด้านการแสดง และเราต้องศึกษาบทของเราเอง เพื่อช่วยให้เข้าใจสิ่งต่างๆมากขึ้น และเราต้องจริงจังในการเล่น เพราะเราต้องแสดงความรู้สึกอย่างนั้นให้คนดูเห็น ดังนั้นการแสดงคือการปลดปล่อยความจริงให้คนเห็น

“ต้องแสดงนักแสดงอย่างจริงจัง เพราะทุกอย่างอยู่บนพื้นฐานของความจริง ก่อนแสดงเราต้องเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับตัวเอง ด้านร่างกายคือ warm up เพื่อช่วยให้กล้ามเนื้อตัวด้านการแสดง และเราต้องศึกษาบทของเราเองเพื่อช่วยให้เข้าใจสิ่งต่างๆมากขึ้น และเราต้องจริงจังในการเล่น เพราะเราต้องแสดงความรู้สึกอย่างนั้นให้คนดูเห็น ดังนั้นการแสดงคือการปลดปล่อยความจริงให้คนเห็น ”

บทสัมภาษณ์ : รลิกา สอนสม

โดย : นางสาวอารียา แดงทองดี

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงเรียนวชิราวุธฯ

Q : ประวัติการทำงาน

A : ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์พิเศษคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และอาจารย์พิเศษคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเป็นผู้กำกับละครเวทีของกลุ่มละคร TGHLP ประมาณ 10 เรื่องมาแล้ว จบการศึกษาจากคณะวารสารศาสตร์ เอกโฆษณา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำงานอยู่ในวงการละครเวทีร่วม 10 ปี โดยร่วมทำกิจกรรมดังกล่าวตั้งแต่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยปี 1 และเริ่มทำอย่างจริงจังเมื่อจบการศึกษาปี 2535

Q : คุณสมบัติที่ดีนักแสดงละครเวทีในทัศนคติของคุณมีอะไรบ้าง

A : ต้องเป็นคนที่รักการแสดงจริงๆ ไม่มุ่งหวังจะเข้ามาเพื่อโกยเงินทอง มีความตั้งใจทำงานของตน ชอบการแสดงออก มีความมั่นใจพอสมควร มีความขวนขวายตลอดเวลาเพราะต้องใช้ความอดทนในการทำงานเป็นอย่างยิ่ง ควรมีพื้นฐานที่ดี เช่น เป็นคนรักการอ่านหนังสือ มีประสบการณ์ เพราะบางครั้งอาจต้องไปรับบทบาทที่เราไม่เคยเป็นหรือประสบพบเจอมาก่อน เป็นคนที่มองโลกในแง่ดี มองโลกกว้างและปรับตัวได้ง่าย การแสดงเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่น สอนให้รู้จักความมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา นักแสดงที่ดีควรมาก่อนเวลาเพื่อจะได้อบอุ่นร่างกายเพื่อเตรียมพร้อมก่อนซ้อมหรือขึ้นแสดง

Q : ปัญหาที่มักพบเจอกับนักแสดง

A : นักแสดงมักจะรักตัวเองมากเกินไป ชอบ Show off และมี Ego สูง

Q : วิธีการแก้ไขปัญหา

A : การนั่งร่วมวงคุยกันปรึกษากันทั้งนักแสดง ผู้กำกับการแสดงและทีมงานคนอื่นๆ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

Q : มีข้อความอะไรฝากถึงน้องๆนักแสดงบ้าง

A : การเป็นนักแสดงที่ดีไม่ใช่เรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงเพียงอย่างเดียว ต้องสามารถเรียนรู้และเข้าใจคนอื่นได้อีก ทั้งดูคนออก

“การเป็นนักแสดงที่ดีไม่ใช่เรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงเพียงอย่างเดียว ต้องสามารถเรียนรู้และเข้าใจคนอื่นได้อีก ทั้งดูคนออก ”

บทสัมภาษณ์ : วรรณศักดิ์ ศิริหล้า

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2544 สถานที่ สยามคอมเพล็กซ์

Q : สวัสดีค่ะ คุณกิ๊ก

A : สวัสดีครับ

Q : อยากทราบทัศนคติของคุณที่มีต่อละครเวที

A : ละครเวทีเป็นงานที่สด ซึ่งจะต่างกับละครโทรทัศน์ที่มีเทคนิคต่างๆช่วยแต่ ละครเวทีเป็นการคัดสรรสิ่งที่ดีที่สุดมาอยู่บนเวที งานที่ปรากฏบนเวทีเป็น สิ่งที่เลือกแล้วด้วยคนจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับ ฝ่ายฉาก ฝ่ายเสียง ฝ่ายแสง นักแสดง ทุกคนต่างเอาสิ่งที่ดีที่สุดมาอยู่บนเวที จึงทำให้มีความรู้สึก ว่าเป็นงานที่มีสไตล์พิเศษ เสน่ห์ของละครเวทีอยู่ที่ความสด รวมทั้งในการ แสดงละครเวทีจะทำให้เกิดอารมณ์ร่วมระหว่างนักแสดงกับผู้ชม ซึ่งต่างกับ ละครโทรทัศน์ที่จะห่างกว่า ไม่เห็นกระบวนการทั้งหมด ละครเวทีจะเห็น หหมดเลยทั้งฉากเลื่อน ไฟเปลี่ยน นักแสดงเคลื่อนไหว

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีในทัศนคติของคุณเป็นอย่างไร

A : นักแสดงละครเวทีต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องตรงเวลา มีวินัย ต้องรู้จักทำ การบ้าน ถ้านักแสดงไม่ทำการบ้านมาก่อนจะทำให้นักแสดงที่แสดงด้วย เหนื่อย เพราะต้องใช้สมาธิ และพลังมากกว่าปกติ ทำให้เกิดความไม่มั่นใจ อีกอย่างหนึ่งคือนักแสดงต้องมีความใฝ่รู้ฝึกฝนอยู่เสมอ เช่นถ้าต้องแสดง ละครเพลงก็ต้องไปฝึกร้องเพลงและเตรียมร่างกายและเสียงให้พร้อมอยู่ เสมอ การแสดงละครเวทียังทำงานหนักก็ยิ่งได้

Q : วันนี้ต้องขอขอบคุณ คุณกิ๊กมากค่ะ

“นักแสดงละคร
เวทีต้องทำงานร่วม
กับผู้อื่น ต้องตรง
เวลา มีวินัย ต้องรู้
จักทำการบ้าน ถ้า
นักแสดงไม่ทำการ
บ้านมาก่อนจะทำให้
ให้นักแสดงที่แสดง
ด้วยเหนื่อย เพราะ
ต้องใช้สมาธิ และ
พลังมากกว่าปกติ ”

บทสัมภาษณ์ : วราพร นิมสุวรรณ

โดย : นางสาวมนัสนันท์ พันเลิศวงศ์สกุล

วันที่ 1 ธันวาคม 2544 สถานที่ สวนสันติ เวลา 16.00 น.

- Q : "ละครเวที" สำหรับพี่มีคำจำกัดความว่ายังไงคะ
- A : การแสดงที่รวมเอาศาสตร์ทางศิลปะทุกด้านไว้ด้วยกัน ผู้ชมและทีมงานต่างร่วมกันเพื่อสร้างบรรยากาศ และทำให้เกิดความรู้สึกร่วมกันในการแสดงแต่ละครั้งซึ่งจะแตกต่างกันไป ถึงแม้จะเป็นเรื่องเดียวกัน ผู้แสดงคนเดียวกันในแต่ละรอบก็ยังแสดงไม่เหมือนกัน
- Q : คิดว่าละครเวทีต่างจากละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์รีเปลาอะ...ยังไง
- A : ต่างกันมากเลย เพราะละครเวทีคือการแสดงสด ผู้ชมสามารถสัมผัสกับความรู้สึกสดๆ ซึ่งทีวีและหนังทำไม่ได้
- Q : พี่คิดว่านักแสดงมีความสำคัญแค่ไหนสำหรับละครเวทีคะ
- A : นักแสดง คือ ผู้นำเสนอมผลงาน เป็นสิ่งเดียวที่ผู้ชมจะสัมผัสได้ นักแสดงต้องนำเสนอความคิดของบทละคร ภาพของผู้กำกับ เครื่องแต่งกาย และอื่นๆ นักแสดงจึงเปรียบเสมือนเบื้องหน้าของงานละครเวที
- Q : คุณสมบัติที่ดีของนักแสดงที่ดี พี่คิดว่ามีอะไรบ้าง
- A : ควรตรงต่อเวลา ขยันและตั้งใจ และเมื่อถึงเวลาซ้อมต้องทุ่มเทกับการซ้อมอย่างที่สุด ต้องมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ทำการบ้านกับบทละครและตัวละครที่ตัวเองได้รับบทบาท และกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองตามบทบาทที่ได้รับ สนุกกับการทำงานเพื่อที่จะทำให้บรรยากาศในการซ้อมไม่ตึงเครียด
- Q : พฤติกรรมที่ไม่ดีและเป็นผลเสียต่องานที่พี่เคยเจอ มีมั้ยคะ เช่นอะไรบ้าง
- A : ไม่ตรงต่อเวลา รับงานช้า ช้อน สมาริชั่น ไม่กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองและกลัวเสียภาพพจน์
- Q : ช่วยฝากถึงน้องๆนิสิต นักศึกษาที่อยากเข้ามาทำงานตรงนี้น้อยคะ
- A : ให้มีความพยายาม และอย่าท้อถอยกับงานที่ทำ เพราะละครเวทีเป็นงานที่ต้องอาศัยความอดทนและความพยายามสูง และให้เต็มที่ทุกครั้งกับการแสดง แล้วเราคงได้เจอกัน

“ควรตรงต่อเวลา ขยันและตั้งใจและเมื่อถึงเวลาซ้อมต้องทุ่มเทกับการซ้อมอย่างที่สุด ต้องมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ทำการบ้านกับบทละคร และตัวละครที่ได้รับบทบาทและกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองตามบทบาทที่ได้รับ ”

บทสัมภาษณ์ : สนธยา สุชัย

โดย : นางสาวชลธิชา นวมสุคนธ์

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ ทางโทรศัพท์ เวลา 17.00 – 18.00 น.

- Q : สวัสดีค่ะ
- A : สวัสดีครับ
- Q : พี่ช่วยแนะนำตัวหน่อยค่ะ
- A : พี่ชื่อสน หรือสนธยา สุชัย ครับ
- Q : อยากทราบว่าพี่สนทำหน้าที่อะไรคะในละครเวที
- A : พี่เป็นผู้นำกับและผู้เขียนบทครับ
- Q : หน้าที่ที่พี่ทำทั้งสองอย่างนี้ควรมีลักษณะอย่างไรคะ
- A : ในการทำหน้าที่นักเขียนของพี่ควรจะอ่านหนังสือเยอะๆเพื่อที่จะหาเรื่องที่ตนเองชอบเพราะบทละครในบ้านเรามีหลากหลายสไตล์เมื่อเราอ่านเยอะ เราจะได้โครงเรื่องของบทและเทคนิคสำคัญต่างๆที่จะเอามาใช้ประกอบท่าละครของตนเองได้ครับและหน้าที่ผู้นำกับเราต้องดูงานของผู้เขียนเยอะๆเพื่อหาประสบการณ์เพราะสำหรับพี่ไม่ได้เรียนทางนี้มาโดยตรงก็เลยต้องใช้การที่จะศึกษางานของคนอื่นเป็นส่วนใหญ่ดูหลายๆสไตล์ดูจนได้ภาพที่จะนำมาปรับใช้กับละครของตนเองครับ
- Q : พี่สนเคยทำละครเวทีเรื่องใดบ้างคะ
- A : พี่เคยทำเรื่องอัศจรรย์ซึ่งเรื่องนี้ได้รางวัลถึง 3 รางวัล คือ สดใส AWARD ครั้งที่ 2 กำกับดีเด่นและนักแสดงดีเด่นเรื่องต่อมาคือวรรณกรรม 48 ชม. คนบ้ากับสุดสาครและหนุมาน ก ไก่ครับ
- Q : พี่คิดว่าละครเวทีที่ต่างกับละครโทรทัศน์อย่างไรคะ
- A : พี่ว่าละครเวทีเป็นสื่อสดที่สุดและมีผลต่อคนดูมากกว่าเพราะสื่อที่ได้รับโดยตรงที่ผู้ชมรู้สึกใกล้ชิดกับนักแสดง ผู้ชมบางคนก็มีส่วนร่วมได้ซึ่งในภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ไม่สามารถทำได้
- Q : การเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีควรทำอย่างไรคะ
- A : ต้องหมั่นฝึกฝนอยู่ตลอดเวลา ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ มีความรับผิดชอบ มีวินัยมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ร่างกายต้องพร้อมอยู่ตลอดเวลาเพราะร่างกายเป็นส่วนสำคัญในการแสดงละครเวที เราต้องอาศัยประสบการณ์ ผู้ที่มีประสบการณ์มากจะได้เปรียบเพราะอย่างนั้นเราไม่ควรที่จะหยุดอยู่กับที่ต้องตามยุคตามสมัยอยู่เรื่อยๆครับ

“ ต้องหมั่นฝึกฝน
อยู่ตลอดเวลา ไม่
หยุดนิ่งอยู่กับที่ มี
ความรับผิดชอบ มี
วินัยมีการพัฒนา
ตนเองอย่าง
สม่ำเสมอ ร่างกาย
ต้องพร้อมอยู่
ตลอดเวลาเพราะ
ร่างกายเป็นส่วน
สำคัญในการแสดง
ละครเวที เราต้อง
อาศัยประสบการณ์
ผู้ที่มีประสบการณ์
มากจะได้เปรียบ
เพราะอย่างนั้นเรา
ไม่ควรที่จะหยุดอยู่
กับที่ต้องตามยุค
ตามสมัยอยู่เรื่อย ๆ
ครับ ”

- Q : ความยากของละครเวทีมีตรงไหนบ้างคะ
- A : นักแสดงละครเวทีจะมีความยากอยู่ที่การเก็บอารมณ์หรือคาแรกเตอร์ที่ตัวเองเป็นอยู่ต้องเล่นอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถหยุดได้เพราะละครเวทีไม่มีภาพทางมายาเข้ามาช่วย นักแสดงต้องช่วยตัวเอง
- Q : สุดท้ายอยากให้มีฝากถึงคนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับละครเวทีรุ่นใหม่ด้วยค่ะ
- A : สำหรับคนรุ่นใหม่ต้องไปดูผลงานของคนอื่นเยอะๆ เพื่อให้ได้ความหลากหลายเพราะละครเวทีที่บ้านเรามีหลายแนวหลายสไตล์ ดูแล้วเก็บเทคนิคของแต่ละเรื่องมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับแนวของตนเอง และต้องสร้างงานให้คนอื่นวิจารณ์และนำมาปรับปรุงให้เป็นประสบการณ์ของตนเองอยู่เสมอ
- Q : ต้องขอขอบคุณพี่สนมากนะคะ
- A : ครับ สวัสดีครับ

“นักแสดงละครเวทีจะมีความยากอยู่ที่การเก็บอารมณ์หรือคาแรกเตอร์ที่ตัวเองเป็นอยู่ต้องเล่นอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถหยุดได้ เพราะละครเวทีไม่มีภาพทางมายาเข้ามาช่วย นักแสดงต้องช่วยตัวเอง ”

บทสัมภาษณ์ : สมนันท์ แยมสระใส

โดย : นันทิยา พุทธาโกคาทรัพย์

วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครกรุงเทพ

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : นักแสดงที่ดีควรจะมีความสามารถทั้งการแสดง ร้องเพลง และเต้น ที่เป็น เช่นนี้เพราะละครเวทีของเวทีในเมืองไทยยังขาดคนที่เก่งทุกด้านอยู่ พวกชาวต่างชาติเขาก็จะมีเข้าโบสถ์กันและก็ได้มีโอกาสได้ร้องเพลงไปด้วยแต่คนไทยไม่มี คนไทยส่วนใหญ่จะเก่งด้านใดด้านหนึ่ง ดังนั้นควรจะมีครบทั้ง 3 ด้าน และสิ่งสำคัญของนักแสดงก็คือ ต้องมีวินัย รู้หน้าที่ว่าเราเป็นนักแสดง ผู้กำกับบอกอะไรต้องทำอย่างนั้น มีการทำการบ้านมาก่อน เช่น ศึกษาคำ ทำความเข้าใจตัวละคร ตีบท ถ้าไม่เข้าใจตรงไหนก็ให้ถามผู้กำกับ ในการแสดงนั้นต้องแสดงเก่งและแสดงดีด้วย ให้ทุกครั้งเป็นครั้งใหม่ คือ การแสดงทุกครั้งดูแล้วสด มีสมาธิที่ดี ในการเป็นตัวละครตัวนั้นๆ

“นักแสดงที่ดีควร
จะมีความสามารถ
ทั้งการแสดง ร้อง
เพลง และเต้น ที่
เป็นเช่นนี้เพราะ
ละครเวทีของเวที
ในเมืองไทยยังขาด
คนที่เก่งทุกด้าน
อยู่ ”

บทสัมภาษณ์: สมศักดิ์ กันหา

โดย: นางสาวปณจรี พานทอง

วันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ ทางโทรศัพท์

Q: นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไรคะ

A: ละครเป็นเรื่องของการพัฒนา เพราะฉะนั้นผู้ที่จะทำละครได้ต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล อย่างที่สอง จะต้องมีความรู้ในการสื่อสาร เครื่องมือในที่นี้คือ ร่างกาย ซึ่งจะต้องมีการฝึกฝนร่างกาย รวมทั้งต้องมีความไวทางอารมณ์ พร้อมทั้งจะถ่ายทอดประสบการณ์ออกมาและสิ่งสุดท้ายคือ จะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจงดงาม มองเห็นความหวังความศรัทธาของบุคคล ที่สำคัญที่สุดคือจะต้องมีความเพียร ความมานะ คนที่ทำละครได้นั้น ไม่จำเป็นต้องสวย เพราะถ้าสวยแต่ไม่มีส่วนประกอบต่างๆตามที่กล่าวมา ก็ไม่สามารถที่จะทำได้

“ที่สำคัญที่สุดคือ
จะต้องมีความ
เพียร ความมานะ
คนที่ทำละครได้นั้น
ไม่จำเป็นต้องสวย
เพราะถ้าสวยแต่
ไม่มีส่วนประกอบ
ต่างๆตามที่กล่าว
มา ก็ไม่สามารถที่
จะทำได้”

บทสัมภาษณ์ : สมศักดิ์ สมุทรทอง

โดย : สมศักดิ์ ยุธังกุล

วันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2544 สถานที่ กลุ่มละครมะขามป้อม

Q : ผลงานด้านการแสดงที่ประทับใจคืออะไร

A : ละครเร่, อัจฉรย์เป็นผลงานที่ประกวดสดใสอวอร์ด เป็นผู้กำกับ ละครเรื่อง อัจฉรย์ และวรรณกรรม 24 ชั่วโมง ของภัทรวดี เขียวเตอร์

Q : ผลงานเรื่องแรกคืออะไร

A : เจ้า ร หล่อหล้า เป็นนักแสดงผสมผสานไทย-ญี่ปุ่น

Q : แรงจูงใจที่ทำให้มาทำละครเวทีคืออะไร

A : เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัยชอบทำละคร ซึ่งไม่ได้เรียนทางด้านนี้โดยตรง เรียนโฆษณาที่รวมคำแหง พอได้ทราบข่าวว่ามะขามป้อมรับอาสาสมัคร รู้จักพี่จ๋อนก่อน แล้วพอเข้ามาสัมผัสก็รู้สึกชอบมะขามป้อม เพราะเป็นละครที่ลงหรือเข้าหาชุมชน แตกต่างจากละครเวทีทั่วไป และได้สัมผัสคนดูอย่างใกล้ชิด ละครเริ่มเกิดความสดมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดี แต่บางครั้งก็ท้อเพราะเคยขอทุนสนับสนุนจากภาครัฐแล้วเขาไม่ให้

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : นักแสดงที่ดีนั้น อันดับแรก คือ วินัยของนักแสดงต้องมาก่อน ต่อจากนั้นคือ ความเชื่อของตัวตน และความเชื่อในตัวละครต้องสามารถแยกออกจากกัน สำหรับวิธีที่จะทำให้นักแสดงสามารถแยกความเป็นตัวตนของเขาและทำให้อินกับตัวละครจริงๆนั้น พี่จะมีแบบฝึกหัดต่างๆเพื่อให้เขาได้ค้นหาตัวเอง และแยกตัวเองกับบุคลิกของตัวละครออกจากกัน แล้วดึงความเชื่อออกมา มีการตีความ มีการทำการบ้านแล้วจึงนำมาปรับปรุงระหว่างนักแสดงกับผู้กำกับ ให้ออกมาจากตัวเองแต่ต้องเข้าใจ จากนั้นผู้กำกับก็จะค่อยๆมาেলাหรืออาจจะมาจากการ improvise (แสดงสด) ถ้าถามว่าจำเป็นไหม ที่นักแสดงจะต้องมีพื้นฐานมาก่อน นักแสดงที่ดีควรมีทักษะด้วยก็จะดี ซึ่งจะมีการจัดกลุ่ม 2 กลุ่มต่างกัน หนึ่ง ถ้ามีทักษะดี ง่ายต่อการฝึกฝน รวดเร็ว ดีสอง ใจรัก มีความเชื่อมั่น ทักษะจะฝึกฝนได้ในระหว่างที่ทำ production ครับ

“นักแสดงที่ดีนั้น
อันดับแรก คือ วินัย
ของนักแสดงต้อง
มาก่อน ต่อจากนั้น
คือ ความเชื่อของ
ตัวตน และความ
เชื่อในตัวละครต้อง
สามารถแยกออก
จากกัน ”

บทสัมภาษณ์ : สมศักดิ์ ศิริพันธ์

โดย : เชาว์วัฒน์ พันธุ์เรืองชนะ

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ มะขามป้อม ขอยอินทามระ 3

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : ควรจะมีทักษะอยู่แล้วในตัวเอง และหาความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติม ทักษะที่ดี คือ การมีวินัยในตัวเอง ตรงต่อเวลาในการฝึกซ้อม หรือ การช่างสังเกตแล้วกลับมาใช้กับตัวเอง ไม่ใช่เป็นการเรียนแบบแต่นำมาทบทวนและปรับใช้กับตัวเราเอง ที่สำคัญจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับฟังคำวิจารณ์ของผู้อื่นได้ เพราะการวิจารณ์จะช่วยปรับปรุงแก้ไขการแสดงของเราได้ ในเรื่องของการซ้อมก็ต้องทุ่มเท พยายามส่งความรู้สึกกับนักแสดงที่ร่วมแสดง และพยายามแสดงความคิดเห็นต่างๆให้ได้มากที่สุด และนักแสดงควรจะไปดูละครให้มาก เพื่อที่จะเป็นแนวทางนำมาใช้กับตัวเราทั้งด้าน acting และเทคนิคต่างๆ นอกจากนี้ควรหาประสบการณ์ข้างนอกเพิ่มเติมจะได้สร้างเสริมความรู้นอกห้องเรียน เช่น ไปร่วมทำละครกับกลุ่มอื่นๆเพื่อหาประสบการณ์ที่ดีให้กับตัวเอง

ทุกคนเป็นศิลปิน แต่ความเป็นศิลปินไม่ใช่ความเป็นตัวเองทั้งหมด จะต้องสอดคล้องกับกรอบของสังคม และละครไม่ใช่แค่บนเวทีเท่านั้น ละครสามารถให้อะไรกับสังคมได้มากกว่าที่คิด

“นักแสดงควรจะไปดูละครให้มาก เพื่อที่จะเป็นแนวทางนำมาใช้กับตัวเราทั้งด้าน acting และเทคนิคต่างๆ นอกจากนี้ควรหาประสบการณ์ข้างนอกเพิ่มเติมจะได้สร้างเสริมความรู้นอกห้องเรียน ”

บทสัมภาษณ์ : สายฟ้า ตันธนา

โดย : นางสาวกรรณิการ์ วนะเกียรติกุล

วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ ทางโทรศัพท์

Q : สวัสดีค่ะ พี่ฟ้า

A : สวัสดีครับ

Q : ทราบเป็นนิสิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะมาขอ
สัมภาษณ์พี่ฟ้าเกี่ยวกับนักแสดงละครเวทีที่ดีควรทำอย่างไร

A : ได้ครับ

Q : พี่ฟ้า ชื่อจริงชื่ออะไรค่ะ

A : นายสายฟ้า ตันธนา

Q : พี่ฟ้าทำหน้าที่อะไรในละครเวทีค่ะ

A : พี่ทำหน้าที่เป็นนักแสดงและคนทำฉาก

Q : พี่เคยเล่นหรือทำละครเวทีที่ไหนบ้างค่ะ

A : ที่มรดกใหม่ กับ สถาบันยุวทัศน์ราชพฤกษ์ รังสิต

Q : พี่มีทัศนคติอย่างไรกับละครเวทีบ้างค่ะ

A : รู้สึกสนุก ทำท่าย น่าตื่นเต้นและได้เป็นการฝึกตัว นักแสดงเองด้วย

Q : พี่คิดว่านักแสดงละครเวทีที่ดีมีคุณสมบัติอย่างไรค่ะ

A : นักแสดงต้องมีความรับผิดชอบสูง ต้องทำการบ้าน มีอะไรไม่เข้าใจ
ต้องถามผู้กำกับ ต้องทำใจให้เปิดรับกับสิ่งที่ผู้กำกับให้มาและต้อง
เชื่อหรือศรัทธาในตัวผู้กำกับ

Q : คำถามสุดท้ายนะคะ ละครเวทีที่ต่างกับละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์
อย่างไร

A : ละครเวทีมีข้อจำกัดค่อนข้างน้อยและมีศิลปะร่วมเยอะกว่าละคร
โทรทัศน์ ละครโทรทัศน์จะนึกถึงงบประมาณเป็นหลักจึงมีข้อจำกัด
เยอะและทำอะไรไม่ได้มากเท่ากับละครเวที

“นักแสดงต้องมี
ความรับผิดชอบสูง
ต้องทำการบ้าน มี
อะไรไม่เข้าใจต้อง
ถามผู้กำกับ ต้องทำ
ใจให้เปิดรับกับสิ่ง
ที่ผู้กำกับให้มาและ
ต้องเชื่อหรือ
ศรัทธาในตัวผู้
กำกับ ”

บทสัมภาษณ์ : สินจัย เปล่งพานิช

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ บริษัทมาร์คส์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ เวลา 11.00 น.

- Q : สวัสดีค่ะ คุณสินจัย
- A : สวัสดีค่ะ
- Q : วันนี้ที่ดิฉันมารบกวนเวลาของคุณสินจัย เพราะอยากมาสอบถามทัศนะของคุณสินจัยเกี่ยวกับ คุณลักษณะของนักแสดงละครเวทีที่ดีนะค่ะ ดิฉันอยากรับว่า คุณสินจัยคิดว่านักแสดงละครเวทีที่ดีควรมีลักษณะอย่างไรคะ
- A : การเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีได้นั้น น่าจะเริ่มจากการมีละครเวทีที่ดีเสียก่อน มีเรื่องที่ดี มีการทำงาน มีทีมที่ดี ตรงนี้จะช่วยให้เราเป็นนักแสดงละครเวทีที่ดีได้ เพราะว่าการแสดงละครเวที นกถือว่าเป็นการรวมศาสตร์ทุกอย่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการออกแบบฉาก การกำกับ แสง ดนตรี บท ผู้กำกับ เสื้อผ้า หน้า ผม production ทั้งหมด ต้องถูก Design ขึ้นมา มันไม่เหมือนละครทีวีหรือภาพยนตร์ แม้ว่าทุกอย่างก็มีการ Design ขึ้นมาเหมือนกัน ในขณะที่ละครเวที ศาสตร์ทุกอย่างต้องมาอยู่รวมกันบนเวที Blocking ต่างๆ ต้องถูกคิดกันขึ้น การทำงานละครเวทีถูกสร้างให้ทำงานเป็นทีม นกถือว่าคุณจะได้มีโอกาสทำละครเวที จะเป็นคนที่มีโอกาสทำงานที่ดี
- Q : ที่คุณนกพูดมานี้ดูเหมือนมีนัยว่า การเป็นนักแสดงที่ดีต้องรู้จักการทำงานเป็นทีมใช่ไหมคะ
- A : ค่ะ.. ใช่ค่ะ เพราะละครเวทีทุกอย่างต้องกอบขึ้นมากพร้อมๆกัน ผู้กำกับทำงานคนเดียวไม่ได้ นักแสดงทำงานคนเดียวก็ไม่ได้ นักแสดงถ้าไม่ทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายเดียวกัน วิธีการซ้อม วิธีการทำงานที่ดีก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลย พี่น้อย (มล.พันธุ์เทวนพ เทวกุล) ได้บอกกับนกไว้ว่า " การแสดงไม่ได้เกิดจากใครคนใดคนหนึ่งแต่ทุกคนต้องทำด้วยกัน " เพราะฉะนั้นตัวละครทุกตัวที่อยู่บนเวทีมีความสำคัญเหมือนกันหมด ไม่ว่าคนนั้นจะมีบทพูดหรือไม่ก็ตาม หรือจะออกมาแสดงมากน้อยแค่ไหนก็ตาม ทุกคนมีความสำคัญ เมื่อคนหนึ่งเล่นไม่ได้ อีกคนหรืออีกหลายคนก็จะเล่นไม่ได้เหมือนกัน....การแสดงละครเวทีเป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีให้กับเราว่าตัวละครที่ดีบนเวทีหรือในทีวีหรือภาพยนตร์ ทุกคนมีความ

“ การเป็นนักแสดง
ละครเวทีที่ดีได้นั้น
น่าจะเริ่มจากการ
มีละครเวทีที่ดีเสีย
ก่อนมีเรื่องที่ดี มี
การทำงานที่ดี
มีทีมที่ดี ”

สามารถเหมือนกัน ตรงนี้คือที่เราได้จากการแสดง เพราะฉะนั้นมันทำให้เราเรียนรู้ว่าการรับ – ส่งเป็นอย่างไร การเล่นด้วยกันคืออะไร

Q : จากการที่คุณนกได้มีประสบการณ์ในการแสดงละครเวทีมา คุณนกคิดว่าละครเวทีมีจุดเด่นตรงไหนคะ

A : นกคิดว่าอยู่ที่ความสดของมัน...คือ เราต้องพร้อมทุกอย่างในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นร่างกาย หรือจิตใจ หรือองค์ประกอบด้านต่างๆ เพราะเมื่อขึ้นไปอยู่บนเวที การแสดงเริ่มต้นขึ้น ถ้าคุณเหนื่อยหรือไม่ มีสมาธิ แม้แต่นิดเดียว ทุกอย่างมันพังลงได้ทันที ไม่ใช่ว่าฝึกซ้อมอย่างเดียว แล้วไม่ดูแล้วเองก็ไม่ได้ เล่นเก่งแค่ไหนแต่ถ้าเหนื่อยก็ไม่มีแรงที่จะส่งคนอื่น คนที่เล่นด้วยก็จะรู้ คนดูอาจจะไม่รู้ แต่จริงๆ แล้วไม่มีทาง เราสัมผัสได้เลย นี่คือนกคิดว่านี่คือสิ่งที่มีความมหัศจรรย์ของละครเวที คือ เมื่อไหร่ที่จริงใจ และเล่นเต็มที่คนที่เล่นด้วยจะรู้สึก คนดูจะรู้สึก ทุกคนรู้สึกได้เลย โดยที่ไม่ต้องใช้เทคนิค ในครั้งแรกคนจะมองว่าการเล่นละครเวทีคือ การเวอร์...ต้องเล่นเยอะๆ คนถึงจะรู้ได้ ตรงนี้ไม่จริงเลย เราสามารถสัมผัสได้เลยว่าเมื่อไหร่ที่ตัวละครตัวนี้ ‘อิน’ ผู้ชมแม้จะอยู่ไกลสักเพียงใดก็จะรู้สึกได้เลย คนเล่นรู้ คนดูก็รู้ นี่มันจะเป็นเสน่ห์ของมัน ความสดของมันรวมทั้งต้องผิดพลาดไม่ได้ แม้ว่าจะมีแต่มันก็ต้องดำเนินต่อไป คือ The Show must go on จริงๆ การแสดงจะต้องดำเนินต่อไปจนถึงสุดท้าย นี่คือนกคิดว่าเสน่ห์ของละครเวที ซึ่งสัมผัสได้เลย จะต่างกับละครโทรทัศน์ที่ต้องรอออกอากาศ 2-3 อาทิตย์ รอเรตติ้งก่อนจึงจะรู้ แต่ละครเวทีนี้เรารู้ได้เลยว่าเราเล่นเป็นอย่างไร ดีหรือไม่ดี คนดูบอกคุณได้เลย

Q : คุณนกมีประสบการณ์ในการแสดงทั้งละครเวที ละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ คุณนกชอบการแสดงประเภทไหนมากกว่ากันคะ

A : เมื่อก่อนจะชอบภาพยนตร์มากที่สุด สำหรับละครทีวีจะเฉยๆ เพราะละครทีวีมีองค์ประกอบอย่างอื่นทำให้เราสบาย เช่นมี Wireless , มีกล้อง 3 ตัว ช่วยเรา ซึ่งเราอาจจะไม่ค่อยได้ใช้ความสามารถเท่าที่ควร นักแสดงแทบไม่ค่อย ไม่ทำงานเต็มที่เท่าไร แต่สำหรับภาพยนตร์คุณจะต้องเตรียมพร้อมตลอดเวลา สิ่งที่เรียนรู้ได้คือ continue ต่างๆ คุณต้องมี ภาพยนตร์ถ่ายทีละคัท วันหนึ่งอาจจะได้เพียง 2 ฉาก 2 ฉากนี้อาจจะมี 40 คัท เพราะฉะนั้นสิ่งที่เรียนรู้จากภาพยนตร์คือคุณต้องรู้การ continue กับเรื่องทั้งหมด ต้องรู้ว่าเล่นอะไรไป แล้วอีก 3 ชม. ก็อาจจะต้องเล่นต่อ หรือมาต่อคัทเมื่อไหร่ที่เล่นไป ต้องโกรธ ต้องมีอาการมันให้ได้เท่ากับที่เล่นไป เพราะต้องถ่าย

“เล่นเก่งแค่ไหนแต่ถ้าเหนื่อยก็ไม่มีแรงที่จะส่งคนอื่น คนที่เล่นด้วยก็จะรู้ คนดูอาจจะไม่รู้ แต่จริงๆ แล้วไม่มีทาง เราสัมผัสได้เลย นี่คือนกคิดว่านี่คือสิ่งที่มีความมหัศจรรย์ของละครเวที ”

ต่อกัน ต้องเล่นแล้วเล่นอีก ตรงนี้คือสิ่งที่ถูกสอนมาและทำให้มาเล่นละครได้ หรือเล่นอะไรต่างๆได้ แต่พอมาวันหนึ่งที่มาเล่นละครเวที กลายเป็นเรื่องที่มีหัตถ์จรรยา คุณไม่มีกล้อง ไม่มีอะไรเลย นอกจากตัวคุณเท่านั้น และในระหว่างที่เราเล่นมันทำให้เราได้เรียนรู้อะไรได้หลายๆอย่าง เช่น สมมติต่างๆในสิ่งที่เรารู้, เวลาที่เล่นออกไปญี่ปุ่นแล้วจบรอบนี้ เวลาที่มีคนมาดู แล้วบอกว่าชอบอันนี้ ชอบอันนั้น ไม่ชอบตรงนั้น ตรงนี้ มันอาจจะสวนทางกับความคิดของผู้กำกับ ตรงนี้จะสร้างความมั่นคงให้กับเราว่าตกลงเราควรจะทำอะไร เราจะเล่นไปตามที่คนดูบอก หรือว่าจะต้องทำตามผู้กำกับ เมื่อเล่นมากขึ้น จากที่เคยสับสน ทำให้เรารู้ว่า " ทุกอย่างต้องขึ้นอยู่กับผู้กำกับ " เราจะต้องฟังผู้กำกับ ทำตามผู้กำกับบอก จริงๆแล้วศาสตร์ทุกศาสตร์มันสอนกันและกันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นละครเวที ละครทีวี ภาพยนตร์ มันก็เป็นศาสตร์เดียวกันแต่ว่ากลไกการทำงานอาจจะต่างกันเท่านั้นเอง แต่สามารถนำทุกอย่างมาใช้ร่วมกันได้

Q : เท่าที่ทำงานมาคุณนึกคิดว่านักแสดงประเภทไหนที่ไม่เป็นที่ต้องการหรือเป็นนักแสดงที่ไม่พึงประสงค์

A : นักแสดงที่ไม่มีความรับผิดชอบ ก็ไม่มีใครอยากร่วมงานด้วย เช่นถ้าเราต้องบทยาทาย เพื่อจะมาเล่นกับคนนี้ แล้วคนนี้ไม่พร้อมที่จะมาเล่น ไม่ต้องบทยาทาย เหนื่อย หรือมีข้ออ้างต่างๆนานา มันไม่ใช่หน้าที่ของคนอื่นที่จะมารับรู้ วันที่มาเล่นละครคุณต้องเตรียมพร้อมมา เตรียมตัวมาก่อน คนที่ได้ชื่อว่าเป็นนักแสดง ต้องมีความรับผิดชอบในการทบทวนบทของตนเอง ดูแลทบทวน เมื่อทำงานร่วมกัน คนทำงานหนักกว่าเราเช่น ผู้กำกับ จะต้องมาคอยเอาใจ มันไม่ถูกต้อง นักแสดงเป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งในเครื่องจักร เป็นเพียงตัวหนึ่งในวัตถุนั้นๆ เราต้องมีความพร้อมอยู่เสมอ ไม่ใช่ผิดเป็นสนิม หรือว่าอ่อนล้า มันไม่ใช่ เมื่อเริ่มสตาร์ทแล้วเครื่องต้องเดินไปพร้อมๆกัน เมื่อเพียงตัวหนึ่งเสีย มันจะทำให้ทุกส่วนรวนไปหมด นักแสดงต้องมีความพร้อมและมีความรับผิดชอบต่อคนข้างสูง

Q : ค่ะ และก็มาถึงคำถามสุดท้ายนะคะ อยากถามคุณนงว่าคุณนงเชื่อเรื่องพรสวรรค์ไหมคะ

A : เชื่อนะคะ...เพราะได้ทำงานกับหลายๆคน ได้เห็นคนที่มีพรสวรรค์ และนงก็เห็นคนที่มีความตั้งใจมาก แต่ไม่มีพรสวรรค์ มีนะคะ เห็นเยอะมาก เขาตั้งใจมาก มีความสนใจสูง แต่เล่นไม่ได้ แต่ในขณะที่บางคนให้มาทบทวน แล้วเล่นได้เลย อันนี้น่าจะเรียกว่าพรสวรรค์ นงเชื่อว่ามีจริงนะคะ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องอาศัยกาลเวลา และประสบ

**“ คนที่ได้ชื่อว่าเป็น
นักแสดง ต้องมี
ความรับผิดชอบ ”**

การณ์มากพอสมควร เช่นตัวเองก็เริ่มจากการที่ไม่เป็นอะไรเลย ไม่รู้เหมือนกันว่า ทำได้อย่างไร แต่พอวันหนึ่งใน 4 ปีหลังจากเข้าวงการ แล้วได้เรียนกับหม่อมน้อยแล้ว เราได้ฝึกฝน ซึ่งเราก็มีความสนใจอยู่แล้ว และได้ถูกฝึกถูกสอน แล้วก็พัฒนาขึ้นมา จริงๆแล้วก็คงพัฒนาได้ อาจจะไม่มียพรสวรรค์ แต่คิดว่าน่าจะเป็นสิ่งที่พัฒนาได้....

Q : ค่ะ วันนี้ก็ต้องขอขอบคุณ คุณนงมากนะค่ะที่สละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในครั้งนี้

“ อาจจะไม่มียพรสวรรค์ แต่อาจจะพัฒนาได้จากการฝึกฝน ”

บทสัมภาษณ์ : สุนันท์ วชิรวรการ

โดย : นางสาวทิพย์สุดา ดวงมะวงศ์

วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครมรดกใหม่ ดิگช้าง

Q : นักแสดงที่ดีในความคิดของคุณเป็นอย่างไร

A : เริ่มต้นที่ตอบตัวเองให้ได้ก่อนว่าแสดงไปทำไม คาดหวังอะไรกับการแสดงของตัวเอง ถ้าไม่รู้ในสิ่งตรงนี้ก็ทำให้ความมีวินัยหายไป ไม่ว่าจะเป็นความมีวินัยในการมาซ้อม การบริหารร่างกาย การตรงต่อเวลา การอ่านบท การฝึกฝนเพิ่มเติม พอมีเป้าหมายแล้วนักแสดงที่ดีต้องแสดงเยอะๆ ดูละครเยอะๆ และต้องอ่านเยอะๆ ศึกษาตัวเอง ศึกษาเหตุการณ์ต่างๆ ไปว่าเรารู้สึกยังไงเวลาเราเจอคนนี้ เวลาเราเจอภาวะแบบนี้ ดูว่ามันมีผลอย่างไรกับร่างกายที่เราารู้สึก จากนั้นมีความกล้า กล้าที่จะแสดงออกมาแม้ว่าจะถูกหรือผิดก็ตาม กล้าที่จะสื่อสาร กล้าที่จะถ่ายทอดออกมา ไม่กลัวผิด สนุกกับการเล่นต้องรู้ในบทบาทของตัวเอง ทำการบ้านเพื่อที่จะเล่นให้กับคนอื่น หลังจากจบการแสดงถามตัวเองว่ารอบนี้เล่นเป็นยังไง ไม่ถามว่าเล่นดีหรือไม่ดี แต่ให้ถามว่าก่อนเล่นเราเจออะไรมาแล้ว เรารู้สึกยังไง เราสบายใจหรือเศร้า แล้วมีผลต่อการแสดงอะไรในครั้งนี พพอใจหรือไม่ ถ้าพอใจเราอยู่ในฐานะของตัวเองละครได้มากน้อย แค่นั้นในวันนี้ ถ้าจะแก้ไขให้ดีขึ้นในรอบต่อไปเราต้องทำยังไง

Q : มุมมองคุณกับละครเวที ละคร TV และภาพยนตร์เป็นอย่างไร

A : ถ้าในส่วนของละครเวทีก็จะนึกถึงกระดาดาชเปล่านั้น แล้วมีนักแสดงค่อยๆ แด้มสีลงไปจนเป็นภาพ ถ้าเป็นในส่วนของภาพยนตร์จะนึกถึงคนถ่ายรูป ส่วนของละคร TV นึกถึงภาพที่พิมพ์ออกมาได้จำนวนเยอะๆ ละครเวทีใช้เวลาานกว่าจะแด้มสีให้ได้ภาพที่สมบูรณ์ภาพยนตร์ต้องใช้เครื่องมือในการจัดให้ภาพออกมาได้สวย แล้วก็ในส่วนของละคร TV จะพิมพ์ภาพที่คนอยากซื้อ

“เริ่มต้นที่ตอบตัวเองให้ได้ก่อนว่าแสดงไปทำไม คาดหวังอะไรกับการแสดงของตัวเอง ถ้าไม่รู้ในสิ่งตรงนี้ก็ทำให้ความมีวินัยหายไป ”

บทสัมภาษณ์ : สุวรรณดี จักราวรรุณ

โดย : ณัฐพล ไชยณรงค์

วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2544 สถานที่ โรงละครกรุงเทพ

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : นักแสดงในอุดมคติของทีมงานคือเป็นผู้ร่วมงานที่ดี ตรงต่อเวลา อุทิศตัวกับอาชีพของตัวเอง มีความใส่ใจใฝ่รู้ โดยเฉพาะหน้าที่ของนักแสดง ก็คือ การที่จะถ่ายทอดวิญญาณของตัวละครออกมา ให้ตรงกับที่ผู้ประพันธ์ต้องการ หมายถึงรู้ว่า จุดประสงค์ของตัวละครคืออะไร สามารถที่จะถ่ายทอดตัวละครนั้นออกมาจนกระทั่งผู้ชมคล้อยตามได้ นั่นคือในแง่ของหน้าที่หลักส่วนในการทำงานนั้นนักแสดงไม่ได้ทำงานเพียงคนเดียว เป็นการทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ด้วย... นักแสดงก็เป็นศิลปินคนหนึ่งในการทำงานด้านนี้เป็นการทำงานแบบศิลปะร่วม นักแสดงก็สามารถที่จะมีไอเดียของตัวเองที่จะแชร์กับคนอื่นได้ การทำงานตรงนี้ไม่ใช่เป็นการออกคำสั่งหรือให้ทำตาม นักแสดงไม่ใช่หุ่นยนต์ของผู้กำกับ เพราะฉะนั้นจึงสามารถที่จะมีไอเดียมีความคิดที่จะแลกเปลี่ยนกันได้ แต่ว่าทุกอย่างเป็นการปรับเข้าหากัน เป็นการแบ่งปันความคิดกัน เพราะฉะนั้นพอถึงจุดหนึ่งแล้วเขาจะรู้ว่าเขาคือผู้ที่จะเข้าใจ และถ่ายทอดตัวละครนั้นออกไปโดยมีผู้กำกับเป็นผู้ประคับประคอง

“นักแสดงในอุดมคติของทีมงานคือเป็นผู้ร่วมงานที่ดี ตรงต่อเวลา อุทิศตัวกับอาชีพของตัวเอง มีความใส่ใจใฝ่รู้ โดยเฉพาะหน้าที่ของนักแสดง ก็คือ การที่จะถ่ายทอดวิญญาณของตัวละครออกมา ให้ตรงกับที่ผู้ประพันธ์ต้องการ ”

บทสัมภาษณ์ : ศรัทธา ปลื้มสูงเนิน

โดย : นางสาวอารียา แดงทองดี

วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : ประวัติด้านการแสดง

A : จบการศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี 2542 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาและผู้กำกับการแสดงของกลุ่มละคร " ไม้ขีดไฟ " เริ่มเข้ามามีบทบาทในกลุ่มละครไม้ขีดไฟตั้งแต่ปี 2537 โดยเริ่มแรกเป็นเพียงโครงการแกนนำกลุ่มเยาวชนเพื่อการพัฒนา ก่อนที่ทำในหน้าที่ผู้กำกับการแสดง เคยทำหน้าที่เขียนบทและทำกิจกรรมเพื่อสังคมเป็นส่วนใหญ่ จนมีโอกาสเข้ามาทำหน้าที่ผู้กำกับเต็มตัวและได้กำกับการแสดงมาประมาณ 15 เรื่องแล้ว เรื่องที่ทำให้เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงคือ เรื่องวันเกิดเหตุ แสดงที่ภัทราวดีเธียเตอร์ และเรื่องติ่มห้อยร้องปาว แสดง 10 จังหวัดทั่วภาคอีสาน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้อง เริ่มแรกได้รับการแนะนำจากกลุ่มพระจันทร์เสี้ยว มาอบรมให้ทั้งวิธีคิด รูปแบบและศึกษาจากการดูละครเวทีหลายๆเรื่อง

Q : คุณสมบัติที่นักแสดงละครเวทีในทัศนคติของพี่ก๊วยมีอะไรบ้าง

A : ควรมีทักษะทางด้านการแสดง เข้าถึงบทได้ มีความเข้าใจกับสิ่งที่กระทำอยู่ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ต้องเข้าใจว่าการแสดงเป็นการทำงานเป็นทีม เป็นคนที่ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆเสมอๆและที่สำคัญต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

Q : คุณสมบัติที่ดีของผู้กำกับละครเวทีในทัศนคติของพี่ก๊วยเป็นอย่างไร

A : ต้องมีความรับผิดชอบสูง ไม่จำเป็นต้องเรียนการแสดงมาแต่ต้องเป็นคนที่รู้จักการยืดหยุ่น โดยที่สามารถดึงความสามารถของนักแสดงที่มีอยู่ออกมาใช้ ต้องสนุกกับการทำงาน คือ ไม่จำเป็นต้องเครียดกับงานมากนักแต่ขอให้มีความสุขในการทำงาน เพราะผู้กำกับส่วนใหญ่จะสนใจในผลลัพธ์ ธุรกิจที่จะเกิดขึ้นแต่ทัศนะของพี่ก๊วยเป็นเรื่องของกระบวนการนำสู่ละครมากกว่า เพื่อให้ทุกคนได้พัฒนาทักษะ เพราะการแสดงเป็นการเรียนรู้ต้องอาศัยทักษะร่วมกัน พี่ก๊วยถือคติว่า ทำละครไม่ได้แข่งขันกับใคร เพียงแต่ต้องการสื่ออะไรให้กับคนดูเท่านั้นเอง

Q : ปรัชญาในการทำงานของพี่ก๊วยคืออะไร

A : ทุกอย่างของละครมันต้องเดินไปพร้อมๆกัน

Q : ข้อคิดเห็นที่พี่ก๊วยอยากจะฝากไว้

A : การทำงานควรมีความสุขกับงาน แล้วงานนั้นจะทำให้ทุกคนมีความสุข จึงเกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกัน

“ควรมีทักษะทางด้านการแสดง เข้าถึงบทได้ มีความเข้าใจกับสิ่งที่กระทำอยู่ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ต้องเข้าใจว่าการแสดงเป็นการทำงานเป็นทีม เป็นคนที่ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆเสมอๆและที่สำคัญต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ”

บทสัมภาษณ์: ศรัทธา ศรัทธาพิพย์

โดย: นายพิธาน คณวิชาภรณ์

วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ สนามกีฬาติ๊กการปิโตเลียมแห่งประเทศไทย

Q: ประวัติด้านการแสดง

A: เริ่มแรกจากละครเวที ตั้งแต่ปี 2528 แต่เป็นแบบ extra คือเดินๆ เป็นหมู่ เป็น chorus มาเริ่มเล่นจริงจังที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ เมื่อปี 2531 เรื่องขอรับฉัน ตอนนั้นครูช่างเป็นผู้กำกับ นั้นเป็นเรื่องแรก แล้วหลังจากนั้นตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมา ก็เล่นอยู่ที่โรงละครมณฑลพิธีทองเที่ยวเตอร์ โรงแรมมณฑลพิธีมาตลอดทุกปี เล่น 26 รอบต่อเดือนเป็นอย่างต่ำ เรียกว่าเล่นมาเยอะเกือบร้อยเรื่องแล้ว

Q: เรื่องที่รับเล่นบทแสดงนำมีอะไรบ้าง

A: ก็มีขอรับฉัน ที่เล่นที่จุฬาฯ แล้วก็มาเข้าคณะละครมรดกใหม่ของครูช่าง ก็มีเรื่องโลกิยชนเล่นที่ศูนย์วัฒนธรรม รวมไปถึงในปัจจุบันก็ยัง มีละครเวทีที่บริษัทใหญ่ๆทำก็ยิ่งเล่นอยู่ตลอด แล้วก็มิกซ์งานกำกับ และทำละครเวทีด้วย เรื่องเวตาลที่เซ็นทรัลปิ่นเกล้า เรื่องคู่จิ้นอลวน ที่ไทยประกันชีวิต เทียบประสบการณ์กับละครเวทีแล้วก็ทบทวนผ่านศึกดีนี่เอง

Q: คำว่า " ละครเวที " ในมุมมองของคุณ

A: องค์ประกอบของละครเวทีมีสามอย่าง อย่างแรก คือ มีเรื่องราว อย่างที่สอง คือ มีผู้เล่น ซึ่งก็คือผู้เล่า อย่างที่สาม คือ ผู้ชม เป็นผู้รับสารที่เราสื่อสารออกไปให้ เพราะฉะนั้นรูปแบบใดที่มีองค์ประกอบครบ สามอย่างนี้ก็คือว่าเป็นละครเวทีได้ ไม่จำเป็นที่ต้องเล่นบนเวที อาจ จะเล่นข้างถนน บนก้อนหิน ในสวนสาธารณะ ที่ไหนก็ได้ ก็ถือว่าเป็นละครเวที

Q: ความแตกต่างระหว่างละครเวทีกับละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์

A: ละครเวทีเป็นสื่อมนุษย์ต่อมนุษย์ มันไม่มีเครื่องมือเทคโนโลยีมาเป็นตัวกลาง ส่วนละครโทรทัศน์ก็ต้องใช้กล้องถ่าย ใช้เทปบันทึก คนก็ต้องดูผ่านทีวี มีวันออกอากาศ หนึ่งก็เหมือนกัน แต่ละครเวทีคืองานที่เล่นไปให้คนดูขณะนั้น ไม่มีการตัดต่อ มิกซ์เสียง ใส่เอฟเฟกต์ หรือลงเพลงอะไร มันเป็นสื่อดิบๆที่เล่นกันชัดเจนเลย ผู้เล่นจะต้องใช้ไหวพริบในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้การแสดงผ่านพ้นไปได้ ในส่วนของวิธีการเล่นนั้น ละครเวทีต้องเล่นสื่อให้ตั้งแต่คนนั่งแถวหน้าเวทีไปจนถึงคนนั่งแถวหลังสุดให้ได้รับสารได้เท่าเทียมกัน ต้องเล่นให้ใหญ่เล่นให้เยอะ ส่งสารไปให้ถึง แต่ในขณะเดียวกัน

“ ละครเวที...

ผู้เล่นจะต้องใช้ไหวพริบในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้การแสดงผ่านพ้นไปได้ ”

ไม่ว่าจะเป็นหนังหรือละครเราเล่นนิดเดียว กล้องจะซูมเข้ามาล้วงความรู้สึก ล้วงสีหน้าแววตาของเราออกไป

Q : ทักษะหรือลักษณะที่ดีของนักแสดงละครเวทีที่ดีควรจะเป็นอย่างไร

A : อย่างแรกก็ต้องมีระเบียบวินัย เพราะละครเวทีเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความร่วมมืออย่างสูง ถ้าคนนิ่งมาซ้อม คนนิ่งไม่มาซ้อม คนนิ่งมาตรงเวลา คนนิ่งมาสาย ก็จะทำให้งานไม่สามารถเจริญก้าวหน้าไปได้ รวมไปถึงการทำการบ้าน คือ การอ่านบท ศึกษา ท่องบท จำให้ได้ว่าจะต้องทำอย่างไรเพราะเล่นแล้วคือเล่นเลย ไม่มีการเทคใหม่ อีกทั้งต้องมีความสามัคคี เพราะละครเวทีจะมาซึ่งดีซึ่งเด่นกันนั้นมันไม่ดี แล้วก็ต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ร่างกายคือการ warm ก่อนซ้อมหรือก่อนเล่นเพื่อให้ร่างกายเคลื่อนไหวอย่างเป็นธรรมชาติ movement ดูสั้นไหล สามารถสื่ออารมณ์ออกมาจากร่างกายได้เรียกว่า body language ส่วนจิตใจคือสมาธิ แล้วจะทำให้เราไม่เซินอายสามารถจำบท จำคิว จำ blocking ได้

Q : มองแนวโน้มของละครเวทีในอนาคตว่าเป็นอย่างไร

A : ในอดีต เราเคยมีถนนที่มีโรงละครเวทีตลอดทั้งสาย มีละครเวทีเล่นทั้งปี คือ เวียงนครเกษม มีคณะละครเป็นสิบๆคณะ นั่นคือจุดที่รุ่งเรืองที่สุด แต่ต่อมาได้เสื่อมลงไปเพราะสื่อทางวิทยุและโทรทัศน์เข้ามา อีกทั้งนักแสดงที่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับละครเวทีจะเป็นนักแสดงที่ได้รับค่าตอบแทนน้อย แต่ปัจจุบันหลายสถาบันการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับมหาวิทยาลัย มัธยม หรือแม้แต่สถาบันราชภัฏ ก็เริ่มมีหลักสูตรมีวิชาการสอนเกี่ยวกับการแสดง มีการส่งเสริมให้มีงานละครเวทีมากขึ้น ทำให้บุคลากรออกมาตลอด คนที่ใฝ่รู้ก็จะมีโอกาสรู้มากขึ้น คนที่อยากแสดงก็จะมีเวทีเปิดกว้างให้เล่นได้มากขึ้น คนที่อยากอยู่โดยให้ละครเวทีเป็นอาชีพคงพอทำได้ คิดว่าละครเวทีในบ้านเราน่าจะรุ่งเรืองกว่าในปัจจุบันขึ้นเรื่อยๆ แต่ก็คงจะไม่ถึงขนาดสมัยก่อนที่มีถนนที่มีละครเวทีแสดง ตลอดทั้งสายเหมือนบรอดเวย์เหมือนแบมพีที่แคนาดา

“ ต้องมีระเบียบวินัย เพราะละครเวทีเป็นศิลปะที่ต้องใช้ความร่วมมืออย่าง ... แล้วก็ ต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ ”

บทสัมภาษณ์ : อภิธรรม กำแพงแก้ว

โดย : สามมิติ สุขบรรจง

วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2544 สถานที่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Q : นักแสดงละครเวทีที่ดีควรเป็นอย่างไร

A : รักชาวินัย เพราะผู้ทำงานในวงการจริงๆเคยมาเล่ากันว่า ตลาดงานไม่ต้องการคนเก่ง ไม่ต้องการคนสวย ไม่ต้องการคนมีความสามารถสูง แต่เขาต้องการคนมีวินัยในการทำงาน ผมเห็นด้วย เรากลับมามองที่ลูกศิษย์ของเราเอง เราารู้สึกว่าเด็กสมัยนี้ขาดวินัย วินัยในการตรงต่อเวลา รับผิดชอบในการทำงาน – ส่งงาน

Q : เชื่อในเรื่องพรสวรรค์ไหมคะ

A : ไม่ถึงกับเต็ม 100 แต่เชื่อเรื่องการพัฒนาและความพยายามมากกว่า

Q : คิดว่าปัญหาที่ละครเวทีไม่ได้รับความนิยมขึ้นอยู่กับนักแสดงหรือเปล่า

A : ในสังคมไทยมีอะไรหลายอย่างที่ไม่เชื่อ อย่างแรกคนไม่ยอมออกจากบ้านไปดู สื่อต่างๆวิ่งเข้ามาหาผู้ชมอย่างรวดเร็ว สิ่งบันเทิงหลายร้อยชนิดมาล้อมตัว ไม่เชิงว่าเกี่ยวกับนักแสดงโดยตรง แต่การแสดงในทุกวันนี้ถ้าจะให้ได้รับความนิยมต้องมาให้ถึงตัวผู้ชม

“ตลาดงานไม่ต้องการคนเก่ง ไม่ต้องการคนสวย ไม่ต้องการคนมีความสามารถสูง แต่เขาต้องการคนมีวินัยในการทำงาน ”

บทสัมภาษณ์ : เอกชัย บุรณผาณิศ

โดย : นางสาวชมพูนุช ปิยะธรรมชัย

วันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2544 สถานที่ สยามเซ็นเตอร์ เวลา 12.00 -13.00 น.

- Q : เคยเล่นละครเวทีเรื่องอะไรบ้างคะ
- A : เคยเล่นเรื่อง ตึกตาแก้ว คว้าเป็นของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์
- Q : เรื่องนี้รับบทเป็นอะไรคะ
- A : เป็นคนที่พูดเก่ง เอาใจเก่ง บุคลิกดีเชื่อมั่นในตัวเอง เรียกได้ว่าดีในทุกอย่างในเรื่องจะต้องชอบนางเอก แต่ว่านางเอกเองจะแตกต่างและตรงข้ามกับผมทุกอย่าง
- Q : มีการเตรียมตัวอย่างไรบ้างคะ
- A : ขึ้นพื้นฐานก็จะต้องมีการวอร์มร่างกายให้เข้าที่ การหายใจเข้าออกอย่างถูกต้อง ส่วนเรื่องบทจะต้องอ่านบ่อยๆเพราะเนื้อหารายละเอียดเยอะมาก อ่านแล้วต้องคิดต้องสรุปทว่าจะต้องทำยังไงบ้างต้องทำความเข้าใจดีๆ
- Q : ยากไหมคะกับการแสดงละครเวที
- A : ยากมากครับ ส่วนหนึ่งคงเป็นเพราะว่าเป็นละครแปล รวมกับบทพูดที่เยอะมากและไม่คุ้นปาก
- Q : คิดว่าหน้าที่อะไรที่สำคัญที่สุดในการทำงาน
- A : ผมคิดว่าน่าจะเป็นหน้าที่ของผู้กำกับ ตัวนักแสดงมีความสามารถแต่อาจไม่ตรงกับที่ผู้กำกับคิดไว้ เพราะฉะนั้นผู้กำกับจึงต้องเป็นคนตีความหมายทั้งหมด
- Q : ทศนคติที่มีต่อละครเวทีเป็นยังไงบ้างคะ
- A : โดยส่วนตัวแล้วชอบละครเวทีมากเพราะรู้สึกที่เราอยู่กับความเป็นคนและความเป็นชีวิตที่สามารถสัมผัสได้เป็นความท้าทายและต้องใช้ความสามารถเยอะมีความจริงของคนมากกว่าและให้ความรู้สึกมากกว่าที่คิดเอาไว้
- Q : คิดว่าละครเวทีและละครทีวีต่างกันยังไงคะ
- A : ต่างกันตรงที่เทคนิคต่างๆ ละครทีวีอาศัยกล้องในการตัดต่อและช่วยการนำเสนอ แต่ละครเวทีคือการนำเสนอตัวเองมีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันก็คือ พื้นฐานการแสดงต้องเชื่อในสิ่งๆนั้น

“โดยส่วนตัวแล้วชอบละครเวทีมาก เพราะรู้สึกที่เราอยู่กับความเป็นคนและความเป็นชีวิตที่สามารถสัมผัสได้เป็นความท้าทายและต้องใช้ความสามารถเยอะมีความจริงของคนมากกว่าและให้ความรู้สึกมากกว่าที่คิดเอาไว้”

Q : คำถามสุดท้ายและเป็นคำถามที่สำคัญที่สุดค่ะ นักแสดงที่ดีควรมีลักษณะอย่างไรคะ

A : ควรจะทำการบ้านที่ผู้กำกับให้มาเยอะๆ วอร์มอัพทุกครั้งก่อนการฝึกซ้อมหรือแสดงจริง มีวินัยต่อตนเอง การมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และต้องจำไว้นะครับ หลังจากการแสดงถึง 60 % มาจากการวอร์มอัพครับ

“ นักแสดงควร
จะทำการบ้านที่ผู้
กำกับให้มาเยอะๆ
วอร์มอัพทุกครั้ง
ก่อนการฝึกซ้อม
หรือแสดงจริง มี
วินัยต่อตนเอง การ
มีความรับผิดชอบ
ตรงต่อเวลา และ
ต้องจำไว้นะครับ
หลังจากการแสดง
ถึง 60 % มาจาก
การวอร์มอัพครับ ”

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางสาว สามมิติ ชื่อสกุล สุขบรรจง
วันเดือนปีเกิด 13 เดือน ตุลาคม พุทธศักราช 2515
สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 304 / 1132 พหลโยธิน ตำบล ตลาดบางเขน เขต ดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ข้าราชการตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปะการแสดง
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
พ.ศ. 2537 ปริญญาตรี อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2546 การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกศิลปศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

